

ज्ञानकोश मासिक चालू घडामोडी

**MPSC नागरी सेवा, MPSC गट ब आणि गट क साठी
सरळ सेवा, तलाठी, वन विभाग, नगर पालिका, महानगरपालिका आणि
इतर स्पर्धा परीक्षांसाठी उपयुक्त**

अखिल भारतीय मराठी नाट्य परिषदेच्या अध्यक्षपदी प्रशांत दामले यांची निवड

जालना ही महाराष्ट्रातील 29 वी महापालिका म्हणून घोषित

जलसंधारण योजनांमध्ये महाराष्ट्र आघाडीवर

महाराष्ट्रात केवळ एक रुपयात पीक विमा योजनेचा लाभ मिळणार

भारताने नवी दिल्ली येथे SCO स्टार्टअप फोरमचे प्रथमच आयोजन

लंडन स्टॉक एक्सचेंज ग्रुप हैदराबादमध्ये तंत्रज्ञान केंद्र स्थापन करणार

मायक्रोसॉफ्टने ग्रामीण भारतासाठी

जुगलबंदी हा बहुभाषिक AI-चॅट बॉट लॉंच केला

वर्ल्ड प्रेस फ्रीडम इंडेक्स 2023 मध्ये भारत 161 क्रमांकावर आहे

नरेंद्र मोदी यांना पापुआ न्यू गिनी आणि

फिजीचा सर्वोच्च सन्मान प्रदान करण्यात आला

IPL 2023 फायनल मध्ये

चेन्नई सुपर किंग्जने गुजरात टायटियन्सचा पराभव केला

खेलो इंडिया गेम्सची तिसरी आवृत्ती उत्तर प्रदेशमध्ये सुरू झाली

पासांग दावा शेर्पा 26 वेळा

एव्हरेस्ट सर करणारे दुसरे व्यक्ती ठरले

शासन आपल्या दारी हा

महाराष्ट्र शासनाचा अभिनव उपक्रम आहे

Contents

ज्ञानकोश मासिक चालू घडामोडी मे 2023	3
राष्ट्रीय बातम्या	3
महाराष्ट्र राज्य बातम्या	8
राज्य बातम्या	11
आंतरराष्ट्रीय बातम्या	13
नियुक्ती बातम्या	16
अर्थव्यवस्था बातम्या	20
शिखर आणि परिषद बातम्या	27
व्यवसाय बातम्या	28
कराराच्या बातम्या	30
अहवाल व निर्देशांक बातम्या	31
विज्ञान आणि तंत्रज्ञान बातम्या	32
पुरस्कार बातम्या	34
क्रीडा बातम्या	37
पुस्तके आणि लेखक बातम्या	42
संरक्षण बातम्या	42
महत्वाचे दिवस	44
निधन बातम्या	48
विविध बातम्या	49
सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्वाचे मुद्दे:	51

ज्ञानकोश मासिक चालू घडामोडी | मे 2023

राष्ट्रीय बातम्या

पंतप्रधान मोदींनी मन की बातच्या 100 व्या भागाला संबोधित केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या मासिक रेडिओ कार्यक्रम 'मन की बात' ने रविवारी, 30 एप्रिल रोजी त्याच्या 100 व्या भागाच्या प्रसारणासह एक महत्त्वपूर्ण टप्पा गाठला. ऑक्टोबर 2014 मध्ये सुरू झालेला हा कार्यक्रम भारत सरकारच्या पोहोच कार्यक्रमाचा एक आवश्यक घटक बनला आहे आणि महिला, तरुण आणि शेतकऱ्यांसह विविध सामाजिक गटांना संबोधित केले आहे.

सीमा, महत्वाकांक्षी जिल्ह्यांना लाभ देण्यासाठी पंतप्रधानांनी 91 एफएम रेडिओ ट्रान्समीटरचे उद्घाटन केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी अलीकडेच 18 राज्ये आणि दोन केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये 91 एफएम ट्रान्समीटरचे उद्घाटन केले आहे, ज्याचा उद्देश सीमावर्ती प्रदेश आणि महत्वाकांक्षी जिल्ह्यांमध्ये एफएम रेडिओ कनेक्टिव्हिटी सुधारणे आहे. या निर्णयामुळे अतिरिक्त दोन कोटी लोकांना फायदा होईल अशी अपेक्षा आहे ज्यांना यापूर्वी माध्यमात प्रवेश नव्हता.

अंजी खड्डा पूल हा भारतातील पहिला केबल स्टेड रेल्वे पूलचे टाइमलॉपचे व्हिडीओ शेअर केला.

- भारताच्या केंद्रीय रेल्वे मंत्री, अश्विनी वैष्णव यांनी, देशातील पहिला केबल-स्टेड रेल्वे ब्रिज असलेल्या अंजी खड्डा पुलाच्या बांधकामाचे प्रदर्शन करणारा टाइमलॉप व्हिडीओ शेअर केला आहे. 653 किमी लांबीच्या एकूण 96 केबल्ससह, हा पूल जम्मू आणि काश्मीरच्या रियासी जिल्ह्यातील आव्हानात्मक उदमपूर-श्रीनगर-बारामुल्ला-रेल्वे लिंक (USBRL) प्रकल्पाचा एक भाग आहे. हा पूल कटरा आणि रियासीला जोडतो आणि हिमालय पर्वताच्या उतारावरील जटिल आणि नाजूक भूभागावर नेव्हिगेट करण्यासाठी IIT रुरकी आणि IIT दिल्लीकडून तपशीलवार भूवैज्ञानिक तपासणी आवश्यक आहे.

गृह मंत्रालयाने LIFE चा परदेशी योगदान नोंदणी कायदा (FCRA) परवाना रद्द केला.

- सेंटर फॉर पॉलिसी रिसर्च (CPR), दिल्ली स्थित एक थिंक टँक, त्याची परदेशी योगदान (नियमन) कायदा (FCRA) नोंदणी गृह मंत्रालयाने (MHA) 180 दिवसांसाठी निलंबित केली आहे. एका सरकारी अधिकाऱ्याने सांगितले की, FCRA नियमांचे सुरुवातीला उल्लंघन केल्यामुळे निलंबन लादण्यात आले.

2027 पासून भारत नागरी उड्डाण क्षेत्रात आंतरराष्ट्रीय हवामान कृतीत सामील होणार आहे.

- भारताने आंतरराष्ट्रीय नागरी विमान वाहतूक संघटनेच्या (ICAO) कार्बन ऑफसेटिंग आणि इंटरनॅशनल एव्हिएशनसाठी (CORSIA) आणि दीर्घकालीन महत्वाकांक्षी उद्दिष्टे (LTAG) मध्ये 2027 पासून सहभागी होणार असल्याचे जाहीर केले आहे. संसदेच्या बैठकीत हा निर्णय घेण्यात आला. नागरी विमान वाहतूक मंत्री ज्योतिरादित्य सिंधिया यांच्या अध्यक्षतेखाली नागरी विमान वाहतूक मंत्रालयाची सल्लागार समिती नवी दिल्ली येथे आयोजित करण्यात आली होती. भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाने घटनेच्या कलम 142 नुसार जोडप्यांना घटस्फोट घेण्याचा अधिकार दिला आहे.

- भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाने घटनेच्या कलम 142 नुसार जोडप्यांना घटस्फोट घेण्याचा अधिकार दिला आहे. हा निर्णय ज्या प्रकरणांमध्ये दोन्ही पक्षांनी परस्पर संमतीने घटस्फोट मागितला आहे किंवा जेथे एका जोडीदाराने दुसऱ्याच्या विरोधाला न जुमानता घटस्फोट मागितला आहे अशा प्रकरणांना लागू होतो.

NEP 2020 चा भाग म्हणून CBSE ने इयत्ता 6 ते 8 च्या अभ्यासक्रमात कोडिंग आणि आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स (AI) समाविष्ट करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

- केंद्रीय माध्यमिक शिक्षण मंडळ (CBSE) ने, नवीन शैक्षणिक धोरण (NEP) 2020 चा भाग म्हणून, इयत्ता 6 वी ते 8 वी च्या अभ्यासक्रमात कोडिंग आणि कृत्रिम बुद्धिमत्ता (AI) समाविष्ट करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

मुख्य मुद्दे

- NEP 2020 अंतर्गत, AI आणि इतर विषय जसे की कोडिंग, आर्थिक साक्षरता आणि डेटा सायन्स प्रारंभिक शिक्षणामध्ये सादर केले जातील.
- याव्यतिरिक्त, इयत्ता 6 च्या विद्यार्थ्यांना योग्य औषधांच्या साठवणुकीबद्दल शिकवले जाईल, तर इयत्ता 8 व्या विद्यार्थ्यांना डेटा सायन्सबद्दल शिकले जाईल.
- विद्यार्थ्यांमध्ये कौशल्य शिक्षणाला प्रोत्साहन देण्यासाठी CBSE ने AI सह 33 विषयांची यादी केली आहे.

पर्यटन मंत्रालय अरेबियन ट्रॅव्हल मार्केट (ATM) 2023 मध्ये सहभागी आहे.

- द अरेबियन ट्रॅव्हल मार्केट (ATM) 2023, प्रवास आणि पर्यटन उद्योगातील सर्वात प्रमुख जागतिक कार्यक्रमांपैकी एक, 1 मे 2023 रोजी दुबई, UAE येथे भारताच्या लक्षणीय उपस्थितीसह प्रारंभ झाला. भारत सरकारचे पर्यटन मंत्रालय, मध्य पूर्व आणि उत्तर आफ्रिका (MENA) प्रदेशातून भारतात येणाऱ्या प्रवासाला प्रोत्साहन देण्यासाठी या कार्यक्रमात सहभागी होत आहे.

मायक्रोसॉफ्टने भारतीय SMB ला समर्थन देण्यासाठी दोन नवीन उपक्रम लॉंच केले.

- मायक्रोसॉफ्ट इंडियाने त्यांच्या डिजिटल परिवर्तन प्रवासात लहान आणि मध्यम आकाराच्या व्यवसायांना (SMBs) समर्थन देण्याच्या उद्देशाने दोन नवीन उपक्रमांची घोषणा केली आहे. टेक जायंटने एक समर्पित हेल्पलाइन आणि एक सर्वसमावेशक वेबसाइट सुरू केली आहे, विशेषतः भारतीय SMB ला त्यांच्या व्यावसायिक आव्हानांना तोंड देण्यासाठी, ऑपरेशन्स सुधारण्यासाठी, कार्यक्षमता वाढवण्यासाठी आणि वाढीसाठी मदत करण्यासाठी डिझाइन केलेले आहे.

UGC ने CU-चयन हे युनिफाइड पोर्टल प्राध्यापक भरतीसाठी लॉच केले.

- युनिव्हर्सिटी ग्रॅंट कमिशन (UGC) चे अध्यक्ष एम जगदेश कुमार यांनी सेंट्रल युनिव्हर्सिटी फॅकल्टीसाठी CU-चयन नावाचे नवीन भरती पोर्टल लॉच केले, ते पूर्णपणे वापरकर्ता-अनुकूल आणि भरती प्रक्रियेतील सर्व भागधारकांच्या गरजांसाठी योग्य असल्याचे घोषित केले. युजीसी ने विद्यापीठ आणि आवेदक दोघांसाठी एक सक्षम वातावरण विकसित करण्यासाठी सीयू-चयन विकसित केले आहे.

NTPC समूहाची एकूण स्थापित क्षमता 72,304 MW वर पोहोचली आहे.

- सरकारी मालकीच्या ऊर्जा समूहाने एनटीपीसी समूहाने आपली स्थापित क्षमता 72,304 मेगावॅटपर्यंत वाढवून ऊर्जा क्षेत्रात महत्त्वपूर्ण टप्पा गाठला आहे. या वाढीमध्ये बांगलादेशातील रामपाल येथील मैत्री सुपर थर्मल पावर प्लांट (MSTPP) च्या 660 मेगावॅट युनिट-1 च्या अलीकडील एकीकरणाचा समावेश आहे, जे NTPC ची पहिली परदेशातील क्षमता वाढ म्हणून चिन्हांकित करते.

हवामान कृतीला चालना देण्यासाठी भारत G7-पायलट 'क्लायमेट क्लब' मध्ये सामील होण्याचा विचार करत आहे.

- भारत 'क्लायमेट क्लब' मध्ये सामील होण्याचा विचार करत आहे, जी 7 ने मजबूत हवामान कृतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी सुरू केलेला एक पर्यावरणीय उपक्रम आहे. क्लबचे तीन स्तंभ महत्वाकांक्षी आणि पारदर्शक हवामान धोरणे पुढे नेत आहेत, लक्षणीय औद्योगिक डिकार्बोनायझेशनला समर्थन देत आहेत आणि न्याय्य संक्रमणाच्या दिशेने आंतरराष्ट्रीय सहकार्याला प्रोत्साहन देत आहेत.

सिकंदराबाद येथील वारसीगुडा येथे पंतप्रधान जनऔषधी केंद्राचे उद्घाटन करण्यात आले.

- केंद्रीय पर्यटन मंत्री जी किशन रेड्डी यांनी सिकंदराबाद येथील वारसीगुडा येथे पंतप्रधान जनऔषधी केंद्राचे उद्घाटन केले. उद्घाटनादरम्यान, श्री रेड्डी यांनी या जनऔषधी केंद्राचे महत्त्व अधोरेखित केले ज्यामध्ये परवडणारी आरोग्य सेवा आणि युवकांसाठी स्वयंरोजगाराच्या संधी निर्माण केल्या. सर्वसामान्यांना कमी किमतीत दर्जेदार जेनेरिक औषधे उपलब्ध करून देण्याच्या उद्देशाने प्रधानमंत्री भारतीय जनऔषधी योजना सुरू करण्यात आल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले.

केंद्रीय आरोग्य मंत्रालयाने SAKSHAM लर्निंग मॅनेजमेंट इन्फॉर्मेशन सिस्टम लॉच केले.

- आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्रालयाच्या (MoHFW) लर्निंग मॅनेजमेंट इन्फॉर्मेशन सिस्टम (LMIS) ची SAKSHAM (शाश्वत आरोग्य व्यवस्थापनासाठी प्रगत ज्ञान उत्तेजक) केंद्रीय आरोग्य सचिवांनी सुरू केली. नवी दिल्लीतील नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ हेल्थ अँड फॅमिली वेल्फेअर (NIHFW) ने डिजिटल प्लॅटफॉर्म तयार केला आहे. SAKSHAM हे भारतातील सर्व आरोग्यसेवा व्यावसायिकांना वैद्यकीय शिक्षण आणि प्रशिक्षण प्रदान करण्याच्या उद्देशाने एकात्मिक आणि विशेष ऑनलाइन शिक्षण मंच आहे.

बंदरे, जहाज आणि जलमार्ग मंत्रालयाने 'हरित सागर' ग्रीन पोर्ट मार्गदर्शक तत्त्वे 2023 लॉच केली.

- बंदरे, शिपिंग आणि जलमार्ग मंत्रालयाने शून्य कार्बन उत्सर्जनाची आपली दृष्टी साध्य करण्यासाठी 'हरित सागर' ग्रीन पोर्ट मार्गदर्शक तत्त्वे 2023 लॉच केली आहेत. केंद्रीय बंदरे, जहाजबांधणी आणि जलमार्ग आणि आयुष मंत्री श्री सर्बानंद सोनोवाल यांनी नवी दिल्ली येथे मंत्रालयाच्या इतर वरिष्ठ अधिकार्यांच्या उपस्थितीत मार्गदर्शक तत्त्वे लॉच केली. मार्गदर्शक तत्त्वांचे उद्दिष्ट 'निसर्गासह कार्य करणे' या संकल्पनेशी संरेखित करणे, हार्बर इकोसिस्टमच्या जैविक घटकांवर होणारा परिणाम कमी करणे आणि पोर्ट ऑपरेशन्समध्ये स्वच्छ/हरित ऊर्जेच्या वापरास प्रोत्साहन देणे आहे.

लाल बहादूर शास्त्री आंतरराष्ट्रीय (LBSI) विमानतळ हे रीडिंग लाउंज असलेले भारतातील पहिले विमानतळ बनले आहे.

- येथील लाल बहादूर शास्त्री आंतरराष्ट्रीय (LBSI) विमानतळ हे रीडिंग लाउंज असलेले भारतातील पहिले विमानतळ बनले आहे. काशीवरील पुस्तकांव्यतिरिक्त, लाउंजच्या लायब्ररीमध्ये अनेक आंतरराष्ट्रीय भाषांमधील साहित्य आणि पुस्तके याशिवाय पंतप्रधान युवा योजनेतर्गत प्रकाशित झालेल्या युवा लेखकांच्या पुस्तकांचा संग्रह आहे. मोफत रीडिंग लाउंज असलेले वाराणसी विमानतळ हे देशातील पहिले विमानतळ ठरले आहे. नॅशनल बुक ट्रस्ट (NBT), एक भारतीय प्रकाशन संस्था आणि केंद्र सरकारच्या शिक्षण मंत्रालयाच्या अंतर्गत स्वायत्त संस्था यांच्या सहाय्याने या विश्रामगृहाची स्थापना करण्यात आली आहे.

आधारशी पॅन लिंक करण्याची अंतिम मुदत 30 जून 2023 पर्यंत वाढवली.

- पेन्शन फंड रेग्युलेटरी अँड डेव्हलपमेंट अथॉरिटी (PFRDA) ने कायम खाते क्रमांक (PAN) आधारशी लिंक करण्याची अंतिम मुदत 30 जून 2023 पर्यंत वाढवली आहे. केंद्रीय प्रत्यक्ष कर मंडळाने (CBDT) PAN-आधार लिंकिंगची तारीखही या वेळेपर्यंत वाढवली आहे. PFRDA ने चेतावणी दिली आहे की अंतिम मुदतीपर्यंत पॅनला आधारशी लिंक करण्यात अयशस्वी झाल्यास एखाद्याच्या नॅशनल पेन्शन सिस्टम (NPS) खात्यातील व्यवहारांवर निर्बंध येतील.

DGTR ने ऑप्टिकल फायबर आयातीवर अँटी-डॉपिंग कर आकारण्याचा प्रस्ताव दिला.

- डायरेक्टरेट जनरल ऑफ ट्रेड रेमेडीज (DGTR), जी वाणिज्य मंत्रालयाची एक शाखा आहे, ने चीन, कोरिया आणि इंडोनेशिया येथून आयात केलेल्या विशिष्ट प्रकारच्या ऑप्टिकल फायबरवर स्थानिक उद्योगाचे संरक्षण करण्यासाठी अँटी-डॉपिंग कर लागू करण्याचा प्रस्ताव दिला आहे.

ग्लोबल आयुर्वेद महोत्सव (Gaf 2023) ची पाचवी आवृत्ती 1 ते 5 डिसेंबर या कालावधीत केरळमधील तिरुवनंतपुरम येथे होणार आहे.

- ग्लोबल आयुर्वेद महोत्सव (Gaf 2023) ची पाचवी आवृत्ती 1 ते 5 डिसेंबर या कालावधीत केरळमधील तिरुवनंतपुरम येथे होणार आहे. 'Emerging Challenges in Healthcare & A Resurgent Ayurveda' अशी या कार्यक्रमाची थीम आहे. हा कार्यक्रम जगभरातील आयुर्वेद अभ्यासक आणि स्टेकहोल्डर्सना एकत्र आणून आरोग्यविषयक आव्हानांना तोंड देण्यासाठी आयुर्वेदाची क्षमता दर्शविल.

पांडवांनी बांधलेल्या तुंगनाथ मंदिराला राष्ट्रीय स्मारक घोषित केले.

- उत्तराखंडमधील रुद्रप्रयाग येथे असलेले तुंगनाथ हे जगातील सर्वोच्च शिवमंदिरांपैकी एक नाही तर पाच पंचकेदार मंदिरांपैकी सर्वोच्च मंदिर आहे. अलीकडे, ते राष्ट्रीय स्मारक म्हणून नियुक्त केले गेले आहे. केंद्र सरकारने 27 मार्च रोजीच्या अधिसूचनेत तुंगनाथला राष्ट्रीय महत्वाचे स्मारक घोषित केले. देवराज सिंह रौतेला यांच्या नेतृत्वाखालील भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण (ASI) ने पुष्टी केली की ते या ओळखीसाठी महत्त्वपूर्ण कालावधीसाठी काम करत होते.

गृहमंत्री अमित शहा यांनी नवी दिल्ली येथे विधान मसुदा तयार करण्याच्या प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे उद्घाटन केले.

- गृहमंत्री अमित शहा यांनी नवी दिल्ली येथे विधान मसुदा तयार करण्याच्या प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे उद्घाटन केले. संसद, राज्य विधानमंडळे, विविध मंत्रालये, वैधानिक संस्था आणि इतर सरकारी विभाग यांच्या अधिकाऱ्यांमध्ये विधान मसुदा तयार करण्याच्या तत्वांची आणि पद्धतींची अधिक चांगली समज निर्माण करणे हा या कार्यक्रमाचा उद्देश आहे.

दर्जेदार शिक्षणाला प्रोत्साहन देण्यासाठी UGC ने नवीन वेबसाइट, UTSAH आणि PoP पोर्टल सुरू केले.

- विद्यापीठ अनुदान आयोगाने (UGC) भारतातील दर्जेदार शिक्षणाला प्रोत्साहन देण्यासाठी UTSAH (Undertaking Transformative Strategies and Actions in Higher Education) पोर्टल आणि Professor of Practice (PoP) पोर्टल ही नवीन वेबसाइट सुरू केली आहे. या नवीन उपक्रमांची सुरुवात हे UGC ने भारतातील दर्जेदार शिक्षणाला चालना देण्याच्या प्रयत्नांमध्ये एक महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे. नवीन वेबसाइट, UTSAH पोर्टल आणि PoP पोर्टल विद्यार्थ्यांना, प्राध्यापकांना आणि विद्यापीठांना मौल्यवान संसाधने प्रदान करेल आणि भारतातील उच्च शिक्षणाची गुणवत्ता सुधारण्यास मदत करेल.

श्री भूपेंद्र यादव यांनी मेरी लाइफ अँप लॉंच केले.

- केंद्रीय पर्यावरण, वने आणि हवामान बदल मंत्री श्री भूपेंद्र यादव यांनी लॉंच केलेले मेरी लाइफ अँप मिशन लाइफ नावाच्या जागतिक जन चळवळीत व्यक्ती आणि समुदायांच्या प्रगतीचा मागोवा घेण्याच्या मार्गात क्रांती घडवून आणण्यासाठी सज्ज आहे. पंतप्रधानांच्या दूरदृष्टीने प्रेरित होऊन, या चळवळीचा उद्देश लोकांना पर्यावरणाचे रक्षण करण्यासाठी आणि शाश्वत जीवनशैली अंगीकारण्यासाठी कृती करण्याकडे प्रवृत्त करण्याचा प्रयत्न आहे.

केंद्रीय मंत्री डॉ जितेंद्र सिंह दिल्लीत आठव्या अखिल भारतीय पेन्शन अदालतचे उद्घाटन करणार आहेत.

- केंद्रीय मंत्री डॉ जितेंद्र सिंह 17 मे रोजी दिल्लीत 8 व्या अखिल भारतीय पेन्शन अदालतचे उद्घाटन करणार आहेत. पेन्शन आणि पेन्शनर्स कल्याण विभागातर्फे आयोजित या उपक्रमाचा उद्देश जुनाट पेन्शन-संबंधित प्रकरणांचे निराकरण करणे आहे. याव्यतिरिक्त, मंत्री 50 व्या निवृत्तीपूर्व समुपदेशन (PRC) कार्यशाळेचे अध्यक्षस्थान करतील, सेवानिवृत्त नागरी कर्मचाऱ्यांना सेवानिवृत्तीमध्ये सुरळीत संक्रमणासाठी आवश्यक माहिती आणि मार्गदर्शन प्रदान करेल.

केंद्रीय मंत्री श्री अश्विनी वैष्णव यांच्या हस्ते संचार साथी पोर्टल लॉंच करण्यात आले.

- केंद्रीय दळणवळण मंत्री अश्विनी वैष्णव यांनी नवी दिल्ली येथे आयोजित एका कार्यक्रमात संचार साथी पोर्टल लॉंच केले. हरवलेल्या मोबाईल फोनचा मागोवा घेणे आणि ब्लॉक करणे यासारख्या अत्यावश्यक सेवा प्रदान करून मोबाईल फोन वापरकर्त्यांना सक्षम करणे हे नागरिक-केंद्रित पोर्टलचे उद्दिष्ट आहे.

केंद्रीय मंत्रिमंडळाने IT हार्डवेअरसाठी 17,000 कोटी रुपयांच्या PLI 2.0 योजनेला मंजुरी दिली.

- एका महत्त्वपूर्ण घडामोडीमध्ये, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखालील केंद्रीय मंत्रिमंडळाने IT हार्डवेअर विभागासाठी प्रॉडक्शन लिंकड इन्सॅटिव्ह (PLI) योजनेला 17,000 कोटी रुपयांच्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीसह मंजुरी दिली आहे. IT हार्डवेअरसाठी ही PLI योजना 2.0 चे उद्दिष्ट मोबाईल फोनसाठी लागू केलेल्या PLI योजनेच्या उपलब्धीचा लाभ घेण्याचे आहे, ज्याने भारताला जगातील दुसऱ्या क्रमांकाचा मोबाईल फोन निर्माता म्हणून स्थापित करण्यात महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली. विशेष म्हणजे, मोबाईल फोनच्या निर्यातीने देखील यावर्षी \$11 अब्ज डॉलरचा (सुमारे 90 हजार कोटी रुपयांचा) टप्पा ओलांडला आहे.

केंद्र सरकारने प्रवेगक कॉर्पोरेट एक्झिट प्रोसेसिंग सेंटर स्थापन केले.

- कॉर्पोरेट अफेयर्स मंत्रालयाने (MCA) निष्क्रिय कंपन्यांची प्रक्रिया सुलभ आणि अधिक कार्यक्षम बनवण्याच्या दिशेने एक महत्त्वपूर्ण पाऊल उचलले आहे. सेंटर फॉर प्रोसेसिंग एक्सेलरेटेड कॉर्पोरेट एक्झिट (C-PACE) च्या स्थापनेद्वारे हे साध्य केले गेले आहे, जे कंपन्या संपुष्टात आणण्याच्या प्रक्रियेचे केंद्रीकरण करेल.

मुख्य मुद्दे

- C-PACE ची स्थापना केवळ रजिस्ट्रीवरील ताण कमी करणार नाही, तर रजिस्ट्री स्वच्छ ठेवली जाईल, भागधारकांना अधिक अर्थपूर्ण आणि अचूक डेटा प्रदान करेल.
- C-PACE ची निर्मिती हा व्यवसाय करण्यास सुलभता आणि कंपन्यांसाठी बाहेर पडणे सुलभ करण्याच्या MCA च्या वचनबद्धतेचा एक भाग आहे. कलम 396 च्या उप-कलम (1) अंतर्गत, C-PACE अर्जाची प्रक्रिया आणि निपटारा करण्यासाठी रजिस्ट्रार ऑफ कंपनीज (ROC) अंतर्गत कार्य करेल.

किरेन रिजिजू यांनी केंद्रीय कायदा मंत्री पद सोडले आहे आणि आता ते भूविज्ञान मंत्रालयाचे पोर्टफोलिओ स्वीकारतील.

- किरेन रिजिजू यांनी केंद्रीय कायदा मंत्री पद सोडले आहे आणि आता ते भूविज्ञान मंत्रालयाचे पोर्टफोलिओ स्वीकारतील. अर्जुन राम मेघवाल यांना त्यांच्या विद्यमान खात्याव्यतिरिक्त कायदा आणि न्याय मंत्रालयात राज्यमंत्री म्हणून स्वतंत्र कार्यभार सोपवण्यात आला आहे. रिजिजू यांनी 8 जुलै 2021 रोजी कायदा व न्याय मंत्री म्हणून पदभार स्वीकारला.

आयुष मंत्रालय आणि आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्रालयाचे संयुक्तपणे जनतेच्या कल्याणासाठी "एकात्मिक आरोग्य" ला प्राधान्य देण्याची त्यांची वचनबद्धता जाहीर केली आहे.

- आयुष मंत्रालय आणि आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्रालयाचे संयुक्तपणे जनतेच्या कल्याणासाठी "एकात्मिक आरोग्य" ला प्राधान्य देण्याची त्यांची वचनबद्धता जाहीर केली आहे. ही घोषणा राष्ट्रीय आयुष मिशन कॉन्क्लेव्हमध्ये करण्यात आली, या दोन दिवसीय कार्यक्रमाचे उद्घाटन श्री सर्बानंद सोनोवाल, आयुष आणि बंदरे, जहाज आणि जलमार्ग केंद्रीय कॅबिनेट मंत्री यांनी केले. केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री डॉ. मनसुख मांडविया यांच्यासह मान्यवर अतिथींनी या कॉन्क्लेव्हला हजेरी लावली होती.

डॉ. एल मुरुगन यांनी 76 व्या कान आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सवात मार्च ६ फिल्म येथे इंडिया पॅव्हेलियनचे उद्घाटन केले.

- फ्रान्समधील 76 व्या कान्स आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सवात केंद्रीय माहिती आणि प्रसारण राज्यमंत्री डॉ. एल मुरुगन यांच्या हस्ते इंडिया पॅव्हेलियनचे उद्घाटन करण्यात आले. पॅव्हेलियन भारताची समृद्ध संस्कृती, वारसा आणि तिची भरभराट होत असलेली सर्जनशील अर्थव्यवस्था जागतिक प्रेक्षकांसमोर दाखवते. या कार्यक्रमाला फ्रान्समधील भारताचे राजदूत जावेद अश्रफ, माहिती आणि प्रसारण मंत्रालयाचे सहसचिव प्रितुल कुमार आणि भारतीय चित्रपट उद्योगातील प्रमुख व्यक्तींची उपस्थिती होती.

पंतप्रधान मोदींनी आंतरराष्ट्रीय संग्रहालय एक्स्पो 2023 चे उद्घाटन केले.

- प्रगती मैदानावर इंटरनॅशनल म्युझियम एक्स्पो 2023 चे उद्घाटन करताना, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी भारताच्या वारशाचे रक्षण करण्याच्या त्यांच्या सरकारच्या वचनबद्धतेवर जोर दिला. तथापि, स्वातंत्र्यानंतर या कारणासाठी अपुरे प्रयत्न केले गेले याबद्दल त्यांनी खेद व्यक्त केला. इंटरनॅशनल म्युझियम एक्स्पो 2023 ची थीम museums, sustainability, and well-being आहे.

15 मे 2023 रोजी केंद्रीय मंत्री श्री हरदीप एस. पुरी यांनी सुरू केलेल्या "मेरी लाइफ, मेरा स्वच्छ शहर" मोहिमेला संपूर्ण भारतभर लक्षणीय गती मिळाली आहे.

- 15 मे 2023 रोजी केंद्रीय मंत्री श्री हरदीप एस. पुरी यांनी सुरू केलेल्या "मेरी लाइफ, मेरा स्वच्छ शहर" या मोहिमेला संपूर्ण शहरी भारतात लक्षणीय गती मिळाली आहे. कचऱ्याचे संपत्तीत रूपांतर करण्याच्या उद्देशाने, ही देशव्यापी मोहीम शहरांना रिड्यूस, रियूज, रिसायकल (RRR) केंद्रे स्थापन करण्यास प्रोत्साहित करते. ही केंद्रे वन-स्टॉप कलेक्शन पॉइंट म्हणून काम करतात जिथे नागरिक कपडे, शूज, जुनी पुस्तके, खेळणी आणि पुनर्वापर किंवा पुनर्वापरासाठी वापरलेले प्लास्टिक यासारख्या वस्तूंचे योगदान देऊ शकतात. त्यांच्या स्थापनेपासून, हजारो RRR केंद्रे स्थापन करण्यात आली आहेत, ज्यामुळे शाश्वतता आणि उत्तम जीवन जगण्याची भावना निर्माण झाली आहे.

अमित शाह यांनी द्वारका, गुजरात येथे राष्ट्रीय अकादमी ऑफ कोस्टल पोलिसिंग कॅम्पसची पायाभरणी केली.

- केंद्रीय गृह आणि सहकार मंत्री अमित शाह यांनी अलीकडेच द्वारका, गुजरात येथे राष्ट्रीय अकादमी ऑफ कोस्टल पोलिसिंगच्या कायमस्वरूपी कॅम्पसची पायाभरणी केली. आपल्या भाषणात, शाह यांनी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखाली सर्वोच्च प्राधान्य असल्याचे सांगून किनारी सुरक्षेसाठी भाजप सरकारच्या वचनबद्धतेवर भर दिला. वार्षिक तीन हजार सुरक्षा कर्मचाऱ्यांना सर्वसमावेशक प्रशिक्षण सुविधा उपलब्ध करून देण्याचे अकादमीचे उद्दिष्ट आहे.

भूपेंद्र यादव यांनी डेहराडून येथील इंडियन कौन्सिल ऑफ फॉरेस्ट्री रिसर्च अँड एज्युकेशन येथे शाश्वत जमीन व्यवस्थापनावर उत्कृष्टता केंद्राचे उद्घाटन केले.

- जमिनीच्या न्हासाशी लढा देण्यासाठी आणि शाश्वत जमीन व्यवस्थापन पद्धतींना चालना देण्याच्या दिशेने एक महत्त्वपूर्ण पाऊल म्हणून केंद्रीय मंत्री भूपेंद्र यादव यांनी डेहराडूनमधील भारतीय वनीकरण संशोधन आणि शिक्षण परिषद (ICFRE) येथे शाश्वत जमीन व्यवस्थापन (CoE-SLM) केंद्राचे उद्घाटन केले.

'वर्ल्ड हेल्थ असेंब्ली' पंतप्रधान मोदींनी स्विट्झर्लंडमधील जिनिव्हा येथे ७६ व्या अधिवेशनाला संबोधित केले.

- भारताचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी जिनिव्हा, स्विट्झर्लंड येथे जागतिक आरोग्य असेंब्लीच्या 76 व्या अधिवेशनाला संबोधित केले. 75 वर्षे जगाची सेवा केल्याबद्दल त्यांनी जागतिक आरोग्य संघटनेचे (WHO) अभिनंदन केले आणि विश्वास व्यक्त केला की WHO 100 वर्षांचा टप्पा गाठताना पुढील 25 वर्षांसाठी लक्ष्य निश्चित करेल.

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण (NEP) 2020 च्या अंमलबजावणीमध्ये विद्यार्थ्यांना सहभागी करून घेण्याच्या उद्देशाने UGC ने NEP SAARTHI नावाचा एक नवीन कार्यक्रम सुरू केला आहे.

- विद्यापीठ अनुदान आयोगाने (UGC) राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण (NEP) 2020 च्या अंमलबजावणीमध्ये विद्यार्थ्यांना सहभागी करून घेण्याच्या उद्देशाने 'NEP SAARTHI - भारतातील उच्च शिक्षणातील परिवर्तनासाठी शैक्षणिक सुधारणांसाठी विद्यार्थी दूत' हा नवीन कार्यक्रम सुरू केला आहे.

आसामच्या मुख्यमंत्र्यांचे 2023 च्या अखेरीस AFSPA मागे घेण्याचे उद्दिष्ट आहे.

- AFSPA, ज्याचा अर्थ सशस्त्र दल (विशेष अधिकार) कायदा आहे, हा भारतातील एक वादग्रस्त कायदा आहे जो "अस्तव्यस्त भागात" तैनात असलेल्या सशस्त्र दलांना विशेष अधिकार आणि प्रतिकारशक्ती देतो. भारतीय संसदेने 1958 मध्ये देशाच्या काही प्रदेशांमध्ये फुटीरतावादी चळवळी आणि बंडखोरी यांचा सामना करण्यासाठी कायदा केला होता.

GRSE ने कोलकाता येथे 'GAINS 2023' स्टार्टअप चॅलेंज लॉन्च केले.

- गार्डन रीच शिपबिल्डर्स अँड इंजिनीअर्स (GRSE) लिमिटेड, भारतातील एक अग्रगण्य संरक्षण शिपयार्ड, ने कोलकाता येथे GRSE एक्सेलेरेटेड इनोव्हेशन पोषण योजना - 2023 (GAINS 2023) नावाचा कार्यक्रम सुरू केला आहे. या उपक्रमाचा उद्देश स्टार्टअप्सद्वारे जहाजबांधणीमधील तांत्रिक प्रगतीसाठी नाविन्यपूर्ण उपाय ओळखणे आणि त्यांना प्रोत्साहन देणे हा आहे.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी नवीन संसद भवनात अध्यक्षीय आसनाजवळ एक महत्त्वपूर्ण सोनेरी राजदंड ठेवतील.

- नवीन संसद भवनाच्या आगामी उद्घाटनात एक महत्त्वाची भर पडणार आहे, कारण पंतप्रधान नरेंद्र मोदी अध्यक्षीय आसनाजवळ एक महत्त्वाचा सोनेरी राजदंड ठेवतील, अशी घोषणा केंद्रीय गृहमंत्री अमित शाह यांनी केली
- श्री. शाह यांच्या मते, हा राजदंड ऐतिहासिक महत्त्वाचा आहे कारण तो मूळतः भारताचे पहिले पंतप्रधान जवाहरलाल नेहरू यांना सादर करण्यात आला होता, जो ब्रिटिशांकडून भारतीय लोकांकडे सत्ता हस्तांतरणाचे प्रतीक आहे. गृहमंत्र्यांनी स्पष्ट केले की राजदंड, ज्याला "सॅगोल" म्हणून ओळखले जाते, ते तामिळ शब्द "सेम्मई" वरून आले आहे, ज्याचा अर्थ "धार्मिकता" आहे.

भारतातील लहान शेतकऱ्यांसमोरील आव्हानांना तोंड देण्यासाठी FPOs हे एक शक्तिशाली साधन म्हणून उदयास आले आहे.

- अलिकडच्या वर्षात शेतकरी उत्पादक संघटना (FPOs) ची निर्मिती आणि प्रोत्साहन याकडे लक्षणीय लक्ष वेधले गेले आहे, कारण त्यात कृषी परिदृश्य बदलण्याची प्रचंड क्षमता आहे. एफपीओ या मूलतः शेतकऱ्यांनी तयार केलेल्या सामूहिक संस्था आहेत, ज्यामुळे त्यांना सैन्यात सामील होण्यास, संसाधने तयार करण्यास आणि त्यांची सौदेबाजी करण्याची क्षमता वाढवता येते. '10,000 FPOs ची निर्मिती आणि प्रोत्साहन' नावाच्या केंद्रीय योजनेअंतर्गत, सहकार क्षेत्राला चालना देण्यासाठी आणि लहान शेतकऱ्यांना सर्वसमावेशक सहाय्य देण्यासाठी सरकारने राष्ट्रीय सहकारी विकास महामंडळ (NCDC) ला 1,100 FPOs वाटप केले आहेत.

जहाज डिझाइन, बांधकामातील कल्पनांसाठी GRSE ने नाविन्यपूर्ण पोषण योजना सुरू केली.

- जहाज डिझाइन आणि बांधकाम उद्योगातील आव्हानांना सामोरे जाण्यासाठी, गार्डन रीच शिपबिल्डर्स अँड इंजिनियर्स (GRSE) लिमिटेड, कोलकाता येथील संरक्षण PSU (सार्वजनिक क्षेत्र उपक्रम) ने एक नाविन्यपूर्ण पोषण योजना सुरू केली आहे. जीआरएसई एक्सेलरेटेड इनोव्हेशन पोषण योजना - 2023 (GAINS) दोन टप्प्यांच्या प्रक्रियेद्वारे मोठ्या संख्येने कल्पना निर्माण करणे आणि त्यांच्या विकासास समर्थन देणे हे आहे.

ग्रामपंचायत स्तरावर डिजिटल व्यवहारांना चालना देण्यासाठी गिरिराज सिंह यांनी समर्थ मोहीम सुरू केली.

- केंद्रीय ग्रामीण विकास आणि पंचायती राज मंत्री, श्री गिरिराज सिंह यांनी नुकतेच लखनौ येथे आझादीका अमृतमहोत्सवांतर्गत '50,000 ग्रामपंचायतींमध्ये डिजिटल व्यवहारांना प्रोत्साहन देण्यासाठी समर्थ मोहीम' सुरू केली. ग्रामीण विकास मंत्रालयाने सुरू केलेल्या या मोहिमेचा उद्देश ग्रामीण भागात डिजिटल व्यवहारांना चालना देणे, विशेषतः महिला सक्षमीकरणावर केंद्रित आहे. या प्रक्षेपण कार्यक्रमात मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ आणि राज्यमंत्री साध्वी निरंजन ज्योती यांच्यासह विविध मान्यवरांचा सहभाग होता.

पंतप्रधान मोदींनी ब्रिस्बेनमध्ये नवीन वाणिज्य दूतावास उघडण्याची घोषणा केली.

- सिडनी येथील सामुदायिक कार्यक्रमात भाषण करताना पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी ब्रिस्बेनमध्ये नवीन वाणिज्य दूतावास बांधण्यात येणार असल्याची माहिती दिली. त्यांनी घोषणा केली की भारत ब्रिस्बेन, ऑस्ट्रेलिया येथे एक नवीन वाणिज्य दूतावास स्थापन करेल ज्याचे उद्दिष्ट ऑस्ट्रेलियातील भारतीय डायस्पोराची दीर्घकालीन मागणी पूर्ण करणे आहे.

नागरी विमान वाहतूक मंत्रालयाने हेलिकॉप्टर मार्गासाठी UDAN 5.1 लॉंच केले.

- नागरी उड्डाण मंत्रालयाने प्रादेशिक कनेक्टिव्हिटी स्कीम (RCS) च्या चार यशस्वी फेऱ्यांनंतर UDAN 5.1 लॉंच केले आहे - उद्देश देश का आम नागरिक (UDAN) आणि पाचव्या फेरीच्या आवृत्ती 5.0 सह चालू आहे, ज्यामुळे दुर्गम भागातील कनेक्टिव्हिटी आणखी वाढेल. देश आणि हेलिकॉप्टरद्वारे शेवटच्या माईलची कनेक्टिव्हिटी गाठली. "UDAN 5.1" योजनेची सध्याची आवृत्ती हेलिकॉप्टर ऑपरेटर्ससह सर्व भागधारकांशी सल्लामसलत केल्यानंतर तयार करण्यात आली आहे.

भारत सरकारने शाश्वत शिपिंग बांधकामासाठी 30% सबसिडी सुरू केली आहे.

- भारत सरकारने शिपिंग क्षेत्रात पर्यावरणपूरक तंत्रज्ञानाचा अवलंब करण्यास प्रोत्साहन देण्याच्या उद्देशाने अनेक उपाययोजना सुरू केल्या आहेत. या उपक्रमांमध्ये आर्थिक सहाय्य ऑफर करणे आणि पोर्ट अपग्रेड करण्यावर लक्ष केंद्रित करणे समाविष्ट आहे. भारतातील हायड्रोजन पोर्ट विकसित करण्याच्या त्यांच्या पूर्वीच्या योजनेनंतर बंदरे, शिपिंग आणि जलमार्ग मंत्रालयाने (MoPSW) आयोजित केलेल्या दोन दिवसीय परिषदेत सरकारची घोषणा करण्यात आली.

NTCA ने चित्ता प्रकल्पावर देखरेख ठेवण्यासाठी नवीन समिती स्थापन केली आहे.

- राष्ट्रीय व्याघ्र संवर्धन प्राधिकरण (NTCA) ने पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालयाच्या अंतर्गत 11 सदस्यीय चित्ता प्रकल्प संचालन समिती स्थापन केली आहे आणि ग्लोबल टायगर फोरमचे सरचिटणीस राजेश गोपाल यांची अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

नवीन संसदेच्या उद्घाटनासाठी केंद्र नवीन ₹75 चे नाणे लॉन्च करणार आहे.

- भारताच्या नवीन संसद भवनाच्या उद्घाटनाच्या स्मरणार्थ अर्थ मंत्रालयाने विशेष ₹75 चे नाणे लॉन्च करण्याची घोषणा केली आहे. भारताच्या स्वातंत्र्याची 75 वर्षे पूर्ण झाल्याच्या निमित्तानं रविवारी, 28 मे रोजी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी या नाण्याचं अनावरण करतील.

ADB आणि भारत यांनी आंध्र प्रदेशातील औद्योगिक कॉरिडॉर विकासासाठी \$141.12 दशलक्ष कर्जावर स्वाक्षरी केली आहे.

- एशियन डेव्हलपमेंट बँक (ADB) आणि भारत सरकारने नुकतेच आंध्र प्रदेश (AP) मधील उच्च-गुणवत्तेच्या अंतर्गत पायाभूत सुविधांच्या विकासास समर्थन देण्यासाठी \$141.12 दशलक्ष किमतीच्या कर्ज करारावर स्वाक्षरी केली आहे

ईशान्येकडील पहिल्या वंदे भारत एक्सप्रेस ट्रेनला पंतप्रधान मोदींनी हिरवा झेंडा दाखवला.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आसाममधील पहिल्या वंदे भारत एक्सप्रेस ट्रेनला हिरवा झेंडा दाखवतील. अत्याधुनिक वंदे भारत ट्रेनला पंतप्रधान व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे हिरवा झेंडा दाखवतील. नवीन सेवा गुवाहाटी आणि न्यू जलपाईगुडी दरम्यानचे 411 किमीचे अंतर 5 तास 30 मिनिटांत पूर्ण करेल आणि सर्वात वेगवान ट्रेनने सध्याचा सर्वात कमी प्रवास वेळ लक्षणीयरीत्या कमी करेल.

नेपाळमध्ये दुसरा जलविद्युत प्रकल्प उभारण्यासाठी भारताने मंजूरी मिळवली.

- नेपाळने भारताच्या सतलुज जल विद्युत निगम (SJVN) लिमिटेडला देशात दुसरा जलविद्युत प्रकल्प विकसित करण्यास परवानगी देण्याचा निर्णय घेतला आहे. सध्या SJVN हा 900-MW चा अरुण - III जलविद्युत प्रकल्प विकसित करत आहे, जो पूर्व नेपाळमधील अरुण नदीवर स्थित एक रन-ऑफ-रिव्हर आहे, जो 2024 मध्ये पूर्ण होणार आहे. पंतप्रधान यांच्या अध्यक्षतेखाली गुंतवणूक मंडळ नेपाळ (IBN) ची बैठक मंत्री पुष्प कमल दहल उर्फ प्रचंड यांनी पूर्व नेपाळमधील 669-मेगावॉट (MW) लोअर अरुण जलविद्युत प्रकल्प विकसित करण्यासाठी भारताच्या सरकारी मालकीच्या SJVN सोबत स्वाक्षरी करण्यासाठी मसुदा प्रकल्प विकास करार (PDA) मंजूर केला.

IMPRINT India हा IITs, IISc आणि सरकारी संस्थांचा संयुक्त उपक्रम आहे.

- IMPRINT India योजना, "इम्प्रिंटिंग रिसर्च इनोव्हेशन अँड टेक्नॉलॉजी" चे संक्षिप्त रूप, हे विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विभाग आणि भारतातील मनुष्यबळ विकास मंत्रालय यांच्यातील एक सहयोगी उपक्रम आहे. दहा महत्त्वपूर्ण डोमेनमधील प्रमुख अभियांत्रिकी आणि तंत्रज्ञान आव्हानांना तोंड देऊन देशातील संशोधन आणि नवकल्पना मजबूत करणे हे या कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट आहे. स्वदेशी संशोधन आणि विकासाला चालना देऊन, IMPRINT India परदेशी तंत्रज्ञानावरील अवलंबित्व कमी करण्याचा आणि देशाची स्वयंपूर्णता वाढवण्याचा प्रयत्न करते

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी संसदेच्या नवीन इमारतीचे उद्घाटन केले.

- 28 मे 2023 रोजी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी संसदेच्या नवीन इमारतीचे अधिकृतपणे उद्घाटन केले. पारंपारिक पोशाख परिधान करून गेट क्रमांक 1 येथे त्यांचे आगमन झाले आणि लोकसभा अध्यक्ष ओम बिर्ला यांनी त्यांचे स्वागत केले. कर्नाटकच्या शृंगेरी मठातील पुजाऱ्यांसह, पंतप्रधानांनी नवीन संसद भवनाच्या उद्घाटनासाठी दैवी आशीर्वाद घेण्यासाठी "गणपती होमम" समारंभात भाग घेतला.
- पंतप्रधान मोदी, लोकसभा अध्यक्ष ओम बिर्ला, केंद्रीय मंत्री आणि विविध राज्यांचे मुख्यमंत्री नवीन संसद भवनात सुरू असलेल्या बहु-विश्वास प्रार्थना सभेला उपस्थित होते. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी नवीन संसद भवनाच्या उभारणीत आणि विकासासाठी मदत करणाऱ्या कामगारांचा सत्कार केला.

पंतप्रधानांच्या सुरक्षेसाठी विशेष दलाचे नेतृत्व ADG करणार आहे.

- पंतप्रधानांच्या सुरक्षेची जबाबदारी, सध्या स्पेशल प्रोटेक्शन ग्रुप (SPG) ने हाती घेतली आहे, आता भारतीय पोलीस सेवेतील किमान अतिरिक्त महासंचालक (ADG) पदावरील अधिकारी देखरेख करेल. कनिष्ठ अधिकाऱ्यांची सुरुवातीच्या सहा वर्षांच्या कालावधीसाठी प्रतिनियुक्तीवर नियुक्ती केली जाईल.

मुकेश अंबानी हवामान संकटाचा सामना करण्यासाठी COP28 सल्लागार समितीत सामील झाले.

- प्रख्यात भारतीय उद्योगपती मुकेश अंबानी, रिलायन्स इंडस्ट्रीजचे अध्यक्ष आणि सीईओ, यांची युनायटेड नेशन्स फ्रेमवर्क कन्व्हेंशन ऑन क्लायमेट चेंज (UNFCCC) च्या कॉन्फरन्स ऑफ द पार्टिज (COP28) च्या अध्यक्षांच्या सल्लागार समितीवर नियुक्ती करण्यात आली आहे. प्रतिष्ठित जागतिक नेत्यांसोबत, अंबानी अजेंडा तयार करण्यात आणि तातडीच्या हवामान संकटाला तोंड देण्यासाठी मार्गदर्शन प्रदान करण्यात महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावतील.

भारत गोव्यात G20 ऊर्जा संक्रमण मंत्रीस्तरीय 14 वी स्वच्छ ऊर्जा मंत्रीस्तरीय आणि 8 वी मिशन इनोव्हेशन बैठक आयोजित करेल.

- भारत 19 ते 22 जुलै 2023 या कालावधीत गोव्यात 14 वी स्वच्छ ऊर्जा मंत्रीस्तरीय (CEM-14) आणि 8वी मिशन इनोव्हेशन (MI-8) बैठक आयोजित करणार आहे. हा कार्यक्रम G20 ऊर्जा संक्रमण मंत्रीस्तरीय बैठकीच्या बाजूला होणार आहे. "एकत्रित स्वच्छ ऊर्जा प्रगत करणे" या थीमसह, या वर्षीच्या CEM आणि MI बैठकी सरकार, आंतरराष्ट्रीय संस्था, खाजगी क्षेत्रातील संस्था, शैक्षणिक संस्था, नवोदित, नागरी समाज आणि धोरणकर्ते यांच्यासह जागतिक भागधारकांना एकत्र आणतील

महाराष्ट्र राज्य बातम्या

दरवर्षी 01 मे रोजी महाराष्ट्र दिन साजरा केल्या जातो.

- 1960 चा बॉम्बे पुनर्रचना कायदा लागू झाल्यानंतर महाराष्ट्र राज्याची निर्मिती झाल्याची आठवण म्हणून दरवर्षी 1 मे रोजी महाराष्ट्र दिन साजरा केला जातो. 1 मे 1960 रोजी हा कायदा लागू झाला आणि त्यामुळे राज्याच्या इतिहासात हा दिवस महत्वाचा आहे. 1 मे 1960 साली महाराष्ट्र राज्याची स्थापना झाली. या दिवसाचे महत्त्व अधोरेखित करत दरवर्षी महाराष्ट्र दिन साजरा केला जातो. महाराष्ट्र दिनानिमित्त संपूर्ण राज्यभर विविध कार्यक्रमांचं आयोजन करण्यात येत.

भारतातील पहिला अंडरसी टनल मुंबई कोस्टल रोड प्रकल्प 2023 पर्यंत पूर्ण होणार आहे.

- मुंबई कोस्टल रोड प्रकल्प (MCRP) हा मरीन ड्राइव्हला वांद्रे-वरली सी लिंकशी जोडण्यासाठी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने (BMC) रु. 12,721 कोटींचा उपक्रम आहे. या प्रकल्पाचे सर्वात महत्वाचे वैशिष्ट्य म्हणजे भारतातील पहिल्या समुद्राखालील बोगद्याचे बांधकाम, जे नोव्हेंबर 2023 पर्यंत खुले होणार आहे. 2.07 किलोमीटर लांबीचे जुळे बोगदे समुद्रसपाटीपासून 17-20 मीटर खाली धावतात, गिरगावला अरबी समुद्र, गिरगाव चौपाटी आणि मलबार हिल मार्गे प्रियदर्शनी पार्कला जोडतात.

मॉरिशसमध्ये देवेंद्र फडणवीस यांच्या हस्ते छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या पुतळ्याचे अनावरण केले.

- महाराष्ट्राचे उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी मॉरिशसमध्ये छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या पुतळ्याचे अनावरण केले. त्यांनी इंडो-मॉरिशस बिझनेस फोरममध्ये भारतातील एक प्रमुख औद्योगिक आणि गुंतवणुकीचे ठिकाण म्हणून महाराष्ट्राची क्षमता अधोरेखित केली आणि मॉरिशस आणि महाराष्ट्र यांच्यातील व्यापाराला चालना देण्यासाठी सामंजस्य करार केला.

जालना ही महाराष्ट्रातील 29 वी महापालिका म्हणून घोषित करण्यात आली.

- जालना नगरपालिकेचे रुपांतर आता महापालिकेत होणार असून तशी घोषणा करण्यात आली आहे. त्यामुळे जालना आता राज्यातील 29 वी महापालिका घोषित करण्यात आली असून, सरकारने तसे आदेश काढले आहेत. जालन्याची स्टील इंडस्ट्रीज म्हणून ओळख आहे. तर मोसंबी उत्पादक जिल्हा म्हणून देखील जालना शहराची राज्यभरात ओळख आहे. त्यात वाढती लोकसंख्या पाहता आणि शहराच्या विकासाच्या दृष्टीने जालना महानगरपालिका घोषित करण्यात आली आहे.

जलसंधारण योजनांमध्ये महाराष्ट्र आघाडीवर आहे.

- जलसंधारण योजना राबविण्यात महाराष्ट्राने प्रथम क्रमांक पटकावला आहे. जलशक्ती मंत्रालयाने नुकतीच भारतीय जलसंस्थांची पहिल्यांदाच गणना करून एक अहवाल प्रकाशित केला आहे. या अहवालात जलसंधारण योजना सर्वाधिक प्रमाणात आणि यशस्वीरित्या राबविणाऱ्या राज्यांचा समावेश आहे.
- महाराष्ट्रात, 97,062 जलस्रोतांची गणना करण्यात आली असून, त्यापैकी 96,343 (99.3%) ग्रामीण भागात आणि फक्त 719 (0.7%) शहरी भागात आहेत. जलस्रोतांच्या विविध वापरात औरंगाबाद, जालना आणि नाशिक हे पहिल्या पाच जिल्ह्यांमध्ये आहेत. महाराष्ट्रात 574 नैसर्गिक आणि 96,488 मानवनिर्मित जलसाठे आहेत. मानवनिर्मित जलकुंभांची मूळ बांधकाम किंमत रु 5 लाख ते 10 लाख एवढी आहे. 574 पाणवठ्यांपैकी 4% (565) ग्रामीण भागात आहेत तर उर्वरित 1.6% (9) शहरी भागात आहेत. 96,488 मानवनिर्मित पाणवठ्यांपैकी 99.3% (95,778) जलस्रोत ग्रामीण भागात आहेत आणि उर्वरित 0.7% (710) शहरी भागात आहेत.

एमआयटी-वर्ल्ड पीस युनिव्हर्सिटीमध्ये आशियातील पहिली उपसमुद्र संशोधन प्रयोगशाळा पुणे येथे तयार झाली.

- MIT-वर्ल्ड पीस युनिव्हर्सिटी (WPU) ने जागतिक तेल आणि वायू उद्योगासाठी बहु-अनुशासनात्मक प्रतिभा वाढवण्याच्या उद्देशाने आशियातील पहिली उपसमुद्र संशोधन प्रयोगशाळा पुणे येथे तयार केली आहे. अकरा सोल्युशन्सच्या सहकार्याने तयार करण्यात आलेल्या अत्याधुनिक सुविधांचा उद्देश जागतिक तेल आणि वायू उद्योगासाठी वास्तविक जगाचा अनुभव प्रदान करून आणि बहु-अनुशासनात्मक प्रतिभेला चालना देऊन प्रशिक्षण आणि शिक्षणामध्ये क्रांती घडवून आणण्याचे आहे.

देशातील वैशिष्ट्यपूर्ण अशा सुशासन नियमावलीस मुख्यमंत्र्यांची मान्यता मिळाली.

- देशातील वैशिष्ट्यपूर्ण अशा सुशासन नियमावली 2023 ला आज मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी मान्यता दिल्याने राज्याचे प्रशासन अधिक गतिमान, पारदर्शी होण्यास मदत होणार असून यात वातावरणीय बदलाच्या परिणामावरील कार्यवाहीसाठी स्वतंत्र कक्षाच्या निर्मितीचा देखील अंतर्भाव असणार आहे. राज्याचे प्रशासन उत्तरदायी, सुलभ, गतिमान आणि पारदर्शी व्हावे यासाठी हे पाउल उचलण्यात आले आहे.
- शासकीय सेवा आणि योजनांचा लाभ सुलभरित्या मिळावा. यासाठी सामान्यांच्या समस्या आणि शासकीय कार्यपद्धती यांची सांगड घालावी व अन्य राज्यांना आदर्श ठरेल अशी सुशासन नियमावली तयार करण्यात आली आहे. यामध्ये विभागनिहाय 161 निर्देशांक तयार करण्यात आले असून अगदी जिल्हा पातळीपर्यंत या निर्देशांकाच्या आधारे सुशासनाची कामगिरी तपासली जाईल.

अखिल भारतीय मराठी नाट्य परिषदेच्या अध्यक्षपदी प्रशांत दामले यांची निवड झाली.

- अखिल भारतीय मराठी नाट्य परिषदेची पंचवार्षिक निवडणूक एप्रिलमध्ये पार पडली. त्यानंतर अ.भा. मराठी नाट्य परिषदेच्या नियामक मंडळाच्या कार्यकारी समिती 2023 - 2028 ची निवडणूक घेण्यात आली होती. या निवडणुकीत प्रशांत दामले यांची अध्यक्षपदी निवड झाली. तसेच उपाध्यक्षपदी (प्रशासन) नरेश गडेकर यांची, उपाध्यक्षपदी (उपक्रम) भाऊसाहेब भोईर यांची बिनविरोध निवड झाली, तर कोषाध्यक्षपदी सतीश लोटके यांची निवड झाली.
- अ.भा. मराठी नाट्य परिषदेच्या कार्यकारी समितीच्या पंचवार्षिक निवडणुकीत कार्यवाहपदी अजित भुरे यांची निवड झाली असून सहकार्यवाहपदी समीर इंदुलकर, दिलीप कोरके आणि सुनील ढगे यांची निवड झाली आहे. अ. भा. मराठी नाट्य परिषदेच्या पंचवार्षिक निवडणुकीत प्रशांत दामले यांच्या 'रंगकर्मी नाटक समूह' गटाने दणदणीत विजय मिळवला होता, त्याशिवाय कार्यकारी समिती सदस्यांमध्येही 'रंगकर्मी नाटक समुहातील' 11 जणांची निवड झाली आहे. यात सुशांत शेलार, गिरीश महाजन, विजय चौगुले, संदीप तेंडुलकर, दीपा क्षीरसागर, सविता मालपेकर, संदीप पाटील, विशाल शिंगाडे, विजयकुमार साळुंखे, संजय रहाटे, दीपक रेगेंचा समावेश आहे.

सरकारी योजना आणि सेवा नागरिकांच्या दारात पोहोचवण्यासाठी महाराष्ट्र सरकारने 'शासन आपल्या दारी' उपक्रम सुरू केला आहे.

- मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या नेतृत्वाखाली महाराष्ट्र सरकार 'शासन आपल्या दारी' हा नवीन उपक्रम सुरू करणार आहे. नागरिकांना सरकारी योजना आणि कागदपत्रे एकाच ठिकाणी सहज उपलब्ध करून देणे हा या उपक्रमाचा प्राथमिक उद्देश आहे. अंदाजे 75,000 स्थानिकांना लाभ वाटप करण्यासाठी जिल्हा प्रशासनांना त्यांच्या संबंधित भागात दोन दिवसीय शिबिरे आयोजित करण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत. या मोहिमेचा उद्घाटन सोहळा मुख्यमंत्र्यांचा गृह जिल्हा असलेल्या सातारा जिल्ह्यात होणार आहे.

RBI ने मराठा को-ऑप बँकेचे कॉसमॉस को-ऑप बँकेत विलीनीकरण मंजूर केले आहे.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने मराठा सहकारी बँकेच्या कॉसमॉस को-ऑपरेटिव्ह बँकेसोबत विलीनीकरणाच्या ऐच्छिक योजनेला मान्यता दिली आहे. RBI ने जाहीर केल्यानुसार विलीनीकरण 29 मे 2023 पासून लागू होणार आहे. 1946 मध्ये मुंबईत सात शाखांसह स्थापन झालेल्या मराठा सहकारी बँकेला 31 ऑगस्ट 2016 पासून मध्यवर्ती बँकेने नियामक निर्देशांखाली ठेवल्यानंतर हा निर्णय घेण्यात आला आहे.

महाराष्ट्रात केवळ एक रुपयात पीक विमा योजनेचा लाभ मिळणार आहे.

- राज्यात सर्व समावेशक पीक विमा योजना राबविण्याचा निर्णय मंत्रिमंडळ बैठकीत घेण्यात आला. उपमुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी अर्थसंकल्पीय भाषणामध्ये घोषित केल्याप्रमाणे शेतकऱ्यांना केवळ एक रुपया भरून पीक विमा योजनेचा लाभ देण्यात येईल.
- प्रधानमंत्री पीक विमा योजनेतर्गत नुकसान भरपाई निश्चितीसाठी पिकांचे सरासरी नुकसान काढताना किमान 30 टक्के तंत्रज्ञान आधारित उत्पादन व पिक कापणी प्रयोगांतर्गत प्राप्त होणाऱ्या उत्पादनाचा मेळ घालून उत्पादन निश्चित करण्यात येईल. ही योजना खरीप व रब्बी हंगाम 2023-24 ते 2025-26 या तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी निविदा प्रक्रीयेने राबविण्यात येईल.

महाराष्ट्र सरकार नमो शेतकरी महासन्मान निधी योजना सुरू करणार आहे.

- प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी योजनेच्या कार्यपद्धतीत सुधारणा करण्याचा आणि "नमो शेतकरी महासन्मान निधी" योजना राबविण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. 2023-24 च्या अर्थसंकल्पीय भाषणामध्ये घोषित केल्याप्रमाणे अन्नदाता बळीराजाच्या उत्पन्नवाढीसाठी प्रधानमंत्री कृषी सन्मान निधी योजनेत राज्य शासनाच्या अनुदानाची भर घालणारी "नमो शेतकरी महासन्मान निधी" ही योजना राबविण्यात येईल. या योजनेतून प्रति वर्ष रक्कम 6 हजार रुपये लाभ (दर चार महिन्यांनी रु. 2000/- अशी वार्षिक समान तीन हप्त्यात) पात्र लाभार्थींच्या बँक खात्यात थेट लाभ हस्तांतरणाद्वारे जमा करण्यात येतील.

- प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी योजनेत पी.एम.किसान पोर्टलवर नोंदणी करणे व पात्र लाभार्थींना मान्यता देण्यासंदर्भात कार्यपद्धतीत सुधारणा करण्यात आली. संनियंत्रणासाठी ग्रामस्तरीय, तालुकास्तरीय आणि जिल्हास्तरीय तसेच राज्यस्तरीय समित्या देखील गठित करण्यात येतील.

डॉ.पंजाबराव देशमुख नैसर्गिक शेती मिशनची व्याप्ती वाढविली.

- राज्यात नैसर्गिक शेतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी डॉ.पंजाबराव देशमुख नैसर्गिक शेती मिशनला मुदतवाढ देण्याचा तसेच राज्यभर व्याप्ती वाढविण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. यापूर्वी मिशनच्या पहिल्या टप्प्यात अकोला, अमरावती, बुलढाणा, वाशिम, यवतमाळ व वर्धा या 6 जिल्ह्यात हे मिशन राबविण्यात येत होते. आता याची व्याप्ती वाढविण्यात आल्यामुळे येत्या 3 वर्षात राज्यातील 25 लाख हेक्टर क्षेत्र नैसर्गिक शेतीखाली आणण्यात येईल. तसेच 1000 जैवनिविष्टा स्त्रोत केंद्रे स्थापन करण्यात येतील.

सिल्लोड तालुक्यात मका संशोधन केंद्र स्थापन होणार आहे.

- सिल्लोड तालुक्यातील मौजे कोटान्द्रा व डोईफोडा येथे शासकीय जागेवर मका संशोधन केंद्र स्थापन करण्यास मंत्रिमंडळ बैठकीत मान्यता देण्यात आली.
- परभणी येथील वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठातर्गत मौजे कोटान्द्रा व डोईफोडा येथील शासकीय जागेवर मका संशोधन केंद्र सुरू करण्यात येईल. या मका संशोधन केंद्रासाठी 22.18 कोटी इतक्या खर्चास मान्यता देण्यात आली

पर्यटन व्यवसायात महिलांना अधिक वाव देण्यासाठी "आई" पर्यटन धोरण राबविण्यात येणार आहे.

- महिलांना पर्यटन व्यवसायात अधिकाधिक वाव मिळावा आणि त्यांचे सक्षमीकरण व्हावे म्हणून "आजादी का अमृत महोत्सव" अंतर्गत "आई" हे महिला केंद्रित पर्यटन धोरण राबविण्यास मंत्रिमंडळाने मान्यता दिली.
- त्याचप्रमाणे काही पर्यटन स्थळी महिला बाईक-टॅक्सी सेवा सुरू करण्यास सुद्धा यावेळी मान्यता देण्यात आली. हे धोरण पर्यटन संचालनालय व महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ यांच्यामार्फत सर्व संबंधित विभागांच्या विविध योजनांशी समन्वय साधून राबविण्यात येईल. याकरीता पर्यटन संचालनालयामध्ये महिला पर्यटन धोरण कक्ष तयार करण्यात येईल.

महाराष्ट्राला माहिती तंत्रज्ञानात आघाडीवर नेणाऱ्या नवीन माहिती तंत्रज्ञान धोरणास मान्यता मिळाली.

- राज्याला माहिती तंत्रज्ञानात देशात आघाडीवर नेणाऱ्या नवीन माहिती तंत्रज्ञान सहाय्यभूत सेवा धोरणास बैठकीत मान्यता देण्यात आली.
- माहिती तंत्रज्ञान क्षेत्रातील विकासक, तज्ज्ञ प्रतिनिधी, कंपन्यांचे संचालक, नॅसकॉम, टेलिकॉम उद्योगाचे प्रतिनिधी, इतर संबंधित संस्था व राज्य शासनमार्फत नियुक्त आर्थिक सल्लागार परिषद यांच्याशी विस्तृत चर्चा करून हे धोरण तयार करण्यात आले आहे. या धोरणामध्ये रु. 95,000 कोटी नवीन गुंतवणूक, 5 दशलक्ष रोजगार निर्मिती तसेच रु. 10 लक्ष कोटी एवढी निर्यात करणे हे उद्दिष्ट ठेवण्यात आले आहे.

राज्य बातम्या

हिमाचल मंत्रिमंडळाने स्पितीच्या महिलांसाठी 1,500 रुपये मासिक प्रोत्साहन मंजूर केले.

- मुख्यमंत्री सुखविंदर सुखू यांच्या नेतृत्वाखाली हिमाचल प्रदेश मंत्रिमंडळाने स्पिती खोऱ्यातील महिलांसाठी 1,500 रुपयांचे मासिक प्रोत्साहन जाहीर केले आहे. 18 वर्षांपेक्षा जास्त वयाच्या बौद्ध नन्ससह सर्व पात्र महिलांना प्रोत्साहन दिले जाईल. या उपक्रमाला इंदिरा गांधी महिला सन्मान निधी असे म्हणतात.

तेलंगणा सरकार ताडी टॅपर्ससाठी विमा योजना लागू करणार आहे.

- तेलंगणा सरकारने ताडी टपरी करणाऱ्यांसाठी 'गीथा कर्मिकुला भीम' नावाची नवीन विमा योजना जाहीर केली आहे. ही योजना शेतकऱ्यांसाठी 'रयथू भीमा' कार्यक्रमासारखीच आहे आणि शेतात ताडीच्या झाडांपासून ताडी गोळा करताना अपघातात मृत्युमुखी पडलेल्या ताडी टपरीधारकांच्या कुटुंबीयांना आर्थिक मदत देण्याचे उद्दिष्ट आहे. नवीन योजनेतर्गत विमा रक्कम रु. मृत ताडी टपरीच्या कुटुंबीयांच्या बँक खात्यात पाच लाख थेट जमा केले जातील.

उत्तर प्रदेश सरकारने अयोध्येत डिसेलॅंडच्या धरतीवर 'रामलँड'ची योजना आखली आहे.

- अयोध्या हे जागतिक पर्यटनाचे हॉटस्पॉट म्हणून, उत्तर प्रदेश सरकार भगवान रामाची कथा सांगण्यासाठी डिसेलॅंडवर आधारित 'रामलँड' थीम पार्क विकसित करण्याची योजना आखत आहे. रामलँडसह, पर्यटन विभाग 'लर्निंग विथ एन्टरटेन्मेंट' या टेम्पलेटमध्ये रामायणातील पौराणिक कथा दाखवण्यासाठी मुलांना आणि प्रौढांना आकर्षित करण्याचा विचार करत आहे.

भारतातील पहिले आंतरराष्ट्रीय मल्टीमॉडल लॉजिस्टिक पार्क जोगीघोपा, आसाम येथे तयार होत आहे.

- आसाममधील जोगीघोपा येथे भारतातील पहिल्या आंतरराष्ट्रीय मल्टीमॉडल लॉजिस्टिक पार्कचे बांधकाम सुरू आहे आणि जेटी या वर्षाच्या अखेरीस पूर्ण होण्याची अपेक्षा आहे. 693.97 कोटी रुपये खर्चून बांधण्यात येणारे हे उद्यान जलमार्ग, रस्ते, रेल्वे आणि हवाई मार्गांना थेट कनेक्टिव्हिटी प्रदान करेल आणि 2023 मध्ये पूर्ण होण्याची अपेक्षा आहे. केंद्रीय बंदरे, जहाजबांधणी आणि जलमार्ग आणि आयुष्य मंत्री श्री. सर्बानंद सोनोवाल यांनी नुकतीच घटनास्थळाला भेट देऊन प्रगतीचा आढावा घेतला आणि कामाच्या गतीबद्दल समाधान व्यक्त केले.

मेघालयातील डावकी बंदराचे उद्घाटन केंद्रीय मंत्री नित्यानंद राय यांच्या हस्ते झाले.

- भारत आणि बांगलादेश यांच्यातील व्यापार आणि व्यापाराला चालना देण्यासाठी, मेघालयातील पश्चिम जैतिया हिल्स जिल्ह्यात केंद्रीय मंत्री नित्यानंद राय यांच्या हस्ते डावकी लँड पोर्टचे उद्घाटन करण्यात आले. उद्घाटनावेळी मेघालयचे उपमुख्यमंत्री सियावभालंग धर हेही उपस्थित होते. राय यांनी सांगितले की, या बंदराचा पर्यटन आणि व्यवसाय क्षेत्रावर परिणाम होईल.

उत्तर प्रदेशला ललितपूर जिल्ह्यात पहिले फार्मा पार्क मिळणार आहे.

- बुंदेलखंडमधील ललितपूर जिल्ह्यात राज्याचे पहिले फार्मा पार्क स्थापन करण्यास उत्तर प्रदेश सरकारने मान्यता दिली आहे. या प्रकल्पासाठी पशुसंवर्धन विभागाकडून 1500 हेक्टर जमीन औद्योगिक विकास विभागाकडे हस्तांतरित करावी लागणार आहे. ललितपूर फार्मा पार्कच्या विकासासाठी आणि गुंतवणूकदारांना आवश्यक सुविधा पुरवण्यासाठी सरकारने 1560 कोटी रुपयांच्या बजेटची तरतूद केली आहे.

केरळ संस्थात्मक रॅकिंग फ्रेमवर्क उच्च शिक्षण मंत्र्यांनी सुरू केले.

- उच्च शिक्षण मंत्री, आर. बिंदू यांनी अधिकृतपणे केरळ संस्थात्मक रॅकिंग फ्रेमवर्क (KIRF) सादर केले आहे, जे केरळमधील उच्च शिक्षण संस्थांच्या गुणवत्तेचे मूल्यांकन करण्यासाठी डिझाइन केलेले आहे. नॅशनल इन्स्टिट्यूशनल रॅकिंग फ्रेमवर्क (NIRF) च्या अनुषंगाने KIRF चे मॉडेल तयार केले आहे आणि केरळ राज्य उच्च शिक्षण परिषद (KSHEC) द्वारे दरवर्षी लागू केले जाईल. या उपक्रमामुळे विशेषतः उच्च शिक्षण संस्थांसाठी रॅकिंग फ्रेमवर्क स्थापित करणारे केरळ हे भारतातील पहिले राज्य बनले आहे.

तेलंगणाच्या मुख्यमंत्र्यांनी हैदराबादमध्ये हरे कृष्ण हेरिटेज टॉवरची पायाभरणी केली.

- तेलंगणाचे मुख्यमंत्री के. चंद्रशेखर राव यांनी हैदराबाद येथील हरे कृष्ण हेरिटेज टॉवरची पायाभरणी केली. 200 कोटी रुपये खर्चून नरसिंगी येथे सहा एकर जागेवर 400 फूट उंच इमारत बांधण्यात येणार आहे. टॉवरमध्ये श्री श्री राधा कृष्ण आणि श्री व्यंकटेश्वर स्वामींची मंदिरे असतील.

जम्मू आणि काश्मीर नंतर राजस्थानमध्ये नवीन लिथियम साठे सापडले.

- जम्मू-काश्मीरच्या रियासीमध्ये नुकत्याच झालेल्या शोधनंतर राजस्थानच्या देगानामध्ये लिथियमचा साठा सापडला आहे. देगानामध्ये नव्याने सापडलेले साठे हे जम्मू आणि काश्मीरमध्ये सापडलेल्या साठ्यांपेक्षा मोठे असल्याचे मानले जाते आणि अधिकाऱ्यांचा दावा आहे की ते भारताच्या लिथियमची 80% मागणी पूर्ण करू शकतात. देगानामध्ये लिथियमचा साठा सापडण्याची ही पहिलीच वेळ आहे.

जम्मू आणि काश्मीरमध्ये आगामी G20 शिखर परिषदेत दीर्घकालीन फायदे आणण्याची क्षमता आहे.

- G20 हे 20 मोठ्या अर्थव्यवस्थांचा समावेश असलेले जागतिक व्यासपीठ आहे जे धोरणात्मक चर्चा आणि आर्थिक स्थिरतेला प्राधान्य देते. जागतिक बँकेच्या आकडेवारीनुसार एकत्रितपणे, G20 चा जागतिक अर्थव्यवस्थेचा महत्त्वपूर्ण भाग आहे, ज्याचा एकत्रित GDP अंदाजे USD 82.8 ट्रिलियन आहे, जो 2020 साठी जगाच्या एकूण GDP च्या 74% चे प्रतिनिधित्व करतो.

तेलंगणा सरकारने आपल्या प्रकारचा पहिला राज्य रोबोटिक्स फ्रेमवर्क लॉन्च केला.

- तेलंगणा सरकारने स्टेट रोबोटिक्स फ्रेमवर्क म्हणून ओळखले जाणारे नवीन धोरण आणले. हे एक स्वावलंबी रोबोटिक्स इकोसिस्टम स्थापित करण्यासाठी आणि भारतातील रोबोटिक्समध्ये राज्याचे नेतृत्व करण्यासाठी डिझाइन केले आहे. संशोधन आणि विकासासाठी सहाय्य प्रदान करणे, शैक्षणिक आणि उद्योग यांच्यातील सहकार्याला प्रोत्साहन देणे आणि विविध क्षेत्रांमध्ये रोबोटिक्स तंत्रज्ञानाचा अवलंब करण्यास प्रोत्साहन देणे हे धोरणाचे उद्दिष्ट आहे.

उत्तर प्रदेशने मुलांसाठी "शालेय आरोग्य कार्यक्रम" डिजिटल हेल्थ कार्ड सादर केले.

- उत्तर प्रदेशच्या राज्य सरकारच्या अलीकडील विधानानुसार, शहरी विकास विभाग आणि लखनौ स्मार्ट सिटी यांनी लखनऊमध्ये "शालेय आरोग्य कार्यक्रम" नावाचा एक पथदर्शी प्रकल्प सुरू करण्यासाठी सहकार्य केले आहे. विद्यार्थ्यांचे आरोग्य सुधारणे हा या कार्यक्रमाचा उद्देश आहे आणि पथदर्शी प्रकल्पाचा एक भाग म्हणून तीन शाळांमध्ये त्याची अंमलबजावणी करण्यात आली आहे.

सर्वोच्च न्यायालयाने जमीन, पोलीस आणि कायदा व सुव्यवस्थेशी संबंधित सेवा वगळता आयएसएससह राष्ट्रीय राजधानीतील सर्व सेवांवर नियंत्रण दिल्ली सरकारला दिले आहे.

- एका महत्त्वपूर्ण निकालात, सर्वोच्च न्यायालयाने भारतीय प्रशासकीय सेवा (IAS) सह राष्ट्रीय राजधानीतील सर्व सेवांवर, जमीन, पोलीस आणि कायदा आणि सुव्यवस्थेशी संबंधित सेवा वगळता दिल्ली सरकारला नियंत्रण दिले आहे. भारताचे सरन्यायाधीश डीवाय चंद्रचूड आणि न्यायमूर्ती एमआर शाह, कृष्णा मुरारी, हिमा कोहली आणि पीएस नरसिम्हा यांचा समावेश असलेल्या घटनापीठाने या प्रकरणावर एकमताने निर्णय दिला.

मुख्यमंत्री पुष्कर सिंह धामी यांनी नुकतेच डेहराडून येथील दून विद्यापीठात राष्ट्रीय होमिओपॅथिक अधिवेशन 'होमिओकॉन 2023' चे उद्घाटन केले.

- मुख्यमंत्री पुष्कर सिंह धामी यांनी नुकतेच डेहराडून येथील दून विद्यापीठात राष्ट्रीय होमिओपॅथिक अधिवेशन 'होमिओकॉन 2023' चे उद्घाटन केले. या अधिवेशनाचे उद्दिष्ट आहे की होमिओपॅथीचे महत्त्व जगभरातील दुसऱ्या क्रमांकाची औषध प्रणाली म्हणून प्रदर्शित करणे, विशेषतः कोविड-19 महामारीदरम्यान तिची भूमिका अधोरेखित करणे. उत्तराखंडला एक प्रमुख आयुष (आयुर्वेद, योग, युनानी, सिद्ध आणि होमिओपॅथी) प्रदेश म्हणून स्थापित करण्याच्या राज्य सरकारच्या वचनबद्धतेसह, या कार्यक्रमाने होमिओपॅथी उपचारांचे आर्थिक आणि प्रभावी स्वरूप अधोरेखित केले.

भौगोलिक संकेत (GI) टॅग केलेल्या वस्तूच्या कमाल संख्येच्या बाबतीत उत्तर प्रदेश आता देशात दुसऱ्या क्रमांकावर आहे.

- भौगोलिक संकेत (GI) टॅग केलेल्या वस्तूच्या कमाल संख्येच्या बाबतीत उत्तर प्रदेश आता देशात दुसऱ्या क्रमांकावर आहे. राज्याला आणखी तीन एक जिल्हा एक उत्पादन (ODOP) हस्तकलेसाठी GI टॅग मिळाले आहेत, ज्यामुळे राज्यातील GI-टॅग केलेल्या उत्पादनांची संख्या 48 वर पोहोचली आहे. तीन नवीन-टॅग केलेल्या ODOP हस्तकला म्हणजे मैनपुरी तरकाशी, महोबा गौरा स्टोन क्राफ्ट आणि सांभाळ शिंगाची कलाकुसर. GI टॅग ही उत्तर प्रदेश राज्यासाठी एक मौल्यवान संपत्ती आहे. हे राज्याच्या पारंपारिक हस्तकला आणि उत्पादनांना प्रोत्साहन देण्यास मदत करते आणि स्थानिक अर्थव्यवस्थेला चालना देण्यास देखील मदत करते.

ग्रामीण भागातील मुलांसाठी 'पहल' या ऑनलाइन शिक्षण कार्यक्रमाचे उद्घाटन करण्यात आले.

- ऑनलाइन ग्रामीण शिक्षण उपक्रम 'पहल' अधिकृतपणे मुख्य सचिव दुर्गा शंकर मिश्रा यांच्या हस्ते सरोजिनी नगर येथील सरकारी यूपी सैनिक इंटर कॉलेजमध्ये सुरू करण्यात आला. माध्यमिक शिक्षण विभाग आणि IIT कानपूर यांच्यातील भागीदारीतून विकसित करण्यात आलेल्या या कार्यक्रमाचा उद्देश ग्रामीण समुदायांना ऑनलाइन प्लॅटफॉर्मद्वारे शिक्षण देणे हा आहे.

शाश्वत विकास उद्दिष्टांची प्रगती मोजणारे भोपाळ हे पहिले शहर बनले आहे.

- मध्य प्रदेशची राजधानी भोपाळ हे शाश्वत विकास उद्दिष्टे (SDGs) साध्य करण्याच्या दिशेने प्रगती मोजणारे भारतातील पहिले शहर बनले आहे. शहराने स्वैच्छिक स्थानिक पुनरावलोकन (VLR) प्रक्रिया स्वीकारली आहे, जे एक साधन आहे जे शहरांना त्यांच्या SDGs वर त्यांच्या प्रगतीचे मूल्यांकन करण्यास आणि त्यांना सुधारण्याची आवश्यकता असलेल्या क्षेत्रांची ओळख करण्यास मदत करते.

कर्नाटकचे पुढील मुख्यमंत्री सिद्धरामय्या असतील.

- सिद्धरामय्या कर्नाटकचे पुढील मुख्यमंत्री बनणार आहेत, तर डीके शिवकुमार त्यांचे उपमुख्यमंत्री आहेत. दोन्ही नेत्यांनी आवर्तन व्यवस्थेवर सहमती दर्शवल्याने काँग्रेस पक्षाने हा निर्णय घेतला. सिद्धरामय्या 2.5 वर्षांच्या कालावधीसाठी मुख्यमंत्री म्हणून काम करतील, त्यानंतर शिवकुमार हे पद स्वीकारतील.

कर्नाटकचे नवीन मुख्यमंत्री म्हणून सिद्धरामय्या शपथ घेतली.

- सिद्धरामय्या यांनी कर्नाटकचे मुख्यमंत्री म्हणून दुसऱ्या टर्मसाठी उपमुख्यमंत्री डीके शिवकुमार आणि आठ राजकारणी मंत्री म्हणून शपथ घेतली. कर्नाटक विधानसभा निवडणुकीत काँग्रेस पक्षाच्या दणदणीत विजयानंतर या मंत्र्यांची नियुक्ती करण्यात आली. हा सोहळा बेंगळूरुच्या कांतीरवा स्टेडियमवर झाला आणि हजारो लोक उपस्थित होते.

केरळ संपूर्ण ई-शासित राज्य बनले.

- केरळ, भारताचे दक्षिणेकडील राज्य, स्वतःला देशातील पहिले "एकूण ई-शासित राज्य" म्हणून घोषित करून इतिहास रचण्यासाठी सज्ज झाले आहे. भारतातील पहिले पूर्ण-साक्षर राज्य म्हणून आपल्या लौकिकावर आधारित, केरळने राज्याचे डिजिटली-सशक्त समाजात रूपांतर करण्याच्या उद्देशाने अनेक धोरणात्मक उपक्रमांद्वारे हा टप्पा गाठला आहे. ज्ञान-आधारित अर्थव्यवस्थेवर आणि 100% डिजिटल साक्षरतेवर लक्ष केंद्रित करून, सरकारने पारदर्शकता, सर्वसमावेशकता आणि सर्व नागरिकांसाठी सुलभता सुनिश्चित करून, विविध डोमेनवर महत्त्वपूर्ण सेवांचे वितरण डिजिटल केले आहे.

गोवा आणि उत्तराखंड सरकारने एकत्र येऊन गोवा आणि उत्तराखंड या दोन्ही प्रदेशातील पर्यटन क्षेत्र वाढविण्यासाठी सामंजस्य करार केला आहे.

- गोवा सरकार आणि उत्तराखंड सरकारने एकत्र येऊन गोवा आणि उत्तराखंड या दोन्ही देशांच्या पर्यटन लँडस्केपमध्ये वाढ करण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली आहे. गोवा सरकारचे पर्यटन, आयटी, ई आणि सी, मुद्रण आणि स्टेशनरी मंत्री रोहन खौटे आणि उत्तराखंडचे मुख्यमंत्री पुष्कर सिंह धामी यांच्या उपस्थितीत सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी समारंभ पार पडला.

हिमाचल प्रदेश सरकारचे ग्रीन हायड्रोजन धोरण तयार करण्याचे उद्दिष्ट आहे.

- हिमाचल प्रदेशचे मुख्यमंत्री सुखविंदर सिंग सुखू यांनी माहिती दिली आहे की ग्रीन हायड्रोजनच्या वापराला प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि राज्याला त्याच्या उत्पादनासाठी एक प्रमुख केंद्र म्हणून स्थापित करण्यासाठी 'ग्रीन हायड्रोजन' धोरण तयार केले जाईल. पुरेसा सूर्यप्रकाश, पाणी आणि वारा यासह नूतनीकरणक्षम ऊर्जा संसाधने राज्याला हिरवा हायड्रोजन तयार करण्यासाठी एक आदर्श स्थान बनवतात.

तेलंगणाने PMJDY चे 100% कवरेज प्राप्त केले.

- तेलंगणा राज्याने प्रधानमंत्री जन धन योजनेचे (PMJDY) 100% कवरेज प्राप्त करून आर्थिक समावेशात एक महत्त्वपूर्ण टप्पा गाठला आहे. या राष्ट्रीय मिशनच्या प्रारंभापासून, राज्याने लोकसंख्येच्या सर्व घटकांपर्यंत बँकिंग सेवांचा विस्तार करण्यात उल्लेखनीय प्रगती केली आहे.

गोवा राज्यत्व दिन 30 मे रोजी साजरा केला जातो.

- क्षेत्रफळानुसार सर्वात लहान राज्य, गोवा हे समुद्रकिनारे आणि औपनिवेशिक भूतकाळातील अवशेषांसाठी प्रसिद्ध आहे. 30 मे 1987 रोजी याला राज्याचा दर्जा मिळाला. अल्फोन्सो डी अल्बुकर्कने 1510 मध्ये या प्रदेशावर राज्य करणाऱ्या विजापूरच्या आदिल शाहचा पराभव करून तो जिंकला तेव्हापासून हा पोर्तुगीज प्रदेश होता. 400 वर्षांनंतर भारताने पोर्तुगीजांकडून गोवा परत घेतला. या वर्षी गोवा राज्याचा 36 वा वर्धापन दिन साजरा करत आहे.

आंतरराष्ट्रीय बातम्या**सॅंटियागो पेना यांनी पॅराग्वेचे अध्यक्ष म्हणून निवडून आले.**

- 1 मे 2023 रोजी, पॅराग्वे त्यांचे पुढील अध्यक्ष निवडण्यासाठी मतदानात गेले. इव्हेंटच्या आश्चर्यकारक वळणात, उजव्या विचारसरणीच्या कोलोरेडो पक्षाचा सॅंटियागो पेना विजेता म्हणून उदयास आला, त्याने मध्य-डाव्या चॅलेंजर एफ्रेन अलेग्रेचा पराभव केला. निवडणूक निकालाने पॅराग्वेच्या राजकीय व्यवस्थेतील भ्रष्टाचाराबद्दल चिंता वाढवली आहे, कारण कोलोरेडो पक्ष जवळजवळ आठ दशकांपासून सत्तेत आहे आणि भ्रष्टाचाराच्या आरोपांनी कलंकित आहे.

भारतातील ऑस्ट्रेलियन उच्चायुक्तांनी अलीकडेच कारगिलमधील एका प्रकल्पासाठी सरकारी अनुदान जाहीर केले आहे.

- भारतातील ऑस्ट्रेलियन उच्चायुक्तांनी अलीकडेच कारगिलमधील एका प्रकल्पासाठी सरकारी अनुदान जाहीर केले आहे. लडाखच्या इतिहासात हा पहिलाच उपक्रम आहे आणि त्यामुळे या प्रदेशाला मोठा फायदा होईल अशी अपेक्षा आहे. भारतातील ऑस्ट्रेलियन उच्चायुक्त बॅरी ओफेरेल यांच्या अध्यक्षतेखाली श्रीनगर येथे एका विशेष बैठकीत ही घोषणा करण्यात आली.

रशियाने युक्रेनवर क्रेमलिनवर अयशस्वी ड्रोन हल्ल्याचा आरोप केला.

- रशियाने, 2 एप्रिल रोजी जाहीर केले की युक्रेनने रशियाचे अध्यक्ष व्लादिमीर पुतिन यांची हत्या करण्याच्या उद्देशाने दोन ड्रोन हल्ले केले होते. हे हल्ले रात्रभर झाले आणि रशियन अध्यक्ष त्यावेळी क्रेमलिनमध्ये नव्हते.
- क्रेमलिनचे प्रवक्ते दिमित्री पेस्कोव्ह यांनी दिलेल्या निवेदनानुसार पुतिन यांना कोणतीही हानी पोहोचली नसली तरी, मॉस्को ड्रोन हल्ल्यांना राष्ट्रपतींच्या जीवावरचा प्रयत्न मानतो. इलेक्ट्रॉनिक युद्ध उपायांचा वापर करून ड्रोन नष्ट केले गेले आणि कोणतीही जीवितहानी किंवा नुकसान झाले नाही.

रशियाच्या Sberbank ने ChatGPT शी स्पर्धा करण्यासाठी 'Gigachat' AI लाँच केले.

- Sberbank ने कृत्रिम बुद्धिमत्ता चॅटबॉट शर्यतीत ChatGPT शी स्पर्धा करण्यासाठी GigaChat नावाचे तंत्रज्ञान विकसित केले आहे. सुरुवातीला फक्त-निर्मित चाचणी मॉडमध्ये उपलब्ध, GigaChat इतर परदेशी न्यूरल नेटवर्कपेक्षा रशियन भाषेत अधिक हुशारीने संवाद साधण्याच्या क्षमतेसह वेगळे आहे.
- रशियाच्या अग्रगण्य बँक, Sberbank ने देशाचे आयातीवरील अवलंबित्व कमी करण्यासाठी तंत्रज्ञानामध्ये मोठ्या प्रमाणात गुंतवणूक केली आहे, जी पाश्चात्य राष्ट्रांनी युक्रेनमधील मॉस्कोच्या कारवाईवर निर्यात कपात आणि निर्बंधांमुळे गंभीरपणे महत्त्वपूर्ण बनली आहे.

किंग चार्ल्स III यांचा राज्याभिषेक 6 मे, 2023 रोजी होणार आहे.

- किंग चार्ल्स III यांचा राज्याभिषेक 6 मे, 2023 रोजी होणार आहे. शनिवारी, 6 मे रोजी, राजाचा राज्याभिषेक होईल आणि कॅटरबरीचे मुख्य बिशप, जस्टिन वेल्बी, या समारंभाची देखरेख करतील, ही भूमिका 1066 पासून आर्चबिशपने घेतली आहे. या समारंभाला "ऑपरेशन गोल्डन ऑर्ब" असेही म्हटले जाते. एका महत्वाच्या कार्यक्रमात 74 वर्षांचे चार्ल्स यांना पवित्र तेलाने अभिषेक करण्यात येणार आहे.

श्रीलंकेचा डायलॉग Axiata आणि Bharti Airtel यांनी बंधनकारक टर्म शीटवर स्वाक्षरी केली.

- डायलॉग Axiata, श्रीलंकेतील सर्वात मोठी दूरसंचार प्रदाता आणि मलेशियाची Axiata ची उपकंपनी, यांनी त्यांच्या श्रीलंकन उपकंपन्यांचे विलीनीकरण करण्यासाठी भारताच्या Bharti Airtel सोबत बंधनकारक मुदत पत्रक जाहीर केले आहे. प्रस्तावित व्यवहारामुळे एअरटेलला डायलॉगमध्ये भागभांडवल मिळेल, जे एअरटेल लंकेच्या वाजवी मूल्याचे प्रतिनिधित्व करेल आणि एअरटेलला बेट राष्ट्रातील मोठ्या ग्राहकांपर्यंत पोहोचण्याची परवानगी देईल.

युक्रेनच्या संरक्षण मंत्रालयाने हिंदू देवी कालीचे चित्रण करणाऱ्या आक्षेपाई ट्विटबद्दल माफी मागितली आहे.

- हिंदू देवी कालीचे विकृत चित्रण करणारे आक्षेपाई ट्विट पोस्ट केल्यानंतर युक्रेनच्या संरक्षण मंत्रालयाला ऑनलाइन प्रतिक्रियांचा सामना करावा लागला. हे ट्विट नंतर हटवण्यात आले आणि उप परराष्ट्र मंत्री एमिने झापारोवा यांनी माफी मागितली. 30 एप्रिल रोजी, युक्रेनच्या संरक्षण मंत्रालयाने युक्रेनियन कलाकार मॅक्सिम पालेन्को यांच्या सुधारित चित्रासह स्फोटाचे चित्र ट्विट केले.

UAE सरकारने 'मशीन्स कॅन सी 2023' समिट लॉच केले.

- UAE सरकारने नुकतीच 'मशीन्स कॅन सी 2023' समिट लॉच केली, ही आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स (AI) वरील आंतरराष्ट्रीय परिषद दुबईतील म्युझियम ऑफ द फ्युचर येथे आयोजित करण्यात आली होती. आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स, डिजिटल इकॉनॉमी आणि रिमोट वर्क ऑप्शनिकेशन्स ऑफिस आणि 'मशीन्स कॅन सी' कंपनी यांच्या भागीदारीत हा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला होता.

लुडोविट ओडोर यांनी स्लोव्हाकियाचे काळजीवाहू पंतप्रधान म्हणून कार्यभार स्वीकारला.

- स्लोव्हाकियाचे नॅशनल बँक ऑफ स्लोव्हाकियाचे माजी व्हाईस-गव्हर्नर लुडोविट ओडोर यांची स्लोव्हाकियाचे नवीन काळजीवाहू पंतप्रधान म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. 7 मे रोजी माजी काळजीवाहू पंतप्रधान एडुआर्ड हेगर यांच्या राजीनाम्यानंतर, स्लोव्हाकचे अध्यक्ष झुझाना कॅपुटोव्हा यांनी ओडोर यांच्याकडे सप्टेंबरमध्ये होणाऱ्या संप निवडणुकांपर्यंत देशाचे नेतृत्व करण्याची जबाबदारी सोपवली.

लिबियाच्या संसदेने पंतप्रधान फाथी बाशाघा यांची हकालपट्टी केली आहे.

- देशाच्या पूर्वेकडील संसदेने पंतप्रधान फाथी बाशाघा यांना चौकशीसाठी संदर्भित करून आणि त्यांच्या जागी अर्थमंत्री ओसामा हमद यांची नियुक्ती करण्यासाठी मतदान केल्याने लिबियाचे राजकीय दृश्य गोंधळात पडले आहे.

ब्राझीलने अलीकडेच जंगली पक्ष्यांमध्ये हायली पॅथोजेनिक एव्हियन इन्फ्लुएंझा (HPAI) च्या प्रकरणांची पुष्टी केली आहे.

- जगातील प्रमुख चिकन निर्यातदार म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या ब्राझीलने अलीकडेच वन्य पक्ष्यांमध्ये हायली पॅथोजेनिक एव्हियन इन्फ्लुएंझा (HPAI) च्या प्रकरणांची पुष्टी केली आहे. जरी ही प्रकरणे देशातील पहिलीच घटना असल्याचे चिन्हांकित केले असले तरी, जागतिक प्राणी आरोग्य संघटनेच्या (WOAH) मार्गदर्शक तत्वांनुसार, ब्राझीलच्या पोल्ट्री उत्पादनांच्या आयातीवर बंदी आणली जाणार नाही, यावर ब्राझिलियन सरकार जोर देते. एव्हियन इन्फ्लुएंझा विषाणू पक्ष्यांच्या लोकसंख्येला आणि शेती क्षेत्राला धोका निर्माण करत असताना, ब्राझीलच्या पोल्ट्री उद्योगावर होणारा परिणाम मर्यादित राहिला आहे.

जागतिक बँकेने भारतात झुनोटिक रोगांवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी \$82 दशलक्ष कर्ज मंजूर केले.

- जागतिक बँकेच्या कार्यकारी संचालक मंडळाने पशु आरोग्य व्यवस्थापनासाठी जागतिक सर्वोत्तम पद्धतींचा अवलंब करण्याच्या भारताच्या प्रयत्नांना पाठिंबा देण्यासाठी \$82 दशलक्ष कर्ज मंजूर केले आहे. लोक, प्राणी आणि पर्यावरण यांच्यातील परस्परसंबंध ओळखून स्थानिक झुनोटिक, सीमापार आणि उदयोन्मुख संसर्गजन्य रोगांना प्रतिबंध करणे, शोधणे आणि त्यांना प्रतिसाद देणे हे कर्जाचे उद्दिष्ट आहे.

म्यानमारला मदत करण्यासाठी भारताने "ऑपरेशन करुणा" सुरू केले.

- म्यानमारमधील मोचा चक्रीवादळामुळे प्रभावित झालेल्यांना मदत करण्यासाठी भारताने "ऑपरेशन करुणा" सुरू करून पुढाकार घेतला आहे. 18 मे रोजी, भारतीय नौदलाची जहाजे शिवालिक, कामोर्ता आणि सावित्री ही तीन जहाजे, अन्न पुरवठा, तंबू, आवश्यक औषधे, पाण्याचे पंप, पोर्टेबल जनरेटर, कपडे आणि स्वच्छताविषयक वस्तू यासारख्या आपत्कालीन मदत सामग्रीसह यंगूनमध्ये पोहोचल्या.

भारत आणि बांगलादेश यांच्यातील सिलहेट विभागातील भोलागंज येथे पहिल्या बॉर्डर हाटचे उद्घाटन करण्यात आले.

- शनिवारी, 6 मे 2023 रोजी, भारताच्या सीमेवरील सिलहेट विभागातील पहिला-वहिला बॉर्डर हाट कंपनीगंज उपजिल्हामधील भोलागंज येथे उघडण्यात आला. प्रवासी कल्याण आणि परदेशी रोजगार मंत्री इम्रान अहमद आणि सिलहेटमधील भारतीय उच्चायुक्त निरज कुमार जैस्वाल यांनी संयुक्तपणे भारताच्या मेघालयच्या पूर्व खासी हिल्स आणि सिलहेटच्या भोलागंज दरम्यान असलेल्या हाटचे उद्घाटन केले.

पॅरिसमध्ये बॅस्टिल डे सेलिब्रेशनचे पंतप्रधान मोदींनी निमंत्रण स्वीकारले.

- परराष्ट्र मंत्रालयाने जाहीर केले की फ्रान्सचे राष्ट्राध्यक्ष इमॅन्युएल मॅक्रॉन यांनी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांना 14 जुलै रोजी पॅरिसमधील बॅस्टिल डे परेडमध्ये सन्माननीय पाहुणे म्हणून आमंत्रण दिले होते आणि श्री मोदींनी ते स्वीकारले होते. अधिकृत प्रेस रिलीझनुसार, भारतीय सशस्त्र दलांचा एक तुकडा देखील या परेडमध्ये भाग घेईल, जे "स्वातंत्र्य, समानता आणि बंधुत्व" साजरे करतात.

रशियाचे म्हणणे आहे की त्यांच्याकडे मोठ्या प्रमाणात भारतीय रुपये आहेत जे ते वापरू शकत नाहीत.

- परराष्ट्र मंत्री सर्गेई लॅवरोव्ह यांनी म्हटले आहे की रशियाने दोन्ही देशांमधील वाढत्या व्यापार अधिशेषाचा परिणाम म्हणून भारतीय बँकांमध्ये मोठ्या प्रमाणात रुपये जमा केले आहेत. तथापि, लॅवरोव्ह यांनी या पैशाचा वापर करण्यास असमर्थतेबद्दल चिंता व्यक्त केली आहे आणि स्पष्ट केले आहे की या मुद्द्यावर चर्चा केली जात आहे, कारण ते वापरण्याआधी रुपया दुसऱ्या चलनात बदलणे आवश्यक आहे.

रशिया रेड स्केअर, मॉस्को येथे 78 व्या विजय दिन परेडचे आयोजन करत आहे.

- 1945 मध्ये सोव्हिएत युनियनचा ऐतिहासिक विजय साजरा करण्यासाठी रशियाने 9 मे रोजी मॉस्कोमधील रेड स्केअर येथे 78 व्या विजय दिन परेड वर्धापन दिनाचे आयोजन केले होते, जेव्हा त्यांनी द्वितीय विश्वयुद्धात नाझी जर्मनीचा पराभव केला होता, ज्याला ग्रेट देशभक्त युद्ध देखील म्हटले जाते. या वर्षाच्या परेडमध्ये 10,000 हून अधिक व्यक्ती आणि 125 शस्त्रास्त्रांचे तुकडे होते, जे सर्व रशियन संरक्षण मंत्री सेर्गेई शोइगु यांनी प्रदर्शित केले होते.

श्रीलंकेच्या पर्यटन क्षेत्रात भारत अव्वल आहे.

- एप्रिल 2023 मध्ये भारतातील पर्यटकांनी श्रीलंकेच्या पर्यटन क्षेत्रात सर्वाधिक उपस्थिती नोंदवली आहे. गेल्या महिन्यात सुमारे 20,000 भारतीय पर्यटकांनी श्रीलंकेला भेट दिली, त्यामुळे सहा महिन्यांनंतर भारताने पुन्हा अव्वल स्थान पटकावले. श्रीलंका पर्यटन प्राधिकरणाच्या आकडेवारीवरून मिळालेल्या माहितीनुसार, एप्रिलमध्ये 19 हजार 915 भारतीय आणि 14 हजार 656 रशियन पर्यटकांनी देशाला भेट दिली. यापूर्वी ऑक्टोबर 2022 ते मार्च 2023 पर्यंत सर्वाधिक रशियन लोकांनी श्रीलंकेला भेट दिली होती.

श्रीलंकेच्या सर्वोच्च न्यायालयाने समलैंगिकतेला गुन्हेगार ठरवण्याचा मार्ग मोकळा केला आहे.

- श्रीलंकेच्या सर्वोच्च न्यायालयाने LGBTQ+ अधिकार प्रचारकांनी स्वागत केलेल्या हालचालीमध्ये, संसदेच्या अध्यक्षांच्या म्हणण्यानुसार, समलैंगिकतेला गुन्हेगारी ठरवणारे विधेयक मंजूर केले आहे. सध्याच्या कायद्यांनुसार, समलैंगिकतेला तुरुंगवास आणि दंडाची शिक्षा आहे, परंतु कार्यकर्त्यांनी बर्बाद काळापासून बदलासाठी मोहीम चालवली आहे. दोन्ही बाजूंचे म्हणणे ऐकून घेतल्यानंतर सर्वोच्च न्यायालयाने हा प्रस्तावित कायदा घटनाबाह्य नसल्याचा निर्णय दिला.

भारताची UPI पेमेंट प्रणाली स्वीकारण्याबाबत जपान "गंभीरपणे" मूल्यांकन करत आहे.

- भारताच्या UPI पेमेंट सिस्टमचा अवलंब करण्याबाबत जपान "गंभीरपणे" मूल्यांकन करत आहे कारण दोन्ही सरकारे डिजिटल पेमेंट सिस्टम क्रॉस-बॉर्डर पेमेंट्स सुलभ करू शकतील अशा आंतरकार्यक्षमता निर्माण करून डिजिटल सहकार्याला चालना देण्याकडे पाहतात. डिजिटल पेमेंट सुलभ करण्यासाठी रिअल-टाइम फंड ट्रान्सफर सिस्टमद्वारे इंटरऑपरेबिलिटी निर्माण करून डिजिटल सहकार्याला चालना देण्याचे जपान आणि भारताचे उद्दिष्ट आहे.

नेपाळने 2025 हे 'विशेष पर्यटन वर्ष' म्हणून घोषित केले.

- फेडरल संसदेच्या संयुक्त बैठकीदरम्यान, अध्यक्ष राम चंद्र पौडेल यांनी घोषणा केली की, बिक्रम संवत २०८० च्या दशक 'नेपाळला भेट दशक' म्हणून ओळखले जाईल आणि 2025 हे वर्ष पर्यटनासाठी विशेष वर्ष म्हणून नियुक्त केले जाईल. या घोषणा 2080/81 आर्थिक वर्षासाठी धोरणे आणि कार्यक्रमांचा भाग म्हणून सादर केल्या गेल्या.

भारतीय रेल्वेने बांगलादेशला 20 ब्रॉडगेज लोकोमोटिव्ह दिले आहेत.

- द्विपक्षीय संबंध मजबूत करण्याच्या प्रयत्नात, भारतीय रेल्वेने बांगलादेशला 20 ब्रॉडगेज (BG) लोकोमोटिव्ह सुपूर्द केले आहेत. रेल्वे भवन येथे आयोजित व्हर्च्युअल सुपूर्द समारंभात रेल्वे मंत्री अश्विनी वैष्णव आणि बांगलादेशचे रेल्वे मंत्री मोहम्मद नुरुल इस्लाम सुजन उपस्थित होते. हे जेश्वर पंतप्रधान शेख हसीना यांच्या ऑक्टोबर 2019 मध्ये भारत भेटीदरम्यान भारत सरकारने केलेल्या वचनबद्धतेची पूर्तता करते.

बांगलादेश-अमेरिका संयुक्त नौदल सराव चट्टोग्राम येथे आयोजित करण्यात आला आहे.

- 'टायगर शार्क 40' संयुक्त बांगलादेश-यूएस नौदल कवायती सराव चट्टोग्राममधील BNS निर्विक येथे सुरू झाला. दोन्ही देशांच्या सामरिक क्षमता वाढवणे आणि तांत्रिक आणि प्रक्रियात्मक ज्ञानाच्या परस्पर देवाणघेवाणीला प्रोत्साहन देणे हा या सरावाचा मुख्य उद्देश आहे.

भारतीय वंशाचे शीख यूके सिटी कॉव्हेंट्रीचे पहिले पगडी परिधान केलेले लॉर्ड महापौर बनले आहेत.

- युनायटेड किंगडमच्या वेस्ट मिडलँड्समधील कोव्हेंट्री या शहराने जसवंत सिंग बिर्डी यांची नवीन लॉर्ड महापौर म्हणून नियुक्ती केली आहे. भारतीय वंशाचे शीख कौन्सिलर म्हणून, बिर्डी यांची नियुक्ती शहराच्या इतिहासातील एक महत्त्वाचा टप्पा आहे.

आयर्लंड अल्कोहोल आरोग्य चेतावणी लागू करण्याच्या तयारीत आहे.

- आयर्लंड अल्कोहोल उत्पादनांवर अनिवार्य आरोग्य सल्ला लागू करणारा पहिला देश बनण्याच्या मार्गावर आहे. आयर्लंडचे आरोग्य मंत्री, स्टीफन डोनेली यांनी नवीन धोरणास मान्यता दिली आहे, जी 22 मे 2026 पासून लागू केली जाईल. या तीन वर्षांच्या कालावधीत व्यवसायांना नवीन सार्वजनिक आरोग्य मार्गदर्शक तत्वांशी जुळवून घेण्यासाठी पुरेसा वेळ देणे हे उद्दिष्ट आहे.

WMO ने ग्रीनहाऊस गॅस उत्सर्जनासाठी ग्लोबल ट्रॅकरला मान्यता दिली आहे.

- जागतिक हवामान संघटना (WMO) नुसार, जागतिक हवामानशास्त्रीय काँग्रेसने नवीन हरितगृह वायू (GHG) निरीक्षण उपक्रमाला मान्यता देण्याचा महत्त्वपूर्ण निर्णय घेतला आहे. या उपक्रमाचे उद्दिष्ट वाढत्या जागतिक तापमानाला हातभार लावणाऱ्या उष्मा-सापळ्यातील वायूंना कमी करण्यासाठी तातडीच्या कारवाईस समर्थन देणे आहे.

परकीय चलन साठा \$6.1 अब्ज घसरून \$593.48 अब्ज झाला आहे.

- भारताच्या परकीय चलनाचा साठा, जो गेल्या काही आठवड्यांपासून सातत्याने वाढत आहे, 19 मे 2023 रोजी \$6.1 अब्ज डॉलरची घट झाली.

बोला टिनुबू यांनी नायजेरियाचे राष्ट्रपती म्हणून शपथ घेतली.

- देशाच्या सततच्या आर्थिक आणि सुरक्षेच्या समस्या सोडवण्यासाठी वाढत्या दबावादरम्यान, बोला टिनुबू यांनी 29 मे रोजी नायजेरियाचे अध्यक्ष म्हणून शपथ घेतली. राजधानी अबुजा येथील ईगल्स स्केअर येथे आयोजित या उद्घाटन सोहळ्याला स्थानिक आणि परदेशी मान्यवरांनी हजेरी लावली होती. तथापि, फेब्रुवारीमध्ये झालेल्या निवडणुकीत टिनुबूच्या विजयाला आव्हानांचा सामना करावा लागला आहे.

तथ्यप एर्दोगन यांची तुर्कीच्या राष्ट्राध्यक्षपदी पुन्हा निवड झाली.

- तुर्कीचे अध्यक्ष, रेसेप तथ्यप एर्दोगन, राज्य-संचालित अनादोलू एजन्सी आणि देशाच्या सर्वोच्च निवडणूक परिषदेच्या अनधिकृत डेटानुसार, तणावपूर्ण धावपळानंतर अलीकडील निवडणुकीत विजयी झाले आहेत.

नियुक्ती बातम्या**बँक ऑफ बडोदाचे नवे व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून देबदत्त चंद यांची नियुक्ती करण्यात आली.**

- 29 एप्रिल रोजी झालेल्या सरकारी घोषणेनुसार देबदत्त चंद यांची बँक ऑफ बडोदा (BOB) चे व्यवस्थापकीय संचालक (MD) म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. चांद सध्या बँकेचे कार्यकारी संचालक म्हणून कार्यरत आहेत. ते 1 जुलै 2023 पासून किंवा पुढील सूचना मिळेपर्यंत तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी MD हे पद स्वीकारतील. ही नियुक्ती मागील MD, संजीव चड्ढा यांच्या मुदतीच्या विस्तारानंतर आहे, जी 19 जानेवारी 2021 रोजी संपली होती आणि सरकारने 30 जून 2021 पर्यंत अतिरिक्त पाच महिन्यांसाठी वाढवली होती.

रजनीश कर्नाटक यांची बँक ऑफ इंडियाचे नवीन एमडी आणि अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

- भारत सरकारने रजनीश कर्नाटक यांची बँक ऑफ इंडिया (BOI) चे व्यवस्थापकीय संचालक (MD) म्हणून निवड केली आहे. कर्नाटक सध्या युनियन बँक ऑफ इंडियाचे कार्यकारी संचालक म्हणून कार्यरत आहेत. घोषणेनुसार, ते बँक ऑफ इंडियाचे MD आणि CEO म्हणून तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी, त्यांनी पदभार स्वीकारल्याच्या तारखेपासून किंवा पुढील सूचना मिळेपर्यंत कार्यभार सांभाळतील.

कृषी मंत्री नरेंद्र सिंह तोमर यांनी दिल्ली हाट येथे 'मिलेट एक्सपिरियन्स सेंटर' लाँच केले.

- भारताचे कृषी मंत्री नरेंद्र सिंह तोमर यांनी अलीकडेच नवी दिल्लीतील दिल्ली हाट येथे मिलेट्स एक्सपिरियन्स सेंटर (MEC) लाँच केले. नॅशनल अँग्रिकल्चरल कोऑपरेटिव्ह मार्केटिंग फेडरेशन ऑफ इंडिया लिमिटेड (NAFED) ने सामान्य लोकांमध्ये बाजरी दत्तक घेण्यास प्रोत्साहन देण्यासाठी कृषी मंत्रालयाच्या सहकार्याने MEC ची स्थापना केली.

BARC संचालक ए के मोहंती यांची अणुऊर्जा आयोगाचे नवे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- अजित कुमार मोहंती, जे सुप्रसिद्ध भौतिकशास्त्रज्ञ आहेत आणि भाभा अणु संशोधन केंद्राचे (BARC) संचालक म्हणूनही काम करतात, त्यांची अणुऊर्जा आयोगाचे नवीन अध्यक्ष आणि अणुऊर्जा विभागाचे सचिव म्हणून निवड करण्यात आली आहे. या नियुक्तीचा अर्थ असा आहे की ते भारताच्या आण्विक कार्यक्रमावर देखरेख ठेवण्यासाठी आणि गैर-लष्करी हेतूसाठी अणुशक्तीचा वापर शोधण्यासाठी जबाबदार असतील. केएन व्यास यांच्याकडून मोहंती पदभार स्वीकारतील.

न्यायमूर्ती टीएस शिवग्रनम यांची कलकत्ता उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

- भारत सरकारने कोलकाता उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश म्हणून न्यायमूर्ती टीएस शिवग्रनम यांची नियुक्ती अधिकृतपणे जाहीर केली आहे. न्यायमूर्ती शिवग्रनम, जे न्यायालयातील सर्वात ज्येष्ठ न्यायाधीश आहेत, ते 31 मार्च 2023 पासून कार्यवाहक मुख्य न्यायाधीश म्हणून कार्यरत होते. सर्वोच्च न्यायालयाच्या कॉलेजियमने त्याच वर्षी फेब्रुवारीमध्ये त्यांची मुख्य न्यायाधीश म्हणून नियुक्ती करण्याची शिफारस केली होती.

मार्गेरिटा डेला व्हॅले यांची व्होडाफोनच्या सीईओपदी नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- डिसेंबर 2022 मध्ये निक रीड यांनी पायउतार झाल्यापासून मार्गेरिटा डेला व्हॅले व्होडाफोन समूहाच्या अंतरिम सीईओ आहेत. व्होडाफोन समूहाने डेला व्हॅले यांना कायमस्वरूपी मुख्य कार्यकारी म्हणून नियुक्त केल्याची घोषणा केली. डेला व्हॅलेच्या व्होडाफोनमधील कारकिर्दीत मार्केटिंग, ऑपरेशनल, व्यावसायिक आणि आर्थिक पदांचा समावेश आहे.

व्हेनेसा हडसन यांची क्वांटास एअरवेज लिमिटेडची नवीन सीईओ म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

- व्हेनेसा हडसन यांची Qantas Airways Ltd च्या नवीन CEO म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे, ज्यामुळे एअरलाइनच्या इतिहासात हे पद भूषवणाऱ्या त्या पहिल्या महिला ठरल्या आहेत. 2 मे रोजी ही नियुक्ती करण्यात आली असून नोव्हेंबरमध्ये निवृत्त होणाऱ्या अॅलन जॉयस यांच्याकडून त्या पदभार स्वीकारतील. हडसन हे 28 वर्षांपासून क्वांटासमध्ये आहेत आणि त्यांनी अमेरिका आणि न्यूझीलंडसाठी मुख्य ग्राहक अधिकारी आणि वरिष्ठ उपाध्यक्षांसह विविध वरिष्ठ पदांवर काम केले आहे.

AI 'गॉडफादर' म्हणून प्रख्यात असलेले जेफ्री हिंटन यांनी Google सोडले.

- न्यूरल नेटवर्कवरील कामासाठी 'संगणनाचे नोबेल पारितोषिक' जिंकणारा आणि एआयचा गॉडफादर म्हणून ओळखला जाणारा जेफ्री हिंटन आता कृत्रिम बुद्धिमत्तेच्या धोक्यांविरुद्ध बोलत आहे. त्यांनी नुकतीच Google मधील नोकरी सोडली. त्यांना न्यूरल नेटवर्कवरील कामासाठी 'संगणनाचे नोबेल पारितोषिक' मिळाले आहे.

भारतीय वंशाचे अजय बंगा हे जागतिक बँकेचे पुढील अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

- भारतीय वंशाचे अजय बंगा यांची जागतिक बँकेचे नवे अध्यक्ष म्हणून अधिकृतपणे निवड करण्यात आली आहे. जागतिक बँकेच्या 25 सदस्यीय कार्यकारी मंडळाने 2 जूनपासून सुरू होणाऱ्या पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी मास्टरकार्डचे सीईओ म्हणून काम केलेले अजय बंगा यांची निवड केली. जागतिक बँकेच्या मंडळाने श्री. अजय बंगा यांच्यासोबत संस्थेच्या उत्क्रांती प्रक्रियेवर काम करण्यास उत्सुकता व्यक्त केली.

अजय विज यांची एक्सेंचर इंडियाच्या देशाचे व्यवस्थापकीय संचालकपदी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- Accenture ने अजय विज यांची कंट्री मॅनेजिंग डायरेक्टर म्हणून नियुक्ती केली, कंट्री मॅनेजिंग डायरेक्टर म्हणून, श्री विज भारतासाठी कॉर्पोरेट सर्व्हिसेस आणि सस्टेनेबिलिटी लीड म्हणून त्यांच्या वर्तमान जबाबदाऱ्यांचा विस्तार करतील आणि कंपनीच्या प्रमुख प्राधान्यांसाठी समन्वित निर्णय घेण्यास चालना देतील. रेखा एम. मेनन, भारतातील एक्सेंचरच्या वरिष्ठ व्यवस्थापकीय संचालक आणि अध्यक्ष, 30 जून रोजी निवृत्त होणार आहेत आणि कंपनीच्या म्हणण्यानुसार, अध्यक्षांच्या प्राथमिक जबाबदाऱ्या आता नवीन नियुक्त्यांकडून पार पाडल्या जातील.

मार्क निकोलस मेरीलेबोन क्रिकेट क्लब (MCC) चे पुढील अध्यक्ष बनणार आहेत.

- इंग्लंडचे माजी क्रिकेटपटू आणि प्रसिद्ध समालोचक मार्क निकोलस यांची मेरीलेबोन क्रिकेट क्लब (MCC) चे पुढील अध्यक्ष म्हणून निवड करण्यात आली आहे. ते सध्याचे अध्यक्ष, स्टीफन फ्राय यांच्याकडून पदभार स्वीकारतील आणि या वर्षाच्या ऑक्टोबरमध्ये त्यांची कर्तव्ये सुरू करतील. एमसीसीच्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत त्यांच्या नियुक्तीची घोषणा करण्यात आली.

नीरा टंडन यांची बायडेन प्रशासनात देशांतर्गत धोरण सल्लागार म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

- 5 मे 2023 रोजी, नीरा टंडन, एक भारतीय-अमेरिकन, यांची बायडेन प्रशासनात देशांतर्गत धोरण सल्लागार म्हणून नियुक्ती करण्यात आली. 2024 मध्ये होणाऱ्या राष्ट्रपती पदाच्या निवडणुका लक्षात घेऊन हे पाऊल उचलण्यात आले आहे. टंडन यांची नियुक्ती ऐतिहासिक आहे, कारण त्या व्हाईट हाऊस सल्लागार परिषदेचे नेतृत्व करणाऱ्या पहिल्या आशियाई-अमेरिकन बनल्या आहेत.

वेकफिटने बॉलिवूड अभिनेता आयुष्मान खुरानाला ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून साइन केले आहे.

- वेकफिट इनोव्हेशनस प्रायव्हेट लिमिटेड, मॅट्रिसेचे उत्पादक, यांनी अभिनेता आयुष्मान खुरानाला Wakefit.co चे ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून साइन केले आहे. कंपनीने स्थानिक समुदायामध्ये प्रतिध्वनी निर्माण करण्यासाठी अभिनेत्याला सामील केले आहे. ब्रँडचा चेहरा असण्याबरोबरच आणि आगामी मोहिमांचे नेतृत्व करण्यासोबतच, अभिनेता झोपेचे आरोग्य आणि आधुनिक संदर्भात त्याचे महत्त्व याबद्दल जागरूकता पसरवण्यात ब्रँडला मदत करेल.

बॅडमिंटन एशियाने ओमर रशीद यांची तांत्रिक अधिकारी समितीच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती केली.

- बॅडमिंटन एशियाने बॅडमिंटन असोसिएशन ऑफ इंडिया (BAI) चे संयुक्त सचिव उमर रशीद यांची तांत्रिक अधिकारी समितीचे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती केली आहे. BAI मधील त्याच्या पूर्वीच्या भूमिकेतील रशीदचा मोठा अनुभव त्याला समितीमध्ये एक मौल्यवान जोड देतो, ज्यामुळे भारतातील बॅडमिंटनची पुढील प्रगती सुनिश्चित होते.

रथेंद्र रमण कोलकाता बंदराचे नवे अध्यक्ष आहेत.

- भारतीय रेल्वे वाहतूक सेवा (IRTS) च्या 1995 च्या तुकडीतील रथेंद्र रमण यांनी कोलकाता बंदराचे नवीन अध्यक्ष म्हणून पदभार स्वीकारला आहे, ज्याचे नाव श्यामा प्रसाद मुखर्जी पोर्ट (SMP) असे करण्यात आले आहे. त्यांच्या नवीन भूमिकेपूर्वी, त्यांनी दक्षिण पूर्व रेल्वेमध्ये मुख्य मालवाहतूक वाहतूक व्यवस्थापक (CFTM) म्हणून काम केले. आपल्या नवीन पदावर, रामन यांनी बंदराशी संबंधित बाबींवर चर्चा करण्यासाठी कोलकाता डॉक सिस्टीम आणि हल्दिया डॉक कॉम्प्लेक्स या दोन्ही वरिष्ठ अधिकाऱ्यांची बैठक घेतली.

एलअँडटीचे नवे सीएमडी एसएन सुब्रह्मण्यन, एएम नाईक यांनी पद सोडले.

- लार्सन अँड टुब्रो (L&T), या भारतीय बहुराष्ट्रीय अभियांत्रिकी कंपनीने घोषणा केली की त्यांनी SN सुब्रह्मण्यन यांची 1 ऑक्टोबर 2023 पासून नवीन अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक (CMD) म्हणून नियुक्ती केली आहे. सुब्रह्मण्यन सध्या L&T चे CEO आणि MD आहेत. कंपनीचे सध्याचे नॉन-एक्झिक्युटिव्ह चेअरमन ए.एम. नाईक यांनी 30 सप्टेंबर 2023 रोजी आपल्या पदावरून पायउतार होण्याचा निर्णय घेतला आहे. नाईक यांना अध्यक्ष एमेरिटसची भूमिका दिली जाईल.

परमिंदर चोप्रा या भारतातील सर्वात मोठ्या NBFC, PFC च्या CMD बनणाऱ्या पहिल्या महिला ठरल्या आहेत.

- पब्लिक एंटरप्राइझ सिलेक्शन बोर्ड (PESB) ने परमिंदर चोप्रा यांची पॉवर फायनान्स कॉर्पोरेशन (PFC), भारतातील सर्वात मोठी नॉन-बँकिंग वित्तीय कंपनी (NBFC) चे पुढील अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक (CMD) होण्यासाठी शिफारस केली आहे. नियुक्ती झाल्यास त्या पदावर असणाऱ्या पहिल्या महिला असतील.

आयुष्मान खुराना बर्लिनला स्पेशल ऑलिम्पिक प्रवासासाठी राजदूत म्हणून भारतीय संघात सामील करण्यात आले.

- बॉलीवूड स्टार आयुष्मान खुराना 16 जून ते 25 जून या कालावधीत बर्लिन येथे होणाऱ्या बौद्धिक अपंग व्यक्तींसाठीच्या आगामी विशेष ऑलिम्पिकमध्ये सहभागी होणा-या भारतीय दलाला प्रेरणा आणि समर्थन देण्यासाठी निवडले गेले आहे. कृतज्ञता व्यक्त करताना, अभिनेत्याने भेटल्याबद्दल स्वतःला भाग्यवान मानले.

आलिया भट्टची Gucci ची पहिली भारतीय जागतिक राजदूत म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

- इटलीतील गुच्ची या लक्झरी फॅशन ब्रँडने आलिया भट्टची भारतातील पहिली जागतिक राजदूत म्हणून नियुक्ती केली आहे. ती पुढील आठवड्यात सोलमध्ये होणाऱ्या Gucci Cruise 2024 शोमध्ये ब्रँडची सर्वात नवीन जागतिक राजदूत म्हणून पदार्पण करेल. ही नियुक्ती ब्रँड आणि भारतीय फॅशन इंडस्ट्री या दोघांसाठी एक महत्वाचा क्षण आहे.

NIIF ने अंतरिम आधारावर राजीव धर यांची CEO आणि MD म्हणून नियुक्ती केली.

- नॅशनल इन्व्हेस्टमेंट अँड इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड लिमिटेड (NIIFL) ने राजीव धर, कार्यकारी संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांची NIIFL चे मुख्य कार्यकारी अधिकारी आणि व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून 11 मे 2023 पासून अंतरिम आधारावर नियुक्ती केली आहे. नियोजित उत्तराधिकारी सुजॉय बोस यांच्या विनंतीला अनुसरून आहेत. व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी या त्यांच्या सध्याच्या जबाबदाऱ्यांपासून ते कंपनीत 2016 पासून कार्यरत होते.

Puma ने भारताचे नवीन MD म्हणून कार्तिक बालगोपालन यांची नियुक्ती केली.

- स्पोर्ट्सवेअर रिटेलर Puma ने कार्तिक बालगोपालन यांची PUMA India चे नवीन व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्ती केली आहे. यापूर्वी त्यांनी कंपनीत ग्लोबल रिटेल आणि ई-कॉमर्स संचालक म्हणून काम केले आहे. ते अभिषेक गांगुली यांचे उत्तराधिकारी होतील, ज्यांनी PUMA च्या भारतीय व्यवसायासाठी 17 वर्षे काम केले आणि 2014 पासून PUMA इंडियाचे व्यवस्थापकीय संचालक आहेत. गांगुली स्वतःच्या उपक्रमात एक उद्योजक म्हणून करिअर करण्यासाठी सज्ज आहे. बालगोपालन प्यूमाचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी अर्ने फ्रुंड यांना अहवाल देतील आणि ते बेंगळूरूमध्ये असतील.

लंडा याकारिनो यांची ट्विटर सीईओ म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- माजी एनबीसी युनिव्हर्सल जाहिरात कार्यकारी लंडा याकारिनो ट्विटरच्या सीईओ पदाचा पदभार स्वीकारतील, असे एलोन मस्क यांनी सांगितले. टेस्ला आणि स्पेस एक्स चालवणारे मस्क यांनी एक दिवस अगोदर सांगितले की ते कार्यकारी अध्यक्ष आणि मुख्य तंत्रज्ञान अधिकारी या भूमिकेत बदल करण्याची योजना आखत आहेत.

कर्नाटकचे डीजीपी प्रवीण सूद यांची सीबीआयच्या पुढील संचालकपदी नियुक्ती करण्यात आली.

- कर्नाटकचे पोलीस महासंचालक प्रवीण सूद यांची केंद्रीय अन्वेषण ब्युरो (CBI) चे पुढील संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. 59 वर्षीय सुबोध कुमार जैस्वाल यांचा कार्यकाळ 25 मे रोजी संपल्यानंतर दोन वर्षांसाठी हे पद सांभाळतील

पोलावरपू मल्लिकार्जुन प्रसाद कोल इंडियाचे पुढील प्रमुख असतील.

- सार्वजनिक उपक्रम निवड मंडळाने (PSEB) सेंट्रल कोलफिल्डचे CMD पोलावरपू मल्लिकार्जुन प्रसाद यांची कोल इंडिया (CIL) चे पुढील अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून शिफारस केली आहे. प्रसाद यांनी 1 जुलैपासून भारतातील सर्वात मोठ्या कोळसा खाणकामाची जबाबदारी स्वीकारण्याची अपेक्षा आहे, ज्यात खाणकाम केलेल्या वस्तूपैकी 80 टक्के वाटा आहे.

दिल्ली उच्च न्यायालयाने कर्नाटक उच्च न्यायालयाचे माजी न्यायाधीश बास्केटबॉल फेडरेशन ऑफ इंडियाचे प्रशासक म्हणून नियुक्त केले.

- कर्नाटक उच्च न्यायालयाचे माजी न्यायाधीश पी कृष्णा भट यांची दिल्ली उच्च न्यायालयाने बास्केटबॉल फेडरेशन ऑफ इंडिया (BFI) च्या प्रशासक म्हणून संस्थेच्या निवडणुका घेण्यासाठी नियुक्ती केली आहे. नियुक्ती ताबडतोब प्रभावी होईल आणि जोपर्यंत नवीन-निर्वाचित संस्था BFI चा कार्यभार घेत नाही तोपर्यंत प्रशासक कार्यरत राहील. क्रीडा संहितेनुसार निवडणूक प्रक्रिया लवकरात लवकर पार पडेल याची काळजी घेण्याचे निर्देश न्यायालयाने प्रशासकांना दिले आहेत. 2023-2027 या कालावधीसाठी पदाधिकारी आणि कार्यकारिणी सदस्यांच्या निवडीसंदर्भातील अनेक याचिकांच्या अनुषंगाने हा निर्णय घेण्यात आला आहे.

गीता राव गुप्ता यांची जागतिक महिला समस्यांसाठी अमेरिकेच्या राजदूत म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- अमेरिकन सिनेटने भारतीय अमेरिकन गीता राव गुप्ता यांना स्टेट डिपार्टमेंटमध्ये जागतिक महिला समस्यांसाठी मोठ्या राजदूत म्हणून मान्यता दिली आहे. एका ट्विटमध्ये, विभागाने गुप्ता यांना अमेरिकेच्या परराष्ट्र धोरणाद्वारे महिला आणि मुलींच्या हक्कांना चालना देण्यासाठी त्यांच्या प्रयत्नांचा वापर करण्याची उत्सुकता व्यक्त केली. 51 विरुद्ध 47 मतांसह, यूएस सिनेटने या आठवड्याच्या सुरुवातीला गुप्ता यांची पुष्टी केली.

एअर मार्शल आशुतोष दीक्षित यांनी हवाई दलाचे उपप्रमुख म्हणून पदभार स्वीकारला.

- एअर मार्शल आशुतोष दीक्षित यांनी हवाई दलाचे उपप्रमुख म्हणून पदभार स्वीकारला, असे संरक्षण मंत्र्यांनी सांगितले. आशुतोष दीक्षित, नॅशनल डिफेन्स अकादमीचे माजी विद्यार्थी, 6 डिसेंबर 1986 रोजी फायटर स्ट्रीममध्ये नियुक्त झाले. श्री दीक्षित हे एक पात्र फ्लाइंग इंस्ट्रक्टर तसेच प्रायोगिक चाचणी पायलट आहेत, त्यांना फायटर, ट्रेनर आणि 3,300 तासांपेक्षा जास्त उडण्याचा अनुभव आहे. वाहतूक विमान. 'सफेद सागर' आणि 'रक्षक' या ऑपरेशनमध्ये तो सहभागी झाला होता.

शिक्षणतज्ज्ञ मनोज सोनी केंद्रीय लोकसेवा आयोगाच्या (UPSC) अध्यक्षपदाची शपथ घेणार आहेत.

- शिक्षणतज्ज्ञ मनोज सोनी केंद्रीय लोकसेवा आयोगाच्या (UPSC) अध्यक्षपदाची शपथ घेणार आहेत. 28 जून 2017 रोजी आयोगात सदस्य म्हणून सामील झालेले सोनी 5 एप्रिल 2022 पासून UPSC चेअरमनची कर्तव्ये पार पाडत आहेत. UPSC मध्ये नियुक्तीपूर्वी सोनी यांनी तीन वेळा कुलगुरू म्हणून काम केले आहे. यामध्ये 1 ऑगस्ट 2009 ते 31 जुलै 2015 या कालावधीत डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मुक्त विद्यापीठ (BAOU), गुजरातचे कुलगुरू म्हणून सलग दोन टर्म समाविष्ट आहेत.

ड्युरोफ्लेक्सने विराट कोहलीला ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून नियुक्त केले आहे.

- भारतीय मॅट्रेस ब्रँड, ड्युरोफ्लेक्सने भारताचा माजी कर्णधार आणि सध्याच्या काळातील सर्वोत्कृष्ट फलंदाजांपैकी एक असलेल्या विराट कोहलीची ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून नियुक्ती केली आहे. 34 वर्षीय स्टार बॅटरसोबतच्या या सहवासानंतर, कंपनी दर्जेदार झोपेचा संदेश व्यापक प्रेक्षकांपर्यंत पोहोचवू इच्छित आहे.

Paytm ने भावेश गुप्ता यांची अध्यक्ष आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून नियुक्ती केली.

- Paytm ची मूळ कंपनी One 97 Communications Ltd ने फिनटेक कंपनीचे अध्यक्ष आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी (COO) म्हणून भावेश गुप्ता यांची नियुक्ती जाहीर केली. याआधी वरिष्ठ उपाध्यक्ष म्हणून कार्यरत असलेले गुप्ता आता Paytm मधील विविध उभ्यांवर देखरेख करण्याची जबाबदारी स्वीकारतील, ज्यात कर्ज देणे, विमा, ऑनलाइन आणि ऑफलाइन पेमेंट, ग्राहक पेमेंट आणि वापरकर्ता वाढ, ऑपरेशनल जोखीम, फसवणूक जोखीम, यासारख्या महत्वाच्या उपक्रमांचे नेतृत्व करणे समाविष्ट आहे.

भारत सरकारने CCI चेअरपर्सन म्हणून रवनीत कौर यांची नियुक्ती केली.

- सरकारने रवनीत कौर यांची भारतीय स्पर्धा आयोगाच्या (CCI) अध्यक्षपदी नियुक्ती केली आहे. अशोक कुमार गुप्ता यांनी ऑक्टोबर 2022 मध्ये पद सोडल्यापासून स्पर्धा नियामकासाठी पूर्णवेळ अध्यक्ष नाही. CCI सदस्या संगीता वर्मा गेल्या वर्षी ऑक्टोबरपासून अध्यक्ष म्हणून काम पाहत आहेत. रवनीत कौर, 1988 पंजाब केडर IAS अधिकारी, यांची नियुक्ती कार्यभार स्वीकारल्याच्या तारखेपासून पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी किंवा 65 वर्षे पूर्ण झाल्याच्या तारखेपर्यंत किंवा पुढील आदेश येईपर्यंत, यापैकी जे लवकरात लवकर असेल, त्यानुसार असेल.

प्रतिमा भुल्लर माल्डोनाडो या न्यूयॉर्क पोलीस विभागात (NYPD) सर्वोच्च पदावर असलेल्या दक्षिण आशियाई महिला बनल्या आहेत.

- भारतीय वंशाच्या कॅप्टन प्रतिमा भुल्लर माल्डोनाडो या न्यूयॉर्क पोलीस विभागात (NYPD) सर्वोच्च पदावर असलेल्या दक्षिण आशियाई महिला बनल्या आहेत. तिला गेल्या महिन्यात कॅप्टन पदावर बढती मिळाली होती. माल्डोनाडो, 45, यांचा जन्म भारतातील पंजाबमध्ये झाला होता आणि त्या 9 वर्षांची असताना तिच्या कुटुंबासह युनायटेड स्टेट्सला गेली. ती 1999 मध्ये NYPD मध्ये सामील झाली आणि त्यांनी गस्ती अधिकारी, गुप्तहेर आणि सार्जंट यासह विविध भूमिकांमध्ये काम केले आहे.

ए.के. जैन यांची केंद्र सरकारने नवीन पीएनजीआरबी अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती केली.

- पेट्रोलियम आणि नैसर्गिक वायू नियामक मंडळ (PNGRB) चे अध्यक्षपद अखेर भरले आहे. माजी कोळसा सचिव ए.के.जैन यांची पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी ही भूमिका घेण्यासाठी मंत्रिमंडळाच्या नियुक्ती समितीने नियुक्ती केली आहे. डिसेंबर 2020 पासून हे पद रिक्त आहे.

न्यायमूर्ती प्रशांत कुमार मिश्रा आणि ज्येष्ठ वकील केव्ही विश्वनाथन हे सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश म्हणून शपथ घेतील.

- केंद्र सरकारने वकिलांच्या नियुक्तीला मंजुरी दिल्यानंतर न्यायमूर्ती प्रशांत कुमार मिश्रा आणि ज्येष्ठ वकील केव्ही विश्वनाथन हे सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश म्हणून शपथ घेतील. भारताचे सरन्यायाधीश (CJI) डी. वाय. चंद्रचूड यांच्या अध्यक्षतेखालील सर्वोच्च न्यायालयाच्या कॉलेजियमने केंद्राकडे त्यांच्या नावांची शिफारस केली होती.

सौरव गांगुलीची त्रिपुरा टुरिझमचा ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- भारतीय क्रिकेट संघाचे माजी कर्णधार आणि बीसीसीआयचे माजी प्रमुख सौरव गांगुली यांची त्रिपुरा पर्यटनासाठी ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून निवड करण्यात आली आहे. राज्याचे पर्यटन मंत्री सुशांत चौधरी यांनी कोलकाता येथील त्यांच्या निवासस्थानी भेट घेतल्यानंतर गांगुलीने त्रिपुरा पर्यटनाचा ब्रँड अॅम्बेसेडर होण्याची इच्छा व्यक्त केली. त्रिपुरा पर्यटनाचा ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून गांगुलीची निवड राज्याच्या अनपेक्षित पर्यटन स्थळांकडे लक्ष वेधून घेईल अशी अपेक्षा आहे.

तायकांदो इंडियाच्या अध्यक्षपदी नामदेव शिरगावकर यांची बिनविरोध निवड करण्यात आली.

- कार्यकारिणीच्या निवडणुकीत महाराष्ट्रातील नामदेव शिरगावकर यांची भारतीय तायकांदोच्या अध्यक्षपदी पुन्हा बिनविरोध निवड झाली. तायकांदोमध्ये ब्लॅक बेल्ट असलेले शिरगावकर हे महाराष्ट्र ऑलिम्पिक असोसिएशनचे (एमओए) सरचिटणीस देखील आहेत, त्यांनी भारतीय तायकांदोचे प्रमुख म्हणून बिनविरोध निवड होण्यास मान्यता दिली.

डॉ. के. गोविंदराज यांची बास्केटबॉल फेडरेशन ऑफ इंडियाचे नवे अध्यक्ष म्हणून निवड करण्यात आली.

- डॉ. के. गोविंदराज यांची आशियातील आंतरराष्ट्रीय बास्केटबॉल महासंघ (FIBA) अध्यक्षपदी निवड करण्यात आली आहे. ते काँग्रेसचे आमदार आहेत. ते भारतीय बास्केटबॉल फेडरेशनचे अध्यक्ष आणि कर्नाटक ऑलिम्पिक संघटनेचे अध्यक्ष देखील आहेत. गोविंदराज यांची एकमताने FIBA एशियाच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती करण्यात आली. FIBA आशियाच्या अध्यक्षपदी भारतीयाची नियुक्ती होण्याची ही पहिलीच वेळ आहे. FIBA आशिया काँग्रेसमध्ये या नामांकनाला मान्यता देण्यात आली असून गोविंदराज हे आशियातील आंतरराष्ट्रीय बास्केटबॉल महासंघाचे नेतृत्व करणारे पहिले भारतीय आहेत, ज्यामध्ये 44 देशांचा समावेश आहे.

भारतीय जलतरण महासंघाच्या अध्यक्षपदी आरएन जयप्रकाश यांची पुन्हा निवड करण्यात आली.

- भारतीय जलतरण महासंघ (SFI) च्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत RN जयप्रकाश आणि मोनल डी चोक्षी यांची अध्यक्ष आणि सचिवपदी पुन्हा निवड झाली. पुढील चार वर्षांसाठी एसएफआयचे लक्ष्य राज्य पातळीवर शिबिरे आणि प्रशिक्षकांचे दवाखाने आयोजित करून तळागाळातील लोकांचा सहभाग विकसित करणे हे असेल. चेन्नई येथे रविवारी झालेल्या वार्षिक सर्वसाधारण सभा आणि निवडणुकीत जयप्रकाश यांची SFI चे अध्यक्ष म्हणून एकमताने निवड करण्यात आली.

जयकुमार एस. पिल्लई यांची IDBI बँकेचे उपव्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

- आयडीबीआय बँकेने अधिकृत फाइलिंगद्वारे जाहीर केले की जयकुमार एस. पिल्लई यांची बँकेच्या बोर्डावर उपव्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. या नियुक्तीला बँकेच्या संचालक मंडळाने मान्यता दिली आहे आणि RBI ने अधिकृत केल्याप्रमाणे, त्यांनी पदभार स्वीकारल्याच्या तारखेपासून तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी वैध आहे.

श्रीमती सुमन शर्मा, 1990 च्या बॅच, यांनी केंद्रीय लोकसेवा आयोगाच्या सदस्या म्हणून पद आणि गोपनीयतेची शपथ घेतली.

- श्रीमती सुमन शर्मा, 1990 च्या बॅच, यांनी केंद्रीय लोकसेवा आयोगाच्या सदस्या म्हणून पद आणि गोपनीयतेची शपथ घेतली आणि UPSC चे अध्यक्ष डॉ. मनोज सोनी यांनी त्यांना शपथ दिली. सुमन शर्मा यांनी भारतीय महसूल सेवा (आयकर) अधिकारी म्हणून काम केले आहे आणि 30 वर्षांहून अधिक काळ त्यांची उत्कृष्ट कारकीर्द आहे.

TVS सप्लाय चैन सोल्युशन्सचे कार्यकारी उपाध्यक्ष आर. दिनेश यांनी 2023-24 साठी कॉन्फेडरेशन ऑफ इंडियन इंडस्ट्रीचे अध्यक्ष म्हणून पदभार स्वीकारला आहे.

- TVS सप्लाय चैन सोल्युशन्सचे कार्यकारी उपाध्यक्ष आर. दिनेश यांनी 2023-24 साठी कॉन्फेडरेशन ऑफ इंडियन इंडस्ट्री (CII) चे अध्यक्ष म्हणून पदभार स्वीकारला आहे तर ITC चे व्यवस्थापकीय संचालक संजीव पुरी यांना अध्यक्षपदी नियुक्त केले आहे.

कर्नाटक बँकेने श्रीकृष्णन हरिहरा सरमा यांची एमडी आणि सीईओ म्हणून नियुक्ती केली.

- कर्नाटक बँक, एक प्रमुख भारतीय बँकिंग संस्था, ने श्रीकृष्णन हरिहरा सरमा यांची नवीन व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) म्हणून नियुक्ती जाहीर केली आहे. व्यावसायिक, किरकोळ आणि व्यवहार बँकिंग, तंत्रज्ञान आणि पेमेंट्समध्ये सुमारे चार दशकांच्या विस्तृत अनुभवासह, सर्मा त्यांच्या नवीन भूमिकेसाठी कौशल्याचा खजिना आणतात. ही नियुक्ती आगामी वार्षिक सर्वसाधारण सभेत किंवा कार्यभार स्वीकारल्याच्या तारखेपासून तीन महिन्यांच्या कालावधीत, यापैकी जे आधी असेल ते भागधारकांच्या मान्यतेच्या अधीन आहे.

CAG गिरीश चंद्र मुर्मू यांची 4 वर्षांच्या कालावधीसाठी WHO च्या बाह्य लेखापरीक्षकाची पुन्हा निवड करण्यात आली.

- भारताचे नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक, गिरीश चंद्र मुर्मू यांची 2024 ते 2027 या चार वर्षांच्या कालावधीसाठी जागतिक आरोग्य संघटनेचे (WHO) बाह्य लेखापरीक्षक म्हणून पुन्हा निवड झाली आहे.

प्रवीण कुमार श्रीवास्तव यांनी केंद्रीय दक्षता आयुक्त म्हणून शपथ घेतली.

- आसाम-मेघालय केंद्राचे 1988-बॅचचे निवृत्त भारतीय प्रशासकीय सेवा अधिकारी प्रवीण कुमार श्रीवास्तव यांनी अधिकृतपणे केंद्रीय दक्षता आयुक्त म्हणून शपथ घेतली. राष्ट्रपती भवनात हा समारंभ झाला, जिथे राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनी श्रीवास्तव यांना पदाची शपथ दिली.

न्यायमूर्ती राव यांनी हिमाचल प्रदेश उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश म्हणून शपथ घेतली.

- न्यायमूर्ती ममिदत्रा सत्यरत्न श्री रामचंद्र राव अधिकृतपणे हिमाचल प्रदेश उच्च न्यायालयाचे 28 वे मुख्य न्यायाधीश बनले आहेत. राजभवन येथे झालेल्या एका समारंभात राज्यपाल शिव प्रताप शुक्ला यांनी न्यायमूर्ती राव यांना पदाची शपथ दिली. या कार्यक्रमाला मुख्यमंत्री सुखविंदर सिंग सुखूही उपस्थित होते.

सचिन तेंडुलकरला 'स्वच्छ मुख अभियाना' अंतर्गत महाराष्ट्राचा 'स्माइल अँम्बेसेडर' म्हणून नियुक्त केले.

- एकनाथ शिंदे यांच्या नेतृत्वाखालील शिवसेना-भारतीय जनता पक्षाच्या सरकारने राज्यभरात मौखिक आरोग्य आणि स्वच्छतेबाबत जनजागृती करण्यासाठी राज्याच्या 'स्वच्छ मुख अभियाना' अंतर्गत क्रिकेट महान सचिन तेंडुलकरला महाराष्ट्राचा 'स्माइल अँम्बेसेडर' म्हणून नियुक्त केले.

- तोंडाच्या स्वच्छतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी इंडियन डेंटल असोसिएशन (IDA) च्या सहकार्याने SMA मोहिमेची संकल्पना करण्यात आली आहे. त्याबद्दल जागरूकता पसरवून चांगल्या मौखिक स्वच्छतेच्या महत्वाबद्दल लोकांना शिक्षित करण्याचा SMA चा उद्देश आहे.

- आयडीएला आशा आहे की ही मोहीम भारताला चांगल्या मौखिक आरोग्याकडे नेण्यास सक्षम आहे आणि मौखिक आरोग्य सेवेच्या नवीन मॉडेलचा मार्ग प्रशस्त करेल. दंतचिकित्सकांनी विविध क्षेत्रातील भागधारकांच्या विस्तृत श्रेणीशी सहकार्य केल्यास हे साध्य होऊ शकते.

अंगशुमाली रस्तोगी यांची कॅनडातील मॉन्ट्रियल येथील आंतरराष्ट्रीय नागरी विमान वाहतूक संघटनेच्या (ICAO) परिषदेसाठी भारताचे प्रतिनिधी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

- कार्मिक मंत्रालयाच्या आदेशानुसार, वरिष्ठ नोकरशहा अंगशुमाली रस्तोगी यांची मॉन्ट्रियल, कॅनडातील आंतरराष्ट्रीय नागरी विमान वाहतूक संघटनेच्या (ICAO) परिषदेसाठी भारताचे प्रतिनिधी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली इंडियन रेल्वे सर्व्हिस ऑफ मेकॅनिकल इंजिनिअर्स (IRSME) चे 1995 बॅचचे अधिकारी रस्तोगी यांची शेफाली जुनेजा यांच्या जागी तीन वर्षांसाठी नियुक्ती करण्यात आली आहे

अर्थव्यवस्था बातम्या

शेड्युल्ड कमर्शियल बँकांनी (SCBs) FY22 मधील 9.7% च्या तुलनेत FY23 मध्ये 15.4% ची मजबूत क्रेडिट वाढ नोंदवली.

- शेड्युल्ड कमर्शियल बँकांनी (SCBs) FY22 मधील 9.7% च्या तुलनेत FY23 मध्ये 15.4% ची मजबूत क्रेडिट वाढ नोंदवली. वैयक्तिक कर्जे, सेवा क्षेत्रातील कर्जे आणि कृषी आणि संलग्न क्रियाकलापांमुळे ही वाढ झाली. बँक क्रेडिटच्या क्षेत्रीय उपयोजनावरील आरबीआयच्या आकडेवारीनुसार, वैयक्तिक कर्जांनी FY23 मध्ये 20.6% ची वाढ नोंदवली आहे जी वर्षभरापूर्वीच्या कालावधीत 12.6% होती.

तामिळनाडू सलग तिसऱ्या वर्षी बाजार कर्ज घेण्यात आघाडीवर आहे.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) च्या आकडेवारीनुसार, तामिळनाडू हे सलग तिसऱ्या वर्षी बाजारातून सर्वाधिक कर्ज घेणारे राज्य म्हणून उदयास आले आहे. वित्तीय वर्ष 2023 च्या एप्रिल-फेब्रुवारी कालावधीत, राज्य विकास कर्ज (SDLs) द्वारे तामिळनाडूचे एकूण बाजारातील कर्ज ₹68,000 कोटी होते. राज्याचे अर्थमंत्री पलानिवेल थियागा राजन यांनी गेल्या महिन्यात त्यांच्या अर्थसंकल्पीय भाषणात घोषणा केली की तामिळनाडूने 2023-24 या कालावधीत ₹1,43,197.93 कोटी कर्ज घेण्याची आणि ₹51,331.79 कोटींची परतफेड करण्याची योजना आखली आहे.

NPCI इंटरनॅशनल पेमेंट्स RuPay आणि UPI ची पोहोच वाढवण्यासाठी PPRO सोबत भागीदारी केली.

- NPCI इंटरनॅशनल पेमेंट्स लिमिटेड (NIPL), नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) ची उपकंपनी, ने RuPay कार्ड आणि युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI) ची पोहोच वाढवण्यासाठी PPRO या जागतिक डिजिटल पेमेंट इन्फ्रास्ट्रक्चर प्रदाता सोबत निश्चित करार केला आहे. PPRO च्या जागतिक क्लायंटमध्ये जगभरातील पेमेंट सर्व्हिस प्रोव्हायडर (PSPs) आणि जागतिक व्यापारी अधिग्रहणकर्ते यांचा समावेश आहे.

भारताचा GST महसूल एप्रिलमध्ये विक्रमी उच्चांकी ₹1.87 लाख कोटीवर पोहोचला.

- एप्रिल 2023 साठी भारताचा सकल GST महसूल ₹1,87,035 कोटी इतका विक्रमी उच्चांक गाठला आहे, जो गेल्या वर्षीच्या याच महिन्यातील ₹1.67 लाख कोटीच्या सर्वोच्च कर प्रमाणापेक्षा 12% वाढ आहे.

आउटपुट आणि नवीन ऑर्डरच्या वाढीमुळे एप्रिलमध्ये भारताचा उत्पादन PMI 4 महिन्यांच्या उच्चांकावर आहे.

- S&P ग्लोबल इंडिया मॅन्युफॅक्चरिंग PMI अहवालानुसार, भारताचा मॅन्युफॅक्चरिंग परचेसिंग मॅनेजर इंडेक्स (PMI) एप्रिलमध्ये 57.2 या चार महिन्यांच्या उच्चांकावर पोहोचला आहे. हा आकडा मार्चच्या 56.2 PMI, फेब्रुवारीच्या 55.3 PMI आणि जानेवारीच्या 53.7 PMI पेक्षा वाढलेला आहे. 50 वरील वाचन मागील महिन्याच्या तुलनेत उत्पादनात एकूण वाढ दर्शवते.

“UPI मंथली प्रॉडक्ट स्टॅटिस्टिक्स” ने एप्रिल 2023 मध्ये UPI व्यवहारांच्या व्हॉल्यूम आणि मूल्यात घट नोंदवली आहे.

- नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडियाच्या “UPI मंथली प्रॉडक्ट स्टॅटिस्टिक्स” ने एप्रिल 2023 मध्ये UPI व्यवहारांच्या व्हॉल्यूम आणि मूल्यात घट नोंदवली आहे, मागील महिन्यात UPI मंथली प्रॉडक्ट स्टॅटिस्टिक्सने उच्चांक गाठला होता. व्यवहाराचे प्रमाण महिना-दर-महिना 7.96% घटून (आई) 796.29 कोटी झाले, तर व्यवहार मूल्य 9.51% कमी होऊन ₹12.71 लाख कोटी झाले.

भारत आणि रशिया क्रॉस-बॉर्डर व्यवहारांसाठी रुपे आणि मीर पेमेंट कार्ड्सच्या स्वीकृतीची शक्यता तपासत आहे.

- भारत आणि रशियाने दोन्ही देशांमधील पेमेंट-फ्री पेमेंटसाठी एकमेकांचे पेमेंट कार्ड, RuPay आणि Mir स्वीकारण्याची शक्यता तपासण्याचे मान्य केले आहे. भारताचे परराष्ट्र व्यवहार मंत्री एस जयशंकर आणि रशियाचे उपपंतप्रधान डेनिस मॅंतुरोव यांच्या संयुक्त अध्यक्षतेखाली झालेल्या व्यापार, आर्थिक, वैज्ञानिक, तंत्रज्ञान आणि सांस्कृतिक सहकार्य (IRIGC-TEC) वरील अंतर्गत सरकारी आयोगाच्या ताज्या बैठकीत हा निर्णय घेण्यात आला.

वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरम (WEF) च्या अभ्यासानुसार पुढील पाच वर्षात भारतीय रोजगार बाजारपेठेत 22% मंदी येण्याची अपेक्षा आहे.

- वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरम (WEF) च्या एका नवीन अभ्यासात असे सुचवण्यात आले आहे की भारतीय जॉब मार्केटमध्ये AI, मशीन लर्निंग आणि डेटा सेगमेंट्सच्या प्रमुख उदयोन्मुख भूमिकांसह पुढील पाच वर्षात 22% मंथन होण्याची अपेक्षा आहे. जागतिक स्तरावर, 2027 पर्यंत 69 दशलक्ष नवीन नोकऱ्या निर्माण होतील आणि 83 दशलक्ष संपुष्टात येतील, असा अंदाज 23% आहे.

HDFC बँकेने त्यांच्या एजंट आणि भागीदारांसाठी डिजिटल वितरण प्लॅटफॉर्म लॉन्च केला आहे.

- एचडीएफसी, बँकेने बिझनेस करस्पॉन्डंट्स (BCs) आणि बिझनेस फॅसिलिटेटर्स (BFs) यांना जोडण्यासाठी त्यांचे डिजिटल वितरण प्लॅटफॉर्म, HDFC बँक स्मार्ट साथी सादर केले आहे. बँकिंग उत्पादने आणि सेवा शेवटच्या टप्प्यापर्यंत नेणे आणि देशाच्या विकासात योगदान देणे हे या प्लॅटफॉर्मचे उद्दिष्ट आहे. एचडीएफसी बँक स्मार्ट साथीचा शुभारंभ हा एचडीएफसी बँकेच्या ग्राहकांच्या विकसित गरजा पूर्ण करणाऱ्या नाविन्यपूर्ण उपाय प्रदान करण्याच्या उद्देशातील एक महत्वाचा टप्पा आहे.

UPI वर व्यापारी पेमेंट 40 ते 50 टक्क्यांनी वाढून आर्थिक वर्ष 2026 पर्यंत \$1 ट्रिलियनपर्यंत पोहोचण्याची अपेक्षा आहे.

- भारतातील युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI) वर व्यापारी पेमेंट 40 ते 50 टक्क्यांनी वाढून आर्थिक वर्ष (FY) 2026 पर्यंत \$1 ट्रिलियनपर्यंत पोहोचण्याची अपेक्षा आहे, असे बेन अँड कंपनीच्या अहवालात म्हटले आहे. UPI Lite आणि UPI 123 Pay सारख्या नवीन पेमेंट क्षमता आणि देशांतर्गत पेमेंट रेल्वेमार्गावर आंतरराष्ट्रीय पेमेंट लेन सुरू केल्यामुळे ही वाढ होईल. नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) चा अंदाज आहे की केवळ मार्च 2023 मध्ये, UPI द्वारे जवळपास \$40 अब्ज किमतीचे व्यापारी व्यवहार पूर्ण झाले. उद्योगाने आधीच \$500 अब्ज पेमेंट रन रेट ओलांडला आहे.

एअरटेल पेमेंट्स बँकेने आधार-सक्षम पेमेंट सिस्टम (AePS) साठी फेस ऑथेंटिकेशन सादर केले.

- एअरटेल पेमेंट्स बँकेने नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) शी सहयोग करून आधार-सक्षम पेमेंट सिस्टम (AePS) साठी त्यांच्या पाच लाख बँकिंग पॉइंट्सवर फेस ऑथेंटिकेशन सुरू केले आहे. हे पाऊल भारतातील अशा प्रकारच्या पहिल्या उपक्रमांपैकी एक आहे, जिथे चार बँकांनी AePS साठी फेस ऑथेंटिकेशन ऑफर करण्यासाठी NPCI सोबत भागीदारी केली आहे.

एप्रिलमधील भारतातील बेरोजगारीचा दर मार्चमधील 7.8 टक्क्यांवरून 8.11 टक्क्यांवर पोहोचला आहे.

- सेंटर फॉर मॉनिटरिंग इंडिया इकॉनॉमी या संशोधन संस्थेच्या आकडेवारीनुसार, एप्रिल 2023 मध्ये भारतातील बेरोजगारीचा दर 8.11% या चार महिन्यांच्या उच्चांकावर पोहोचला आहे. मार्चमध्ये देशव्यापी बेरोजगारीचा दर 7.8% वरून वाढला आहे, त्याच कालावधीत शहरी बेरोजगारी 8.51% वरून 9.81% पर्यंत वाढली आहे. ग्रामीण बेरोजगारी मात्र एप्रिलमध्ये किरकोळ घटून ७.३४ टक्क्यांवर आली आहे, जी महिन्यापूर्वी 7.47 टक्के होती.

RBI, BIS ने G20 TechSprint स्पर्धेची चौथी आवृत्ती लॉन्च केली.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) आणि बँक फॉर इंटरनॅशनल सेटलमेंट्स (BIS) ने G20 TechSprint 2023 लॉन्च करण्याची घोषणा केली आहे, ही जागतिक स्पर्धा नाविन्यपूर्ण तंत्रज्ञान उपायांद्वारे क्रॉस-बॉर्डर पेमेंट्स सुधारण्याच्या उद्देशाने आहे. स्पर्धेच्या चौथ्या आवृत्तीचे अनावरण 4 मे रोजी करण्यात आले आणि ते जागतिक नवोन्मेषकांसाठी खुले आहे.

प्रमुख यूएस बँकांच्या अलीकडील अपयशांदरम्यान जेपी मॉर्गनने प्रथम रिपब्लिक बँक ताब्यात घेतली.

- अमेरिकन नियामकांनी घोषित केले की फर्स्ट रिपब्लिक बँक ताब्यात घेण्यात आली आहे आणि बँक जेपी मॉर्गन चेस अँड कंपनीला विकण्याचा करार झाला आहे. केवळ दोन महिन्यांत अपयशी ठरणारी ही तिसरी मोठी यूएस वित्तीय संस्था आहे. JPMorgan \$173 अब्ज कर्जे आणि सुमारे \$30 अब्ज सिक्युरिटीज मिळवणार आहे, ज्यात फर्स्ट रिपब्लिक बँकेकडून \$92 अब्ज ठेवींचा समावेश आहे, परंतु ते बँकेचे कॉर्पोरेट कर्ज किंवा पसंतीचा स्टॉक घेत नाहीत.

रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने नुकताच 2022-23 आर्थिक वर्षाचा अहवाल जारी केला.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने नुकताच 2022-23 आर्थिक वर्षाचा अहवाल प्रसिद्ध केला आहे, ज्यामध्ये शाश्वत वाढ आणि कार्बन उत्सर्जन कमी करण्यावर लक्ष केंद्रित केले आहे. अहवालात हवामान बदलाच्या चार गंभीर पैलूंचा समावेश आहे, ज्यात त्याचे व्यापक आर्थिक परिणाम, आर्थिक स्थिरता परिणाम आणि हवामान धोके कमी करण्यासाठी धोरणे यांचा समावेश आहे.

Visa ने भारतात टोकनीकृत कार्डासाठी CVV-मुक्त पेमेंट लॉच केले.

- Visa या जागतिक कार्ड व्यवहार कंपनीने भारतात एक नवीन वैशिष्ट्य लॉच केले आहे जे वापरकर्त्यांना CVV क्रमांकाच्या गरजेशिवाय ऑनलाइन पेमेंट करण्याची परवानगी देते. हे वैशिष्ट्य टोकनीकृत क्रेडिट आणि डेबिट कार्डांना लागू होते आणि ते केवळ भारतातील देशांतर्गत व्यवहारांसाठी उपलब्ध आहे. जेव्हा वापरकर्ता त्यांचे कार्ड टोकन करतो, तेव्हा ते एका अद्वितीय कोडसह सुरक्षित केले जाते आणि द्वि-घटक प्रमाणीकरण प्रक्रिया वापरून व्यवहार पूर्ण केले जातात, ज्यासाठी 16-अंकी कार्ड क्रमांक किंवा इतर कोणत्याही कार्ड तपशीलांची आवश्यकता नसते.

आर्थिक संकटात भारताने श्रीलंकेला \$1 बिलियन क्रेडिट लाइन वाढवली.

- आर्थिक संकटाच्या काळात, भारताने श्रीलंकेला आणखी एक वर्षासाठी \$1 अब्ज क्रेडिट लाइन वाढवण्याचा निर्णय घेतला आहे, अत्यावश्यक आयातीसाठी अत्यावश्यक निधी उपलब्ध करून दिला आहे. क्रेडिट लाइन ही भारताने गेल्या वर्षी अत्यंत संकटकाळात श्रीलंकेला दिलेल्या 4 अब्ज डॉलरच्या आपत्कालीन मदतीचा एक भाग आहे.

सौदी अरेबियाच्या नवीन ई-व्हिसा प्रणालीचा लाभ घेणाऱ्या सात देशांपैकी भारत आहे.

- सौदी अरेबियाने पासपोर्टवरील पारंपारिक व्हिसा स्टिकर्स बदलण्यासाठी नवीन ई-व्हिसा प्रणाली सुरू केली आहे. मे 2023 मध्ये सुरू झालेल्या या उपक्रमाचा उद्देश कॉन्सुलर सेवांचे डिजिटायझेशन करणे आणि सात देशांमध्ये काम, निवास आणि भेट व्हिसा जारी करण्याचा नवीन मार्ग तयार करणे आहे.
- संयुक्त अरब अमिराती (UAE), इजिप्त, भारत, बांगलादेश, फिलीपिन्स, जॉर्डन आणि इंडोनेशिया हे सात देश आहेत ज्यांना ही सवलत मिळाली.

सीपीईसीचा विस्तार अफगाणिस्तानपर्यंत करण्यास चीन आणि पाकिस्तान सहमत आहेत.

- पाकिस्तान, चीन आणि अफगाणिस्तानने चीन-पाकिस्तान इकॉनॉमिक कॉरिडोर (सीपीईसी) चा विस्तार करून त्यांचे आर्थिक संबंध वाढवण्यास सहमती दर्शविली आहे, ज्याला बीजिंगचा पाठिंबा आहे, अफगाणिस्तानपर्यंत. या हालचालीचा उद्देश एक प्रादेशिक कनेक्टिव्हिटी हब म्हणून अफगाणिस्तानच्या संभाव्यतेचा पूर्णपणे फायदा घेण्याचा आहे.

असदशी संबंध सामान्य झाल्यामुळे सीरियाने अरब लीगमध्ये प्रवेश केला.

- असद विरोधी निदर्शकांवर सरकारच्या कारवाईमुळे युद्दाला कारणीभूत ठरल्यामुळे अरब लीगमधून एक दशकाहून अधिक काळ निलंबित केल्यानंतर, सीरियाला संघटनेत पुन्हा प्रवेश देण्यात आला आहे. राष्ट्राध्यक्ष बशर अल-असाद इतर अरब राष्ट्रांशी संबंध सामान्य करण्याचा प्रयत्न करत असताना हे पाऊल पुढे आले आहे.

भारत आणि कॅनडा यांनी द्विपक्षीय आर्थिक भागीदारी वाढवण्यासाठी कुशल व्यावसायिक आणि विद्यार्थ्यांच्या हालचालींवर चर्चा करण्यास सहमती दर्शवली आहे.

- भारत आणि कॅनडा यांनी द्विपक्षीय आर्थिक भागीदारी वाढवण्यासाठी कुशल व्यावसायिक आणि विद्यार्थ्यांच्या हालचालींवर चर्चा करण्यास सहमती दर्शवली आहे. व्यापार आणि गुंतवणुकीवरील सहाय्य भारत-कॅनडा मंत्रिस्तरीय संवादादरम्यान हा निर्णय घेण्यात आला, जिथे वाणिज्य आणि उद्योग मंत्री पीयूष गोयल आणि त्यांचे कॅनेडियन समकक्ष मेरी एनजी यांनी लवकर कापणीच्या व्यापार कराराच्या दिशेने वाटाघाटीच्या सात फेऱ्यांच्या प्रगतीचा आढावा घेतला.

रघुराम राजन डोमिनो इफेक्ट आणि अमेरिकेतील बेपर्वा भांडवलशाहीबद्दल चिंतित आहेत.

- भारतीय रिझर्व्ह बँकेचे माजी गव्हर्नर रघुराम राजन यांनी जागतिक अर्थव्यवस्थेची स्थिती आणि ती सध्या भेडसावणाऱ्या आव्हानांबाबत त्यांच्या चिंता व्यक्त केल्या आहेत. रघुराम राजन यांच्या म्हणण्यानुसार, आधीच तीन मोठ्या बँका कोसळल्याचा अनुभव घेत असतानाही, जगातील सर्वात मोठी अर्थव्यवस्था, युनायटेड स्टेट्स ऑफ अमेरिका, अजूनही अनेक आव्हानांना तोंड देण्यासाठी सज्ज आहे. विशेषतः, राजनने डोमिनो इफेक्ट, रिस्कलेस कॅपिटलिझम, सिमरिंग टाईम बॉम्ब आणि दीर्घकालीन समस्यांबद्दल चिंता व्यक्त केली.

GetVantag ने भारतीय रिझर्व्ह बँक कडून NBFC परवाना प्राप्त केला आहे.

- GetVantage, फिनटेक प्लॅटफॉर्मने पर्यायी वित्तपुरवठा उपाय ऑफर केला आहे, ज्याने भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) कडून NBFC परवाना प्राप्त केला आहे. तिचे कर्ज देण्याचे कार्य तिची NBFC उपकंपनी, GetGrowth Capital द्वारे व्यवस्थापित केले जाईल. या प्लॅटफॉर्मने एकूण ₹200 कोटी उभारण्याची योजना आखली आहे, ज्यामध्ये Chiratae Ventures, InCred आणि Sony आणि DI सारख्या बँकर्सनी आधीच ₹50 कोटी गुंतवलेले आहेत.

HDFC बँकेने निम-शहरी आणि ग्रामीण भागातील ग्राहकांना उद्देशून 'विशेष' नावाचा रिटेल बँकिंग उपक्रम सुरू केला आहे.

- HDFC बँकेने निमशहरी आणि ग्रामीण भागातील ग्राहकांना उद्देशून 'विशेष' नावाचा रिटेल बँकिंग उपक्रम सुरू केला आहे. बँकेला या कार्यक्रमाद्वारे सुमारे 100,000 नवीन ग्राहक आकर्षित करण्याची आशा आहे, ज्यामध्ये त्यांचे शाखा नेटवर्क वाढवणे आणि बाजार विभागासाठी योग्य आर्थिक उत्पादने विकसित करणे समाविष्ट आहे. HDFC बँकेने 2024 पर्यंत ग्रामीण आणि निमशहरी भागात 675 शाखा जोडण्याची योजना आखली आहे, एकूण संख्या जवळपास 5,000 पर्यंत पोहोचण्याची अपेक्षा आहे.

SEBI ने लीगल एंटीटी आयडेंटिफायर (LEI) प्रणाली सुरू केली आहे.

- सिक्युरिटीज अँड एक्स्चेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (SEBI) ने नॉन-कन्व्हर्टेबल सिक्युरिटीज, सिक्युरिटीज डेट इन्स्ट्रुमेंट्स आणि सिक्युरिटी पावत्या सूचीबद्ध केलेल्या किंवा सूचीबद्ध करण्याची योजना असलेल्या जारीकर्त्यासाठी कायदेशीर अस्तित्व ओळखकर्ता (LEI) प्रणाली सुरू केली आहे. आर्थिक व्यवहारांमध्ये सहभागी होणाऱ्या कायदेशीर संस्थांसाठी या अद्वितीय जागतिक अभिज्ञापकाचे उद्दिष्ट एक जागतिक संदर्भ डेटा प्रणाली तयार करणे आहे जी आर्थिक व्यवहाराचा पक्ष असलेल्या प्रत्येक कायदेशीर घटकाला अनन्यपणे ओळखते.

रिजर्व्ह बँकेच्या अहवालानुसार भारताला 2030 पर्यंत हरित वित्तपुरवठ्यासाठी दरवर्षी GDP च्या किमान 2.5% ची आवश्यकता असेल.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) च्या 2022-23 वर्षासाठी चलन आणि वित्त (RCF) अहवालानुसार, भारताला 2030 पर्यंत हरित वित्तपुरवठ्यासाठी दरवर्षी GDP च्या किमान 2.5% ची आवश्यकता असेल. हा अहवाल हवामान बदलाचा व्यापक आणि जलद परिणाम, आर्थिक स्थिरतेवर परिणाम आणि हवामानाशी संबंधित जोखीम कमी करण्यासाठी धोरण या विविध बाबींचा विचार करतो.
- भारताने 2070 पर्यंत निव्वळ-शून्य उत्सर्जन साध्य करण्याचे उद्दिष्ट ठेवले आहे. अहवालानुसार, जर सेंट्रल बँक डिजिटल करन्सी (CBDC) किंवा ई-रुपी पर्यावरणास अनुकूल आणि सामाजिकदृष्ट्या जबाबदार उद्दिष्टांसह विकसित केले गेले तर ते एक चांगला पर्याय ठरू शकेल.

फिच रेटिंग्सने स्थिर दृष्टिकोनासह 'BBB' वर भारताच्या दीर्घकालीन विदेशी चलन जारीकर्ता डीफॉल्ट रेटिंग (IDR) ला पुष्टी दिली आहे.

- फिच रेटिंग्सने स्थिर दृष्टिकोनासह 'BBB' वर भारताच्या दीर्घकालीन विदेशी चलन जारीकर्ता डीफॉल्ट रेटिंग (IDR) ला पुष्टी दिली आहे. पतमानांकन एजन्सीने कमकुवत सार्वजनिक वित्त आणि पिछाडीवर असलेल्या संरचनात्मक निर्देशकांबद्दल चिंता असूनही, भारताचा मजबूत वाढीचा दृष्टिकोन आणि लवचिक बाह्य वित्त हे त्याच्या निर्णयाचे समर्थन करण्यासाठी प्रमुख घटक म्हणून उद्धृत केले.

रिजर्व्ह बँकेनी यूएस ट्रेझरी आणि इतर सार्वभौम सिक्कुरिटीजमध्ये वाढीव राखीव गुंतवणूक केली.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने जाहीर केले आहे की त्यांनी बॉण्ड्स आणि सिक्कुरिटीजमध्ये वाढीव राखीव ठेवी तैनात केल्या आहेत, विशेषतः यूएस ट्रेझरी आणि इतर टॉप-रेट सार्वभौमांकडून जारी केलेल्या कर्जावर लक्ष केंद्रित केले आहे. हे पाऊल बँकेच्या परकीय चलन मालमतेचे व्यवस्थापन करण्यासाठी आणि भारतीय अर्थव्यवस्थेची स्थिरता सुनिश्चित करण्यासाठी चालू असलेल्या प्रयत्नांचा एक भाग आहे.

2022-23 मध्ये रिझर्व्ह बँकेचा सोन्याचा साठा 4.5% वाढून 794.64 टन झाला.

- 31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षात रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने सोन्याचा साठा 4.5% ने वाढवून 794.64 मेट्रिक टन केला आहे. बँकेने या कालावधीत 34.22 मेट्रिक टन सोन्याची भर घातली, ज्यामुळे सोन्याचा एकूण साठा वाढला. मागील आर्थिक वर्षाच्या अखेरीस 760.42 मेट्रिक टन वरून वाढ झाली आहे. आरबीआय गेल्या पाच ते सहा वर्षांपासून सोन्याचा साठा वाढवत आहे.

भारतपेने पेबॅक इंडियाला 'झिलियन' असे नाव दिले.

- भारतपे, भारतातील अग्रगण्य फिनटेक कंपनीने PAYBACK India, देशातील सर्वात मोठा मल्टी-ब्रँड लॉयल्टी कार्यक्रम, 'झिलियन' म्हणून पुनर्ब्रँडिंग करण्याची घोषणा केली आहे. हे पाऊल संपूर्ण देशभरात Zillion ला सर्वव्यापी लॉयल्टी आणि रिवॉई प्रोग्राम बनवण्याच्या कंपनीच्या दृष्टिकोनाशी सुसंगत आहे.

भारतीय रिजर्व्ह बँकेने HSBC बँकेला 1.73 कोटी रुपयांचा दंड ठोठावला आहे.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने क्रेडिट माहिती कंपनी नियम, 2006 चे उल्लंघन केल्याबद्दल हाँगकाँग आणि शांघाय बँकिंग कॉर्पोरेशन लिमिटेड (HSBC बँक) वर 1.73 कोटी रुपयांचा आर्थिक दंड ठोठावला आहे. आरबीआयने म्हटले आहे की त्यांच्या जोखीम मूल्यांकन अहवालाच्या तपासणीदरम्यान आणि त्याच्याशी संबंधित सर्व पत्रव्यवहार, असे आढळून आले की बँकेने वरील नियमांचे उल्लंघन केले आहे.

AIBEA ने बँक ग्राहकांना तक्रार निवारणासाठी मदत करण्यासाठी "बँक क्लिनिक" सादर केले.

- ऑल इंडिया बँक एम्प्लॉईज असोसिएशन (AIBEA) ने किरकोळ बँक ग्राहकांना तक्रार निवारणासाठी मदत करण्यासाठी ऑनलाइन "बँक क्लिनिक" स्थापन करण्याची योजना जाहीर केली आहे. एआयबीईएचे सरचिटणीस सीएच वेंकटचलम यांनी सांगितले की, एकदा ग्राहकाने बँक क्लिनिकमध्ये तक्रार दाखल केली की, एआयबीईएची टीम या समस्येचे निराकरण करण्यासाठी बँकेसोबत काम करेल.

AU Small Finance Bank ने स्वयंरोजगार असलेल्या ग्राहकांसाठी RuPay क्रेडिट कार्ड सादर केले आहे.

- AU स्मॉल फायनान्स बँकेने RuPay सोबत व्यवसाय कॅशबॅक RuPay क्रेडिट कार्ड सादर करण्यासाठी सहकार्य केले आहे, जो स्वयंरोजगार असलेल्या ग्राहकांच्या आर्थिक गरजा पूर्ण करण्यासाठी डिझाइन केलेला एक नवीन उपाय आहे. नवीनतम उत्पादन लहान उद्योगांना विस्तृत फायदे प्रदान करण्याच्या उद्देशाने आहे.

केंद्रीय अर्थमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली वित्तीय स्थिरता आणि विकास परिषदेच्या (FSDC) 27 व्या बैठक झाली.

- 11 मे 2023 रोजी केंद्रीय अर्थमंत्री श्रीमती. निर्मला सीतारामन यांनी नवी दिल्ली येथे आर्थिक स्थिरता आणि विकास परिषदेच्या (FSDC) 27 व्या बैठकीचे अध्यक्षस्थान केले. 2023-24 च्या अर्थसंकल्पाच्या घोषणेनंतर झालेली ही पहिलीच बैठक होती. आर्थिक क्षेत्राचा आणखी विकास करण्यासाठी आणि लोकांसाठी आर्थिक प्रवेश वाढवण्यासाठी आवश्यक असलेल्या धोरणात्मक आणि कायदेविषयक सुधारणा उपायांवर परिषदेने चर्चा केली.

RBI ने दावा न केलेल्या ठेवींचा निपटारा करण्यासाठी 100 दिवसांची मोहीम सुरू केली.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने देशातील प्रत्येक जिल्ह्यात दावा न केलेल्या ठेवी शोधून काढण्यासाठी 100 दिवसांची विशेष मोहीम सुरू करण्याची घोषणा केली आहे. 1 जून 2023 पासून सुरू होणाऱ्या या मोहिमेअंतर्गत, बँका प्रत्येक जिल्ह्यात त्यांच्या टॉप 100 लावलेल्या ठेवी शोधून त्यांचा निपटारा करतील. बँकिंग सिस्टीममध्ये हक्क नसलेल्या ठेवीचे प्रमाण कमी करणे आणि अशा ठेवी त्यांच्या हक्काच्या मालकांना परत करणे हा या निर्णयाचा उद्देश आहे.

खराब उत्पादन कामगिरीमुळे भारताची IIP वाढ मार्चमध्ये 1.1% च्या 5 महिन्यांच्या नीचांकी पातळीवर आली.

- भारताची औद्योगिक उत्पादन वाढ मार्च 2023 मध्ये 1.1% या पाच महिन्यांच्या नीचांकी पातळीवर आली, असे सरकारी आकडेवारीनुसार जाहीर करण्यात आले. वीज आणि उत्पादन क्षेत्राची खराब कामगिरी या घसरणीसाठी प्रामुख्याने कारणीभूत आहे, एका वर्षापूर्वीच्या 1.4% च्या तुलनेत उत्पादन क्षेत्र केवळ 0.5% वाढले. मार्च 2023 मध्ये उर्जा उत्पादनात 1.6% ची घट झाली, मागील वर्षी 6.1% वाढ झाली होती.

एप्रिलमध्ये किरकोळ महागाईत लक्षणीय घट झाली.

- जारी करण्यात आलेल्या सरकारी आकडेवारीनुसार, अन्न आणि इंधनाच्या किमती कमी झाल्यामुळे ग्राहक किंमत निर्देशांकावर आधारित भारताची किरकोळ महागाई एप्रिलमध्ये 5.66% वरून घटून 4.7% झाली. हा 18 महिन्यांतील सर्वात कमी महागाई दर आहे आणि सलग दुसऱ्या महिन्यात रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या 2-6% च्या स्वीकार्य श्रेणीमध्ये येतो.

'ग्रीनवॉशिंग' रोखण्यासाठी आरबीआय जीएफआयएनशी सहयोग करते.

- ग्रीनवॉशिंग टेकस्प्रिंटमध्ये सहभागी होण्यासाठी रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने ग्लोबल फायनान्शियल इनोव्हेशन नेटवर्क (GFIN) सोबत सामील केले आहे. पर्यावरणीय, सामाजिक आणि प्रशासन (ESG) क्रेडेन्शियल्सशी संबंधित अतिशयोक्तीपूर्ण, दिशाभूल करणारे किंवा अप्रमाणित दावांच्या सभोवतालच्या चिंतांचे निराकरण करणे हा कार्यक्रमाचा उद्देश आहे. टेकस्प्रिंट 13 आंतरराष्ट्रीय नियामक, फर्म आणि नवोन्मेषकांना एकत्र आणून एक साधन विकसित करेल जे नियामकांना आणि बाजाराला आर्थिक सेवांमधील ग्रीनवॉशिंगच्या जोखमींना अधिक प्रभावीपणे हाताळण्यास मदत करेल.

निर्यात कर्ज देणारी एक्झिम बँक FY24 मध्ये व्यापार वित्त आणि मुदत कर्जासाठी विक्रमी \$4 अब्ज उभारण्याची योजना आखत आहे.

एक्सपोर्ट इम्पोर्ट बँक ऑफ इंडिया, ज्याला सामान्यतः एक्झिम बँक म्हणून ओळखले जाते, व्यापार वित्त आणि मुदत कर्जासाठी 2023-24 (FY24) आर्थिक वर्षात विक्रमी \$4 अब्ज उभे करण्याची योजना आखत आहे. ही रक्कम बाजाराच्या परिस्थितीवर अवलंबून असेल आणि एक्झिम, ज्याने FY23 मध्ये \$3.47 अब्ज उभे केले, एक व्यापक गुंतवणूकदार आधार आहे आणि ते वेगवेगळ्या चलनांवर लक्ष केंद्रित करेल. एक्सपोर्ट क्रेडिट एजन्सीचे व्यवस्थापकीय संचालक हर्षा बांगारी यांनी सांगितले की, हा निधी बँकेच्या वाढीच्या योजनांना पाठिंबा देण्यासाठी वापरला जाईल.

एप्रिलमध्ये, घाऊक किंमत-आधारित चलनवाढ वार्षिक आधारावर -0.92% पर्यंत घसरली.

- एप्रिलमध्ये, घाऊक किंमत-आधारित महागाई वार्षिक आधारावर -0.92% पर्यंत घसरली. ही घट रॉयटर्सच्या सर्वेक्षणातील अंदाजे 0.2% घटापेक्षा जास्त होती. मार्च 2023 च्या तुलनेत एप्रिल 2023 साठी WPI मध्ये महिना-दर-महिना बदल 0.0% वर अपरिवर्तित राहिला.

बँका जुलैपर्यंत LIBOR वापरणे पूर्णपणे बंद करतील अशी आरबीआयची अपेक्षा आहे.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने वित्तीय संस्था आणि बँकांना पर्यायी संदर्भ दर, प्रामुख्याने सुरक्षित ओव्हरनाईट फायनान्सिंग रेट (SOFR) अवलंबण्याचे निर्देश दिले आहेत आणि लंडन इंटरबँक ऑफर रेट (LIBOR) आणि मुंबई इंटरबँकवरील त्यांचे अवलंबन संपुष्टात आणले आहे.

भारताचा परकीय चलन साठा 11 महिन्यांच्या उच्चांकावर \$595.9 वर गेला आहे.

- 5 मे 2023 रोजी संपलेल्या आठवड्यात भारताच्या परकीय चलनाच्या साठ्यात \$7.196 अब्जची वाढ होऊन \$595.976 अब्ज झाली, जी 11 महिन्यांचा उच्चांक आहे. हे मागील आठवड्यापूर्वी \$4.532 अब्जच्या वाढीचे अनुसरण करते. परकीय चलन मालमतेमध्ये (FCA) सर्वात लक्षणीय वाढ दिसून आली, ती या आठवड्यात \$6.536 अब्जने वाढून \$526.021 अब्ज झाली.

बँक ऑफ बडोदाने त्यांच्या डिजिटल प्लॅटफॉर्मवर इलेक्ट्रॉनिक बँक गॅरंटी लॉंच केली.

- बँक ऑफ बडोदा, एक सार्वजनिक क्षेत्रातील बँक, इलेक्ट्रॉनिक बँक गॅरंटी (BG) प्रणाली लॉंच करण्यासाठी, भारतीय दिवाळखोरी आणि दिवाळखोरी मंडळाने नियुक्त केलेली सरकारी-समर्थित माहिती उपयुक्तता, नॅशनल ई-गव्हर्नन्स सर्व्हिसेस लिमिटेड (NeSL) सोबत भागीदारीची घोषणा केली आहे.

रिजर्व्ह बँकेने 7 NBFC चे नोंदणी प्रमाणपत्र आणि 14 NBFC चे सरेंडर परवाने रद्द केले.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने वित्तीय क्षेत्रात महत्त्वपूर्ण कारवाई केली आहे, सात नॉन-बँकिंग फायनान्स कंपन्यांचे (NBFC) नोंदणी प्रमाणपत्र रद्द केले आहे आणि 14 NBFC च्या आत्मसमर्पण परवानग्या स्वीकारल्या आहेत. या हालचालींचा उद्देश नॉन-बँकिंग वित्तीय संस्था (NBFI) क्षेत्राचे नियमन आणि स्थिरता राखणे आहे. RBI च्या कृतीचे तपशील येथे आहेत.

RBI ने खालील सात NBFC चे नोंदणी प्रमाणपत्र रद्द केले आहे:

1. कुर्ग टी कंपनी
2. त्रिमूर्ती फिनवेस्ट
3. पूर्व पश्चिम फिनवेस्ट इंडिया
4. जेव्ही मोदी सिक्युरिटीज
5. केके पटेल वित्त
6. पुर्वी फिनवेस्ट
7. जेनफिन कॅपिटल प्रायव्हेट लिमिटेड

संयुक्त राष्ट्रांच्या अहवालानुसार, 2024 मध्ये अर्थव्यवस्था 6.7% वाढण्याची अपेक्षा आहे.

- युनायटेड नेशन्सने जारी केलेल्या जागतिक आर्थिक परिस्थिती आणि संभावना अहवालानुसार, भारताची अर्थव्यवस्था कॅलेंडर वर्ष 2024 मध्ये 6.7% ने वाढण्याचा अंदाज आहे. या वाढीला चालना देणारा एक महत्वाचा घटक म्हणून भारताची लवचिक देशांतर्गत मागणी हा अहवाल अधोरेखित करतो.

मॉर्गन स्टॅनलीच्या अहवालानुसार 2023-24 मध्ये भारत जागतिक GDP वाढीत 16% योगदान देईल.

- मॉर्गन स्टॅनलीच्या अहवालानुसार, भारताच्या आर्थिक सुधारणेला लक्षणीय गती प्राप्त झाली आहे, ज्यामुळे जागतिक जीडीपी वाढीसाठी देशाचा महत्वाचा वाटा आहे. भारतीय अर्थव्यवस्थेने आशियातील आपल्या समकक्षांना मागे टाकणे आणि क्षेत्राबाहेरील कमकुवतपणाचे उल्लंघन करणे सुरू ठेवल्यामुळे, देशाला चक्रीय आणि संरचनात्मक घटकांच्या संयोजनाचा फायदा होत आहे. मजबूत आणि व्यापक-आधारित पुनर्प्राप्तीकडे निर्देश करत असलेल्या विविध निर्देशकांसह, भारताने 2023-2024 या कालावधीत जागतिक GDP वाढीमध्ये 16% योगदान देणे अपेक्षित आहे.

महिला सन्मान बचत प्रमाणपत्राकडून व्याजावर TDS लागणार नाही.

- केंद्रीय प्रत्यक्ष कर मंडळाने (CBDT) नुकतीच एक अधिसूचना जारी करून स्पष्ट केले की महिला सन्मान बचत प्रमाणपत्र (MSSC) वरून मिळणारे व्याज स्त्रोतावर कर कपात (TDS) च्या अधीन राहणार नाही. या घोषणेमुळे योजनेत गुंतवणूक करणाऱ्या व्यक्तींना दिलासा मिळाला आहे.

2022-23 च्या चौथ्या तिमाहीत स्टेट बँकेने आजवरचा सर्वाधिक त्रैमासिक नफा नोंदवला.

- स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI), देशातील सर्वात मोठी सार्वजनिक क्षेत्रातील कर्जदार, ने 31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या चौथ्या तिमाहीत प्रभावी आर्थिक निकाल नोंदवले आहेत. बँकेच्या निव्वळ नफ्यात 83 टक्क्यांनी लक्षणीय वाढ झाली आहे. स्टेट बँक ऑफ इंडियाचा निव्वळ नफा 16,694 कोटी

रिजर्व्ह बँकेने ₹2000 च्या नोटा चलनातून मागे घेण्याची घोषणा केली.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने ₹ 2000 मूल्याच्या नोटा चलनातून काढून घेण्याचा महत्त्वपूर्ण निर्णय घेतला आहे. या नोटा यापुढे जारी केल्या जाणार नसल्या तरी कायदेशीर निविदा म्हणून त्यांचा दर्जा कायम राहील. ₹2000 च्या नोटा चलनात आणण्याचे उद्दिष्ट पूर्ण झाले आहे आणि इतर संप्रदाय आता अर्थव्यवस्थेच्या चलन आवश्यकता पुरेशा प्रमाणात पूर्ण करतात म्हणून हे पाऊल पुढे आले आहे.

रिजर्व्ह बँकेने 2022-23 या आर्थिक वर्षासाठी केंद्र सरकारकडे 87,416 कोटी रुपयांचा अधिशेष हस्तांतरित करण्याचा निर्णय घेतला.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने 2022-23 या आर्थिक वर्षासाठी सरकारला 87,416 कोटी रुपये अतिरिक्त हस्तांतरित करण्यास मान्यता दिली आहे. मागील वर्षीच्या 30,307 कोटी रुपयांच्या हस्तांतरणापेक्षा ही रक्कम जवळपास तिप्पट आहे. परकीय चलनाच्या गंगाजळीच्या विक्रीतून वाढलेल्या उत्पन्नामुळे सरप्लसमध्ये वाढ झाली आहे. यूएस ट्रेझरीवरील वाढत्या उत्पन्नासारख्या आव्हानांना तोंड देत असूनही, आरबीआयच्या अतिरिक्त हस्तांतरणामुळे सरकारच्या महसुलात लक्षणीय वाढ होण्याची अपेक्षा आहे.

क्रेडिट सुईस ग्रुप एजी आणि यूबीएस ग्रुप एजी यांच्या प्रस्तावित विलीनीकरणाला CCI ने मान्यता दिली.

- भारताच्या स्पर्धा आयोगाने (CCI) क्रेडिट सुईस ग्रुप एजी आणि यूबीएस ग्रुप एजीच्या प्रस्तावित विलीनीकरणाला मंजुरी दिली आहे. UBS Group AG, स्विस-आधारित बहुराष्ट्रीय गुंतवणूक बँक आणि जागतिक कामकाजासह वित्तीय सेवा कंपनी, संपत्ती व्यवस्थापन, मालमत्ता व्यवस्थापन, गुंतवणूक बँकिंग सेवा, रिटेल आणि कॉर्पोरेट बँकिंग प्रदान करते. भारतात, UBS प्रामुख्याने ब्रोकरेज सेवांवर लक्ष केंद्रित करते.

नवीकरणीय ऊर्जा विकासासाठी आयआरडीए आयपीओ व्यवस्थापित करण्यासाठी IDBI, BOB आणि SBI कॅपिटलची निवड करण्यात आली.

- इंडियन रिन्यूएबल एनर्जी डेव्हलपमेंट एजन्सी (IREDA) नजीकच्या भविष्यात प्रारंभिक सार्वजनिक ऑफर (IPO) सह सार्वजनिक करण्यासाठी सज्ज आहे. या महत्त्वपूर्ण कार्यक्रमावर देखरेख करण्यासाठी, सरकारने आयपीओसाठी आयडीबीआय कॅपिटल, बीओबी कॅपिटल आणि एसबीआय कॅपिटल यांची प्रमुख व्यवस्थापक म्हणून नियुक्ती केली आहे. IPO मध्ये सरकारकडून 10% स्टेक विक्री आणि IREDA द्वारे 15% नवीन इक्विटी जारी करणे अपेक्षित आहे, ज्याचा उद्देश अक्षय ऊर्जा प्रकल्प फायनान्सरच्या वाढीसाठी निधी उपलब्ध आहे.

PSU बँकांच्या नफ्याने वित्तीय वर्ष 2022-23 मध्ये रु. 1 लाख कोटीचा टप्पा ओलांडला.

- भारतातील सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांनी (PSBs) मार्च 2023 रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षात त्यांच्या एकत्रित नफ्याने 1 लाख कोटी रुपयांचा टप्पा ओलांडून एक महत्त्वपूर्ण टप्पा गाठला आहे. हे यश PSB साठी उल्लेखनीय बदल दर्शवते, ज्यांनी 2017-18 मध्ये एकत्रितपणे 85,390 कोटी रुपयांचा निव्वळ तोटा नोंदवला होता. प्रभावी नफा वाढीचे श्रेय सरकारद्वारे राबविलेल्या अनेक उपक्रम आणि सुधारणांना दिले जाऊ शकते, ज्यांना सुधारित क्रेडिट शिस्त, जबाबदार कर्ज देणे आणि तांत्रिक प्रगती यासारख्या घटकांचे समर्थन केले जाते. मार्केट लीडर स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) ने एकूण कमाईमध्ये महत्त्वपूर्ण योगदान दिले.

1 जुलै 2023 पासून आंतरराष्ट्रीय डेबिट, क्रेडिट कार्डद्वारे 7 लाख रुपयांपर्यंतच्या LRS व्यवहारांवर TCS नाही.

- भारत सरकारने अलीकडेच डेबिट किंवा क्रेडिट कार्ड वापरून केलेल्या आंतरराष्ट्रीय व्यवहारांसाठी टॅक्स कलेक्टेड अँड सोर्स (TCS) नियमांमध्ये शिथिलता जाहीर केली आहे. 1 जुलै 2023 पासून, 7 लाख रुपयांपर्यंतचे आंतरराष्ट्रीय व्यवहार करणाऱ्या व्यक्तींना 20 टक्के TCS आकारणीतून सूट दिली जाईल. या सवलतीमुळे हे व्यवहार उदारीकृत रेमिटन्स स्कीम (LRS) मर्यादित \$250,000 प्रतिवर्षी वगळले जातील.

IRDAI ने भारताच्या विमा बाजाराला चालना देऊन, जामीन बाँडसाठी नियम शिथिल केले.

- भारतीय विमा नियामक आणि विकास प्राधिकरण (IRDAI) ने अलीकडेच जामीन बाँडसाठी नियम शिथिल करण्याची घोषणा केली आहे, एक प्रकारचा विमा पॉलिसी जो व्यवहार किंवा करारामध्ये गुंतलेल्या पक्षांना उल्लंघन किंवा गैर-कार्यक्षमतेमुळे होणाऱ्या संभाव्य आर्थिक नुकसानापासून संरक्षण देते. या नियामक बदलांचा उद्देश जामीन विमा बाजाराचा विस्तार करणे आणि अशा उत्पादनांची उपलब्धता वाढवणे आहे. बाजाराच्या विकसित गरजा प्रतिबिंबित करून, IRDAI कडून प्राप्त झालेल्या विविध निवेदनांना प्रतिसाद म्हणून या सुधारणा केल्या आहेत.

वित्तीय वर्ष 2024 च्या पहिल्या तिमाहीमध्ये भारताच्या GDP वाढीसाठी रिझर्व्ह बँकेचा अंदाज 7.6% असेल.

- भारतीय रिझर्व्ह बँकेने (RBI) आर्थिक वर्ष 2023-2024 (Q1 FY24) च्या पहिल्या तिमाहीत 7.6% च्या मजबूत GDP वाढीचा अंदाज नाउकास्त आर्थिक क्रियाकलाप निर्देशांक जाहीर केला आहे.

पेटीएम मनीने बाँड्स प्लॅटफॉर्म लॉन्च केले.

- Paytm Money, One97 Communications ची उपकंपनी, Paytm ची मूळ संस्था, ने अलीकडेच भारतातील किरकोळ गुंतवणूकदारांसाठी बाँड प्लॅटफॉर्म लॉन्च करण्याची घोषणा केली आहे. या नवीन व्यासपीठाचे उद्दिष्ट गुंतवणूकदारांना सरकारी, कॉर्पोरेट आणि करमुक्त बाँडमध्ये गुंतवणूक करण्यासाठी सर्वसमावेशक आणि वापरकर्ता-अनुकूल इंटरफेस प्रदान करणे आहे.

Google Pay ने UPI वर रुपये क्रेडिट कार्डसाठी समर्थन सादर केले आहे.

- Google Pay ने, नॅशनल पेमेंट कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) च्या सहकार्याने, युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI) प्लॅटफॉर्मवर RuPay क्रेडिट कार्डचे एकत्रीकरण जाहीर केले आहे.

SEBI ने HDFC बँकेला HDFC AMC चे नवीन मालक म्हणून मान्यता दिली.

- एचडीएफसी लिमिटेड आणि एचडीएफसी बँक लिमिटेड यांच्या एकत्रीकरणामुळे एचडीएफसी अँसेट मॅनेजमेंट कंपनी (एचडीएफसी एएमसी) च्या नियंत्रणात बदल करण्यास भारतीय सिक्युरिटीज अँड एक्स्चेंज बोर्ड (सेबी) ने मंजुरी दिली आहे. या हालचालीमुळे एचडीएफसी बँक बनण्याचा मार्ग मोकळा झाला आहे.

ऑक्सिस बँकेचे सारथी डिजिटल ऑनबोर्डिंग प्लॅटफॉर्म लॉन्च केले.

- Axis Bank ने 'सारथी' लॉन्च केले आहे, एक क्रांतिकारी डिजिटल ऑनबोर्डिंग प्लॅटफॉर्म ज्याचा उद्देश व्यापाऱ्यांना इलेक्ट्रॉनिक डेटा कॅप्चर (EDC) किंवा पॉइंट ऑफ सेल (PoS) टर्मिनल्स स्वीकारण्याची प्रक्रिया सुलभ करणे आहे. लांबलचक कागदपत्रे आणि दीर्घ प्रतीक्षा कालावधीची गरज दूर करून, सारथी व्यापाऱ्यांना एक सुव्यवस्थित आणि त्रासमुक्त अनुभव देते, ज्यामुळे ते डिजिटल पेमेंट जलद आणि कार्यक्षमतेने स्वीकारण्यास सक्षम करतात.

Gupshup ने फीचर फोन वापरकर्त्यांसाठी UPI पेमेंट लॉन्च केले.

- Gupshup.io, एक संभाषणात्मक प्रतिबद्धता प्लॅटफॉर्म, ने एक महत्त्वपूर्ण उपाय अनावरण केले आहे जे फीचर फोन वापरकर्त्यांसाठी GSPay नावाच्या मूळ अॅपद्वारे UPI पेमेंट सक्षम करते. या नाविन्यपूर्ण पद्धतीमुळे इंटरनेट कनेक्टिव्हिटीची गरज दूर करून एसएमएस वापरून अखंड पेमेंट अनुभव घेता येतो. रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) आणि नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) द्वारे सुरू केलेल्या UPI 123 पे सिस्टीमचा लाभ घेत, Gupshup.io डिजिटल पेमेंट मोठ्या प्रेक्षकांसाठी प्रवेशयोग्य बनवत आहे.

PhonePe: UPI शी 2 लाख रुपये क्रेडिट कार्ड लिंक करणारे पहिले पेमेंट अॅप ठरले.

- PhonePe, डिजिटल पेमेंट सेवा प्रदात्याने घोषित केले की ते युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI) शी 2 लाख रुपये क्रेडिट कार्ड जोडणे सक्षम करणारे पहिले डिजिटल पेमेंट अॅप बनले आहे. UPI वर रुपये क्रेडिटद्वारे 150 कोटी रुपयांचे एकूण पेमेंट व्हॅल्यू (TPV) देखील प्रक्रिया केली आहे.

वित्तीय वर्ष 2023-24 मध्ये बँक ऑफ महाराष्ट्र NPA व्यवस्थापनात अव्वल कामगिरी करणारा म्हणून उदयास आली.

- बँक ऑफ महाराष्ट्र (BoM), एक पुणेस्थित सरकारी मालकीची बँक, बुडीत कर्जे व्यवस्थापित करण्यासाठी सर्वोत्कृष्ट बँक म्हणून ओळखली गेली आहे, ज्याने संपलेल्या आर्थिक वर्षात 0.25% चे उल्लेखनीय निव्वळ नॉन-परफॉर्मिंग अँसेट (NPAs) प्रमाण गाठले आहे.

अनेक एजन्सींनी 2023-24 या आर्थिक वर्षासाठी भारताच्या GDP वाढीचा अंदाज 6-6.5% च्या दरम्यान ठेवला आहे.

- विविध एजन्सींच्या तज्ज्ञांनी 2023-24 या आर्थिक वर्षात भारताची आर्थिक वाढ 6-6.5% च्या श्रेणीत राहण्याचा अंदाज व्यक्त केला आहे. दशांश बिंदूंमध्ये थोडाफार फरक असला तरी, एकमत देशाच्या GDP वाढीसाठी सकारात्मक दृष्टीकोन सूचित करते.

SBI Ecowrap अहवालानुसार वित्तीय वर्ष 2023-24 मध्ये भारताच्या 7.1% GDP वाढीचा अंदाज आहे.

- SBI Ecowrap च्या ताज्या अहवालात असे सूचित होते की भारताचा GDP (स्थूल देशांतर्गत उत्पादन) FY23 मध्ये 7.1% दराने वाढण्याची अपेक्षा आहे.

बँका आणि CEIB मधील डिजिटल कम्युनिकेशन फ्रेमवर्कला सरकारने मान्यता दिली.

- 50 कोटी रुपयांपेक्षा जास्त कर्ज चुकते करण्यासाठी सरकारने नवीन डिजिटल रिपोर्टिंग आणि कम्युनिकेशन सिस्टमला मान्यता दिली आहे. कागदावर आधारित संवादावर अवलंबून न राहता केंद्र सरकारने डिजिटल यंत्रणा आणली आहे. या प्रणाली अंतर्गत, केंद्रीय आर्थिक गुप्तचर ब्यूरो (CEIB) पूर्व-मंजुरी टप्प्यावर कर्जाच्या विनंतीच्या 15 दिवसांच्या आत सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांना डिजिटल अहवाल पाठवेल.

सेंट्रल बँक ऑफ इंडियाला आरबीआयने फसवणूक अहवालाच्या नियमांचे पालन न केल्यामुळे आणि फ्लॅट एसएमएस अलर्ट फी आकारण्याच्या सरावासाठी दंड ठोठावला आहे.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने फसवणूक वर्गीकरण आणि अहवालाशी संबंधित काही तरतुदींचे पालन करण्यात अयशस्वी झाल्याबद्दल सेंट्रल बँक ऑफ इंडियाला 84.50 लाख रुपयांचा दंड घोषित केला आहे. एका वैधानिक तपासणीत बँकेने फसवणूक केलेल्या खात्यांचा अहवाल विनिर्दिष्ट कालमर्यादित न पाळल्याचे उघड झाल्यानंतर हा दंड ठोठावण्यात आला.

जानेवारी ते मार्च 2023 या तिमाहीत भारतातील शहरी बेरोजगारी 6.8% पर्यंत घसरली.

- भारतातील शहरी बेरोजगारी दराने आपला खाली जाणारा मार्ग चालू ठेवला आहे, जानेवारी ते मार्च 2023 या तिमाहीत 6.8% पर्यंत पोहोचला आहे. हे सलग सातव्या तिमाहीत घट झाल्याचे चिन्हांकित करते आणि कोविड-19 साधीच्या आजाराच्या प्रभावातून शहरी कामगार बाजाराच्या पुनर्प्राप्तीमधील सकारात्मक कल दर्शवते. नियतकालिक श्रमशक्ती सर्वेक्षणातील नवीनतम डेटा आर्थिक पुनरुज्जीवनाची उत्साहवर्धक चिन्हे प्रकट करतो.

रिझर्व्ह बँकेच्या अहवालानुसार भारतात 500 रुपयांच्या बनावट नोटा सापडल्या.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) च्या 2022-23 या आर्थिक वर्षाच्या वार्षिक अहवालाने भारतात चलनात असलेल्या बनावट नोटांच्या वाढत्या संख्येवर प्रकाश टाकला आहे. मागील वर्षीच्या तुलनेत 500 रुपयांच्या बनावट नोटा आढळून येण्यात लक्षणीय वाढ झाल्याचे अहवालात नमूद करण्यात आले आहे.

भारताने अतिरिक्त वर्षासाठी श्रीलंकेची USD 1 बिलियन क्रेडिट लाइन वाढवली आहे.

- भारताने श्रीलंकेसाठी \$1 अब्ज क्रेडिट लाइन आणखी एका वर्षासाठी वाढवण्याची घोषणा केली. आर्थिक संकटाचा सामना करताना श्रीलंकेला मदत करण्यासाठी मार्च 2020 मध्ये क्रेडिट लाइन सुरू करण्यात आली होती आणि अन्न, औषध आणि इंधन यासह अत्यावश्यक वस्तूंच्या खरेदीसाठी तातडीची मदत पुरवण्यासाठी वापरली गेली आहे.

रिझर्व्ह बँकेच्या अहवालानुसार सामान्य सरकारी तूट आणि कर्ज मध्यम GDP च्या अनुक्रमे 9.4% आणि 86.5% आहे.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने 2022-23 या आर्थिक वर्षासाठी आपला वार्षिक अहवाल प्रसिद्ध केला आहे, ज्यामध्ये सामान्य सरकारी तूट आणि कर्जामध्ये लक्षणीय सुधारणा दिसून आल्या आहेत. अहवालात असे नमूद केले आहे की सामान्य सरकारी तूट GDP च्या 9.4% पर्यंत कमी झाली आहे, तर सरकारी कर्ज GDP च्या 86.5% आहे.

येस बँकेने नवीन लोगोचे अनावरण केले.

- येस बँकेने त्यांच्या नवीन लोगोचे अनावरण करण्याची घोषणा केली, जो त्यांच्या "रीफ्रेश ब्रँड ओळख" चा भाग आहे. एमडी आणि सीईओ प्रशांत कुमार यांच्या म्हणण्यानुसार, पुढील तीन महिन्यांत बँकेच्या शाखा नेटवर्कमध्ये ते आणण्याचे उद्दिष्ट आहे.

शिखर आणि परिषद बातम्या

भारताच्या G20 अध्यक्षतेखाली विज्ञान 20 प्रतिबद्धता गटाची बैठक सुरू झाली.

- विज्ञान 20, लक्षद्वीपच्या बंगाराम बेटावर सार्वत्रिक होलिस्टिक हेल्थ या विषयावरील परिषदेच्या उद्घाटन सत्रादरम्यान, भारताने सार्वभौमिक सर्वांगीण आरोग्याला चालना देण्यासाठी सांस्कृतिक विविधतेचा आदर आणि मान्यता देण्याच्या महत्वावर भर दिला.

शांघाय कोऑपरेशन ऑर्गनायझेशन (SCO) च्या आठ सदस्य देशांच्या परराष्ट्र मंत्र्यांची गोव्यात 4 आणि 5 मे रोजी बैठक होत आहे.

- शांघाय कोऑपरेशन ऑर्गनायझेशन (SCO) च्या आठ सदस्य देशांच्या परराष्ट्र मंत्र्यांची गोव्यात 4 आणि 5 मे रोजी बैठक होत आहे. या बैठकीमुळे नवी दिल्ली येथे जुलैमध्ये होणाऱ्या SCO नेत्यांच्या शिखर परिषदेची मुहूर्तमेढ रोवली जाईल. भारत, यजमान देश, या क्षेत्रातील बहुपक्षीय, राजकीय, सुरक्षा, आर्थिक आणि लोक-लोकांच्या परस्परसंवादांना प्रोत्साहन देण्यासाठी SCO ला विशेष महत्त्व देतो.

इंडोनेशियामध्ये 42 व्या ASEAN शिखर परिषदेला जागतिक विकास केंद्र बनण्यावर लक्ष केंद्रित केले आहे.

- दक्षिणपूर्व आशियाई राष्ट्रांच्या संघटनेची (ASEAN) 42 वी शिखर परिषद इंडोनेशियामध्ये "ASEAN Affairs: Epicenter of Growth" या थीमसह सुरू झाली आहे. "जागतिक विकासामागील केंद्र आणि प्रेरक शक्ती बनण्यासाठी ब्लॉकच्या आशा आणि प्रयत्नांचे प्रदर्शन करणे हे शिखर परिषदेचे उद्दिष्ट आहे.

Y20 मीट, काश्मीर युनिव्हर्सिटी 10 राष्ट्रांमधील प्रतिनिधींचे आयोजन करेल.

- काश्मीर विद्यापीठ हवामान बदलावर दोन दिवसीय युवा 20 कार्यक्रम (Y20) आयोजित करेल ज्यामध्ये कुलगुरू प्रा नीलोफर खान यांच्या मते भारतासह 10 देशांचे प्रतिनिधी एकत्र येतील. 10 आणि 11 मे रोजी होणाऱ्या या कार्यक्रमात रशिया आणि इंडोनेशियाचे चार, अमेरिका आणि ब्राझीलचे प्रत्येकी दोन आणि तुर्की, जपान, दक्षिण कोरिया, नायजेरिया आणि मेक्सिको प्रत्येकी एक असे नऊ परदेशी देशांतील 17 प्रतिनिधी सहभागी होतील अशी अपेक्षा आहे

पीटर्सबर्ग क्लायमेट डायलॉग 2023 तातडीच्या हवामान कृतीची गरज हायलाइट करते.

- पीटर्सबर्ग क्लायमेट डायलॉग, युनायटेड नेशन्स क्लायमेट चेंज कॉन्फरन्स (सीओपी) च्या आधी दरवर्षी आयोजित उच्च-स्तरीय आंतरराष्ट्रीय हवामान चर्चेसाठी एक मंच, बर्लिन, जर्मनी येथे मे 2-3, 2023 या कालावधीत झाला. या वर्षीच्या परिषदेचे आयोजन जर्मनीने केले होते आणि संयुक्त अरब अमिराती, जे संयुक्त राष्ट्रांच्या फ्रेमवर्क कन्व्हेंशन ऑन क्लायमेट चेंज (UNFCCC) च्या 28 व्या कॉन्फरन्स ऑफ पार्टिज (COP28) चे आयोजन करत आहे. या परिषदेत संयुक्त राष्ट्रांचे सरचिटणीस, COP28 चे अध्यक्ष आणि जर्मन परराष्ट्र मंत्री यांच्यासह 30 हून अधिक देश आणि आंतरराष्ट्रीय संस्थांचे प्रतिनिधी उपस्थित होते.

भारताने नवी दिल्ली येथे शांघाय कोऑपरेशन ऑर्गनायझेशन (SCO) स्टार्टअप फोरमचे प्रथमच आयोजन केले आहे.

- भारताने अलीकडेच शांघाय कोऑपरेशन ऑर्गनायझेशन (SCO) स्टार्टअप फोरमची तिसरी आवृत्ती नवी दिल्ली येथे पहिल्या-वहिल्या भौतिक कार्यक्रमाच्या स्वरूपात आयोजित केली होती. या कार्यक्रमाचे आयोजन वाणिज्य मंत्रालयाच्या अंतर्गत उद्योग आणि अंतर्गत व्यापार विभागाच्या स्टार्टअप इंडियाने केले होते. SCO सदस्य देशांमधील स्टार्टअप परस्परसंवादाचा विस्तार करणे आणि नवकल्पना, रोजगार निर्मिती आणि प्रतिभा निर्माण यांना प्रोत्साहन देणे हे या मंचाचे उद्दिष्ट आहे.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी नीती आयोगाच्या 8 व्या गव्हर्निंग कौन्सिलच्या बैठकीत सक्रिय सहभाग घेतला.

- पंतप्रधान श्री नरेंद्र मोदी यांनी अलीकडेच नवी दिल्लीतील नवीन कन्व्हेन्शन सेंटर येथे आयोजित नीती आयोगाच्या 8 व्या गव्हर्निंग कौन्सिलच्या बैठकीचे अध्यक्षपद भूषवले. या बैठकीत 19 राज्ये आणि 6 केंद्रशासित प्रदेशांचे प्रतिनिधीत्व करणारे मुख्यमंत्री आणि नायब राज्यपालांचा सहभाग होता. पंतप्रधान मोदींनी आपल्या भाषणात लोकांच्या आकांक्षा पूर्ण करण्यासाठी आणि 2047 पर्यंत भारताला विकसित राष्ट्रात रूपांतरित करण्यासाठी केंद्र सरकार, राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेश यांच्यातील सहयोगी प्रयत्नांचे महत्त्व अधोरेखित केले.

अटल भुजल योजनेच्या जलसंपदा विभागाच्या अध्यक्षांची बैठक नवी दिल्ली येथे झाली.

- अटल भुजल योजनेच्या राष्ट्रीय स्तरावरील सुकाणू समितीची (NLSC) चौथी बैठक नवी दिल्ली येथे जलसंपदा विभाग, RD आणि GR, जलशक्ती मंत्रालयाचे सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली झाली. अटल भुजल योजना (ATAL JAL) ही केंद्रीय क्षेत्र योजना म्हणून एप्रिल 2020 पासून सात राज्यांतील 80 जिल्ह्यांतील 229 प्रशासकीय ब्लॉक/तालुक्यांमधील 8220 पाण्याचा ताण असलेल्या ग्रामपंचायतींमध्ये राबविण्यात येत आहे. गुजरात, हरियाणा, कर्नाटक, मध्य प्रदेश, महाराष्ट्र, राजस्थान आणि उत्तर प्रदेश या राज्यात पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी (2020-25) ही योजना राबविण्यात येणार आहे.

भारतातील ऋषिकेश येथे G20 भ्रष्टाचारविरोधी कार्यगटाच्या दुसऱ्या बैठकीचा समारोप झाला.

- 25 मे ते 27 मे दरम्यान ऋषिकेश, उत्तराखंड येथे झालेल्या G20 भ्रष्टाचारविरोधी कार्यगटाची दुसरी बैठक उत्पादक चर्चा आणि महत्वाच्या करारांसह संपन्न झाली. या बैठकीत 20 सदस्य देश, 10 निमंत्रित देश आणि 9 आंतरराष्ट्रीय संस्थांच्या प्रतिनिधींचा सहभाग होता. श्री राहुल सिंग, अतिरिक्त सचिव, DoPT आणि अध्यक्ष, G20 ACWG यांच्या अध्यक्षतेखाली, बैठकीत मालमत्ता पुनर्प्राप्ती, फरारी आर्थिक गुन्हेगार, माहितीची देवाणघेवाण, संस्थात्मक फ्रेमवर्क आणि परस्पर कायदेशीर सहाय्य यासह विविध महत्त्वपूर्ण क्षेत्रांवर लक्ष केंद्रित केले गेले.

व्यवसाय बातम्या

Vizag मध्ये टेक्नॉलॉजी बिझनेस पार्कची स्थापना AdaniConneX द्वारे केली जाणार आहे.

- AdaniConneX, अदानी एंटरप्रायझेसच्या मालकीची कंपनी, स्थानिक तंत्रज्ञान परिसंस्थेला चालना देण्याच्या उद्देशाने विज्ञानाच्या मधुरावडा येथे एकात्मिक डेटा सेंटर आणि तंत्रज्ञान व्यवसाय पार्क बांधत आहे. कंपनीच्या म्हणण्यानुसार, या सुविधेत डेटा सेंटर, तंत्रज्ञान आणि बिझनेस पार्क तसेच कौशल्य विकास केंद्राचा समावेश असेल.

अदानी पोर्ट्सने म्यानमार बंदराची \$30 दशलक्षमध्ये विक्री पूर्ण केली.

- अदानी पोर्ट्स अँड स्पेशल इकॉनॉमिक झोन लिमिटेड (APSEZ) ने घोषणा केली की त्यांनी म्यानमार बंदर, कोस्टल इंटरनॅशनल टर्मिनल्स पीटीई लिमिटेडची \$30 दशलक्षमध्ये विक्री पूर्ण केली आहे. प्रकल्पातून बाहेर पडण्याचा निर्णय ऑक्टोबर 2021 मध्ये जोखीम समितीने केलेल्या शिफारशीच्या आधारे घेण्यात आला. म्यानमारमधील लष्करी उठाव आणि त्यानंतर आंतरराष्ट्रीय निषेध आणि यूएस निर्बंधांना सामोरे जावे लागलेल्या मोठ्या निदर्शनांनंतर मे 2022 मध्ये विक्रीची घोषणा करण्यात आली.

Mastercard ने ICC चे जागतिक प्रायोजक आहे.

- Mastercard ने भारतपे कडून आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट परिषद (ICC) या युनायटेड स्टेट्स स्थित बहुराष्ट्रीय वित्तीय सेवा महामंडळाचे जागतिक प्रायोजक म्हणून जबाबदारी स्वीकारली आहे. गेल्या वर्षभरात, मास्टरकार्ड किफायतशीर प्रायोजकत्व सौदे सुरक्षित करण्यासाठी सक्रियपणे प्रयत्न करत आहे आणि पेटिएम कडून भारतीय क्रिकेट नियामक मंडळ (बीसीसीआय) आंतरराष्ट्रीय आणि देशांतर्गत होम फिक्स्चरसाठी शीर्षक प्रायोजकत्व हक्क आधीच मिळवले आहेत.

किमान 5 कोटी रुपयांची उलाढाल असलेल्या कंपन्यांसाठी GST ई-इनव्हॉइसिंग आवश्यक आहे.

- अर्थ मंत्रालयाने अधिसूचित केलेल्या नवीन आदेशानुसार, 5 कोटी ई किंवा त्याहून अधिक उलाढाल असलेल्या व्यवसायांना 1 ऑगस्टपासून सर्व व्यवसाय-ते-व्यवसाय (B2B) व्यवहारांसाठी ई-इनव्हॉइसिंग तयार करणे बंधनकारक असेल. 10 कोटी किंवा त्याहून अधिक उलाढाल असलेल्या कंपन्यांसाठी ई-इनव्हॉइसिंगची पूर्वीची आवश्यकता होती.

लंडन स्टॉक एक्सचेंज ग्रुप हैदराबादमध्ये तंत्रज्ञान केंद्र स्थापन करणार आहे.

- लंडन स्टॉक एक्सचेंज ग्रुप (LSEG) ने हैदराबाद, भारत येथे उत्कृष्ट तंत्रज्ञान केंद्र स्थापन करण्याची आपली योजना जाहीर केली आहे. या हालचालीमुळे वर्षाला सुमारे 1,000 नोकऱ्या निर्माण होण्याची आणि शहरातील बँकिंग, वित्तीय सेवा आणि विमा (BFSI) क्षेत्राला चालना मिळण्याची अपेक्षा आहे. तेलंगणाचे आयटी आणि उद्योग मंत्री केटी रामाराव यांनी लंडनमध्ये एलएसईजी ग्रुपचे सीआयओ अँथनी मॅककार्थी यांच्याशी झालेल्या बैठकीनंतर ही घोषणा केली.

MakeMyTrip भारतीय भाषांमध्ये व्हॉइस असिस्टेड बुकिंग सुरू करण्यासाठी मायक्रोसॉफ्टसोबत करार करण्यात आला.

- MakeMyTrip या अग्रगण्य प्रवासी पोर्टलने भारतीय भाषांमध्ये व्हॉइस-सिस्टेड बुकिंग सुरू करून प्रवासाचे नियोजन व्यापक प्रेक्षकांपर्यंत पोहोचवण्यासाठी मायक्रोसॉफ्टसोबत सहकार्याची घोषणा केली. नवीन तंत्रज्ञान स्टॅकमध्ये वापरकर्त्यासाठी त्यांच्या प्राधान्यांच्या आधारावर वैयक्तिक प्रवास शिफारशी सक्षम करण्यासाठी Microsoft Azure OpenAI सेवा आणि Azure Cognitive Services समाविष्ट आहेत.

आयुष मंत्रालय आणि ICMR यांनी एकात्मिक आरोग्य संशोधनाला प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि सहकार्य करण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली.

- आयुष मंत्रालय आणि भारतीय वैद्यकीय संशोधन परिषद (ICMR) यांनी एकात्मिक आरोग्य संशोधनाला चालना देण्यासाठी आणि सहकार्य करण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली आहे. हे सहकार्य आयुष औषध प्रणालीला वैज्ञानिक पुरावे प्रदान करण्यासाठी आणि पारंपारिक औषध ज्ञानासाठी एक स्थान निर्माण करण्याच्या दिशेने एक महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे.

युरोपियन युनियनच्या नियामकांनी मायक्रोसॉफ्टच्या \$69 बिलियनच्या ऍक्टिव्हिजन ब्लिझार्डच्या अधिग्रहणाला हिरवा कंदील दिला.

- युरोपियन युनियन नियामकांनी मायक्रोसॉफ्टच्या \$69 अब्ज ऍक्टिव्हिजन ब्लिझार्डच्या अधिग्रहणाला हिरवा कंदील दिला, जगातील सर्वात मोठ्या गेमिंग फर्मपैकी एक. मायक्रोसॉफ्टने क्लाउड गेमिंगच्या उदयोन्मुख क्षेत्रात अविश्वासाची चिंता दूर करणाऱ्या उपायांची ऑफर दिल्यानंतर युरोपियन युनियनची कार्यकारी शाखा, युरोपियन कमिशनने या कराराला मंजुरी दिली.

HPCL उना येथे ५०० कोटी रुपयांचा इथेनॉल प्लांट उभारणार आहे.

- हिंदुस्तान पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लिमिटेड (HPCL) ने उना जिल्ह्यातील जीतपूर बाहेरी येथे अत्याधुनिक इथेनॉल प्लांट उभारण्यासाठी वचनबद्ध असल्याची घोषणा मुख्यमंत्री सुखविंदर सिंग सुखू यांनी केली. 500 कोटी रुपयांच्या अंदाजे खर्चासह, या प्रकल्पाचे उद्दिष्ट प्रदेशात इथेनॉलचे उत्पादन वाढवणे आणि स्थानिक समुदायांसाठी रोजगाराच्या असंख्य संधी निर्माण करणे हे आहे.

Zomato UPI लॉच करण्यासाठी ICICI बँकेसोबत झोमॅटोचे सहकार्य हे कंपनीच्या वापरकर्त्यांसाठी पेमेंट अनुभव सुधारण्याची वचनबद्धता दर्शवते.

- अन्न आणि किराणा डिलिव्हरी कंपनी Zomato ने झोमॅटो UPI नावाची स्वतःची युनिफाइड पेमेंट इंटरफेस (UPI) ऑफर सादर करण्यासाठी ICICI बँकेसोबत भागीदारीची घोषणा केली आहे. या नवीन वैशिष्ट्यासह, झोमॅटोचे उद्दिष्ट त्याच्या वापरकर्त्यांना वेगळ्या पेमेंट ॲपवर स्विच न करता झोमॅटो ॲपमध्ये ऑर्डर पूर्ण करण्याची आणि अखंडपणे पेमेंट करण्याची परवानगी देऊन पेमेंट अनुभव वाढवण्याचे आहे.

मेट्रोने रिलायन्स रिटेलला इंडिया कॅश अँड कॅरीची 2,850 कोटी रुपयांची विक्री केली.

- जर्मन रिटेलर, METRO AG ने रिलायन्स रिटेल व्हॅचर्स लिमिटेड (RRVL) ला रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेडचे किरकोळ साम्राज्य चालवणाऱ्या आपल्या भारतीय रोख आणि कॅरी व्यवसायाची विक्री पूर्ण केल्याची घोषणा केली आहे.

अॅमेझॉन वेब सर्व्हिसेसने 2030 पर्यंत भारतातील क्लाउड इन्फ्रास्ट्रक्चरमध्ये \$12.7 बिलियन गुंतवणुकीची घोषणा केली.

- Amazon Web Services (AWS) ने 2030 पर्यंत भारतात क्लाउड इन्फ्रास्ट्रक्चरमध्ये \$12.7 अब्ज गुंतवण्याची योजना उघड केली आहे, ज्याचे उद्दिष्ट देशातील क्लाउड सेवांची वाढती मागणी पूर्ण करणे आहे. 2016 ते 2022 दरम्यान AWS च्या 3.7 अब्ज डॉलरच्या मागील गुंतवणुकीवर आधारित, याच कालावधीत या गुंतवणुकीतून भारताच्या अर्थव्यवस्थेत \$23.3 अब्ज योगदान देण्याचा अंदाज आहे. या नवीनतम वचनबद्धतेसह, AWS ची भारतातील एकूण गुंतवणूक 2030 पर्यंत \$16.4 अब्जपर्यंत पोहोचेल.

ब्लॅकस्टोनने इंटरनॅशनल जेमोलॉजिकल इन्स्टिट्यूटचे अधिग्रहण केले.

- इंटरनॅशनल जेमोलॉजिकल इन्स्टिट्यूट (IGI), लॅबमध्ये उगवलेल्या हिन्यांसाठी जगातील सर्वात मोठे प्रमाणन खेळाडू आणि नैसर्गिक हिन्यांसाठी दुसरे सर्वात मोठे प्रमाणन खेळाडू, जागतिक खाजगी इक्विटी फर्म ब्लॅकस्टोनने पूर्णपणे विकत घेतले आहे. \$535m च्या करारामध्ये ब्लॅकस्टोनने चीन-आधारित गुंतवणूक फर्म Fosun कडील 80% भागभांडवल, तसेच संस्थापक कुटुंबातील सदस्य असलेल्या Roland Lorie कडील 20% स्टॅक ताब्यात घेतले आहे.

TCS ने Google Cloud सह जनरेटिव्ह AI भागीदारी आणि एंटरप्राइझ ग्राहकांसाठी नवीन ऑफरची घोषणा केली.

- टाटा कन्सल्टन्सी सर्व्हिसेस (TCS), एक आघाडीची जागतिक IT सेवा कंपनी, ने Google Cloud सोबत आपली भागीदारी वाढवली आहे आणि TCS जनरेटिव्ह AI नावाच्या नवीन ऑफरचे अनावरण केले आहे. सानुकूलित व्यवसाय समाधाने विकसित करण्यासाठी Google क्लाउडच्या जनरेटिव्ह AI सेवांचा लाभ घेण्याचे या सहयोगाचे उद्दिष्ट आहे जे विविध उद्योगांमधील ग्राहकांसाठी वाढ आणि परिवर्तन घडवून आणले.

TCS आणि ITI ला 1 लाख BSNL 4G साइट्ससाठी ₹15,700 कोटींच्या आगाऊ ऑर्डर मिळाल्या.

- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी (IIT) मद्रासने 'इंडिया-इस्त्रायल सेंटर ऑफ वॉटर टेक्नॉलॉजी' (CoWT) ची स्थापना करण्यासाठी इस्त्रायलसोबत भागीदारी केली आहे. या संयुक्त उपक्रमाचे उद्दिष्ट भारतातील जलस्रोत व्यवस्थापन आणि जल तंत्रज्ञानातील आव्हानांना तोंड देणे आहे. भारतासाठी जल सुरक्षा सुनिश्चित करण्यासाठी या सहकार्याचे महत्त्व अधोरेखित करून केंद्रासाठीच्या इरादा पत्रावर दोन्ही देशांच्या प्रतिनिधींनी स्वाक्षरी केली.

जगातील सर्वात मोठ्या कार निर्यातदाराचे शीर्षक जपानमधून चीनमध्ये बदलले.

- चीनच्या सीमाशुल्क सामान्य प्रशासनाच्या आकडेवारीनुसार, या वर्षाच्या पहिल्या तिमाहीत, चीनने 1.07 दशलक्ष वाहनांची निर्यात केली, जी 2022 मधील याच कालावधीच्या तुलनेत 58% वाढली आहे, आणि जपानला मागे टाकून कारचा जगातील सर्वात मोठा निर्यातदार बनला आहे. याउलट, जपानने 954,185 वाहनांची निर्यात केली, जी मागील वर्षाच्या तुलनेत 6% वाढली आहे.

मायक्रोसॉफ्टने ग्रामीण भारतासाठी जुगलबंदी हा बहुभाषिक AI-चॅट बॉट लॉंच केला.

- मायक्रोसॉफ्टने जुगलबंदी लॉंच केले आहे, एक जनरेटिव्ह एआय-चालित बहुभाषिक चॅटबॉट लोकप्रिय मेसेजिंग प्लॅटफॉर्म, व्हाट्सएपद्वारे प्रवेशयोग्य आहे. बॉट विशेषतः ग्रामीण भारतातील अशा क्षेत्रांना कव्हर करण्यासाठी बनवले गेले आहे ज्यात माध्यमांद्वारे सहज प्रवेश केला जात नाही आणि सरकारच्या कल्याणकारी उपक्रमांमध्ये प्रवेश नाही. हा चॅटबॉट AI4Bharat ने IIT मद्रासच्या सहकार्याने विकसित केला आहे. अनेक भाषांमधील वापरकर्त्यांच्या प्रश्नांना समजून घेऊन वैयक्तिकृत सहाय्य प्रदान करण्याचे उद्दिष्ट आहे

कराराच्या बातम्या

NTPC आणि NPCIL यांनी अणुऊर्जा प्रकल्पांच्या संयुक्त विकासासाठी करार केला.

- नॅशनल थर्मल पावर कॉर्पोरेशन (NTPC) ने देशातील अणुऊर्जा प्रकल्प विकसित करण्यासाठी न्युक्लियर पावर कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया लिमिटेड (NPCIL) सोबत पूरक संयुक्त उपक्रम करारावर स्वाक्षरी केल्यावर 1 मे रोजी स्वच्छ उर्जा स्त्रोतांकडे भारताच्या प्रयत्नांने आणखी एक झेप घेतली. दोन्ही कंपन्या सुरुवातीला दोन दाबयुक्त हेवी-वॉटर रिअॅक्टर (PHWR) प्रकल्प विकसित करण्यावर लक्ष केंद्रित करतील. चुटका मध्य प्रदेश अणुऊर्जा प्रकल्प (2x700 MW) आणि माही बांसवारा राजस्थान अणुऊर्जा प्रकल्प (4x700 MW) हे प्रकल्प फ्लीट मोड आण्विक प्रकल्पांचा भाग म्हणून ओळखले जातील.

Apple आणि Google भितीदायक ट्रॅकिंग डावपेचांचा सामना करण्यासाठी करार केला.

- Apple आणि Google, Samsung आणि टाइल, Chipolo आणि Pebblebee सारख्या इतर कंपन्यांसह, ब्लूटूथ उपकरणांद्वारे अवांछित ट्रॅकिंगचा सामना करण्यासाठी सहयोग केले आहे जे सुरुवातीला की किंवा सामान यासारख्या हरवलेल्या वस्तू शोधण्यात मदत करण्यासाठी डिझाइन केले होते.

भारत आणि इस्रायलमध्ये औद्योगिक संशोधन आणि विकास सहकार्यासाठी सामंजस्य करार करण्यात आला.

- भारत आणि इस्रायलने औद्योगिक संशोधन आणि विकास सहकार्यावर सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली आहे, जो त्यांच्या वैज्ञानिक आणि तांत्रिक भागीदारीतील महत्त्वपूर्ण मैलाचा दगड आहे, असे विज्ञान आणि तंत्रज्ञान मंत्रालयाने म्हटले आहे.

- आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स, क्वांटम आणि सेमीकंडक्टर्स, सिंथेटिक बायोलॉजी, हेल्थकेअर, एरोस्पेस, शाश्वत ऊर्जा आणि कृषी यासारख्या विविध उच्च-तंत्रज्ञान क्षेत्रातील संयुक्त औद्योगिक संशोधन आणि विकास प्रकल्पांना सक्षम करणे हे या सहकार्याचे उद्दिष्ट आहे.

इन्स्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकाउंटंट्स ऑफ इंडिया आणि द चार्टर्ड अकाउंटंट्स ऑफ मालदीव यांनी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली.

- पंतप्रधान श्री नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखाली केंद्रीय मंत्रिमंडळाने भारतीय चार्टर्ड अकाउंटंट्स संस्था (ICAI) आणि द चार्टर्ड अकाउंटंट्स ऑफ मालदीव यांच्यातील सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी करण्यास मान्यता दिली आहे. या धोरणात्मक भागीदारीचे उद्दिष्ट भारत आणि मालदीव या दोन्ही देशांमधील लेखा व्यवसायांसाठी, व्यावसायिक विकास, बौद्धिक वाढ आणि परस्पर प्रगतीसाठी लेखा क्षेत्रातील सहकार्य वाढवणे आहे.

भारत आणि ऑस्ट्रेलिया यांनी स्थलांतर आणि ग्रीन हायड्रोजन टास्क फोर्स बाबत करार केला.

- भारत आणि ऑस्ट्रेलिया यांच्यातील मजबूत संबंधांवर प्रकाश टाकणाऱ्या महत्त्वपूर्ण विकासांमध्ये, दोन्ही राष्ट्रांनी स्थलांतर आणि गतिशीलता भागीदारी, तसेच ग्रीन हायड्रोजन टास्क फोर्सच्या स्थापनेवर महत्त्वपूर्ण करार केले. सिडनी येथे भारताचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आणि त्यांचे ऑस्ट्रेलियन समकक्ष अँथनी अल्बानीज यांच्यात द्विपक्षीय बैठकीनंतर सामंजस्य कराराची देवाणघेवाण झाली.

आयुष आणि अल्पसंख्याक व्यवहार मंत्रालय युनानी औषध प्रणालीच्या विकासासाठी करार केला.

- आयुष आणि अल्पसंख्याक व्यवहार मंत्रालयाने भारतातील युनानी औषध पद्धतीचा प्रचार आणि विकास करण्यासाठी हातमिळवणी केली आहे. अल्पसंख्याक व्यवहार मंत्रालयाने प्रधानमंत्री जन विकास कार्यक्रम (PMJVK) अंतर्गत 45.34 कोटी रुपये मंजूर केले आहेत, ही केंद्र पुरस्कृत योजना आहे. हैदराबाद, चेन्नई, लखनौ, सिलचर आणि बेंगळुरूमध्ये या योजनेच्या मदतीने युनानी औषध श्रेणीसुधारित केली जाईल. अल्पसंख्याक मंत्रालयाने मंजूर केलेले अनुदान नमूद केलेल्या ठिकाणी युनानी औषधांच्या विविध सुविधा उभारण्यास मदत करेल.

HDFC बँकेने मणिपाल ग्लोबल सोबत टॅलेंट पाइपलाइन तयार करण्यासाठी भागीदारी केली.

- एचडीएफसी बँकेने, भारतातील प्रमुख खाजगी क्षेत्रातील कर्जदारांपैकी एक, लीडरशिप एक्सलन्स प्रोग्राम (LXP) लॉन्च करण्यासाठी मणिपाल ग्लोबल स्किल्स अकादमीसोबत धोरणात्मक भागीदारीची घोषणा केली आहे.

Equitas SFB डिजिटल बँकिंग प्लॅटफॉर्म तयार करण्यासाठी IBM सोबत करार केला.

- इक्विटास स्मॉल फायनान्स बँकेने डिजिटल बँकिंग प्लॅटफॉर्म विकसित आणि तयार करण्यासाठी IBM कन्सल्टिंगसोबत भागीदारी केली आहे. या सहयोगाचा उद्देश इक्विटासच्या डिजिटल उत्पादन ऑफरिंग आणि सेवा क्षमता वाढवणे आहे.

अहवाल व निर्देशांक बातम्या

युरोपातील सर्वोच्च रिफायनरी पुरवठादार म्हणून भारताने सौदीला मागे टाकले.

- सौदी अरेबियाला मागे टाकून भारत हा युरोपला परिष्कृत इंधनाचा सर्वात मोठा पुरवठादार बनला आहे, असे Kpler डेटावरून समोर आले आहे. रशियन तेलावर युरोपचा प्रवेश कमी झाल्यामुळे आणि भारतीय कच्च्या तेल उत्पादनांवर त्यांचे वाढते अवलंबित्व यामुळे हे घडले आहे. युरोप भारतातून परिष्कृत इंधनाची आयात दिवसाला 360,000 बॅरलपर्यंत वाढवणार आहे, तथापि यामुळे शेवटी मॉस्कोच्या कूडला अधिक मागणी मिळते, ज्यात मालवाहतूक खर्च येतो.

वर्ल्ड प्रेस फ्रीडम इंडेक्स 2023 मध्ये भारत 161 क्रमांकावर आहे.

- जागतिक मीडिया वॉचडॉग रिपोर्टर्स विदाऊट बॉर्डर्स (RSF) च्या ताज्या अहवालानुसार, 2023 च्या वर्ल्ड प्रेस फ्रीडम इंडेक्स मध्ये भारत 180 देशांपैकी 161 व्या स्थानावर घसरला आहे. हा अहवाल आरएसएफने प्रसिद्ध केला आहे आणि तो प्रेस स्वातंत्र्यासाठी भारताच्या क्रमवारीत घसरण झाल्याचे सूचित करतो.

यादीतील शीर्ष 10 देश:

रँक	देश
1	नॉर्वे
2	आयर्लंड
3	डेन्मार्क
4	स्वीडन
5	फिनलंड
6	नेदरलँड
7	लिथुआनिया
8	एस्टोनिया
9	पोर्तुगाल
10	इस्ट तिमोर

2022 मध्ये अमेरिकेत गेलेल्या भारतीय विद्यार्थ्यांच्या संख्येत लक्षणीय वाढ झाली आहे.

- यूएस इमिग्रेशन आणि कस्टम एम्फोर्समेंटच्या अहवालानुसार, 2022 मध्ये अमेरिकेत गेलेल्या भारतीय विद्यार्थ्यांच्या संख्येत लक्षणीय वाढ झाली आहे. अमेरिकेतील आंतरराष्ट्रीय विद्यार्थ्यांच्या बाबतीत भारत आघाडीवर आहे, चीनला मागे टाकून, अमेरिकेच्या वार्षिक अहवालानुसार 2022 मध्ये भारतातून 64,300 विद्यार्थी यूएसला गेले, तर चीनमधील संख्या घटून 24,796 वर आली आहे.

सलग सातव्या वर्षी एव्हरेस्ट वार्षिक आयटीएस रँकिंगमध्ये एक्सेंचर अव्वल आहे.

- ग्लोबल आयटी रिसर्च फर्म एव्हरेस्ट ग्रुपने वार्षिक पीक मॅट्रिक्स सर्व्हिसेस प्रोव्हायडर ऑफ द इयर अवॉर्ड्स फॉर इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी (आयटी) सेवा जारी केले आहेत. रँकिंगमध्ये मोठ्या आयटी सेवा प्रदात्यांची वार्षिक कमाई \$2 अब्ज पेक्षा जास्त आहे ज्यांनी उत्कृष्ट क्षमता आणि सेवा धोरणे प्रदर्शित केली आहेत.
- सलग सातव्या वर्षी, Accenture ने क्रमवारीत प्रथम क्रमांक मिळवला आहे, त्यानंतर टाटा कन्सल्टन्सी सर्व्हिसेस (TCS), कॅपजेमिनी, विप्रो आणि एचसीएलटेक यांचा क्रमांक लागतो. टीसीएस दुसऱ्या स्थानावर पोहोचले, तर कॅपजेमिनी आणि विप्रो यांनी गेल्या वर्षीच्या क्रमवारीत प्रत्येकी तीन स्थानांची वाढ केली.

जागतिक माता मृत्यू, मृत जन्म आणि नवजात मृत्यूपैकी 60% मृत्यू असलेल्या 10 देशांच्या यादीत भारत आघाडीवर आहे.

- जागतिक आरोग्य संघटना (WHO), युनायटेड नेशन्स चिल्ड्रन्स फंड (UNICEF), आणि युनायटेड नेशन्स पॉप्युलेशन फंड (UNFPA) च्या नवीन अहवालात जागतिक स्तरावर माता मृत्यू, मृत जन्म आणि नवजात मृत्यू कमी करण्यासाठी येणाऱ्या आव्हानांवर प्रकाश टाकण्यात आला आहे. अहवालात असे दिसून आले आहे की, 2020-2021 मध्ये, अशा प्रकारचे एकत्रित 4.5 दशलक्ष मृत्यू झाले आहेत, ज्यात एकूण 60% वाटा असलेल्या 10 देशांच्या यादीत भारत आघाडीवर आहे.

परराष्ट्र मंत्री डॉ. एस. जयशंकर यांनी 21 व्या शतकात इंडो पॅसिफिकची दृष्टी प्रत्यक्षात आली आहे यावर भर दिला.

- हिंद महासागर परिषद (IOC) ची स्थापना 2016 मध्ये झाली आणि गेल्या सहा वर्षांमध्ये, प्रादेशिक घडामोडींवर चर्चा करण्यासाठी प्रदेशातील राष्ट्रांसाठी हे प्रमुख सल्लागार मंच बनले आहे. महत्वाची राज्ये आणि या प्रदेशातील प्रमुख सागरी भागीदारांना एका समान व्यासपीठावर एकत्र आणून सर्वांसाठी सुरक्षा आणि विकासासाठी प्रादेशिक सहकार्यावर (SAGAR) चर्चा सुलभ करणे हा IOC चा उद्देश आहे.

SCO सदस्यांनी भारताचा डिजिटल सार्वजनिक पायाभूत सुविधा प्रस्ताव स्वीकारला.

- आधार, युनायटेड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI) आणि DigiLocker चा समावेश असलेल्या डिजिटल पब्लिक इन्फ्रास्ट्रक्चरचा (DPI) विस्तार आणि अवलंब करण्याच्या भारताच्या प्रस्तावाला शांघाय कोऑपरेशन ऑर्गनायझेशन (SCO) ने आयसीटी विकास मंत्र्यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या मेळाव्यात स्वीकारले.

- भारताने दुर्गम गावांना मोबाईल कनेक्टिव्हिटी देण्यासाठी \$3 अब्ज आणि सर्व 250,000 ग्राम परिषदांना ब्रॉडबैंड कनेक्टिव्हिटी देण्यासाठी \$5 अब्ज गुंतवणूक करण्याची योजना आखली आहे.

लाओस जानेवारी 2024 मध्ये वार्षिक ASEAN टुरिझम फोरम आयोजित करण्यासाठी सज्ज आहे.

- लाओस जानेवारी 2024 मध्ये वार्षिक ASEAN टुरिझम फोरम आयोजित करण्यासाठी सज्ज आहे, जे देशाची राजधानी शहर व्हिएन्टिन येथे होणार आहे. फोरमची थीम "Quality and Responsible Tourism — Sustaining ASEAN Future," आहे. जे शाश्वत आणि जबाबदार पर्यटन पद्धतीवर लक्ष केंद्रित करते.

G7 आणि क्राड शिखर परिषदेसाठी पंतप्रधान मोदी जपान, पापुआ न्यू गिनी आणि ऑस्ट्रेलियाला भेट देणार आहेत.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी 19 मे पासून सुरू होणाऱ्या आणि 24 मे रोजी समारोप होणाऱ्या तीन देशांच्या दौऱ्यावर जाणार आहेत, ज्यात जपानमधील G-7 शिखर परिषद आणि ऑस्ट्रेलियातील क्राड लीडर्स समिट यांचा समावेश आहे. 19 ते 21 मे या कालावधीत जपानचे पंतप्रधान फुमियो किशिदा यांचे आमंत्रण स्वीकारून जपानच्या अध्यक्षतेखाली G-7 शिखर परिषदेसाठी पंतप्रधान जपानच्या हिरोशिमाला भेट देतील.

डेटा गव्हर्नन्स क्वालिटी इंडेक्सवरील सर्वेक्षण अहवालात MoPSW दुसऱ्या क्रमांकावर आहे.

- बंदरे, शिपिंग आणि जलमार्ग मंत्रालयाने (MoPSW) 2022-2023 Q3 साठी अत्यंत प्रभावशाली डेटा गव्हर्नन्स क्वालिटी इंडेक्स (DGQI) मूल्यांकनामध्ये 66 मंत्रालयांमध्ये दुसरे स्थान मिळवून उत्कृष्ट कामगिरी केली आहे. मंत्रालयाला 5 पैकी 4.7 गुण मिळाले आहेत, जे डेटा गव्हर्नन्समध्ये उत्कृष्टता प्राप्त करण्यासाठी मंत्रालयाच्या अटल वचनबद्धतेवर प्रकाश टाकते.

भारतातील अल्ट्रा-हाय-नेट-वर्थ व्यक्तींची संख्या 2027 पर्यंत 58.4% वाढून 19,119 वर पोहोचेल.

- नाइट फ्रँकच्या अलीकडील अहवालात पुढील पाच वर्षांत भारतातील अति-उच्च-नेट-वर्थ व्यक्ती (UHNWI) आणि अब्जाधीश लोकसंख्येमध्ये लक्षणीय वाढ झाल्याचे सूचित करते. UHNWI व्यक्तींमध्ये अंदाजे 58.4% वाढ, 2022 मधील 12069 वरून 2027 मध्ये 19119 पर्यंत निव्वळ संपत्ती \$30 दशलक्ष पेक्षा जास्त असण्याची अंदाजित 58.4% वाढ हा अभ्यास दर्शवितो. शिवाय, भारताची अब्जाधीश लोकसंख्या सन 2022 मध्ये 161 व्यक्तींवरून वैयक्तिक 1922 पर्यंत वाढण्याची अपेक्षा आहे.

जागतिक स्तरावर 46 शहरांमध्ये घरांच्या वार्षिक किमतीत मुंबई सहाव्या क्रमांकावर आहे.

- रिअल इस्टेट सल्लागार नाइट फ्रँक इंडियाच्या अहवालानुसार, उच्च श्रेणीतील निवासी मालमत्तांच्या वार्षिक किमतीत 5.5% वाढीसह मुंबई 46 जागतिक शहरांमध्ये सहाव्या क्रमांकावर पोहोचली आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे

- 2022 च्या पहिल्या तिमाहीत मुंबईने 38 व्या क्रमांकावरून लक्षणीय प्रगती केली आणि बेंगळुरू आणि नवी दिल्लीनेही निर्देशांक क्रमवारीत वरची वाटचाल पाहिली.

- आंतरराष्ट्रीय निर्देशांकावर मुंबईची वाढ मुख्यत्वे शहरातील मागणी वाढण्याला कारणीभूत आहे.

- सर्व विभागांसाठी मागणी मजबूत असताना, उच्च मूल्याच्या उत्पादनांच्या विक्रीत वाढ झाल्याचे अहवालात नमूद करण्यात आले आहे.

FT रँकिंग 2023 मध्ये IIM कोझिकोडचा समावेश, कार्यकारी शिक्षणाच्या क्षेत्रात त्याची वाढती जागतिक प्रतिष्ठा आणि यश दर्शवते.

- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट कोझिकोड (IIMK) ने प्रतिष्ठित फायनान्शियल टाईम्स रँकिंग्स 2023 (FT रँकिंग) मध्ये मान्यता प्राप्त केली आहे. FT रँकिंगमधील पदार्पण जागतिक स्तरावर खुल्या-नॉंदणी कार्यकारी कार्यक्रमांच्या शीर्ष 75 प्रदात्यांमध्ये IIM कोझिकोडला 72 व्या स्थानावर आणते.

सर्वोच्च न्यायालयाने नियुक्त केलेल्या सप्रे समितीने अदानी-हिंडेनबर्ग प्रकरणावर अहवाल सादर केला.

- अदानी-हिंडेनबर्ग वादावर सर्वोच्च न्यायालयाने नियुक्त केलेल्या तज्ज्ञ समितीने नुकतीच महत्त्वपूर्ण घोषणा केली आहे. समितीच्या म्हणण्यानुसार, अदानी समूह किंवा इतर कंपन्यांद्वारे SEBI च्या कथित सिव्क्युरिटीज कायद्याच्या उल्लंघनाची हाताळणी "नियामक अपयश" आहे की नाही हे निर्धारित करण्यात सध्या अक्षम आहे. समितीचे उद्दिष्ट परिस्थितीचे मूल्यांकन करणे आणि गुंतवणूकदार जागरूकता वाढविण्यासाठी उपायांची शिफारस करणे, वैधानिक फ्रेमवर्क मजबूत करणे आणि विद्यमान नियमांचे पालन सुनिश्चित करणे हे आहे.

संयुक्त राष्ट्रांच्या अहवालानुसार, भारताने म्यानमार जंटाला ₹422 कोटी रुपयांची शस्त्रे पुरवली.

- संयुक्त राष्ट्रांच्या (यूएन) अलीकडील अहवालात असे उघड झाले आहे की भारतीय सरकारी मालकीच्या कंपन्या आणि देशातील खाजगी कंपन्यांनी म्यानमारमधील लष्करी सैन्याला ₹422 कोटी (अंदाजे \$51 दशलक्ष) किमतीची शस्त्रे, दुहेरी वापराच्या वस्तू आणि कच्चा माल पुरवठा केला आहे. "द बिलियन डॉलर डेथ ट्रेड: इंटरनॅशनल आर्म्स नेटवर्क जे म्यानमारमध्ये मानवी हक्कांचे उल्लंघन सक्षम करतात" या शीर्षकाचा अहवाल, या व्यापाराला सुलभ करण्यासाठी UN सदस्य देशांच्या सहभागावर प्रकाश टाकतो, जे म्यानमारमधील मानवी हक्कांच्या उल्लंघनात थेट योगदान देते.

विज्ञान आणि तंत्रज्ञान बातम्या

IIT मद्रासच्या संशोधकांनी मेंदू, पाठीच्या कण्यातील ट्यूमर शोधण्यासाठी मशीन लर्निंग टूल विकसित केले आहे.

- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी मद्रास येथील संशोधकांनी मेंदू आणि पाठीच्या कण्यातील कर्करोग निर्माण करणाऱ्या ट्यूमरचा शोध सुधारण्यासाठी GBMDriver नावाचे मशीन लर्निंग-आधारित संगणकीय साधन विकसित केले आहे. हे साधन मुक्तपणे प्रवेश करण्यायोग्य आहे आणि ते प्रामुख्याने ग्लिओब्लास्टोमा, वेगाने पसरणारे ट्यूमर, चालक उत्परिवर्तन आणि प्रवासी उत्परिवर्तन ओळखण्यासाठी विकसित केले गेले आहे.

भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था ने अंतराळ विज्ञान आणि तंत्रज्ञान जागरूकता प्रशिक्षण कार्यक्रम सुरू केला.

- भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (ISRO) ने भौतिक विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाच्या पदव्युत्तर आणि अंतिम वर्षाच्या अंडरग्रेजुएट विद्यार्थ्यांसाठी नवीन ऑनलाइन प्रशिक्षण कार्यक्रम जाहीर केला आहे. या कार्यक्रमाचे नाव स्पेस सायन्स अँड टेक्नॉलॉजी अवेअरनेस ट्रेनिंग (स्टार्ट) आहे आणि भारतीय विद्यार्थ्यांना स्पेस सायन्स आणि टेक्नॉलॉजीमध्ये व्यावसायिक बनण्यासाठी ISRO च्या प्रयत्नांचा एक भाग आहे.

लघुग्रह 2023 HG1 अंतराळातून पृथ्वीच्या दिशेने 7200 किमी प्रतितास वेगाने जात आहे.

- नासाच्या जेट प्रोपल्शन प्रयोगशाळेने मे महिन्यात पृथ्वीच्या जवळ येणाऱ्या पाच लघुग्रहांविषयी तपशीलवारी जारी केला आहे. लघुग्रह 2023 HG1 सध्या पृथ्वीच्या दिशेने 7200 KMPH (2 KMPH) वेगाने प्रवास करत आहे आणि त्याचा आकार घरासारखा आहे. 9 मे 2023 रोजी, ते 60 फूट (18 मीटर) व्यासासह, पृथ्वीच्या 2,590,000 मैल (4,160,000 किमी) च्या आत जाण्याची अपेक्षा आहे.

Google चा Bard चॅटबॉट भारतासह जागतिक स्तरावर लॉन्च होणार आहे.

- Google ने जाहीर केले आहे की ते भारतासह 180 हून अधिक देशांमध्ये जनरेटिव्ह AI चॅटबॉट बार्ड आणणार आहे. बार्ड हे एक मोठे लॅंग्वेज मॉडेल (LLM) आहे जे मजकूर व्युत्पन्न करू शकते, भाषांचे भाषांतर करू शकते, विविध प्रकारची सर्जनशील सामग्री लिहू शकते आणि आपल्या प्रश्नांची माहितीपूर्ण उत्तरे देऊ शकते. हे अद्याप विकासधीन आहे, परंतु यासह अनेक प्रकारची कार्ये करण्यास शिकले आहे

WHO ने mpox साठी जागतिक आरोग्य आणीबाणीचा अंत घोषित केला.

- जागतिक आरोग्य संघटनेने (WHO) 11 मे रोजी जाहीर केले की, mpox साठी जागतिक आरोग्य आणीबाणी, पूर्वी मंकीपॉक्स म्हणून ओळखला जाणारा विषाणूजन्य रोग, 10 महिन्यांनंतर संपला आहे. मे 2022 मध्ये हा रोग जागतिक स्तरावर पसरू लागल्यापासून 100 हून अधिक देशांमध्ये पुष्टी झालेल्या प्रकरणांनंतर हे समोर आले आहे. WHO च्या आपत्कालीन समितीने आरोग्य आणीबाणी संपवण्याची शिफारस केली आहे आणि WHOचे महासंचालक टेड्रोस अडानोम गेब्रेयसस यांनी पत्रकार परिषदेत निर्णय जाहीर केला.

गुगलच्या भारतातील ऐतिहासिक उपग्रह प्रतिमा गायब झाल्या आहेत.

- अनेक विद्वान आणि संशोधकांनी असे नमूद केले आहे की गेल्या दोन दशकांमध्ये भारताच्या उपग्रहीय ऐतिहासिक प्रतिमा गुगल अर्थवरून गायब झाल्या आहेत. स्थलाकृति, वनक्षेत्र, शहरीकरण आणि इतिहासातील बदलांचा मागोवा घेण्यासाठी ही सेवा अवलंबून आहे. 2020 मधील उपग्रह प्रतिमा अजूनही भारतातील काही ठिकाणांसाठी उपलब्ध असली तरी, अमृतसरच्या स्वच्छ ऐतिहासिक प्रतिमांशी तुलना केल्यास फरक स्पष्ट आहे.

IBM आणि NASA AI वापरून उपग्रह डेटाला उच्च-रिझोल्यूशन नकाशांमध्ये रूपांतरित करण्यासाठी करार केला.

- इंटरनॅशनल बिझनेस मशिन्स कॉर्पोरेशन (IBM) आणि नॅशनल एरोनॉटिक्स अँड स्पेस अॅडमिनिस्ट्रेशन (NASA) ने नवीन भू-स्थानिक पाया मॉडेल सादर केले आहे जे पूर, आग आणि इतर लँडस्केप बदलांच्या तपशीलवार नकाशांमध्ये उपग्रह डेटाचे रूपांतर करू शकते. हे नकाशे पृथ्वीच्या इतिहासात अंतर्दृष्टी देऊ शकतात आणि त्याच्या भविष्याची झलक देऊ शकतात. या वर्षाच्या उत्तरार्धात पूर्वावलोकनासाठी हे भू-स्थानिक समाधान प्रवेशयोग्य बनवणे हे सहयोगी प्रयत्नांचे उद्दिष्ट आहे.

गरुडा एरोस्पेस आणि नैनी एरोस्पेस यांची भागीदारी भारतीय ड्रोन उद्योगासाठी एक मैलाचा दगड आहे.

- गरुडा एरोस्पेस या अग्रगण्य ड्रोन निर्मात्याने संयुक्त विकास भागीदारी स्थापन करण्यासाठी संरक्षण मंत्रालयाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील हिंदुस्तान एरोनॉटिक्स लिमिटेड (HAL) ची उपकंपनी नैनी एरोस्पेसशी हातमिळवणी केली आहे. या सहकार्याचे उद्दिष्ट गरुडा एरोस्पेसला भारतात विविध ऍप्लिकेशन्ससाठी प्रगत प्रिसिजन ड्रोन तयार करण्यास सक्षम करणे आहे. ही भागीदारी 2024 पर्यंत 1 लाख मेड इन इंडिया ड्रोन तयार करण्याचे भारत सरकारचे ध्येय साध्य करण्याच्या दिशेने एक महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे.

SpaceX ने प्रथम सौदी अरेबियातील अंतराळवीरांना आंतरराष्ट्रीय अंतराळ स्थानकावर पाठवले.

- सौदी अरेबियासाठी महत्वाच्या क्षणी, देशाच्या दशकांतील पहिल्या अंतराळवीरांनी आंतरराष्ट्रीय अंतराळ स्थानकाच्या (ISS) प्रवासाला सुरुवात केली आहे. सौदी अरेबिया सरकारद्वारे प्रायोजित, रेयानाह बर्नवी नावाची महिला स्टेम सेल संशोधक आणि अली अल-कर्नी नावाचे रॉयल सौदी एअर फोर्स फायटर पायलट केनेडी स्पेस सेंटरमधील सेवानिवृत्त NASA अंतराळवीराच्या नेतृत्वाखालील क्रूमध्ये सामील झाले. हे मिशन Axiom Space या ह्यूस्टनस्थित कंपनीने आयोजित केले होते आणि SpaceX द्वारे कार्यान्वित केले होते.

Axiom Space चे खाजगी अंतराळवीर मिशन अंतराळात कर्करोगाच्या औषधांची चाचणी करणार आहे.

- Axiom Space या खाजगी अवकाश निवासी कंपनीने अलीकडेच त्यांचे नवीनतम मिशन Axiom Mission 2 (Ax-2) आंतरराष्ट्रीय अंतराळ स्थानकाकडे (ISS) लाँच केले. अंतराळातील अद्वितीय सूक्ष्म गुरुत्वाकर्षण वातावरणात मानवी स्टेम सेल वृद्ध होणे, जळजळ आणि कर्करोगावर प्रयोग करणे हे या मिशनचे उद्दिष्ट आहे.

AI सुपरकॉम्प्युटर 'AIRAWAT' ने भारताला टॉप सुपरकॉम्प्युटिंग लीगमध्ये समाविष्ट केले आहे.

- जर्मनीतील इंटरनॅशनल सुपरकॉम्प्युटिंग कॉन्फरन्स (ISC 2023), C-DAC, पुणे येथे स्थित AI सुपरकॉम्प्युटर 'AIRAWAT' ने प्रतिष्ठित टॉप 500 ग्लोबल सुपरकॉम्प्युटिंग यादीत 75 वे स्थान मिळवले आहे. ही कामगिरी भारताला AI सुपरकॉम्प्युटिंग क्षेत्रात आघाडीवर असलेले राष्ट्र म्हणून प्रस्थापित करते. 'AIRAWAT' हा भारत सरकारच्या AI वरील राष्ट्रीय कार्यक्रमाचा एक भाग आहे आणि देशाच्या AI क्षमतांमध्ये लक्षणीय प्रगती दर्शवतो.

Infosys, एक अग्रगण्य IT सेवा कंपनी, ने Topaz लॉंच केले आहे.

- Infosys, एक अग्रगण्य IT सेवा कंपनी, ने Topaz लॉंच केले आहे, सेवा, उपाय आणि प्लॅटफॉर्मचा एक सर्वसमावेशक संच जे जनरेटिव्ह आर्टिफिशियल इंटेलिजेंस (AI) तंत्रज्ञानाची शक्ती वापरतात. टोपाझ इन्फोसिसच्या लागू केलेल्या एआय फ्रेमवर्कवर तयार केले गेले आहे, जे एआय-फर्स्ट कोरचा विकास करण्यास सक्षम करते जे संज्ञानात्मक उपाय वितरीत करण्यासाठी आणि मूल्य निर्मितीला गती देण्यासाठी व्यक्ती आणि संस्थांच्या क्षमता वाढवते.

इस्रोच्या GSLV-F12 ने नेव्हिगेशन सॅटेलाइट NVS-01 यशस्वीरित्या ठेवला.

- भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (ISRO) ने आणखी एक मैलाचा दगड गाठला आहे कारण त्याचे जिओसिंक्रोनस उपग्रह प्रक्षेपण वाहन (GSLV) रॉकेट, GSLV-F12 ने नेव्हिगेशन उपग्रह NVS-01 यशस्वीरित्या कक्षेत ठेवला आहे. या प्रक्षेपणाचे उद्दिष्ट भारतीय नक्षत्र (NavIC) सेवांसह नेव्हिगेशनची सातत्य वाढवणे आहे. 29 मे रोजी, चेन्नईपासून सुमारे 130 किलोमीटर अंतरावर असलेल्या श्रीहरिकोटा येथील दुसऱ्या प्रक्षेपण पॅडवरून 51.7-मीटर-उंची GSLV-F12 रॉकेटने उड्डाण केले.

इंडियन बँक क्लिअरिंग आणि सेटलमेंट बँक म्हणून ICCL मध्ये सामील झाली.

- भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था रमन संशोधन संस्था (RRI), बेंगळुरू या स्वायत्त संशोधन संस्थेसोबत एक्स-रे पोलारिमीटर उपग्रह (XPoSat) तयार करण्यासाठी सहयोग करत आहे जो या वर्षाच्या अखेरीस प्रक्षेपित होणार आहे.
- ISRO नुसार, "XPoSat अत्यंत परिस्थितीत चमकदार खगोलीय क्ष-किरण स्रोतांच्या विविध गतिशीलतेचा अभ्यास करेल." हे भारताचे पहिले, आणि जगातील दुसरे ध्रुवीय मिशन म्हणून ओळखले गेले आहे ज्याचा उद्देश अत्यंत परिस्थितीत चमकदार खगोलीय क्ष-किरण स्रोतांच्या विविध गतिशीलतेचा अभ्यास करणे आहे.

विज्ञान आणि तंत्रज्ञानातील नेतृत्व विकास कार्यक्रमाचा उद्देश नेक्स्ट जेन सायंटिफिक लीडर्सचे पालनपोषण करणे हा आहे.

- लीडरशिप प्रोग्रॅम इन सायन्स अँड टेक्नॉलॉजी (LEADS) प्रोग्रामचे उद्दिष्ट वैज्ञानिक नेत्यांच्या नेतृत्व आणि अनुकूलन करण्याच्या क्षमतेस समर्थन देणे आणि वर्धित करणे आहे. लीडरशिप प्रोग्राम इन सायन्स अँड टेक्नॉलॉजी (LEADS) कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट वैज्ञानिक नेत्यांच्या विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाच्या सतत बदलत असलेल्या क्षेत्राशी प्रभावीपणे नेतृत्व करण्याच्या आणि त्यांच्याशी जुळवून घेण्याच्या क्षमतेस समर्थन देणे आणि वर्धित करणे आहे.

पुरस्कार बातम्या**रशियन कवयित्री मारिया स्टेपनोव्हा हिने लाइपझिग बुक प्राइज 2023 जिंकला.**

- सध्या बर्लिनमध्ये राहणाऱ्या मारिया स्टेपनोवा या प्रसिद्ध रशियन लेखिका यांना 2023 मध्ये युरोपियन समजून घेण्यासाठी लाइपझिग बुक पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. स्टालिनिझम आणि सोव्हिएत युनियनचे पतन या विषयांचा अभ्यास करणाऱ्या इन मेमरी ऑफ मेमरी या कादंबरीसाठी त्यांना पुरस्कार मिळाला.

मीरा सियाल यांना लंडनमध्ये बाफ्टा फेलोशिप मिळणार आहे.

- ब्रिटनमधील भारतीय वंशाच्या प्रसिद्ध अभिनेत्री आणि लेखिका मीरा सियाल यांना ब्रिटीश अँकॅडमी ऑफ फिल्म अँड टेलिव्हिजन आर्ट्सतर्फे देण्यात येणारा सर्वोच्च सन्मान, प्रतिष्ठित बाफ्टा फेलोशिप मिळणार आहे. हा पुरस्कार सियालच्या चित्रपट आणि टेलिव्हिजनमधील अपवादात्मक योगदानाला ओळखतो आणि कलेतील त्यांच्या कामगिरीची नवीनतम ओळख आहे.

तुरुंगात असलेल्या तीन इराणी महिला पत्रकारांना संयुक्त राष्ट्रसंघाचा सर्वोच्च पुरस्कार मिळाला.

- 3 मे रोजी, युनेस्कोने तीन इराणी महिला पत्रकारांना वार्षिक जागतिक पत्रकार स्वातंत्र्य पुरस्कार देऊन जागतिक पत्रकार स्वातंत्र्य दिन म्हणून साजरा केला. विजेते, निलोफर हमेदी, इलाह मोहम्मदी आणि नर्गस मोहम्मदी, यांना इराणमधील मानवाधिकार उल्लंघनांबद्दल अहवाल देण्याच्या कामासाठी आणि सत्य आणि उत्तरदायित्वासाठी त्यांच्या वचनबद्धतेसाठी ओळखले गेले.

मायकेल डग्लस यांना कान्स येथे मानद पाल्मे डी'ओर देण्यात येणार आहे.

- कान्स फिल्म फेस्टिव्हल मायकेल डग्लस यांना त्यांच्या उत्कृष्ट कारकिर्दीबद्दल आणि चित्रपटसृष्टीतील योगदानाबद्दल मानद पाल्मे डी'ओर देऊन सन्मानित करेल. द चायना सिंड्रोम, बेसिक इन्स्टिंक्ट, फॉलिंग डाउन आणि बिहाइंड द कॅन्डेलब्रा यांसारख्या अनेक प्रशंसित चित्रपटांमध्ये भूमिका केलेल्या डग्लसची कारकीर्द वैविध्यपूर्ण आहे.

पुलित्झर पुरस्कार 2023 जाहीर

- 2023 च्या पुलित्झर पारितोषिक विजेत्यांची घोषणा करण्यात आली, 15 श्रेणीतील पत्रकारितेसाठी 16 पैकी चार पुरस्कार स्थानिक अधिकाऱ्यांमधील भ्रष्टाचाराचा अहवाल देणाऱ्या स्थानिक आउटलेट्सना देण्यात आले. पुलित्झर्स हा अमेरिकेतील पत्रकार किंवा संस्थेला मिळू शकणारा सर्वोच्च सन्मान मानला जातो. पुलित्झर पुरस्कारांच्या प्रशासक मार्जोरी मिलर यांनी या पुरस्कारांची घोषणा केली. पुलित्झरच्या 22 श्रेणी आहेत. त्यापैकी 21 श्रेणींमध्ये विजेत्यांना \$15,000 रोख पुरस्कार आणि प्रमाणपत्र मिळते.

पत्रकारीतेकरिता पुलित्झर पुरस्कार 2023

श्रेणी	निवड
सार्वजनिक सेवा	एसोसिएटेड प्रेस, मस्टिस्लाव चेरनोव, एवगेनी मालोलेटका, वासिलिसा स्टेपानेंको आणि लोरी हिंट के कामासाठी
ब्रेकिंग न्यूज रिपोर्टिंग	लॉस एंजिल्स टाइम्सचे कर्मचारी
इन्वेस्टिगटिव्ह रिपोर्टिंग	द वॉल स्ट्रीट जर्नल कर्मचारी
स्पष्टीकरण अहवाल	अटलांटिक केटलिन डिकरसन
लोक रिपोर्टिंग	मिसिसिपी टुडे की अन्ना वॉल्फ, रिजलँड, मिस।
नॅशनल रिपोर्टिंग	द वॉशिंग्टन पोस्ट की कॅरोलिन किचनर
इंटरनेशनल रिपोर्टिंग	द न्यूयॉर्क टाइम्स कर्मचारी
फीचर लेखन	वाशिंग्टन पोस्ट के एली सास्लो

श्रेणी	निवड
टिप्पणी	AL.com, बर्मिंघम केडिल व्हिटमिर
आलोचना	न्यूयॉर्क पत्रिकाचे एंड्रिया लॉन चू
संपादक लेखन	नैन्सी एन्क्रम, एमी ड्रिस्कॉल, लुइसा यानेज़, इसाडोरा रंगेल आणि लॉरेन कोस्टेंटिनो मियामी हेराल्ड के
चित्रित अहवाल आणि कमेंट्री	मोना चालाबी, योगदानकर्ता, द न्यूयॉर्क टाइम्स
ब्रेकिंग न्यूज़ फोटोग्राफी	एसोसिएटेड प्रेसचे फोटोग्राफी जाहीर
फीचर फोटोग्राफी	लॉस एंजिल्स टाइम्सचे क्रिस्टीना हाउस
ऑडियो रिपोर्टिंग	गिमलेट मीडियाचे कर्मचारी विशेषतः कोनी वॉकर

पुलित्जर पुरस्कार 2023: पुस्तके, नाटक आणि संगीत

श्रेणी	शीर्षक आणि लेखक
फिक्शन	"डेमन कॉपरहेड" द्वारे बारबरा किंग्सॉल्वर (हार्पर)
फिक्शन	"ट्रस्ट" द्वारे हर्न डियाज़ (रिवरहेड बुक्स)
ड्रामा	सनाज़ टूसी द्वारे "इंग्लिश"
हिस्ट्री	जेफरसन कोवी (बेसिक बुक्स) द्वारे "फ्रीडम डोमिनियन: ए सागा ऑफ व्हाइट रेसिस्टेंस टू फेडरल पावर"
जीवनी	बेवर्ली गेज (वाइकिंग) लिखित "जी-मैन: जे एडगर ह्वर एंड मेकिंग ऑफ द अमेरिकन सेंचुरी"
संस्मरण या आत्मकथा	हुआ हसू (डबले) द्वारे "से टू"
कविता	कार्ल फिलिप्स (फररर, स्ट्रेस आणि गिरोक्स) "देन द वार: एंड सिलेक्टेड पोयम्स, 2007-2020" द्वारे
जनरल नॉनफिक्शन	रॉबर्ट सैमुएल्स आणि टोलुस ओलुरुत्रिपा (वाइ) द्वारा
म्युजिक	"उमर" रियानोन गिडेंस आणि माइकल एबेल्स

भारताच्या राष्ट्रपती श्रीमती द्रौपदी मुर्मू यांनी 37 शौर्य पुरस्कार प्रदान केले.

- 09 मे 2023 रोजी, संरक्षण गुंतवणूक समारंभ (फेज-1) नवी दिल्ली येथे आयोजित करण्यात आला होता, त्या दरम्यान भारताच्या राष्ट्रपती, श्रीमती द्रौपदी मुर्मू ज्या सशस्त्र दलाच्या सर्वोच्च कमांडर आहेत, यांनी 8 कीर्ती चक्र आणि 29 शौर्य चक्र प्रदान केले. सशस्त्र दल, केंद्रीय सशस्त्र पोलीस दल आणि राज्य/केंद्रशासित प्रदेश पोलीसांच्या कर्मचाऱ्यांना. पाच कीर्ती चक्र आणि पाच शौर्य चक्र मरणोत्तर प्रदान करण्यात आले.

अ. क्र.	नाव आणि इतर तपशील	सेवा
1	श्री अमित कुमार, असिस्टंट कमांडंट, CRPF	MHA
2.	श्री सतेन्द्र सिंग, असिस्टंट कमांडंट, 21 बीएन, सीआरपीएफ	MHA
3.	2693096F हवालदार घनश्याम (आता नायब सुभेदार), द ग्रेनेडियर्स, 55 वी बटालियन, राष्ट्रीय रायफल	सैन्य
4.	(i) श्री विककी कुमार पांडे, उप कमांडंट, 209 CoBRA, CRPF (ii) श्री विजय ओराव, कॉन्स्टेबल/जीडी, 209 कोब्रा, सीआरपीएफ	MHA (एकत्रित कृती)
5.	लेफ्टनंट कमांडर मृत्युंजय कुमार (07456-W)	नौदल
6.	IC-78962W मेजर अमित दहिया, सेना पदक, पहिली बटालियन, द पॅराशूट रेजिमेंट (स्पेशल फोर्स)	सैन्य
7.	(i) श्री सोमय विनायक मुंडे, IPS, अतिरिक्त. पोलीस अधीक्षक (आताचे पोलीस अधीक्षक), महाराष्ट्र पोलीस (ii) श्री रवींद्र काशिनाथ नैताम, हेड कॉन्स्टेबल, महाराष्ट्र पोलीस (iii) श्री टिकाराम संपतराव काटेंगे, पोलीस नाईक, महाराष्ट्र पोलीस	MHA (एकत्रित कृती)
8.	IC-72252H मेजर नितीन धनिया, दुसरी बटालियन, पॅराशूट रेजिमेंट (स्पेशल फोर्स)	सैन्य
9.	14941570X लान्स नाईक राघवेंद्र सिंग, द मेकॅनाइज्ड इन्फंट्री, 9वी बटालियन, राष्ट्रीय रायफल	सैन्य
10.	IC-80532L मेजर संदीप कुमार, द ग्रेनेडियर्स, 55 वी बटालियन, राष्ट्रीय रायफल	सैन्य
11.	SS-47677W मेजर अभिषेक सिंग, यांत्रिक पायदळ, 50 वी बटालियन, राष्ट्रीय रायफल	सैन्य
12.	(i) स्कॉडन लीडर संदीप कुमार झाझरिया, खाते/गरुड (ii) कॉर्पोरल (आता सार्जंट) आनंद सिंग, भारतीय वायुसेना (गरुड)	वायुसेना (एकत्रित कृती)
13.	IC-77164W मेजर आदित्य भदौरिया, कुमाऊँ रेजिमेंट, 50 वी बटालियन, राष्ट्रीय रायफल	सैन्य
14.	(i) ग्रुप कॅप्टन योगेश्वर कृष्णराव कांदळकर, (27207) फ्लाईंग (पायलट) (ii) फ्लाइट लेफ्टनंट तेजपाल, (३६५३९) हवामानशास्त्र/गरुड (iii) आघाडीचे एअरक्राफ्टमॅन सुनील कुमार, (990231) भारतीय हवाई दल (सुरक्षा)	वायुसेना (एकत्रित कृती)

अ. क्र.	नाव आणि इतर तपशील	सेवा
15.	SS-48529X कॅप्टन (आता मेजर) युद्धवीर सिंग, द मेकॅनाइज्ड इन्फंट्री, 9वी बटालियन, राष्ट्रीय रायफलस	सैन्य
16.	SS-48830N कॅप्टन राकेश टीआर, 9वी बटालियन, पॅराशूट रेजिमेंट (स्पेशल फोर्स)	सैन्य
17.	13779485Y लान्स नाईक विकास चौधरी, जम्मू आणि काश्मीर रायफलस, 3री बटालियन, राष्ट्रीय रायफलस	सैन्य
18.	SS-48517H कॅप्टन (आता मेजर) अरुण कुमार, कुमाऊँ रेजिमेंट, 13 वी बटालियन, राष्ट्रीय रायफलस	सैन्य

मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांना भारतरत्न डॉ.आंबेडकर पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

- भारताचे माजी राष्ट्रपती राम नाथ कोविंद यांनी मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांना भयमुक्त उत्तर प्रदेश निर्माण करण्यासाठी केलेल्या प्रयत्नांसाठी भारतरत्न डॉ. आंबेडकर पुरस्कार प्रदान केला. हा पुरस्कार सोहळा मुंबईतील श्री षण्मुखानंद सभागृहात पार पडला, जिथे यूपी विधान परिषदेचे सदस्य डॉ. लालजी प्रसाद निर्मल यांनी मुख्यमंत्र्यांच्या वतीने हा पुरस्कार स्वीकारला. बुद्धांजली रिसर्च फाउंडेशनने आयोजित केलेल्या या कार्यक्रमाला रामनाथ कोविंद प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. पुरस्कार वितरण सोहळ्याची ही 13वी आवृत्ती होती

कोचीन बंदराला सागर श्रेष्ठ सन्मान पुरस्कार 2023 मिळाला आहे.

- बंदरे, जहाजबांधणी आणि जलमार्ग मंत्रालयाने 2022-23 या कालावधीत नॉन-कंटेनर श्रेणीतील सर्वोत्तम टर्नअराउंड टाइमसाठी कोचीन बंदर प्राधिकरण (CPA) ला सागर श्रेष्ठ सन्मान देऊन सन्मानित केले. बंदरे आणि जहाजबांधणी मंत्री सर्बानंद सोनोवाल यांनी नवी दिल्ली येथे CPA चेअरपर्सन एम. बीना यांना पुरस्कार प्रदान केला. ड्राय बल्क आणि लिक्विड बल्क मालवाहू जहाजे हाताळण्यात कोचीन बंदराच्या उत्कृष्ट कामगिरीचा गौरव म्हणून हा पुरस्कार दिला जातो.

जयंत नारळीकर यांना गोविंद स्वरूप जीवनगौरव पुरस्कार 2022 प्रदान करण्यात आला.

- प्रसिद्ध खगोलशास्त्रज्ञ आणि IUCAA चे संस्थापक संचालक, प्रा. जयंत व्ही. नारळीकर यांना भारतीय खगोलशास्त्रीय सोसायटी (ASI) कडून उद्घाटन गोविंद स्वरूप जीवनगौरव पुरस्कार मिळाला. नारळीकर हे ASI चे माजी अध्यक्ष आहेत आणि ते इंटर-युनिव्हर्सिटी सेंटर फॉर अस्ट्रॉनॉमी अँड अस्ट्रोफिजिक्स (IUCAA) चे संस्थापक संचालक होते. विश्वविज्ञान आणि गुरुत्वाकर्षणावरील त्यांच्या कार्यासाठी ते ओळखले जातात आणि त्यांनी विश्वाच्या उत्क्रांती समजून घेण्यात महत्त्वपूर्ण योगदान दिले आहे.

मॉन्ट्रियलच्या साउथ एशियन फिल्म फेस्टिव्हलमध्ये 'गौरी'ला 'बेस्ट लॉग डॉक्युमेंटरी' पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

- कविता लंकेश दिग्दर्शित "गौरी" या माहितीपटाला मॉन्ट्रियल 2023 च्या दक्षिण आशियाई चित्रपट महोत्सवात "सर्वोत्कृष्ट दीर्घ माहितीपट पुरस्कार" मिळाला आहे. हा चित्रपट पत्रकार आणि कार्यकर्त्या गौरी लंकेश यांच्याबद्दल आहे.

नरेंद्र मोदी यांना पापुआ न्यू गिनी आणि फिजीचा सर्वोच्च सन्मान प्रदान करण्यात आला.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांना पापुआ न्यू गिनी आणि फिजीचा सर्वोच्च सन्मान मिळाला, जो दोन पॅसिफिक बेट राष्ट्रांमधील अनिवासी असल्याची अभूतपूर्व पावती आहे. पापुआ न्यू गिनीच्या त्यांच्या पहिल्या भेटीदरम्यान, मोदींनी द्विपक्षीय संबंध मजबूत करण्यासाठी भारत आणि पॅसिफिक बेटांच्या 14 देशांमधील महत्त्वपूर्ण शिखर परिषदेचे आयोजन केले होते. पापुआ न्यू गिनीचे गव्हर्नर-जनरल सर बॉब डाडे यांनी मोदींना ग्रँड कम्येनियन ऑफ द ऑर्डर ऑफ लोगोहू (GCL) हा देशाचा सर्वोच्च नागरी पुरस्कार प्रदान केला.

बल्गेरियन लेखक जॉर्जी गोस्पोडिनोव्ह यांना 'टाइम शेल्टर'साठी आंतरराष्ट्रीय बुकर पुरस्कार मिळाला.

- जॉर्जी गोस्पोडिनोव्ह यांच्या मनमोहक कादंबरी, "टाइम शेल्टर," अँजेल राँडेल यांनी अनुवादित केली असून, 2023 चा प्रतिष्ठित आंतरराष्ट्रीय बुकर पुरस्कार मिळाला आहे. ही उल्लेखनीय कामगिरी बल्गेरियन कादंबरीला प्रथमच हा प्रसिद्ध साहित्यिक सन्मान मिळाला आहे.

संयुक्त राष्ट्रातील भारताच्या स्थायी प्रतिनिधी, राजदूत रुचिरा कंबोज यांनी हेड कॉन्स्टेबल शिशुपाल सिंग आणि सानवाला राम विश्वेश यांच्या वतीने डॅंग हॅमर्सजोल्ड पदके स्वीकारली.

- संयुक्त राष्ट्रातील भारताच्या स्थायी प्रतिनिधी, राजदूत रुचिरा कंबोज यांनी हेड कॉन्स्टेबल शिशुपाल सिंग आणि सानवाला राम विश्वेश यांच्या वतीने डॅंग हॅमर्सजोल्ड पदके स्वीकारली. डॅंग हॅमर्सजोल्ड पदक हा संयुक्त राष्ट्रांच्या शांती सैनिकांना दिला जाणारा सर्वोच्च सन्मान आहे.

मॅग्नस कार्लसन 2023 सुपरबेट रॅपिड आणि ब्लिट्झ पोलंड जिंकला.

- जागतिक बुद्धिबळ चॅम्पियन मॅग्नस कार्लसनने 2023 चा सुपरबेट रॅपिड अँड ब्लिट्झ पोलंड जिंकला, जो पोलिश ज्युजच्या इतिहासाच्या संग्रहालयात ग्रँड चेस टूर (GCT) चा दुसरा टप्पा आहे. नॉर्वेजियन ग्रँडमास्टर, जागतिक क्रमांक 1, मॅग्नस कार्लसनने 24/36 गुणांसह पूर्ण केले आणि \$40,000 प्रथम स्थानाचे बक्षीस मिळवले.

गोव्यातील लेखक दामोदर मौझो यांना 57 वा ज्ञानपीठ पुरस्कार जाहीर झाला.

- गोव्यातील लघुकथा लेखक, कादंबरीकार, समीक्षक आणि कोकणीतील पटकथा लेखक दामोदर मौझो यांना भारतातील सर्वोच्च साहित्यिक सन्मान 57 वा ज्ञानपीठ पुरस्कार जाहीर झाला आहे. 2008 मध्ये रवींद्र केळेकर यांच्यानंतर हा पुरस्कार मिळवणारे मौझो हे दुसरे गोव्यातील आहेत. मौझोची 25 पुस्तके कोकणी आणि एक इंग्रजीत प्रकाशित झाली आहेत. त्यांची अनेक पुस्तके वेगवेगळ्या भाषांमध्ये अनुवादितही झाली आहेत. मौझो यांच्या 'करमेलीन' या प्रसिद्ध कादंबरीला 1983 मध्ये साहित्य अकादमीचा पुरस्कार मिळाला.

आयफा पुरस्कार 2023 जाहीर झाले.

- आंतरराष्ट्रीय भारतीय चित्रपट अकादमी पुरस्कारांचा 23वा हंगाम, ज्याला IIFA म्हणूनही ओळखले जाते, परत आले आहे. विझक्राफ्ट इंटरनॅशनल एंटरटेनमेंट प्रायव्हेट लिमिटेड द्वारे निर्मित, हा वार्षिक पुरस्कार सोहळा बॉलीवूड चित्रपट उद्योगातील चित्रपट, तारे, चित्रपट निर्माते आणि तंत्रज्ञांच्या उल्लेखनीय योगदानाची दखल घेतो.

वर्ग	विजेता
बेस्ट फिल्म	दृश्यम 2
बेस्ट डायरेक्टर	रॉकेट्री साठी आर माधवन: द नांबी इफेक्ट
बेस्ट एक्टर इन ए लीडिंग रोल (फीमेल)	गंगूबाई काठियावाड़ी साठी आलिया भट्ट
बेस्ट एक्टर इन ए लीडिंग रोल (मेल)	विक्रम वेधा साठी क्रतिक रोशन
बेस्ट एक्टर इन ए सपोर्टिंग रोल (फीमेल)	ब्रह्मास्त साठी मौनी रॉय: भाग एक - शिवा
बेस्ट एक्टर इन ए सपोर्टिंग रोल (मेल)	'जुग जुग जियो' साठी अनिल कपूर
आउटस्टैंडिंग अचीवमेंट फॉर फैशन इन सिनेमा	मनीष मल्होत्रा
आउटस्टैंडिंग अचीवमेंट इन इंडियन सिनेमा	कमल हासन
बेस्ट एडाए स्टोरी	दृश्यम 2 साठी आमिल कीन खान और अभिषेक पाठक
बेस्ट ओरिजिनल स्टोरी	डार्लिंग्स साठी परवेज शेख और जसमीत रीन
आउटस्टैंडिंग अचीवमेंट इन रीजनल सिनेमा	मराठी फिल्म वेड च्या दिग्दर्शनासाठी रितेश देशमुख
बेस्ट डेब्यू (मेल)	गंगूबाई काठियावाड़ी साठी शांतनु माहेश्वरी और कला के लिए बाबिल खान
बेस्ट डेब्यू (फीमेल)	'ढोका अराउंड द कॉर्नर' साठी खुशाली कुमार
बेस्ट प्लेबैक सिंगर (फीमेल)	ब्रह्मास्त के गीत रसिया साठी श्रेया घोषाल: भाग एक - शिव
बेस्ट प्लेबैक सिंगर (मेल)	'ब्रह्मास्त: पार्ट वन- शिवा' गाण्यासाठी केसरिया के लिए अरिजीत सिंह
बेस्ट म्यूजिक डायरेक्शन	ब्रह्मास्त साठी प्रीतम: भाग एक - शिव
बेस्ट लिरिक	ब्रह्मास्त के गीत केसरिया साठी अमिताभ भट्टाचार्य: भाग एक - शिव
बेस्ट सिनेमेटोग्राफी	गंगूबाई काठियावाड़ी
बेस्ट स्क्रीनप्ले	गंगूबाई काठियावाड़ी
बेस्ट डायलाग	गंगूबाई काठियावाड़ी
बेस्ट कोरियोग्राफी फॉर टाइटल ट्रैक	भूल भुलैया 2
बेस्ट साउंड डिजाईन	भूल भुलैया 2
बेस्ट एडिटिंग	दृश्यम 2
बेस्ट स्पेशल इफेक्ट्स (विसुअल)	ब्रह्मास्त: भाग एक - शिवा
बेस्ट बैकग्राउंड स्कोर	विक्रम वेधा
बेस्ट साउंड मिक्सिंग	मोनिका ओ माई डार्लिंग

2023 कान्स चित्रपट महोत्सव समारोप झाला आहे.

- 2023 कान्स फिल्म फेस्टिव्हल समारोप झाला आहे, सिनेमाच्या 76 व्या वार्षिक सोहळ्यात जस्टिन ट्रायटच्या क्राइम ड्रामा अँनाटॉमी ऑफ अ फॉलला प्रतिष्ठित पाल्मे डी'ओर प्रदान करण्यात आला आहे. फ्रेंच दिग्दर्शक जस्टिन ट्रायट तिच्या अँनाटॉमी ऑफ अ फॉल या चित्रपटासाठी कान्स फिल्म फेस्टिव्हलचा पाल्मे डी'ओर जिंकणारी तिसरी महिला दिग्दर्शिका बनली.

कान्स 2023 च्या विजेत्यांची संपूर्ण यादी

- जस्टिन ट्रायट दिग्दर्शित पाल्मे डी'ओर: अँनाटॉमी ऑफ अ फॉल
- ग्रँड प्रिक्स: द झोन ऑफ इंटररेस्ट डायरेक्टर: जोनाथन ग्लेझर
- ज्युरी पारितोषिक: अकी कौरीस्मकी दिग्दर्शित फॉलन लीव्हज
- सर्वोत्कृष्ट दिग्दर्शक: द पॉट-ऑ-फ्यूसाठी ट्रॅन आन्ह हंग
- सर्वोत्कृष्ट पटकथा: मॉन्स्टर, युजी साकामोटो
- सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्री: मर्वे दिझदार, अबाऊट ड्राय ग्रासेस
- सर्वोत्कृष्ट अभिनेता: कोजी याकुशो, परफेक्ट डेज
- कॅमेरा डी'ओर: इनसाइड द यलो कोकून शेल, थिएन एन फाम यांचे दिग्दर्शित
- पाल्मे डी'ओर शॉर्ट फिल्म: 27, फ्लोरा अण्णा बुडा यांचे दिग्दर्शित
- क्लिअर पाम: मॉन्स्टर
- मानद पाल्मे डी'ओर: मायकेल डग्लस

पशुसंवर्धन आणि मत्स्यव्यवसाय विभाग, चंदीगड यांना स्कॉच सिल्व्हर पुरस्कार 2023 प्रदान करण्यात आला.

- पशुसंवर्धन आणि मत्स्यव्यवसाय विभाग, चंदीगडला विभागाद्वारे उपचार केल्या जाणाऱ्या पशुधनाच्या वैद्यकीय नोंदींचे संगणकीकरण करण्यासाठी ई-गव्हर्नन्ससाठी स्कॉच सिल्व्हर पुरस्कार 2023 मिळाला. देशातील अशा प्रकारचा हा पहिलाच प्रकल्प आहे

क्रीडा बातम्या

सर्जिओ पेरेझने अझरबैजान ग्रँड प्रिक्स 2023 जिंकली.

- रेड बुलच्या सर्जिओ पेरेझने बाकू येथे 2023 फॉर्म्युला 1 वर्ल्ड चॅम्पियनशिपची चौथी फेरी अझरबैजान ग्रांप्री जिंकली. सर्जियो पेरेझने सुदैवाने वेळेत सुरक्षिततेच्या कारचा फायदा घेऊन अझरबैजान ग्रांप्रीमध्ये त्याचा सहकारी मॅक्स वर्स्टेपेनचा पराभव केला. वर्स्टेपेनने फेरारीच्या चार्ल्स लेक्लेर्कच्या मागे दुसरी सुरुवात केली परंतु लॅप 3 च्या शेवटी लांब स्टार्ट-फिनिशमध्ये त्याला मागे टाकले, हा पहिला लॅप ज्यावर ड्रायव्हर्सना मागील विंगवर DRS ओव्हरटेक असिस्ट सिस्टम वापरण्याची परवानगी होती. फर्नांडो अलोन्सो चौथ्या स्थानावर राहिला, त्याने पात्रता फेरीतील समस्यांनंतर अँस्टन मार्टिनसाठी मजबूत वेग दाखवला.

सात्विकसाईंराज आणि चिराग शेटी यांनी बॅडमिंटन आशिया चॅम्पियनशिपमधील पुरुष दुहेरी पदकासाठी भारताची 52 वर्षांची प्रतीक्षा संपवली.

- बॅडमिंटन आशिया चॅम्पियनशिपमध्ये सुवर्णपदक जिंकणारी पहिली भारतीय पुरुष दुहेरी जोडी बनून ३० एप्रिल रोजी सात्विकसाईंराज रँकीरेड्डी आणि चिराग शेटी यांनी इतिहास रचला. भारतीय जोडीने एक तासाहून अधिक काळ रंगलेल्या तीन गेमच्या रोमहर्षक लढतीत ऑग येव सिन आणि तेओ ई यी या मलेशियन जोडीचा पराभव केला.

डिंग लिरेन हा चीनचा पहिला जागतिक बुद्धिबळ चॅम्पियन ठरला.

- डिंग लिरेन 17 वा जागतिक बुद्धिबळ चॅम्पियन बनला आहे. त्याने रशियाच्या इयान नेपोमियाचीचा टायब्रेकरमध्ये पराभव केला. डिंगने चारपैकी शेवटच्या रॅपिड टायब्रेकरमध्ये नेपोचा पराभव केला. डिंगने नॉर्वेच्या मॅग्नस कार्लसनकडून वर्ल्ड चेस चॅम्पियनशिपचे विजेतेपद स्वीकारले, ज्याने 10 वर्षांच्या कारकिर्दीनंतर आपल्या विजेतेपदाचा बचाव न करण्याचे निवडले. कझाकची राजधानी अस्ताना येथे खेळल्या गेलेल्या 14 पहिल्या टप्प्यातील खेळांनंतर त्याने आणि नेपोमियाचीने प्रत्येकी सात गुण मिळवले होते.

टीटी स्टार आणि तीन वेळा ऑलिम्पिक पदक विजेती कासुमी इशिकावा हिने निवृत्तीची घोषणा केली.

- सलग तीन ऑलिम्पिक स्पर्धेत तीन महिला सांघिक पदके जिंकणारी जपानी टेबल टेनिस स्टार कासुमी इशिकावा हिने निवृत्ती जाहीर केली. लंडन 2012 मध्ये जपानच्या महिला संघाने रौप्य पदक, देशाचे पहिले ऑलिम्पिक टेबल टेनिस पदक जिंकले तेव्हा पाच राष्ट्रीय महिला एकेरी अजिंक्यपद जिंकणारी इशिकावा या एक महत्त्वाच्या व्यक्ती होत्या.

अभिलाष टॉमीने गोल्डन ग्लोब रेस मध्ये दुसरे स्थान मिळवले.

- भारतीय खलाशी कमांडर अभिलाष टॉमी (निवृत्त) गोल्डन ग्लोब रेस (GGR), जगभरातील एकट्या नॉन-स्टॉप नौका शर्यतीत 236 दिवसांनी, शेवटी जमिनीवर पाय ठेवतील. अभिलाष टॉमी हे तेनझिंग नोर्गे नॅशनल अँडव्हेंचर अवॉर्डचे देखील प्राप्तकर्ते आहेत, त्यांनी 22 मार्च 2022 रोजी गोल्डन ग्लोब रेस 2022 मध्ये आपला सहभाग घोषित केला होता. GGR ची सुरुवात 4 सप्टेंबर 2022 रोजी झाली.

लुका ब्रेसेलने सूकर वर्ल्ड चॅम्पियनशिपचे विजेतेपद पटकावले.

- 28 वर्षीय बेल्जियन सूकरपटू लुका ब्रेसेलने शेफिल्डमधील क्रीसबल येथे झालेल्या रोमहर्षक अंतिम सामन्यात मार्क सेल्बीचा पराभव करून आपले पहिले विश्वविजेतेपद पटकावले आहे. सेल्बीने ब्रेसेलला काठावर ढकलण्यासाठी जोरदार झुंज दिल्याने सामना तारेवरची कसरत झाली. तथापि, ब्रेसेलने आपली मज्जा धरली आणि अखेरीस 18-15 असा विजय मिळवला.

ओडिशाने भारतीय हॉकी संघाचे प्रायोजकत्व 2033 पर्यंत वाढवले आहे.

- ओडिशा सरकारने पुरुष आणि महिला भारतीय हॉकी संघासाठी (वरिष्ठ आणि कनिष्ठ) त्यांचे प्रायोजकत्व 2023 ते 2033 पर्यंत आणखी दहा वर्षांसाठी वाढवण्याचा निर्णय घेतला आहे. मुख्यमंत्री नवीन पटनायक यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत यासंदर्भात निर्णय घेण्यात आला.

वेगवान गोलंदाज शबनीम इस्माईलने आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमधून निवृत्तीची घोषणा केली आहे.

- महिला क्रिकेटमधील सर्वात वेगवान गोलंदाज शबनीम इस्माईलने आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमधून निवृत्तीची घोषणा केली आहे. दक्षिण आफ्रिकेसाठी हा एक महत्त्वपूर्ण धक्का आहे, ज्याने त्यांच्या अलीकडील ट्वेंटी20 विश्वचषक मोहिमेमध्ये इस्माईलच्या वेग आणि कौशल्यावर खूप अवलंबून होता. तिने एकदिवसीय आंतरराष्ट्रीय, ट्वेंटी-20 आणि कसोटीसह सर्व फॉर्मेटमध्ये 241 आंतरराष्ट्रीय सामने खेळले आहेत. फेब्रुवारीमध्ये न्यूलँड्स येथे ऑस्ट्रेलियाकडून झालेल्या विश्वचषकाच्या अंतिम सामन्यात तिचा शेवटचा सहभाग होता.

जेफ्री इमॅन्युएल हे FIM वर्ल्ड ज्युनियरजीपी वर्ल्ड चॅम्पियनशिपमध्ये सहभागी होणारे पहिले भारतीय बनतील.

- जेफ्री इमॅन्युएल हे FIM वर्ल्ड ज्युनियरजीपी वर्ल्ड चॅम्पियनशिपमध्ये सहभागी होणारे पहिले भारतीय बनतील. सात वेळा नॅशनल चॅम्पियन इमॅन्युएल जेबराजचा मुलगा जेफ्री, त्याच्या पहिल्या एफआयएम ज्युनियरजीपी हंगामात कुना डी कॅम्पिओन्ससाठी शर्यत करेल. 2023 हंगामाची पहिली फेरी 5-7 मे रोजी पोर्तुगालमधील सर्किट डी एस्टोरिल येथे होणार आहे. होंडा इंडिया टॅलेंट चषक स्पर्धेत भाग घेतल्यानंतर, जेफ्रीने 2022 हॉकर्स युरोपियन टॅलेंट कपमध्ये भाग घेऊन आंतरराष्ट्रीय रेंसिंगमध्ये प्रवेश केला.

नेपाळने ACC पुरुष प्रीमियर कप जिंकला.

- ACC पुरुष प्रीमियर कप जिंकून नेपाळ 2023 च्या आशिया कपसाठी पात्र ठरला आहे. कीर्तिपूर येथील त्रिभुवन विद्यापीठ आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट मैदानावर दोन दिवस चाललेल्या अंतिम सामन्यात रोहित पौडेलच्या नेतृत्वाखालील संघाने संयुक्त अरब अमिरातीचा (यूएई) सात गडी राखून पराभव केला.

ग्लोबल चेस लीग (GCL), FIDE आणि टेक महिंद्रा यांच्यातील संयुक्त उपक्रम, दुबई हे उद्घाटन आवृत्तीचे ठिकाण म्हणून घोषित केले.

- FIDE आणि टेक महिंद्रा यांच्यातील संयुक्त उपक्रम असलेल्या ग्लोबल चेस लीग (GCL) ने उद्घाटन आवृत्तीसाठी दुबई हे ठिकाण घोषित केले. डॉ. अमन पुरी, दुबईचे भारताचे महावाणिज्य दूत, विश्वनाथन आनंद, पाचवेळा जागतिक बुद्धिबळ चॅम्पियन, FIDE चे उपाध्यक्ष, CP गुरनानी, टेक महिंद्राचे व्यवस्थापकीय संचालक आणि सीईओ पराग शाह, AVP आणि प्रमुख, महिंद्रा एक्सेलो आणि ग्लोबल चेस सदस्य लीग बोर्डचे आणि ग्लोबल चेस लीग बोर्डचे अध्यक्ष जगदीश मित्रा उपस्थित होते.

ऑलिम्पिक रौप्यपदक विजेत्या निजेल आमोसवर डोपिंगसाठी 3 वर्षांची बंदी घालण्यात आली.

- अँथलेटिक्स इंटिग्रिटी युनिटनुसार, 2012 ऑलिम्पिकमध्ये पुरुषांच्या 800 मीटरमध्ये रौप्य पदक जिंकणाऱ्या निजेल आमोसवर डोपिंगसाठी तीन वर्षांची बंदी घालण्यात आली आहे. बोत्सवानाचा रहिवासी असलेल्या आमोसने मागील वर्षीच्या ट्रॅक वर्ल्ड चॅम्पियनशिपच्या आघाडीवर GW1516 या बंदी घातलेल्या पदार्थासाठी सकारात्मक चाचणी केली. तथापि, आरोप मान्य केल्याबद्दल त्याला मानक चार वर्षांच्या बंदीवर कपात मिळाली. दुर्दैवाने, याचा अर्थ असा आहे की बंदीमुळे आमोस पुढील वर्षी पॅरिस ऑलिम्पिकमध्ये सहभागी होऊ शकणार नाही.

नीरज चोप्राने डायमंड लीग 2023 मध्ये 88.67 मीटर थ्रोसह विजय मिळवला.

- ऑलिम्पिक सुवर्णपदक विजेता नीरज चोप्राने दोहा डायमंड लीग 2023 मध्ये 88.67 मीटर थ्रोसह विजय मिळवला आहे. चोप्राचा पहिला थ्रो 88.67 होता जो नवीन हंगाम सुरू करण्याचा एक चांगला मार्ग होता. त्याचा पहिला थ्रो त्याच्यासाठी विजयावर शिक्कामोर्तब करण्यासाठी पुरेसा होता परंतु तरीही त्याने पुढे ढकलण्याचा प्रयत्न केला. चोप्राच्या दुसऱ्या थ्रोमुळे 86.04 मीटर अंतर पार पडले, त्याने टोकियो ऑलिम्पिकमधील रौप्यपदक विजेता जेकब वडलेच, जो 88.63 मीटरपर्यंत पोहोचू शकला, आणि जगज्जेता अँडरसन पीटर्स, ज्याचा सर्वोत्तम प्रयत्न 85.88 मीटर आहे, यांच्यावर आपली आघाडी कायम ठेवली. झेक प्रजासत्ताक फेकणारा अँडरसन पीटर्सला मागे टाकत दुसऱ्या स्थानावर पोहोचला.

अनुराग ठाकूर यांनी खेळो इंडिया युनिव्हर्सिटी गेम्स 2022 चा लोगो, शुभंकर, टॉच, अँथम आणि जर्सी लॉन्च केली.

- केंद्रीय युवा व्यवहार आणि क्रीडा मंत्री श्री अनुराग सिंह ठाकूर यांनी लखनौ येथे बुद्ध पौर्णिमेच्या शुभ मुहूर्तावर खेळो इंडिया युनिव्हर्सिटी गेम्स उत्तर प्रदेश 2022 चा अधिकृत लोगो, शुभंकर, मशाल, राष्ट्रगीत आणि जर्सी लॉन्च केली. यावेळी उत्तर प्रदेशचे मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ देखील उपस्थित होते.

बाबर आझम वनडेमध्ये सर्वात जलद 5 हजार धावा करणारा ठरला आहे.

- पाकिस्तान क्रिकेट संघाचा कर्णधार बाबर आझम याने एकदिवसीय आंतरराष्ट्रीय (ODI) क्रिकेटमध्ये सर्वात जलद 5000 धावा करणारा खेळाडू बनून नवा विक्रम प्रस्थापित केला आहे. दक्षिण आफ्रिकेच्या हाशिम अमलाचा 101 डावांत 5000 धावांचा टप्पा गाठणारा यापूर्वीचा विक्रम मोडून त्याने 97 डावांत ही कामगिरी केली. बाबरने शुक्रवारी कराचीत न्यूझीलंडविरुद्धच्या चौथ्या सामन्यात हा टप्पा गाठला. बाबरच्या आधी, अमलाने एकदिवसीय क्रिकेटमध्ये सर्वात जलद 5000 धावा करण्याचा विक्रम केला होता, परंतु 28 वर्षीय बाबर आझमने 97 डावांमध्ये हा पराक्रम करून तो मोडला.

कार्लोस अल्काराझने आपल्या माद्रिद ओपन टेनिस ट्रॉफीचा यशस्वीपणे बचाव केला आहे.

- कार्लोस अल्काराझने आपल्या माद्रिद ओपन टेनिस ट्रॉफीचा यशस्वीपणे रक्षण केला आहे आणि त्याने अतिशय चांगल्या जॅन-लेनार्ड स्ट्रफला 6-4 3-6 6-3 असे तीन सेटमध्ये पराभूत केले आहे. अवघ्या तासाभरात मिळालेल्या या विजयाने 19 वर्षीय खेळाडूच्या विजयाची मालिका 10 पर्यंत नेली आणि गेल्या महिन्यात बार्सिलोनामध्ये विजयानंतर सलग दुसरे विजेतेपद मिळवले.

प्रवीण चित्रवेलने तिहेरी उडीत नवा राष्ट्रीय विक्रम केला.

- भारतीय ऍथलीट प्रवीण चित्रवेलने हवाना, क्युबा येथे झालेल्या ऍथलेटिक्स मीटमध्ये 17.37 मीटरच्या विक्रमी राष्ट्रीय गुणासह पुरुषांची तिहेरी उडी स्पर्धा जिंकून एक विलक्षण कामगिरी केली. 2016 मध्ये बेंगळुरू येथे झालेल्या तिसऱ्या इंडियन ग्रांप्रीमध्ये रेनजीथ महेश्वरीने सेट केलेला 17.30 मीटरचा पूर्वीचा पुरुष तिहेरी उडी राष्ट्रीय विक्रम त्याने मागे टाकला.
- प्रवीण चित्रवेलने पुएबा डी कॉन्फ्रंटसिओन 2023 येथे पाचव्या उडीसह -1.5m/से हेडविंड रीडिंग दरम्यान हा अपवादात्मक गुण मिळवला, जो अधिकृत नोंदीसाठी (+2.0m/s) परवानगी दिलेल्या पवन सहाय्यापेक्षा कमी आहे.

मॅक्स व्हर्स्टेपेनने मियामी ग्रँड प्रिक्स 2023 जिंकली.

- वर्ल्ड चॅम्पियन मॅक्स व्हर्स्टेपेनने ग्रिडवर नवव्या स्थानावरून रेड बुलचा संघ सहकारी सर्जिओ पेरेझचा पराभव केला आणि मियामी ग्रँड प्रिक्स 2023 जिंकला. या विजयामुळे व्हर्स्टेपेनची क्रमवारीच्या शीर्षस्थानी आघाडी वाढली आणि गतवर्षीच्या पहिल्या मियामी शर्यतीत त्याच्या विजयानंतर. ऍस्टन मार्टिनच्या स्पॅनिश अनुभवी फर्नांडो अलोन्सोने या हंगामात पाच शर्यतींमध्ये चौथ्या पोडियमसाठी तिसरे स्थान पटकावले कारण तो त्याच्या उशीरा कारकिर्दीच्या पुनरुज्जीवनाचा आनंद घेत आहे. पात्रता फेरीत उशीरा क्रॅश झालेल्या आणि ग्रिडवर सातव्या स्थानावर असलेल्या चार्ल्स लेक्लेर्कने आठव्या क्रमांकावर असलेल्या अल्पाइनच्या फ्रेंच खेळाडू पियरे गॅसलीसह सातव्या स्थानावर समाधान मानावे लागले.

लिओनेल मेस्सीला पॅरिसमध्ये झालेल्या समारंभात लॉरियस स्पोर्ट्समन ऑफ द इयर पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

2022 च्या विश्वचषकात अर्जेंटिनाला त्यांचा कर्णधार म्हणून विजय मिळवून देणाऱ्या लिओनेल मेस्सीला पॅरिसमध्ये झालेल्या समारंभात लॉरियस स्पोर्ट्समन ऑफ द इयर पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. त्या व्यतिरिक्त, कतारमध्ये चॅम्पियनशिप जिंकणाऱ्या अर्जेंटिना पुरुष फुटबॉल संघाच्या वतीने मेस्सीने वर्षातील सर्वोत्तम संघाचा पुरस्कार स्वीकारला. त्याच वर्षी वर्ल्ड स्पोर्ट्समन ऑफ द इयर अवॉर्ड आणि वर्ल्ड टीम ऑफ द इयर अवॉर्ड दोन्ही मिळवणारा मेस्सी हा पहिला अँथलीट बनला.

फखर जमान आणि नरुमोल चाईवाई यांना एप्रिल महिन्यातील ICC खेळाडूचा ताज मिळाला.

- इंटरनॅशनल क्रिकेट कौन्सिल (ICC) ने एप्रिल 2023 साठी ICC प्लेयर ऑफ द मंथ पुरस्कार विजेत्यांची घोषणा केली. पाकिस्तानच्या फखर जमानने ICC पुरुष खेळाडूचा मंथ पुरस्कार जिंकला आणि थायलंडचा कर्णधार नरुमोल चाईवाईने ICC महिला खेळाडूचा मंथ जिंकला. दोघांनी वन-डे इंटरनॅशनल (ODI) फॉर्मेटमध्ये आपापल्या देशांसाठी प्रभावी मॅच-विनिंग कामगिरी केली.

अँडी मरेने ऍक्स-एन-प्रोव्हन्समध्ये टॉमी पॉलवर विजय मिळवला.

- अँडी मरे या स्कॉटिश टेनिसपटूने Aix-एन-प्रोव्हन्स येथील ATP चॅलेंजर स्पर्धेच्या अंतिम फेरीत टॉमी पॉल या जागतिक क्रमवारीत 17व्या क्रमांकावर असलेल्या टॉमी पॉलचा 2-6, 6-1 6-2 असा पराभव करून 2019 नंतरची पहिली स्पर्धा जिंकली आहे. हा विजय केवळ 2019 मधील अँटवर्प नंतरचे त्याचे पहिले विजेतेपदच नाही तर 2016 मधील रोम मास्टर्स 1000 नंतरचे त्याचे पहिले क्ले कोर्ट विजेतेपद देखील आहे, ज्यामुळे त्याचे जागतिक रँकिंग 42 व्या क्रमांकावर आहे.

राजस्थान रॉयल्सच्या युजवेंद्र चहलने IPL मध्ये 300 विकेट्स घेऊन एक विक्रम केला आहे.

- भारत आणि राजस्थान रॉयल्स क्रिकेट संघाचा फिरकी गोलंदाज युजवेंद्र चहलने रविवारी इतिहास रचला कारण तो T20 क्रिकेटमध्ये 300 बळी घेणारा पहिला भारतीय गोलंदाज ठरला. सनरायझर्स हैदराबादविरुद्ध चहलच्या प्रभावी कामगिरीमुळे त्याने चार षटकांत केवळ 17 धावा देऊन चार विकेट घेतल्या, शेवटी त्याच्या संघाला 72 धावांनी विजय मिळवून दिला.

भारतीय फुटबॉलपटू पीके बॅनर्जी यांचा वाढदिवस 'एआयएफएफ ग्रासरूट्स डे' म्हणून साजरा केला जाणार आहे.

- अखिल भारतीय फुटबॉल महासंघाने (एआयएफएफ) घोषित केले आहे की 23 जून, भारतीय फुटबॉल खेळाडू प्रदीप कुमार बॅनर्जी यांची जयंती 'एआयएफएफ ग्रासरूट्स डे' म्हणून ओळखली जाईल. भारतीय फुटबॉलमधील पीकेच्या उल्लेखनीय योगदानाची पावती म्हणून हा निर्णय घेण्यात आला, विशेषतः 1962 आशियाई क्रीडा स्पर्धेत राष्ट्रीय संघाला ऐतिहासिक सुवर्णपदक जिंकून देण्यात त्यांची महत्त्वपूर्ण भूमिका. एआयएफएफचे सरचिटणीस डॉ. शाजी प्रभाकरन यांनी फुटबॉलपटू म्हणून त्याच्या उत्कृष्ट कारकिर्दीला श्रद्धांजली म्हणून पीकेच्या वाढदिवसाची निवड स्पष्ट केली.

राजस्थान रॉयल्सच्या यशस्वी जैस्वालने 13 चेंडूत आयपीएलमध्ये सर्वात जलद 50 धावा केल्या.

- IPL 2023 मध्ये यशस्वी जैस्वाल उत्कृष्ट कामगिरी करत आहे. कोलकाता नाईट रायडर्स विरुद्ध ईडन गार्डन्स येथे झालेल्या सामन्यादरम्यान, त्याने IPL इतिहासातील सर्वात जलद 50 धावा करून केवळ 13 चेंडूंमध्ये ही कामगिरी करून एक नवीन विक्रम प्रस्थापित केला. किंग्ज इलेव्हन पंजाब आणि कोलकाता नाईट रायडर्सकडून खेळताना या दोघांनी अनुक्रमे 14 चेंडूत 50 धावा करणाऱ्या केएल राहुल आणि पॅट कमिन्स यांच्या मागील विक्रमाला मागे टाकले.

तेलंगणाचा वुप्पाला प्रणित भारताचा 82वा ग्रँडमास्टर ठरला.

- तेलंगणातील 15 वर्षीय बुद्धिबळपटू व्ही. प्रणितने ग्रँडमास्टरचे विजेतेपद मिळवले, तो राज्यातील सहावा आणि भारतातील 82वा ठरला. बाकू ओपन 2023 च्या अंतिम फेरीत यूएसच्या GM हंस निमनचा पराभव करून त्याने हा टप्पा गाठला. या विजयामुळे त्याला 2500, विशेषतः 2500.5 चे एलो रेटिंग ओलांडण्यात मदत झाली. प्रणितने मार्च 2022 मध्ये पहिल्या शनिवारच्या स्पर्धेत त्याचा पहिला GM-नॉर्म आणि आंतरराष्ट्रीय मास्टर (IM) ही पदवी मिळवली

फुटबॉल क्लब बार्सिलोना (FC बार्सिलोना) क्लबच्या 123 वर्षांच्या इतिहासात 27 व्यांदा स्पेनचा चॅम्पियन बनला आहे.

- फुटबॉल क्लब बार्सिलोना (FC बार्सिलोना) क्लबच्या 123 वर्षांच्या इतिहासात 27 व्यांदा स्पेनचा चॅम्पियन बनला आहे, त्यांनी 2019 नंतर त्यांचे पहिले विजेतेपद मिळवले आहे. त्यांनी स्थानिक प्रतिस्पर्धांचा एस्पॅनियोल विरुद्ध 4-2 गुणांसह विजय मिळवून ही कामगिरी केली. त्यामुळे त्यांना दुसऱ्या स्थानावर असलेल्या रियल माद्रिदपेक्षा 14 गुणांनी पुढे जाण्यास मदत झाली.

37व्या राष्ट्रीय खेळांमध्ये गटका मार्शल आर्ट सादर होणार आहे.

- गटका या पारंपारिक खेळाला राष्ट्रीय स्तरावर मोठी चालना मिळणार आहे कारण या वर्षी ऑक्टोबरमध्ये गोव्यात होणाऱ्या 37व्या राष्ट्रीय खेळ 2023 मध्ये त्याचा अधिकृतपणे समावेश करण्यात आला आहे. भारतीय ऑलिम्पिक संघटना (IOA) गोवा सरकारच्या सहकार्याने या राष्ट्रीय स्पर्धेदरम्यान एकूण 43 विषयांसाठी स्पर्धा आयोजित करणार आहे.

भारतीय लष्कराच्या गजराज कॉर्प्सने आसाममध्ये 'जल राहत' या संयुक्त पूर मदत सरावाचे आयोजन केले.

- भारतीय लष्कराच्या गजराज कॉर्प्सने अलीकडेच आसाममधील मानस नदीवरील हाग्रामा पुलावर 'जल राहत' नावाचा संयुक्त पूर मदत सराव केला. या सरावाचा उद्देश संयुक्त कवायतीचे प्रमाणीकरण करणे आणि पूर मदत कार्यात सहभागी असलेल्या अनेक एजन्सींमधील समन्वय वाढवणे हा होता. या कार्यक्रमात भारतीय लष्कर, सशस्त्र सीमा बल (SSB), राष्ट्रीय आपत्ती प्रतिसाद दल (NDRF), राज्य आपत्ती प्रतिसाद दल (SDRF), जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण (DDMA) आणि पोलिस प्रतिनिधींसह विविध संघटनांचा सहभाग होता. या सरावात पूरग्रस्त भागात तयारीचे समन्वय साधणे आणि बचाव मोहिमेवर भर देण्यात आला.

FIFA विश्वचषक 2026 अधिकृत ब्रँडचे अनावरण करण्यात आले.

- FIFA World Cup ट्रॉफी, ज्याला जगभरातील सर्वात प्रतिष्ठित आणि मान्यताप्राप्त क्रीडा चिन्ह म्हणून ओळखले जाते, हे FIFA विश्वचषक 2026 साठी अधिकृत ब्रँडचे प्रमुख वैशिष्ट्य म्हणून प्रकट केले गेले आहे. एका महत्त्वपूर्ण हालचालीमध्ये, ब्रँडने एक प्रतिमा समाविष्ट केली आहे स्पर्धेच्या विशिष्ट वर्षासह वास्तविक ट्रॉफी, परिणामी 2026 आवृत्ती आणि भविष्यातील कार्यक्रमांसाठी FIFA विश्वचषक प्रतीकाचा पाया बनवणारी एक नाविन्यपूर्ण डिझाइन संकल्पना. ट्रॉफी आणि होस्टिंग वर्षाचे हे संयोजन पुढील वर्षासाठी सातत्यपूर्ण आणि ओळखण्यायोग्य ब्रँड संरचना स्थापित करताना प्रत्येक यजमान देशाचे वेगळेपण प्रदर्शित करण्यासाठी सानुकूलनास अनुमती देते.

दक्षिण आशियाई युवा टीटी चॅम्पियनशिप 2023 मध्ये भारताने 16 सुवर्णपदके जिंकली.

- दक्षिण आशियाई युवा टेबल टेनिस चॅम्पियनशिप 2023 ही तीन दिवसीय आंतरराष्ट्रीय स्पर्धा 17 मे रोजी अरुणाचल प्रदेशातील इटानगर येथे संपली. भूतान, बांगलादेश, भारत, मालदीव, श्रीलंका आणि नेपाळ या सहा देशांतील 100 हून अधिक खेळाडूंनी या स्पर्धेत भाग घेतला होता. अरुणाचल प्रदेशचे राज्यपाल लेफ्टनंट जनरल केटी पारनाईक (निवृत्त), इटानगर येथील दोरजी खांडू इनडोर स्टेडियममध्ये समारोप समारंभाला प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. अंतिम दिवशी, यजमान राष्ट्र भारताने स्पर्धेतील सर्व उपलब्ध सुवर्णपदके जिंकून एक उल्लेखनीय कामगिरी केली.

दक्षिण आशियाई युवा टेबल टेनिस चॅम्पियनशिप 2023 निकाल

Event	Winners	Runners-Up
U-19 Boys Singles	Ankur Bhattacharjee (India)	Payas Jain (India)
U-19 Boys Doubles	Divyansh Srivastava/Jash Modi (India)	Ridoy Mohutasin Ahmed/Bawm Ramhim Lian (Bangladesh)
U-19 Girls Singles	Suhana Saini (India)	Yashashwini Ghorpade (India)
U-19 Girls Doubles	Yashaswini Ghorpade/Suhana Saini (India)	Mishka Mohamed Ibrahim/Fathimath Dheema Ali (Maldives)
U-19 Mixed Doubles	Payas Jain/Yashaswini Ghorpade (India)	Akhyar Ahmed Khalid/Fathimath Dheema Ali (Maldives)
U-15 Boys Singles	Priyanuj Bhattacharya (India)	Abhinand (India)

Event	Winners	Runners-Up
U-15 Boys Doubles	PB Abhinand/Priyanuj Bhattacharya (India)	Hasib Abul Hashem/Rahman Mohd. Mahtabur (Bangladesh)
U-15 Girls Singles	Jennifer Varghese (India)	Avisha Karmakar (India)
U-15 Girls Doubles	Jennifer Varghese/Avisha Karmakar (India)	Sushmita Khadka/Subhashree Shrestha (Nepal)
U-15 Mixed Doubles	Abhinand/Jennifer Varghese (India)	Mohammed Akram Md. Shafiullah/Kavindya Tamadi Alagiyawadu

डॅनिल मेदवेदेवने 2023 च्या इटालियन ओपनच्या अंतिम फेरीत होलार रुनेचा 7-5, 7-5 असा पराभव केला.

- डॅनिल मेदवेदेवने 2023 च्या इटालियन ओपनच्या अंतिम फेरीत होलार रुनेचा 7-5, 7-5 असा पराभव केला. मेदवेदेव, जगातील नंबर 2, याने पहिले क्ले-कोर्ट विजेतेपद आणि सहावे एटीपी मास्टर्स 1000 मुकुट जिंकला. रुण, जगातील 10 व्या क्रमांकावर असलेला, त्याच्या पहिल्या मास्टर्स 1000 फायनलमध्ये खेळत होता. महिला एकेरीत, 2023 च्या इटालियन ओपनच्या अंतिम फेरीत एलेना रायबकीनाने अँहेलिना कॅलिनिनाचा 6-4, 1-0 (निवृत्त) पराभव केला. पावसामुळे सामना चार तासांपेक्षा जास्त उशीर झाला आणि 6-4, 1-0 ने पिछाडीवर असताना डाव्या मांडीला दुखापत झाल्यामुळे कॅलिनिनाला निवृत्त व्हावे लागले.

नीरज चोप्रा पुरुषांच्या भालाफेकीत जागतिक क्रमवारीत अव्वल क्रमांकावर आहे.

- टोकियो ऑलिम्पिक सुवर्णपदक विजेता नीरज चोप्राने प्रथमच पुरुषांच्या भालाफेकीत पहिल्या क्रमांकावर दावा केला आहे. नीरज चोप्रा 1455 गुणांसह अव्वल स्थानावर आहे, ग्रेनेडाच्या अँडरसन पीटर्सपेक्षा 22 गुणांनी पुढे आहे. 30 ऑगस्ट, 2022 रोजी, भारतीय भालाफेक एवका जागतिक क्रमवारीत 2 वर पोहोचला, परंतु तेव्हापासून तो पीटर्सच्या मागे अडकला होता, जो विद्यमान जगज्जेता होता.

भारतीय क्रिकेट नियामक मंडळाने (BCCI) जाहीर केले की Adidas भारतीय संघाचा नवीन किट प्रायोजक असेल.

- भारतीय क्रिकेट नियामक मंडळाने (BCCI) जाहीर केले की Adidas भारतीय संघाचा नवीन किट प्रायोजक असेल. Adidas किलर जीन्सचे निर्माते केवळ किरण क्लोदिंग लिमिटेडची जागा घेईल, जे तत्कालीन प्रायोजक मोबाइल प्रीमियर लीग स्पोर्ट्स (एमपीएल स्पोर्ट्स) या करारातून मध्यंतरी बाहेर पडल्यानंतर अंतरिम प्रायोजक म्हणून आले होते.

खेलो इंडिया गेम्सची तिसरी आवृत्ती उत्तर प्रदेशमध्ये सुरू झाली.

- खेलो इंडिया युनिव्हर्सिटी गेम्स (KIUG) ची अत्यंत अपेक्षित तिसरी आवृत्ती उत्तर प्रदेशमध्ये सुरू झाली आहे, ज्याने राज्याच्या क्रीडा प्रयत्नांमध्ये एक महत्त्वपूर्ण टप्पा गाठला आहे. देशभरातील 207 विद्यापीठांमधील 4,000 हून अधिक खेळाडू आणि अधिकारी 21 विषयांमध्ये सहभागी होणार असून, हा कार्यक्रम 12 दिवसांचा कालावधी असणार आहे. बहुतांश कार्यक्रम उत्तर प्रदेशातील पाच शहरांमध्ये होणार आहेत, तर नेमबाजी स्पर्धा नवी दिल्लीत होणार आहेत.

मॅक्स वर्स्टेपेनने मोनॅको ग्रांड प्रीक्स 2023 जिंकली.

- रेड बुलच्या मॅक्स वर्स्टेपेनने 2023 मोनॅको ग्रांड प्रीक्स जिंकली. वर्स्टेपेनचा हा मोसमातील चौथा विजय होता आणि त्याने ड्रायव्हर्स चॅम्पियनशिपमधील आघाडी 39 गुणांपर्यंत वाढवली.

अंबाती रायुडूने CSK विरुद्ध GT फायनलच्या आधी IPL निवृत्तीची घोषणा केली.

- चेन्नई सुपर किंग्जचा स्टार फलंदाज अंबाती रायुडूने इंडियन प्रीमियर लीगमधून निवृत्तीची घोषणा केली आणि गुजरात टायटन्सविरुद्ध 2023 मधील अंतिम सामना हा त्याचा स्पर्धेतील शेवटचा सामना असेल याची पुष्टी केली. अंबाती रायुडू 2018 पासून चेन्नई सुपर किंग्जचा भाग आहे आणि त्याने फ्रेंचायझीसह दोन विजेतेपदे जिंकली आहेत; त्याने 2010 मध्ये मुंबई इंडियन्समधून त्याच्या आयपीएल कारकिर्दीची सुरुवात केली होती.

IPL 2023 फायनल मध्ये चेन्नई सुपर किंग्जने गुजरात टायटन्सचा पराभव केला.

- चेन्नई सुपर किंग्ज (CSK) ने त्यांचे पाचवे इंडियन प्रीमियर लीग (IPL) विजेतेपद पटकावले आणि मुंबई इंडियन्सच्या विक्रमाची बरोबरी केली. फटाक्यांची आतषबाजी आणि जल्लोषाच्या पार्श्वभूमीवर त्यांनी गुजरात टायटन्सवर (GT) पाच गडी राखून विजय मिळवला. सीएसकेचा कर्णधार धोनीने आयपीएल ट्रॉफी स्वीकारली आणि त्यानंतर ती रायुडू आणि जडेजाकडे सुपूर्द केली. प्रथम फलंदाजी करताना गुजरात टायटन्सने 4 बाद 214 धावा केल्या, बी साई सुधारसनने 47 चेंडूत 96 धावांची अप्रतिम खेळी केली. तथापि, पावसाच्या व्यत्ययामुळे, सीएसकेचे लक्ष्य 15 षटकात 171 धावांवर समायोजित केले गेले.

भारताने CAVA महिला चॅलेंज कप 2023 चे विजेतेपद पटकावले.

- काठमांडू येथे झालेल्या NSC-CAVA महिला व्हॉलीबॉल चॅलेंज कपचे विजेतेपद भारताने पटकावले आहे. काठमांडू येथील त्रिपुरेश्वर येथील राष्ट्रीय क्रीडा परिषदेच्या कवर्ड हॉलमध्ये झालेल्या अंतिम सामन्यात भारताने कझाकिस्तानचा पराभव करून विजेतेपद पटकावले. भारताने कझाकिस्तानचा सामायिक सेटमध्ये 3-0 असा पराभव केला. भारताने पहिला सेट 25-15, दुसरा सेट 25-22 आणि तिसरा सेट 25-18 असा जिंकला. यासह भारताने अपराजित राहून स्पर्धा पूर्ण केली.

पुस्तके आणि लेखक बातम्या

शशी शेखर वेमपती लिखित 'कलेक्टिव्ह स्पिरिट, कॅक्रीट अॅक्शन' नावाचे पुस्तक प्रकाशित झाले.

- 'मन की बात' च्या 100 व्या एपिसोडमध्ये, प्रसार भारतीचे माजी सीईओ (2017-2022) शशी शेखर वेमपती यांनी लिहिलेले 'कलेक्टिव्ह स्पिरिट, कॅक्रीट अॅक्शन' नावाचे पुस्तक लाँच करण्यात आले. 26 एप्रिल रोजी राष्ट्रीय राजधानीत आयोजित 'मन की बात @100' वर दिवसभर चाललेल्या नॅशनल कॉन्क्लेव्हमध्ये या पुस्तकाचे प्रकाशन करण्यात आले. लेखकाच्या मते 'मन की बात' हे रेडिओची शक्ती आणि दूरदृष्टीचे संयोजन आहे. राष्ट्राचा नेता. 15 प्रकरणांमध्ये, पुस्तक विशेष तळागाळातील बदल घडवणारे आणि प्रतिष्ठित व्यक्तिमत्त्वांचे अंतर्दृष्टी आणि दृष्टीकोन देखील देते.

अमिताभ कांत यांनी "मेड इन इंडिया: 75 इयर्स ऑफ बिझनेस अँड एंटरप्राइज" हे नवीन पुस्तक लिहिले आहे.

- नॅशनल इन्स्टिट्यूट फॉर ट्रान्सफॉर्मिंग इंडिया (NITI आयोग) (2016-2022) चे मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) म्हणून काम केलेले सेवानिवृत्त भारतीय प्रशासकीय सेवा (IAS) अधिकारी अमिताभ कांत यांनी "मेड इन इंडिया: 75 वर्षे" हे नवीन पुस्तक लिहिले आहे. ऑफ बिझनेस अँड एंटरप्राइज" रुपा पब्लिकेशन्स इंडियाने प्रकाशित केले आहे.

रूपी कौरच्या 'मिल्क अँड हनी' या पुस्तकाचा अमेरिकेतील वर्गखोल्यांमधील बंदी असलेल्या पुस्तकांच्या यादीत समावेश आहे.

- कॅनेडियन-शीख कवयित्री रूपी कौर यांनी 2022-23 शालेय वर्षाच्या पहिल्या सहामाहीत यूएस वर्गातील 11 सर्वाधिक बंदी असलेल्या पुस्तकांच्या यादीत स्थान मिळवले आहे. कौरचा पहिला चित्रपट 'मिल्क अँड हनी' ला लैंगिक छळ आणि हिंसाचाराशी संबंधित मुद्द्यांचा शोध लावल्याबद्दल बंदी घालण्यात आली आहे, असे पेन अमेरिका या ना-नफा संस्थेने म्हटले आहे, जे डेटा प्रदान करते. गेल्या महिन्यात खलिस्तानच्या मुद्द्यामुळे कौरचे ट्विटर अकाउंटही भारतात ब्लॉक करण्यात आले होते.

के. के. शैलजा यांचे 'माय लाइफ अँड अ कॉम्प्रेड' हे आत्मचरित्र जुगरनॉट बुक्सद्वारे प्रकाशित केले जाणार आहे.

- CPM केंद्रीय समिती सदस्य आणि केरळचे माजी आरोग्य मंत्री, KK शैलजा यांचे 'माय लाइफ अँड अ कॉम्प्रेड' नावाचे आत्मचरित्रात्मक कार्य, जुगरनॉट बुक्स, दिल्ली स्थित प्रकाशन संस्था प्रकाशित करणार आहे. कोची बिनाले फाऊंडेशनच्या माजी सीईओ आणि पत्रकार मंजू सारा राजन यांच्यासोबत लिहिलेल्या, माय लाइफ अँड अ कॉम्प्रेड या त्यांच्या नवीन पुस्तकात, शैलजा यांनी मलबारमधील एका छोट्या वसाहतीत सुरू झालेल्या त्यांच्या आयुष्याच्या वाटचालीबद्दल लिहिले आहे.

कस्तुरी रे लिखित "द्रौपदी मुर्मू: फ्रॉम ट्रायबल हिंटरलँड्स टू रायसीना हिल्स" नावाचे पुस्तक प्रकाशित

- "द्रौपदी मुर्मू: ट्रायबल हिंटरलँड्स टू रायसीना हिल्स" हे पुस्तक एका आदिवासी मुलीची प्रेरणादायी कथा सांगते जिने अडथळ्यांवर मात करून लवचिकता, दृढनिश्चय आणि चिकाटीचे प्रतीक बनले आहे. ओडिशाच्या मयूरभंज जिल्ह्यातील तिचे छोटेसे गाव सोडून भारताची पहिली नागरिक बनण्यापर्यंत मुर्मूने अपारंपरिक मार्गाने अनेक टप्पे गाठले. पुस्तकाचे लेखक कस्तुरी रे आहेत.

फिरोज वरुण गांधी यांचे "द इंडियन मेट्रोपोलिस: डिकन्स्ट्रक्टिंग इंडियाज अर्बन स्पेसेस" पुस्तक प्रकाशित

- द इंडियन मेट्रोपोलिस: डिकन्स्ट्रक्टिंग इंडियाज अर्बन स्पेसेस हे फिरोज वरुण गांधी यांचे 2023 मध्ये प्रकाशित झालेले पुस्तक आहे. हे पुस्तक दारिद्र्य, असमानता, गुन्हेगारी आणि पर्यावरणीय न्हास यांसह भारतातील शहरी जागांना भेडसावणाऱ्या आव्हानांचे परीक्षण करते. गांधींचे म्हणणे आहे की भारतातील शहरे अधिक सर्वसमावेशक आणि टिकाऊ होण्यासाठी बदलणे आवश्यक आहे.

डॉ. मनोज कुमार यांचे 'सुप्रीम कोर्ट ऑन कमर्शियल आर्बिट्रेशन' पुस्तकाचे प्रकाशन झाले.

- लवाद कायदा 1940 आणि 1996 चा समावेश असलेल्या 1988 ते 2022 पर्यंतच्या निकालांसह तीन खंडांचे संकलन, डॉ. मनोज कुमार यांचे 'व्यावसायिक लवादावरील सर्वोच्च न्यायालय' आणि श्री. आर. वेंकटरामानी यांनी लिहिलेले पुस्तक 13.05.5 रोजी प्रसिद्ध झाले. 2023 हा हममुराबी आणि सोलोमन पार्टनर्सचा संस्थापक दिवस आहे.

आदित्य भूषण यांचे "Guts Amidst Bloodbath" हे आत्मचरित्र प्रकाशित झाले.

- अंशुमन गायकवाड या माजी भारतीय कसोटी क्रिकेटपटूने क्रिकेट क्लब ऑफ इंडिया (CCI) येथे "Guts Amidst Bloodbath" या त्याच्या अर्ध-आत्मचरित्रात्मक पुस्तकाचे प्रकाशन केले. सचिन तेंडुलकर, गुंडापा विश्वनाथ, सुनील गावस्कर, दिलीप वेंगसरकर, रवी शास्त्री आणि कपिल देव या सहा माजी क्रिकेट कर्णधारांनी या कार्यक्रमाला उपस्थिती लावली होती. या दिग्गज क्रिकेटपटूंनी किस्सा शेअर केला आणि गायकवाड यांच्या खेळातील योगदानाबद्दल त्यांचे कौतुक केले.

रस्किन बाँडने 'द गोल्डन इयर्स' नावाचे नवीन पुस्तक लिहिले.

- भारतीय लेखक रस्किन बाँड यांनी "द गोल्डन इयर्स: द मेनी जॉयज ऑफ लिक्विंग ए गुड लॉग लाईफ" हे पुस्तक लिहिले आहे. गोल्डन इयर्स हे पुस्तक हार्वर्कॉलिन्स इंडियाने प्रकाशित केले आहे आणि बॉण्डच्या 89 व्या वाढदिवसाला 19 मे 2023 रोजी प्रकाशित केले आहे. "द गोल्डन इयर्स" 60, 70 आणि 80 च्या दशकात बाँडच्या अनुभवांवर लक्ष केंद्रित करते.

रामचंद्र मूर्ती कोंडुभटला यांचे 'एनटीआर: अ पॉलिटिकल बायोग्राफी' हे पुस्तक प्रकाशित झाले.

- पत्रकार, संपादक आणि लेखक, रामचंद्र मूर्ती कोंडुभटला यांनी "NTR-A पॉलिटिकल बायोग्राफी" नावाचे एक नवीन पुस्तक लिहिले आहे जे नंदामुरी तारका रामाराव (NTR) यांचे वास्तववादी चित्र प्रस्तुत करते, जे या दोघांमधील सिनेमा आणि राजकारणावरील प्रवचनातील स्टार व्यक्तिमत्त्व आहे.

संरक्षण बातम्या

भारतीय लष्कराने आपल्या रेजिमेंट ऑफ आर्टिलरीमध्ये पाच महिला अधिकाऱ्यांचा पहिल्यांदा समावेश केला आहे.

- ऐतिहासिक प्रथम, भारतीय लष्कराने आपल्या रेजिमेंट ऑफ आर्टिलरीमध्ये पाच महिला अधिकाऱ्यांचा समावेश केला आहे. लेफ्टनंट मेहक सैनी, लेफ्टनंट साक्षी दुबे, लेफ्टनंट अदिती यादव, लेफ्टनंट पवित्र मुदगील आणि लेफ्टनंट आकांक्षा चेन्नई येथील ऑफिसर्स ट्रेनिंग अँड डमी (OTA) मध्ये यशस्वीरित्या प्रशिक्षण पूर्ण केल्यानंतर लष्कराच्या प्रमुख तोफखाना युनिटमध्ये सामील झाल्या आहेत.

भारतीय नौदलाची जहाजे सातपुडा आणि दिल्ली ASEAN भारत सागरी सरावात सहभागी होण्यासाठी सिंगापूरमध्ये पोहोचली.

- 1 मे 2023 रोजी ईस्टर्न फ्लीटचे फ्लॅग ऑफिसर कमांडिंग RAdm गुरचरण सिंग यांच्या नेतृत्वाखाली भारतीय नौदलाची जहाजे सातपुडा आणि दिल्ली, ASEAN इंडिया सागरी सराव (AIME-2023) उद्घाटनात सहभागी होण्यासाठी सिंगापूरला पोहोचली. हा सराव 2 मे ते 8 मे 2023 या कालावधीत होणार आहे.

एअर मार्शल साजू बालकृष्णन यांनी अंदमान आणि निकोबार कमांडचे कमांडर-इन-चीफ म्हणून कार्यभार स्वीकारला

- एअर मार्शल साजू बालकृष्णन यांनी सामरिकदृष्ट्या महत्वाच्या अंदमान आणि निकोबार कमांडचे कमांडर-इन-चीफ म्हणून कार्यभार स्वीकारला, जी भारताची एकमेव त्रि-सेवा कमांड आहे. एअर मार्शल बालकृष्णन हे अंदमान आणि निकोबार कमांडचे (CINCAN) 17 वे कमांडर-इन-चीफ आहेत. त्यांनी लेफ्टनंट जनरल अजय सिंग यांच्यानंतर पदभार स्वीकारला.

BRO ने 64 व्या BRO दिवसाच्या समारंभाचा एक भाग म्हणून "एकता इवम् श्रद्धांजली अभियान" आयोजित केले.

- राष्ट्र उभारणीत आपल्या कर्मयोगींनी केलेल्या बलिदानाचा आणि योगदानाचा सन्मान करण्यासाठी, बॉर्डर रोड ऑर्गनायझेशन (BRO) आपल्या 64 व्या BRO दिवसाच्या उत्सवाचा एक भाग म्हणून "एकता इवम् श्रद्धांजली अभियान" आयोजित करत आहे.

स्वदेशी ADC-151 ची DRDO आणि भारतीय नौदलाने यशस्वी पहिली चाचणी घेतली.

- भारतीय नौदल आणि संरक्षण संशोधन आणि विकास संघटना (DRDO) ने 27 एप्रिल 2023 रोजी गोव्याच्या किनाऱ्यावरील IL 38SD विमानातून 'ADC-150' नावाच्या स्थानिक पातळीवर बनवलेल्या एअर ड्रॉपेबल कंटेनरची पहिली यशस्वी चाचणी घेण्यात सहकार्य केले.

भारताची पहिली महिला राफेल पायलट शिवांगी सिंग फ्रान्समध्ये सरावाचा भाग असेल.

- शिवांगी सिंग ही भारतीय हवाई दलातील एक ट्रेलब्लेझर आहे, ती राफेल लढाऊ विमान उडवणारी पहिली महिला वैमानिक आहे. त्याचे यश इथेच संपत नाही, कारण तो फ्रान्समधील बहुराष्ट्रीय सराव ओरियनमध्ये सहभागी होण्यासाठी तयार केलेल्या IAF संघाचा देखील एक भाग आहे. शिवांगीला बहु-भूमिका असलेले हवाई वर्चस्व असलेले विमान उडवून तिचे पराक्रम दाखवून इतिहासात तिचे स्थान आणखी मजबूत करण्याची ही संधी आहे.

भारताचे संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह आणि त्यांच्या मालदीवच्या समकक्ष मारिया दीदी यांनी मालदीवच्या तटरक्षक दलासाठी सिफावरू येथे बंदर बांधण्याचे उद्घाटन केले.

- भारताचे संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह आणि त्यांच्या मालदीवच्या समकक्ष मारिया दीदी यांनी मालदीवच्या तटरक्षक दलासाठी सिफावरू येथे बंदर बांधण्याचे काम सुरू केले. या हालचालीचा उद्देश देशाची सागरी सुरक्षा क्षमता वाढवणे आहे, विशेषतः चीन अधिक युद्धनौका पाठवून आणि या प्रदेशात प्रकल्प हाती घेऊन हिंद महासागर क्षेत्रात आपली उपस्थिती वाढवत आहे.

सीमा रस्ते संघटना प्रकल्प दंतक 64 वा स्थापना दिवस साजरा करण्यात आला.

- बॉर्डर रोड ऑर्गनायझेशन प्रोजेक्ट दंतक हा भारताच्या संरक्षण मंत्रालयाच्या अंतर्गत परदेशातील प्रकल्प आहे, ज्याची स्थापना भूतानचे तिसरे राजा जिग्मे दोरजी वांगचुक आणि भारताचे तत्कालीन पंतप्रधान जवाहरलाल नेहरू यांच्यातील कराराच्या परिणामी 24 एप्रिल 1961 रोजी झाली. भूतानच्या दुर्गम भागात पायाभूत सुविधा विकसित करण्यात आणि कनेक्टिव्हिटी प्रदान करण्यात दंतक प्रकल्प महत्त्वपूर्ण ठरला आहे.

राजनाथ सिंह यांनी चंदीगडमध्ये आयएएफ हेरिटेज सेंटरचे उद्घाटन केले.

- भारताचे संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांनी भारतीय हवाई दल आणि केंद्रशासित प्रदेश चंदीगड यांच्यातील सामंजस्य करारांतर्गत 8 मे रोजी चंदीगड येथे देशातील पहिले भारतीय वायुसेना हेरिटेज केंद्र उघडले. हे केंद्र 17,000 चौरस फुटांवर पसरलेले आहे आणि 1965, 1971 आणि कारगिल युद्धे तसेच बालाकोट हवाई हल्ल्यासारख्या मागील संघर्षांमध्ये भारतीय वायुसेनेच्या भूमिकेचा उत्सव भितीचित्रे आणि स्मरणचित्रांद्वारे साजरा केला जातो.

'एमव्ही एमएसएस गॅलेना' या जहाजाला शंतनू ठाकूर यांनी हिरवा झेंडा दाखवला.

- बंदरे, जहाजबांधणी आणि जलमार्ग राज्यमंत्री, श्री शंतनू ठाकूर यांनी एका समारंभाचे अध्यक्षस्थान भूषवले जेथे त्यांनी VO चिदंबरनार बंदरावरून 'एमव्ही एमएसएस गॅले' या जहाजाला हिरवा झेंडा दाखवून तुतिकोरिन आणि मालदीव दरम्यान थेट शिपिंग सेवेचे उद्घाटन केले.

भारतीय नौदलाने 06 मे रोजी कोची येथील नौदल तळावर INS मगरला 36 वर्षांच्या सेवेनंतर बंद केली.

- INS मगर ही सर्वात जुनी लॉडिंग शिप टॅक (मोठी) भारतीय नौदलाने 06 मे रोजी कोची येथील नौदल तळावर 36 वर्षांच्या सेवेनंतर बंद केली. पदोन्नती समारंभास दक्षिणी नौदल कमांडचे कमांडिंग-इन-चीफ व्हाईस अँडमिरल एमए हम्पीहोली, तसेच एअर मार्शल बी मणिकांतन, एअर ऑफिसर कमांडिंग-इन-चीफ, सदर्न एअर कमांड उपस्थित होते. कमांडर हेमंत साळुंखे यांनी जहाजाच्या सेवेदरम्यान या जहाजाचे नेतृत्व केले. या कार्यक्रमात जहाजाच्या टाइमलाइनचे प्रकाशन आणि एक विशेष टपाल कव्हर समाविष्ट होते.

हवाई दलाला स्वदेशी VTOL लोड्टरिंग युद्धसामग्रीची पहिली तुकडी मिळाली.

- हवाई दलाला त्यांचे पहिले स्वदेशी बनावटीचे आणि विकसित लोड्टरिंग युद्धसामग्री प्राप्त झाली आहे. हे सर्व प्रकारच्या भूप्रदेश आणि उच्च उंचीच्या क्षेत्रांमधून कार्य करण्यास सक्षम आहेत आणि कोणत्याही कर्मचाऱ्याला धोका न देता, 50 किमी पेक्षा जास्त अंतरावरील लक्ष्य खाली करू शकतात. Tata Advanced Systems Limited (TASL) ने विकसित केलेली, स्वायत्त प्रणाली व्हर्टिकल टेक ऑफ आणि लॉडिंग (VTOL) साठी डिझाइन केलेली आहे आणि चाचण्या आणि चाचण्या दरम्यान अचूक स्ट्राइक करण्याची क्षमता यशस्वीरित्या प्रदर्शित केली आहे.

भारतासाठी पहिल्या एअरबस C295 ने आपले पहिले उड्डाण यशस्वीरित्या पूर्ण केले.

- भारतासाठी पहिल्या C295 विमानाने त्याचे उद्घाटन उड्डाण यशस्वीपणे पूर्ण केले आहे, जे 2023 च्या उत्तरार्धात त्याच्या वितरणासाठी एक महत्त्वपूर्ण उपलब्धी दर्शविते. रणनीतिक विमानाने (भारतीय हवाई दलाने वापरलेले) सेव्हिल, स्पेन येथून सकाळी 11:45 वाजता स्थानिक पातळीवर उड्डाण केले.

भारत आणि थायलंड 35 वी इंडो-थाई समन्वित गस्त (CORPAT) आयोजित करतात.

- भारतीय नौदल आणि रॉयल थाई नौदलाने 3 मे ते 10 मे 2023 दरम्यान भारत-थायलंड समन्वित गस्त (इंडो-थाई CORPAT) ची 35 वी आवृत्ती आयोजित केली होती. या सरावाचा उद्देश दोन्ही देशांमधील सागरी संबंध अधिक मजबूत करणे आणि सुरक्षितता सुनिश्चित करणे हा होता.

भारत आणि इंडोनेशिया यांच्यातील द्विपक्षीय नौदल सराव समुद्र शक्ती-23 सुरु झाला.

- एसडब्ल्यू कार्वेट, आईएनएस कवरती जे भारतात बांधले गेले आणि डिझाइन केले गेले, 14 ते 19 मे 2023 या कालावधीत 4थ्या भारत-इंडोनेशिया द्विपक्षीय सराव, समुद्र शक्ती-23 मध्ये सहभागी होण्यासाठी बाटम, इंडोनेशिया येथे पोहोचले आहे. भारतीय नौदलाचे डॉर्नियर सागरी गस्ती विमान आणि चेतक हेलिकॉप्टर देखील या सरावाचा भाग असतील, तर इंडोनेशियन नौदलाचे प्रतिनिधित्व केआरआय सुलतान इस्कंदर मुडा, सीएन 235 सागरी गस्ती विमान आणि एस 565 पॅंथर हेलिकॉप्टर करतील.

टाटा सन्सचे अध्यक्ष एन चंद्रशेखरन यांना फ्रान्सचा सर्वोच्च नागरी पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.

- टाटा समूहाचे अध्यक्ष एन चंद्रशेखरन यांना भारत आणि फ्रान्स यांच्यातील व्यापारी संबंध मजबूत करण्यासाठी योगदान दिल्याबद्दल फ्रान्सचा सर्वोच्च नागरी पुरस्कार शेवेलियर डी ला लीजन डी'ऑनर प्रदान करण्यात आला आहे. फ्रान्सच्या राष्ट्रपतींच्या वतीने युरोप आणि परराष्ट्र व्यवहार मंत्री कॅथरीन कोलोना यांनी चंद्रशेखरन यांना हा पुरस्कार दिला.

विमान क्षेत्रासाठी सरकारचा त्रिसूत्रीवर भर देणार आहे.

- नागरी विमान वाहतूक मंत्री ज्योतिरादित्य सिंधिया म्हणाले की, सरकार देशाच्या वेगाने वाढणाऱ्या विमान वाहतूक क्षेत्रासाठी सर्वसमावेशक 'गेम प्लॅन' आणि त्रिसूत्रीय धोरणावर काम करत आहे. येथे एका कार्यक्रमात भारतीय विमान वाहतूक बाजाराच्या संभाव्यतेचा संदर्भ देताना, सिंधिया म्हणाले की 2014 मध्ये देशांतर्गत हवाई प्रवाशांची संख्या सहा कोटी होती परंतु 2019 मध्ये ती वाढून 14.4 कोटी झाली. अशा प्रकारे देशांतर्गत प्रवाशांच्या संख्येत 14.5 टक्क्यांची वार्षिक वाढ नोंदवली.

भारतातील संरक्षण उत्पादनाने ₹1 लाख कोटींचा टप्पा ओलांडला.

- भारताने आपल्या संरक्षण क्षेत्रात महत्त्वपूर्ण टप्पा गाठला आहे कारण देशातील संरक्षण उत्पादनाचे मूल्य प्रथमच ₹1 लाख कोटींच्या पुढे गेले आहे. हे यश या क्षेत्रातील वाढीला चालना देण्यासाठी आणि लष्करी आयातीवरील अवलंबित्व कमी करण्यासाठी लागू करण्यात आलेल्या प्रमुख सुधारणांचा परिणाम आहे. संरक्षण उत्पादनाचे मूल्य गेल्या पाच वर्षांत जवळपास दुप्पट झाले आहे, जे शस्त्रे आणि यंत्रणा निर्यातदार म्हणून भारताचे स्थान मजबूत करण्याच्या प्रयत्नांचे प्रतिबिंबित करते.

भारतीय नौदलाच्या सहाय्या आणि शेवटच्या कलवरी श्रेणीतील पाणबुडी वाघशीरने सागरी चाचण्या सुरू केल्या आहेत.

- भारतीय नौदलाच्या सहाय्या आणि शेवटच्या कलवरी श्रेणीतील पाणबुडी वाघशीरने सागरी चाचण्या सुरू केल्या आहेत. या चाचण्या पूर्ण झाल्यानंतर 2024 च्या सुरुवातीला वाघशीरची भारतीय नौदलाकडे डिलिव्हरी होणार आहे. माझगाव डॉक शिपबिल्डर्स लिमिटेड (MDL) च्या कान्होजी आंग्रे वेट बेसिनमधून 20 एप्रिल 2022 रोजी पाणबुडी लाँच करण्यात आली. संरक्षण मंत्रालयाने सांगितले की MDL ने 24 महिन्यांत प्रकल्पातील 75 'तीन पाणबुड्या वितरित केल्या आहेत आणि सहाय्या पाणबुडीच्या समुद्री चाचण्यांना सुरुवात हा एक महत्वाचा टप्पा आहे.

अल-मोहेद अल-हिंदी 2023 नौदल सराव सुरू झाला.

- भारत आणि सौदी अरेबिया यांच्यातील वाढत्या संरक्षण सहकार्यातील महत्त्वपूर्ण मैलाचा दगड म्हणून ओळखले जाणारे, INS TARKASH आणि INS SUBHADRA नौदल सराव 'अल-मोहेद अल-हिंदी 2023' च्या दुसऱ्या आवृत्तीची सुरुवात करण्यासाठी पोर्ट अल-जुबैल येथे पोहोचले आहेत. 'या भारतीय नौदलाच्या जहाजांची भेट हार्बर टप्प्याच्या सुरुवातीस सूचित करते, संरक्षण संबंध अधिक दृढ करते आणि अरबी समुद्र आणि आखाती प्रदेशात प्रादेशिक स्थिरतेला प्रोत्साहन देते.

सुदर्शन शक्ती सराव 2023 हा भारतीय लष्कराच्या आधुनिकीकरण आणि परिवर्तनाच्या प्रवासातील एक महत्वाचा टप्पा आहे.

- भारतीय लष्कराच्या सप्त शक्ती कमांडने अलीकडेच राजस्थान आणि पंजाबमधील पश्चिम सीमेवर 'सुदर्शन शक्ती 2023' हा अत्यंत अपेक्षित सराव केला. नवीन युगातील तंत्रज्ञानाचा लाभ घेण्यास सक्षम असलेल्या आधुनिक, दुबळ्या आणि चपळ लढाऊ संयोजनात शक्तीचे रूपांतर करण्याचा या सरावाचा उद्देश आहे. नेटवर्क-केंद्रित वातावरणात ऑपरेशनल प्लॅनिंगवर लक्ष केंद्रित करून, या सरावाने भारतीय लष्कराची लढाऊ शक्ती, लढाऊ समर्थन आणि लॉजिस्टिक सपोर्ट क्षमता प्रमाणित केल्या जाईल.

महत्वाचे दिवस

01 मे रोजी कामगार दिन साजरा केल्या जातो.

- 1 मे ही जागतिक स्तरावर मान्यताप्राप्त सुट्टी आहे जी कामगार चळवळीच्या कर्तृत्वाची कबुली देते. हा सामान्यतः आंतरराष्ट्रीय कामगार दिन किंवा मे दिवस म्हणून ओळखला जातो आणि 80 पेक्षा जास्त देशांमध्ये सार्वजनिक सुट्टीसह साजरा केला जातो. अनेक राष्ट्रांमध्ये कामगार दिन म्हणून ओळखला जाणारा हा उत्सव, कामाच्या महत्वावर आणि कामगार चळवळीने केलेल्या प्रगतीवर जोर देऊन, समाजात काम करणाऱ्या व्यक्तींच्या योगदानाचा सन्मान करतो.

1 मे हा दिवस गुजरात दिन म्हणून साजरा केला जातो.

- मे महिन्याचा पहिला दिवस, सामान्यतः मे दिवस किंवा आंतरराष्ट्रीय कामगार दिन म्हणून ओळखला जातो, ही गुजरात आणि महाराष्ट्रात महत्वाची तारीख आहे. 1960 मध्ये या दिवशी पारित झालेल्या मुंबई पुनर्रचना कायद्याने दोन्ही राज्यांची निर्मिती केली. याचा अर्थ गुजराती लोकांचा इतिहास आणि संस्कृती आहे. या दिवशी, उत्सवांच्या सन्मानार्थ अनेक कार्यक्रमांचे नियोजन केले जाते.

दरवर्षी 30 एप्रिल रोजी आयुष्मान भारत दिवस साजरा केला जातो.

- भारत सरकारने आयुष्मान भारत प्रधानमंत्री जन आरोग्य योजना (AB-PMJAY) लाँच केल्याच्या स्मरणार्थ दरवर्षी 30 एप्रिल रोजी आयुष्मान भारत दिवस साजरा केला जातो. हा दिवस डॉ. बी.आर. आंबेडकर यांची जयंती आहे, जे सामाजिक न्यायाचे चॅम्पियन होते आणि समाजातील वंचित घटकांच्या उत्थानासाठी कार्य करतात.

दरवर्षी जागतिक टूना दिवस 2 मे रोजी साजरा केला जातो.

- टूना माशांच्या महत्वाबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी आणि शाश्वत मासेमारीच्या पद्धतींना प्रोत्साहन देण्यासाठी दरवर्षी 2 मे रोजी जागतिक टूना दिवस पाळला जातो. टूना ही एक लोकप्रिय माशांची प्रजाती आहे जी जगभरात मोठ्या प्रमाणावर वापरली जाते आणि ती सागरी परिसंस्थेमध्ये महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावते.

दरवर्षी जागतिक पत्रकार स्वातंत्र्य दिन 3 मे रोजी साजरा केला जातो.

- प्रत्येक वर्षी 3 मे रोजी, आम्ही मुक्त आणि बाह्य शक्तींचा प्रभाव नसलेल्या प्रेसचे महत्त्व समजून घेण्यासाठी जागतिक पत्रकार स्वातंत्र्य दिन पाळतो. हा प्रसंग अप्रतिबंधित पत्रकारितेच्या महत्त्वावर भर देतो आणि भाषण स्वातंत्र्याच्या मूलभूत अधिकाराचे समर्थन करतो.

जागतिक अस्थमा दिन 2 मे रोजी साजरा करण्यात आला.

- जागतिक दमा दिवस हा मे महिन्याच्या पहिल्या मंगळवारी होणारा वार्षिक कार्यक्रम आहे. जागरूकता वाढवणे आणि जागतिक स्तरावर अस्थमाचे उत्तम व्यवस्थापन आणि काळजी घेण्यास प्रोत्साहन देणे हे त्याचे उद्दिष्ट आहे. ग्लोबल इनिशिएटिव्ह फॉर अस्थमा (GINA) द्वारे आरोग्य सेवा प्रदाते, रुग्ण गट आणि सार्वजनिक आरोग्य एजन्सी यांच्या भागीदारीत हा दिवस साजरा केला जातो. 2023 मध्ये, 2 मे रोजी जागतिक अस्थमा दिन साजरा करण्यात आला.

दरवर्षी कोळसा खाण कामगार दिन 4 मे रोजी साजरा केला जातो.

- दरवर्षी 4 मे रोजी, कोळसा उत्खननात कोळसा खाण कामगारांच्या कठोर परिश्रमाची आणि उल्लेखनीय योगदानाची ओळख आणि कौतुक करण्यासाठी कोळसा खाण कामगार दिन साजरा केला जातो. कोळसा हे एक महत्त्वपूर्ण जीवाश्म इंधन आहे ज्याचा वापर विविध कारणांसाठी केला जातो, जसे की वीज निर्मिती आणि औद्योगिक उत्पादन, विशेषतः स्टील आणि सिमेंटच्या निर्मितीमध्ये. कोळसा खाण हा एक कष्टकरी उद्योग आहे जो जगभरातील लाखो लोकांना रोजगार देतो. कार्बन-समृद्ध प्राथमिक जीवाश्म इंधन म्हणून, वीज, पोलाद आणि सिमेंटच्या उत्पादनात कोळसा महत्त्वाचा आहे.

आंतरराष्ट्रीय अग्निशामक दिवस 04 मे रोजी साजरा केला जातो.

- आंतरराष्ट्रीय अग्निशामक दिन हा दिवस इतरांना वाचवण्यासाठी दररोज आपले प्राण पणाला लावणाऱ्या शूर व्यक्तींना ओळखण्यासाठी आणि त्यांचा सन्मान करण्यासाठी समर्पित दिवस आहे.

जागतिक पोर्तुगीज भाषा दिवस 5 मे रोजी साजरा केला जातो.

- UNESCO च्या सर्वसाधारण परिषदेच्या 40 व्या सत्रात, 2019 मध्ये, पोर्तुगीज भाषा आणि लुसोफोन संस्कृतींच्या सन्मानार्थ 5 मे हा "जागतिक पोर्तुगीज भाषा दिवस" म्हणून नियुक्त केला गेला. पोर्तुगीज भाषिक देशांचा समुदाय (CPLP), ही एक आंतरशासकीय संस्था आहे ज्यामध्ये पोर्तुगीज बोलल्या जाणाऱ्या देशांचा समावेश आहे, ही तारीख 2009 मध्ये स्थापित केली गेली आणि 2000 पासून युनेस्कोशी अधिकृत भागीदारी आहे.

जागतिक ऍथलेटिक्स दिन 7 मे रोजी साजरा केला जातो.

- आंतरराष्ट्रीय हौशी ऍथलेटिक फेडरेशनने स्थापन केलेला जागतिक ऍथलेटिक्स दिन दरवर्षी 7 मे रोजी साजरा केला जातो. या दिवसाचे उद्दिष्ट हे आहे की रोगांना प्रतिबंध करणे आणि चांगले आरोग्य राखण्यासाठी खेळ आणि व्यायामाला प्रोत्साहन देणे. लोकांना स्वतःला निरोगी ठेवण्यासाठी ऍथलेटिक्स आणि इतर फिटनेस क्रियाकलापांमध्ये सहभागी होण्यासाठी प्रोत्साहित करण्यावर लक्ष केंद्रित केले आहे. जागतिक ऍथलेटिक्स दिन 2023 ची थीम "Athletics for All – A New Beginning" ही आहे.

जागतिक थॅलेसेमिया दिन 08 मे रोजी साजरा केला जातो.

- 8 मे हा जागतिक थॅलेसेमिया दिन म्हणून साजरा केला जातो, जो थॅलेसेमिया नावाच्या अनुवांशिक विकाराबद्दल जागरूकता वाढवण्यासाठी समर्पित एक विशेष दिवस आहे. या विकारामुळे शरीरात रक्तातील ऑक्सिजन वाहून नेण्यासाठी आवश्यक असलेल्या हिमोग्लोबिनची अपुरी मात्रा तयार होते. थॅलेसेमिया असलेल्या व्यक्तींना ही स्थिती वारशाने मिळते आणि त्यामुळे त्यांच्या रक्तातील ऑक्सिजन वाहून नेणाऱ्या प्रथिनांची पातळी कमी होते. जागतिक थॅलेसेमिया दिनाचे उद्दिष्ट या रक्त विकाराबद्दल समज आणि ज्ञान वाढवणे आणि जे लोक या आजाराने जगतात त्यांना पाठिंबा दर्शवणे हा आहे.

जागतिक रेड क्रॉस दिवस 8 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक रेड क्रॉस आणि रेड क्रेसेंट दिवस दरवर्षी 8 मे रोजी हेन्री ड्युनंट यांच्या जयंती निमित्त साजरा केला जातो, ज्यांनी रेड क्रॉसची आंतरराष्ट्रीय समिती (ICRC) ची स्थापना केली आणि नोबेल शांतता पारितोषिक मिळालेली पहिली व्यक्ती होती. रेड क्रॉस आणि रेड क्रेसेंट चळवळ हे एक जागतिक मानवतावादी नेटवर्क आहे जे जगभरातील जवळजवळ प्रत्येक देशात कार्यरत आहे.

10 मे रोजी आंतरराष्ट्रीय अर्गनिया दिवस 2023 साजरा केला जातो.

- दरवर्षी 10 मे रोजी, अर्गनियाचा आंतरराष्ट्रीय दिवस किंवा अर्गन वृक्षाचा आंतरराष्ट्रीय दिवस जगभरात अरगन वृक्षाच्या पर्यावरणीय महत्त्वाबद्दल जागरूकता आणि समजून घेण्यासाठी पाळला जातो. ही सुट्टी UNESCO ने 2021 मध्ये स्थापित केली होती.

राष्ट्रीय तंत्रज्ञान दिवस 11 मे रोजी साजरा केला जातो.

- दरवर्षी 11 मे रोजी, भारत देशाच्या विकासात आपल्या शास्त्रज्ञ, अभियंते आणि तंत्रज्ञांच्या उल्लेखनीय कामगिरी आणि योगदानांना ओळखण्यासाठी आणि त्यांचा सन्मान करण्यासाठी राष्ट्रीय तंत्रज्ञान दिन पाळतो. या दिवसाचे सांस्कृतिक आणि ऐतिहासिक महत्त्व आहे, भारताचे नवकल्पना आणि तंत्रज्ञानाच्या प्रगतीसाठीचे समर्पण अधोरेखित करते. 'स्कूल टू स्टार्टअप्स- इन्साइटिंग यंग माइंड्स टू इनोव्हेट' ही यंदाची थीम आहे

आंतरराष्ट्रीय वनस्पती आरोग्य दिन 12 मे रोजी साजरा केला जातो.

- संयुक्त राष्ट्रांनी 12 मे हा आंतरराष्ट्रीय वनस्पती आरोग्य दिन (IDPH) नियुक्त केला आहे ज्यामुळे वनस्पतींच्या आरोग्याचे संरक्षण भूक संपवण्यास, गरिबी कमी करण्यास, जैवविविधता आणि पर्यावरणाचे संरक्षण आणि आर्थिक विकासाचा चालना देण्यास कशी मदत करू शकते.

आंतरराष्ट्रीय परिचारिका दिन 12 मे रोजी साजरा केला जातो.

- 12 मे 1820 रोजी जन्मलेल्या आधुनिक नर्सिंगच्या संस्थापक फ्लॉरेन्स नाइटिंगेल यांच्या स्मरणार्थ दरवर्षी 12 मे रोजी आंतरराष्ट्रीय परिचारिका दिन पाळला जातो. नाइटिंगेल ही एक ब्रिटिश परिचारिका, सांख्यिकीशास्त्रज्ञ आणि समाज सुधारक होती ज्यांचा पाया घातला गेला. ज्याला आपण आधुनिक नर्सिंग म्हणून पाहतो. आंतरराष्ट्रीय परिचारिका दिन हा एक जागतिक उत्सव आहे जो जगभरातील परिचारिकांची वचनबद्धता आणि शौर्य ओळखतो आणि साजरा करतो. Our Nurses. Our Future ही आंतरराष्ट्रीय परिचारिका दिनाची थीम आहे.

जागतिक स्थलांतरित पक्षी दिवस 13 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक स्थलांतरित पक्षी दिन हा वर्षातून दोनदा मे आणि ऑक्टोबरच्या दुसऱ्या शनिवारी आयोजित केलेला जागतिक कार्यक्रम आहे. स्थलांतरित पक्ष्यांच्या संवर्धनाला प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि त्यांच्या महत्वाविषयी जागरूकता निर्माण करण्यासाठी हे पक्षीप्रेमींना एकत्र आणते. 2023 मध्ये, या पक्ष्यांसाठी पाणी आणि त्याचे महत्त्व यावर लक्ष केंद्रित केले आहे. आज, 13 मे, जागतिक स्थलांतरित पक्षी दिन साजरा केला जातो. जागतिक स्थलांतरित पक्षी दिवस 2023 अधिकृतपणे 13 मे आणि 14 ऑक्टोबर रोजी आयोजित केला जाईल. जागतिक स्थलांतरित पक्षी दिन 2023 पाणी आणि स्थलांतरित पक्ष्यांसाठी त्याचे महत्त्व या विषयावर लक्ष केंद्रित करेल.

UN ग्लोबल रोड सेफ्टी वीक: 15-21 मे 2023

- UN ग्लोबल रोड सेफ्टी वीक हा रस्ता सुरक्षेबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी आणि अपघात रोखण्यासाठी पावले उचलण्याचे महत्त्व यासाठी मे महिन्यात आयोजित केलेला वार्षिक कार्यक्रम आहे. जागतिक आरोग्य संघटना (WHO) आणि UN प्रादेशिक आयोगांद्वारे या सप्ताहाचे आयोजन केले जाते आणि त्याला सरकार, NGO, व्यवसाय आणि व्यक्तींसह भागीदारांच्या विस्तृत श्रेणीद्वारे समर्थन दिले जाते. हा आठवडा 2007 मध्ये प्रथम चिन्हांकित करण्यात आला.

आंतरराष्ट्रीय कुटुंब दिन 15 मे रोजी साजरा केला जातो.

- कुटुंबांचे महत्त्व आणि समाजातील त्यांची भूमिका याविषयी जागरूकता निर्माण करण्यासाठी 15 मे रोजी आंतरराष्ट्रीय कुटुंब दिन साजरा केला जातो. हा दिवस आपल्या समाजात कुटुंबे बजावत असलेल्या महत्वाच्या भूमिकेवर लक्ष केंद्रित करतो आणि त्यांना भेडसावणाऱ्या समस्यांवर प्रकाश टाकतो. आंतरराष्ट्रीय कुटुंब दिन हा एक जागतिक साजरा आहे जो जगभरातील देशांद्वारे साजरा केला जातो. युनायटेड स्टेट्समध्ये, नॅशनल कौन्सिल ऑन फॅमिली रिलेशन, फॅमिली रिसोर्स कोलेशन ऑफ अमेरिका आणि नॅशनल फॅमिली प्लॅनिंग अँड रिप्रोडक्टिव्ह हेल्थ असोसिएशन यासह विविध संस्थांद्वारे हा दिवस साजरा केला जातो.

आंतरराष्ट्रीय शांततेत एकत्र राहण्याचा दिवस 16 मे रोजी साजरा करण्यात आला.

- जागतिक स्तरावर व्यक्ती आणि समुदायांमध्ये शांतता, सहिष्णुता, सर्वसमावेशकता, समज आणि एकता यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी दरवर्षी 16 मे रोजी शांततेत एकत्र राहण्याचा आंतरराष्ट्रीय दिवस साजरा केला जातो. वेगवेगळ्या पार्श्वभूमीच्या लोकांमध्ये शांततापूर्ण सहअस्तित्व, परस्पर आदर आणि सुसंवाद जोपासण्याच्या महत्त्वावर जोर देणे हे त्याचे ध्येय आहे. शांततेत एकत्र राहण्याचा आंतरराष्ट्रीय दिवस हा जगभरातील लोकांना एकत्र येण्याची आणि शांतता साजरी करण्याची संधी आहे. अधिक शांततापूर्ण जग निर्माण करताना आपल्यासमोर येणाऱ्या आव्हानांवर विचार करण्याची ही वेळ आहे.

आंतरराष्ट्रीय प्रकाश दिवस 16 मे रोजी साजरा केला जातो.

- 1960 मध्ये थिओडोर मैमनच्या लेझरच्या यशस्वी ऑपरेशनच्या स्मरणार्थ दरवर्षी 16 मे रोजी आंतरराष्ट्रीय प्रकाश दिवस पाळला जातो. हा दिवस वैज्ञानिक सहयोग वाढवण्यासाठी आणि शांतता आणि शाश्वत प्रगतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी त्याच्या क्षमतेचा लाभ घेण्यासाठी एक स्मरण म्हणून काम करतो. आंतरराष्ट्रीय प्रकाश दिवस हा एक वार्षिक कार्यक्रम आहे जो विज्ञान, संस्कृती, कला, शिक्षण आणि शाश्वत विकासामध्ये प्रकाशाचे महत्त्वपूर्ण महत्त्व ओळखतो.

जागतिक दूरसंचार आणि माहिती सोसायटी दिवस 17 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक दूरसंचार दिन, ज्याला आता जागतिक दूरसंचार आणि माहिती सोसायटी दिवस म्हटले जाते, 17 मे रोजी आंतरराष्ट्रीय दूरसंचार संघ (ITU) च्या संयुक्त विद्यमाने साजरा केला जातो. हा प्रसंग जागतिक समुदायांवर इंटरनेट आणि विविध संप्रेषण तंत्रज्ञानाच्या प्रभावावर जोर देण्यासाठी काम करतो. जगभरातील असंख्य प्रदेशांना कनेक्टिव्हिटीशी संबंधित अडथळ्यांना सामोरे जावे लागत आहे आणि ITU हे विभाजन कमी करण्याचा प्रयत्न करत आहे.

भारत दरवर्षी 16 मे रोजी राष्ट्रीय डेंग्यू दिवस साजरा केल्या जातो.

- राष्ट्रीय डेंग्यू दिवस दरवर्षी 16 मे रोजी डासांपासून पसरणाऱ्या आजाराबाबत जनजागृती करण्यासाठी साजरा केल्या जातो. भारतात पावसाळ्यात आणि नंतर डेंग्यूच्या रुग्णांमध्ये वाढ होते. केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्रालय देशभरात विविध स्तरांवर राष्ट्रीय डेंग्यू दिन साजरा करण्यासाठी विविध कार्यक्रम आयोजित करते. डेंग्यू हा चार वेगवेगळ्या विषाणूमुळे होतो आणि एडिस डासांच्या मादीद्वारे पसरतो, जे पिवळा ताप, झिका विषाणू आणि चिकनगुनिया देखील पसरवतात.

आंतरराष्ट्रीय संग्रहालय दिन 18 मे रोजी साजरा केला जातो.

- 18 मे 2023 रोजी आंतरराष्ट्रीय संग्रहालय दिन साजरा केल्या जातो. सांस्कृतिक देवाणघेवाण, विविध संस्कृती वाढवणे आणि विविध समुदायांमध्ये परस्पर समंजसपणा, सहकार्य आणि शांतता वाढविण्यात संग्रहालये बजावत असलेल्या महत्वाच्या भूमिकेची ओळख वाढवण्याचा उद्देश आहे. 2023 च्या आंतरराष्ट्रीय संग्रहालय दिनाची थीम Museums, Sustainability, and Well-being ही आहे.

जागतिक उच्च रक्तदाब दिवस 17 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक उच्च रक्तदाब दिन 2023: 2023 मध्ये जागतिक उच्च रक्तदाब दिन 17 मे रोजी साजरा करण्यात आला. या वार्षिक कार्यक्रमाचा उद्देश उच्च रक्तदाब, त्याची कारणे आणि प्रतिबंध आणि व्यवस्थापनाचे महत्त्व याबद्दल जागरूकता वाढवणे आहे. हे उच्च रक्तदाबाशी संबंधित जोखमीबद्दल लोकांना शिक्षित करण्यासाठी आणि उच्च रक्तदाब टाळण्यासाठी आणि नियंत्रित करण्यासाठी निरोगी जीवनशैली निवडी, नियमित शारीरिक क्रियाकलाप आणि योग्य वैद्यकीय सेवा यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी एक व्यासपीठ म्हणून काम करते.

यूएन जनरल असेंब्लीने 26 नोव्हेंबर हा जागतिक शाश्वत वाहतूक दिवस म्हणून घोषित केला.

- संयुक्त राष्ट्रांच्या आमसभेने 26 नोव्हेंबर हा जागतिक शाश्वत वाहतूक दिवस म्हणून नियुक्त करण्याचा ठराव स्वीकारून शाश्वत आणि पर्यावरणपूरक वाहतुकीला चालना देण्यासाठी महत्त्वपूर्ण पाऊल उचलले. या जागतिक उपक्रमाचे उद्दिष्ट जागरूकता वाढवणे, लोकांना शिक्षित करणे आणि वाहतूक स्थिरतेची संबंधित गंभीर समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय सहकार्य वाढवणे आहे.

जागतिक सुलभता जागरूकता दिवस 18 मे रोजी साजरा केला जातो.

- अपंग व्यक्तींचे सक्षमीकरण विभाग (DEPWD) 18 मे 2023 रोजी जागतिक सुलभता जागरूकता दिवस (GAAD) साजरा करणार आहे, ज्यामध्ये सर्वसमावेशक समाज निर्माण करण्याच्या दृष्टीकोनातून अपंग व्यक्तींच्या वाढीसाठी आणि विकासासाठी समान संधी प्रदान केल्या जातील. जेणेकरून ते उत्पादक, सुरक्षित आणि सन्माननीय जीवन जगू शकतील. DEPWD, सामाजिक न्याय आणि सशक्तीकरण मंत्रालयाच्या अंतर्गत, भारत सरकार ही देशातील दिव्यांग व्यक्तींच्या सर्व विकास कार्यसूचीवर लक्ष ठेवणारी नोडल संस्था आहे.

18 मे हा दिवस जागतिक एड्स लस दिन म्हणून ओळखला जातो.

- 18 मे हा दिवस जागतिक एड्स लस दिन म्हणून ओळखला जातो, हा एक असा प्रसंग आहे जो असाध्य आजारासाठी लस तयार करण्याच्या महत्त्वावर जोर देतो. हा दिवस, ज्याला एचआयव्ही लस जागरूकता दिवस म्हणूनही ओळखले जाते.

जागतिक मधमाशी दिवस 20 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक मधमाशी दिन हा 20 मे रोजी आयोजित केलेला वार्षिक कार्यक्रम आहे ज्याद्वारे मधमाश्या आणि इतर परागकण आपल्या परिसंस्थेत महत्त्वाच्या भूमिकेची समज आणि ओळख वाढवतात. हे पालन 2017 मध्ये संयुक्त राष्ट्रांनी पर्यावरण आणि अन्न उत्पादन दोन्ही टिकवून ठेवण्यासाठी मधमाशांच्या महत्त्वावर जोर देण्याच्या उद्देशाने स्थापित केले होते. जागतिक मधमाशी दिन साजरा करण्यामागे मधमाश्या आणि त्यांच्या अधिवासाचे रक्षण करणाऱ्या प्रयत्नांना प्रोत्साहन देण्याचा प्रयत्न केला जातो, तसेच जैवविविधता टिकवून ठेवण्यासाठी आणि जगभरातील अन्नसुरक्षा सुनिश्चित करण्यासाठी परागकणांच्या महत्त्वावर भर दिला जातो.

आंतरराष्ट्रीय चहा दिवस 21 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जगभरातील चहाचा दीर्घ इतिहास आणि सांस्कृतिक महत्त्व साजरे करण्यासाठी 21 मे रोजी आंतरराष्ट्रीय चहा दिन साजरा केला जातो. उपासमार आणि गरिबीशी लढण्यासाठी चहाचे महत्त्व, तसेच चहाचे शाश्वत उत्पादन आणि वापर याविषयी जागरूकता निर्माण करणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे.

संवाद आणि विकासासाठी सांस्कृतिक विविधतेसाठी जागतिक दिवस 2023: 21 मे 2023

- संवाद आणि विकासासाठी सांस्कृतिक विविधतेसाठी जागतिक दिवस, ज्याला विविधता दिवस म्हणूनही ओळखले जाते, हा 21 मे रोजी आयोजित केलेला वार्षिक उत्सव आहे. त्याचा उद्देश जगभरातील देश, प्रदेश आणि व्यक्तींमध्ये अस्तित्वात असलेल्या सांस्कृतिक विविधता ओळखणे आणि त्यांचे मूल्य देणे हा आहे. जगातील प्रमुख संघर्षांचा एक मोठा भाग सांस्कृतिक फरकांमुळे उद्भवतो या वस्तुस्थितीमुळे या दिवसाचे महत्त्वपूर्ण महत्त्व आहे.

22 मे 2023 रोजी आंतरराष्ट्रीय जैविक विविधतेचा दिवस साजरा केला जातो.

- प्रत्येक वर्षी 22 मे रोजी, पृथ्वीच्या विविध परिसंस्थेची समज वाढवण्यासाठी आणि त्यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी जागतिक जैविक विविधतेचा दिवस म्हणून साजरा केला जातो. हा महत्त्वाचा दिवस जैवविविधतेच्या महत्त्वाच्या भूमिकेची आठवण करून देतो आणि त्याचे संरक्षण आणि पुनरुज्जीवन करण्याच्या निकडीवर भर देतो. 2023 मध्ये, केवळ प्रतिज्ञांच्या पलीकडे जाणे आणि जैवविविधता सक्रियपणे पुनर्संचयित आणि संरक्षित करण्यासाठी मूर्त उपायांमध्ये त्यांचे भाषांतर करण्यावर विशेष लक्ष दिले जाते.
- 2023 च्या आंतरराष्ट्रीय जैवविविधता दिनाची थीम "From Agreement to Action: Build Back Biodiversity" ही आहे.

भारत 21 मे रोजी राष्ट्रीय दहशतवाद विरोधी दिन पाळतो.

- भारत दरवर्षी 21 मे रोजी राष्ट्रीय दहशतवाद विरोधी दिन पाळतो. हा दिवस माजी पंतप्रधान राजीव गांधी यांच्या स्मरणार्थ पाळला जातो, ज्यांची 1991 मध्ये या दिवशी हत्या झाली होती. दहशतवादाच्या धोक्याबद्दल जागरूकता पसरवण्यासाठी आणि दहशतवादाशी लढा देण्याच्या भारताच्या वचनबद्धतेची पुष्टी करण्यासाठी देखील हा दिवस पाळला जातो.

जागतिक मेट्रोलॉजी दिवस 20 मे रोजी साजरा केला जातो.

- 1875 मध्ये मीटर कन्व्हेंशनवर स्वाक्षरी झाल्याच्या वर्धापन दिनाच्या स्मरणार्थ, मेट्रोलॉजी दिवस दरवर्षी 20 मे रोजी साजरा केला जातो. मीटर कन्व्हेंशन हा पॅरिसमध्ये स्वाक्षरी केलेला आंतरराष्ट्रीय करार होता ज्याने मोजमापाच्या एककांवर आंतरराष्ट्रीय कराराचा आधार स्थापित केला. जागतिक मेट्रोलॉजी डे प्रकल्प हा BIPM आणि OIML द्वारे संयुक्तपणे एक कल्पना आहे.

ऑबस्टेट्रिक फिस्टुला 2023 समाप्त करण्याचा आंतरराष्ट्रीय दिवस 23 मे रोजी साजरा केला जातो.

- 23 मे रोजी प्रसूती फिस्टुला समाप्त करण्याचा आंतरराष्ट्रीय दिवस आहे, ऑबस्टेट्रिक फिस्टुला हा जन्म कालव्यातील एक छिद्र आहे जो एखाद्या महिलेला वैद्यकीय हस्तक्षेपाशिवाय दीर्घकाळापर्यंत, अडथळा निर्माण करणारा प्रसूती अनुभवल्यास विकसित होऊ शकतो. ही एक विध्वंसक प्रसूती इजा आहे जी महिलांसाठी आजीवन शारीरिक आणि सामाजिक समस्या निर्माण करू शकते.

जागतिक कासव दिन 23 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक कासव दिन दरवर्षी 23 मे रोजी साजरा केला जातो. हे 2000 मध्ये सुरू झाले आणि अमेरिकन कासव बचाव प्रायोजित आहे. कासव आणि कासव आणि त्यांच्या गायब होणाऱ्या अधिवासांना साजरे करण्यात आणि त्यांचे संरक्षण करण्यासाठी तसेच त्यांना जगण्यासाठी आणि वाढण्यास मदत करण्यासाठी मानवी कृतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी हा दिवस वार्षिक साजरा करण्यात आला. हा कार्यक्रम प्रथम 2000 मध्ये साजरा करण्यात आला, 2023 हा उत्सव साजरा करण्याचा 24 वा वर्धापन दिन होता.

भारतीय राष्ट्रकुल दिन 24 मे रोजी साजरा केला जातो.

- कॉमनवेल्थ डे हा एक जागतिक उत्सव आहे जो दरवर्षी 13 मार्च रोजी साजरा केला जातो, जरी भारत आणि काही इतर देश 24 मे रोजी साजरा करतात. या वर्षीच्या राष्ट्रकुल दिनाची थीम "एक शाश्वत आणि शांततापूर्ण सामान्य भविष्य घडवणे" आहे. सामान्यतः एम्पायर डे म्हणून ओळखले जाते, या प्रसंगी कॉमनवेल्थमधील 2.5 अब्ज नागरिकांना त्यांची सामायिक मूल्ये आणि तत्त्वे ओळखण्यासाठी एकत्र आणण्याचे उद्दिष्ट आहे. Forging a Sustainable and Peaceful Common Future ही या दिनाची थीम आहे.

जागतिक थायरॉईड जागरूकता दिवस 25 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक थायरॉईड जागरूकता दिवस दरवर्षी 25 मे रोजी साजरा केला जातो. हा दिवस थायरॉईड-संबंधित विकार, त्यांची लक्षणे, निदान आणि उपचार पर्यायांबद्दल जागरूकता पसरवण्यासाठी समर्पित आहे. या दिवशी, निरोगी थायरॉईड ग्रंथी राखण्याचे महत्त्व आणि एकूणच आरोग्यावर थायरॉईड विकारांचा प्रभाव याबद्दल लोकांना शिक्षित करण्याचे सर्व संबंधितांचे उद्दिष्ट आहे.

संयुक्त राष्ट्रसंघाने 25 ते 31 मे "नॉन-सेल्फ-गव्हर्निंग टेरिटरीजच्या लोकांसह एकता आंतरराष्ट्रीय सप्ताह" म्हणून नियुक्त केले आहे.

- संयुक्त राष्ट्रसंघाने 25 ते 31 मे हा दिवस "नॉन-सेल्फ-गव्हर्निंग टेरिटरीजच्या लोकांसह एकता आंतरराष्ट्रीय सप्ताह" म्हणून नियुक्त केला आहे. हे पालन 6 डिसेंबर 1999 रोजी UN जनरल असेंब्लीने स्थापित केले होते. UN चार्टर नुसार, स्वयं-शासित प्रदेश म्हणजे अशा प्रदेशाचा संदर्भ आहे जिथे तेथील लोकांनी अद्याप पूर्ण स्व-शासन प्राप्त केलेले नाही.

DEPwD द्वारे जागतिक स्किझोफ्रेनिया जागरूकता दिवस साजरा केला जातो.

- जगभरातील स्किझोफ्रेनिया असलेल्या हजारो लोकांना दररोज ज्या आव्हानांचा सामना करावा लागतो. डिपार्टमेंट ऑफ एम्पावरमेंट ऑफ पर्सन विथ डिसेबिलिटीज (DEPwD) ने जागरूकता वाढवण्यासाठी आणि मानसिक आजारांबद्दलचा कलंक कमी करण्यासाठी स्किझोफ्रेनियाचे स्मरण केले जाते.

निधन बातम्या**प्रसिद्ध शास्त्रज्ञ डॉ. एन. गोपालकृष्णन यांचे वयाच्या 68 व्या वर्षी निधन झाले.**

- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ सायंटिफिक हेरिटेज (IISH) चे निमति आणि वैज्ञानिक आणि औद्योगिक संशोधन परिषदेचे (CSIR) माजी शास्त्रज्ञ एन. गोपालकृष्णन यांचे वयाच्या 68 व्या वर्षी निधन झाले. गोपालकृष्णन यांनी रसायनशास्त्रात मास्टर ऑफ सायन्स पदवी घेतली आहे. समाजशास्त्रातील कला पदव्युत्तर पदवी, आणि पीएच.डी. बायोकेमिस्ट्री मध्ये. त्यांचा जन्म केरळच्या एर्नाकुलम जिल्ह्यातील कोची शहरात झाला आणि त्यांचे पालक नारायणन एम्ब्रांथिरी आणि सत्यभामा होते.

महात्मा गांधी यांचे नातू अरुण गांधी यांचे 89 व्या वर्षी निधन झाले.

- महात्मा गांधी यांचे नातू अरुण गांधी यांचे महाराष्ट्रातील कोल्हापूर येथे निधन झाले. 14 एप्रिल 1934 रोजी डर्बन येथे मणिलाल गांधी आणि सुशीला मश्रुवाला यांच्या पोटी जन्मलेले अरुण गांधी कार्यकर्ता म्हणून त्यांच्या आजोबांच्या पावलावर पाऊल टाकत होते. अरुण गांधी हे भारतीय-अमेरिकन कार्यकर्ते, वक्ता आणि लेखक होते.

प्रख्यात इतिहासकार रणजित गुहा यांचे वयाच्या 100 व्या वर्षी निधन झाले.

- प्रख्यात इतिहासकार रणजित गुहा यांचे निधन झाले. ते 100 वर्षांचे होते, ऑस्ट्रेलियातील त्यांच्या निवासस्थानी त्यांचे निधन झाले. सध्याच्या बांगलादेशातील बारिसाल येथे 23 मे 1923 रोजी जन्मलेले गुहा यांचे कुटुंब नंतर कोलकाता येथे स्थलांतरित झाले. त्यांनी शहरातील एका शाळेत शिक्षण घेतले आणि कलकत्ता विद्यापीठातून इतिहास विषयात पदव्युत्तर शिक्षण पूर्ण केले. यापूर्वी इतर नामांकित संस्थांशी संबंधित राहिल्यानंतर गुहा 1988 मध्ये ऑस्ट्रेलियन नॅशनल युनिव्हर्सिटीमधून निवृत्त झाले. 'एलिमेंटरी अँस्पेक्ट्स ऑफ पीझंट इनसर्जन्सी इन कॉलोनियल इंडिया' हे त्यांचे एक प्रसिद्ध पुस्तक आहे.

समाजवादी पंडित रामकिशन 97 व्या वर्षी शतकवीर ठरले.

- माजी लोकसभा खासदार पंडित रामकिशन यांना समाजवादी नेता म्हणून त्यांच्या योगदानाची दखल घेऊन नुकतीच नवी दिल्ली येथे "शताब्दी पुरुष" (शताब्दी पुरुष) ही पदवी प्रदान करण्यात आली. प्रसिद्ध समाजवादी विचारवंत आणि संसदपटू मधु लिमये यांच्या जन्मशताब्दी सोहळ्यात त्यांना हा सन्मान प्रदान करण्यात आला.

युनायटेड स्टेट्स ऑफ अमेरिका मधील माजी 100 मीटर वर्ल्ड चॅम्पियन स्पिंटर, टोरी बोवी यांचे वयाच्या 32 व्या वर्षी निधन झाले.

- युनायटेड स्टेट्स ऑफ अमेरिका मधील माजी 100 मीटर वर्ल्ड चॅम्पियन स्पिंटर, टोरी बोवी यांचे वयाच्या 32 व्या वर्षी निधन झाले. अमेरिकन 2017 मध्ये जागतिक विजेतेपदावर विराजमान झाले आणि 2016 मध्ये रियो गेम्समध्ये तीन ऑलिम्पिक पदके जिंकली. तिने यूएसए सोबत ऑलिम्पिक सुवर्ण जिंकले 2016 मध्ये रियो ऑलिम्पिकमधील रिले संघ. टोरीचा जन्म मिसिसिपीमध्ये झाला आणि ट्रॅक इव्हेंट्स घेण्यापूर्वी ती लहानपणी बास्केटबॉल खेळली.

मेक्सिकोचे दिग्गज फुटबॉलपटू अँटोनियो कार्बाजल यांचे 93 व्या वर्षी निधन झाले.

- पाच विश्वचषकांमध्ये सहभागी होणारा पहिला मेक्सिकन खेळाडू अँटोनियो कार्बाजल यांचे वयाच्या ९३ व्या वर्षी निधन झाले. कार्बाजल, ज्याला "ला टोटा" असे टोपणनाव होते, ते 1950 ते 1966 दरम्यान मेक्सिकोकडून खेळले, त्यांनी 11 विश्वचषक सामने खेळले. FIFA विश्वचषक स्पर्धेत पाच सामने खेळून विक्रमी कामगिरी करण्यासाठी तो प्रसिद्ध आहे, (2018 पर्यंत) फक्त दोन पुरुषांनी ही कामगिरी केली आहे.

अखिल भारतीय फुटबॉल महासंघाचे (एआयएफएफ) माजी उपाध्यक्ष एआर खलील यांचे निधन झाले.

- अखिल भारतीय फुटबॉल महासंघाचे (एआयएफएफ) माजी उपाध्यक्ष एआर खलील यांचे निधन झाले. ते 91 वर्षांचे होते. कर्नाटक राज्य फुटबॉल संघटनेचे (KSFA) अध्यक्ष म्हणून 28 वर्षे काम केलेले खलील यांनी AIFF कोषाध्यक्ष आणि कार्यकारी समिती सदस्य म्हणूनही काम केले होते. प्रसंगी खलील आशियाई फुटबॉल महासंघाच्या स्थायी समितीचे सदस्य होते.

हिंदुजा ग्रुपचे अध्यक्ष एस. पी. हिंदुजा यांचे निधन झाले.

- चार हिंदुजा बंधूंपैकी ज्येष्ठ आणि हिंदुजा समूहाचे अध्यक्ष श्रीचंद परमानंद हिंदुजा यांचे लंडनमध्ये निधन झाले. काही काळ त्यांची तब्येत खराब होती. ते 87 वर्षांचे होते. त्यांनी त्यांचा कौटुंबिक व्यवसाय वाढवला, ज्यात व्यावसायिक वाहन निर्माता अशोक लेलॅंड आणि खाजगी बँक इंडसट्रिज यांचा समावेश आहे.

अभिनेते सरथ बाबू यांचे वयाच्या 71 व्या वर्षी निधन झाले.

- ज्येष्ठ अभिनेते सरथ बाबू यांचे हैदराबादमधील शहरातील रुग्णालयात निधन झाले. 71 वर्षीय वृद्धांना किडनी आणि यकृताशी संबंधित समस्या होत्या ज्यामुळे गेल्या काही आठवड्यांपासून त्यांच्या प्रकृतीबाबत अनेक तर्कवितर्क लावले जात होते. 31 जुलै 1951 रोजी एपीमधील अमुदलावलसा येथे सत्यम बाबू दीक्षितूल म्हणून जन्मलेल्या, त्यांनी पडद्यासाठी सरथ बाबूला दत्तक घेतले.

उद्योगपती करूमूतू टी कन्नन यांचे वयाच्या 70 व्या वर्षी निधन झाले.

- मदुराई येथील थियागराजर मिल्स लिमिटेडचे अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून काम केलेले प्रख्यात उद्योगपती आणि परोपकारी करूमूतू टी कन्नन यांचे वयाच्या 70 व्या वर्षी दुःखद निधन झाले. ते करूमूतू थियागराजन चेट्टियार यांचे पुत्र होते.

प्रसिद्ध गायिका टीना टर्नर 'क्वीन ऑफ रॉक' यांचे वयाच्या 83 व्या वर्षी निधन झाले.

- स्विट्झर्लंडमधील झुरिच जवळील कुस्नाच येथील त्यांच्या घरी दीर्घ आजाराने 'रॉक एन रोल'ची राणी टीना टर्नर यांचे वयाच्या 83 व्या वर्षी निधन झाले.

29 मे रोजी संयुक्त राष्ट्र अंतरराष्ट्रीय शांती सैनिक दिवस साजरा केल्या जातो.

- संयुक्त राष्ट्र अंतरराष्ट्रीय शांती सैनिक दिवस दरवर्षी 29 मे रोजी साजरा केला जातो. जगभरात शांतता आणि सुरक्षा राखण्यासाठी संयुक्त राष्ट्र (UN) शांतीरक्षकांच्या योगदानाचा आणि बलिदानाचा सन्मान करण्यासाठी हा दिवस समर्पित आहे. कर्तव्याच्या ओळीत ज्यांनी आपले प्राण गमावले आहेत त्यांना श्रद्धांजली म्हणूनही हा दिवस आहे. "शांतता माझ्या पासून सुरू होते." ही या दिवसाची थीम आहे.

जागतिक व्हॅप डे 30 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक व्हॅप डे हा वार्षिक कार्यक्रम आहे जो 30 मे रोजी साजरा केला जातो. हा दिवस धुम्रपान करणाऱ्यांसाठी हानी कमी करण्याचे साधन म्हणून वाफ घेण्याच्या संभाव्य फायद्यांबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी समर्पित आहे. वेपिंग ही एरोसोल इनहेल करण्याची क्रिया आहे जी निकोटीन असलेले द्रव गरम करून तयार होते. द्रवामध्ये फ्लेवरिंग्ज आणि इतर पदार्थ देखील असू शकतात. तंबाखूच्या धुरात आढळणारी हानिकारक रसायने तयार होत नसल्यामुळे, सिगारेट ओढण्यासाठी वाफ काढणे हा एक सुरक्षित पर्याय म्हणून पाहिला जातो.

जागतिक तंबाखू विरोधी दिन 31 मे रोजी साजरा करण्यात आला.

- जागतिक तंबाखू विरोधी दिन हा 31 मे रोजी आयोजित केलेला वार्षिक कार्यक्रम आहे, जो जागतिक आरोग्य संघटनेने (WHO) तंबाखूच्या वापराच्या हानिकारक परिणामांबद्दल जागरूकता वाढवण्यासाठी आणि तंबाखूचे सेवन कमी करण्याच्या उद्देशाने धोरणांचे समर्थन करण्यासाठी आयोजित केला आहे. या उपक्रमाचे प्राथमिक उद्दिष्ट लोकांना तंबाखूच्या वापराशी संबंधित आरोग्य धोक्यांबद्दल शिक्षित करणे आहे.

विविध बातम्या

किरेन रिजिजू यांनी पहिल्या टॅंगिन भाषेतील चित्रपटाचा ट्रेलर लॉन्च केला.

- केंद्रीय मंत्री किरेन रिजिजू यांनी त्यांच्या गृहराज्य अरुणाचल प्रदेशच्या टॅंगिन भाषेत "पहिल्यांदा" चित्रपटाचा ट्रेलर लॉन्च केल्यानंतर सांगितले. हा चित्रपट संपूर्ण देश आणि जगासमोर टॅंगिन समुदायाची संस्कृती प्रदर्शित करताना दिसतो.

भारताने म्यानमारमधील सिटवे बंदर कार्यान्वित केले.

- कोलकाता येथील श्यामा प्रसाद मुखर्जी बंदरातून पहिले शिपमेंट रवाना होऊन म्यानमारमधील सिटवे बंदर भारताने कार्यान्वित केले आहे. हा प्रकल्प कलादान मल्टीमॉडल ट्रान्झिट ट्रान्सपोर्ट उपक्रमाचा एक भाग आहे. उद्घाटन शिपमेंट, 1,000 मेट्रिक टन वजनाच्या 20,000 सिमेंटच्या पिशव्या घेऊन, सिटवे बंदरावर पोहोचणे अपेक्षित आहे.

सरकारी पॅनेलने 2027 पर्यंत डिझेल 4-चाकी वाहनांवर बंदी घालण्याची शिफारस केली आहे.

- भारतातील पेट्रोलियम आणि नैसर्गिक वायू मंत्रालयाने सुरू केलेल्या अहवालात 2027 पर्यंत 10 लाखांपेक्षा जास्त लोकसंख्या असलेल्या शहरांमध्ये डिझेल-इंधन असलेल्या चारचाकी वाहनांच्या वापरावर बंदी घालण्याचा आणि त्याऐवजी इलेक्ट्रिक आणि गॅस-आधारित वाहनांना प्रोत्साहन देण्याचा प्रस्ताव आहे. माजी तेल सचिव तरुण कपूर यांच्या नेतृत्वाखालील पॅनेलने 2035 पर्यंत अंतर्गत ज्वलन इंजिन असलेल्या मोटरसायकल, स्कूटर आणि तीनचाकी वाहने हळूहळू बंद करण्याची शिफारस केली.

मोचा चक्रीवादळाबद्दल थोडक्यात माहिती

- चक्रीवादळ मोचा हे 10 मे 2023 रोजी बंगालच्या उपसागरात तयार झालेले एक अतिशय तीव्र चक्रीवादळ होते. वादळाची तीव्रता वेगाने वाढत गेली, 14 मे रोजी बांगलादेशात लँडफॉल करण्यापूर्वी 160 किलोमीटर प्रति तास (100 मैल प्रति तास) वेगाने वारे पोहोचले. वादळामुळे बांगलादेश आणि म्यानमारमध्ये मोठ्या प्रमाणावर नुकसान झाले, किमान 100 लोक ठार झाले आणि लाखो लोक विस्थापित झाले. येमेनने केलेल्या सूचनेनुसार मोचा चक्रीवादळाचे नाव देण्यात आले.

टाइम मासिकाच्या मुखपृष्ठावर दीपिका पदुकोण दिसली.

- बॉलिवूड स्टार दीपिका पदुकोण टाइम मॅगझिनच्या नवीनतम मुखपृष्ठावर दिसली आहे. प्रतिष्ठित अमेरिकन नियतकालिकाने पदुकोणचे वर्णन 'जागतिक स्टार' म्हणून 'जगाला बॉलिवूडमध्ये' आणले. याआधी 2018 मध्ये जगातील 100 प्रभावशाली व्यक्तींच्या यादीमध्ये पदुकोणचे नाव होते. दीपिकाला 'जगातील सर्वाधिक लोकसंख्या असलेल्या देशातील सर्वात लोकप्रिय अभिनेत्री' म्हटले जाते.

कॉर्पोरेट व्यवहार मंत्रालयाने C-PACE सादर केले.

- कंपनी व्यवहार मंत्रालयाने (MCA) एमसीए रजिस्टरमधून कंपन्यांना काढून टाकण्याची प्रक्रिया सुव्यवस्थित करण्यासाठी सेंटर फॉर प्रोसेसिंग एक्सेलरेटेड कॉर्पोरेट एक्झिट (C-PACE) ची स्थापना केली आहे. C-PACE चा उद्देश नोंदणीवरील भार कमी करणे आणि भागधारकांना त्यांच्या कंपनीचे नाव रजिस्टरमधून काढून टाकण्यासाठी एक सोयीस्कर प्रक्रिया प्रदान करणे हा आहे.

महत्वाचे मुद्दे

- हा उपक्रम एमसीएच्या कंपन्यांसाठी व्यवसाय करणे आणि बाहेर पडणे सोपे करण्याच्या प्रयत्नांचा एक भाग आहे.
- C-PACE रजिस्ट्रार ऑफ कंपनीज (RoC) अंतर्गत कार्य करेल आणि प्रक्रिया आणि विल्हेवाटीसाठी अर्ज हाताळेल.
- C-PACE च्या कार्यालयाचे उद्घाटन 1 मे 2023 रोजी, MCA चे तपासणी आणि तपास संचालक RK दालमिया यांच्या हस्ते करण्यात आले.
- हरिहरा साहू, ICLS, यांची C-PACE चे पहिले रजिस्ट्रार म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे, ज्यांचे पर्यवेक्षण महासंचालक ऑफ कॉर्पोरेट अफेयर्स (DGC&A), नवी दिल्ली करतील.
- C-PACE ची स्थापना स्वच्छ नोंदणी राखण्यात आणि भागधारकांना अधिक मौल्यवान माहिती प्रदान करण्यात मदत करेल.
- C-PACE ची ओळख करून दिल्याने, कंपन्या कोणत्याही अडचणीविना सहज निर्गमन प्रक्रियेची अपेक्षा करू शकतात.

पासांग दावा शेर्पा 26 वेळा एव्हरेस्ट सर करणारे दुसरे व्यक्ती ठरले आहे.

- Pasang Dawa Sherpa, ज्यांना Pa Dawa म्हणूनही ओळखले जाते, 26 व्यांदा एव्हरेस्ट शिखरावर यशस्वीरित्या पोहोचले आणि नेपाळच्या अन्य एका मार्गदर्शकाने केलेल्या विक्रमाची बरोबरी केली. पाळच्या हिमालयातील पर्वतारोहणातील कामगिरीचे दस्तऐवज असलेल्या हिमालयन डेटाबेसनुसार, Pa Dawa ने यापूर्वी 25 वेळा एव्हरेस्टवर चढाई केली होती, ज्यात 2022 मध्ये दोन चढाईंचा समावेश होता. 1998 मध्ये त्याची सुरुवातीची यशस्वी चढाई झाल्यापासून, Dawa ने सातत्याने जवळपास दरवर्षी प्रवास केला आहे.

भारत आणि बांगलादेशने '50 स्टार्ट-अप्स एक्सचेंज प्रोग्राम' सुरू केला.

- भारत आणि बांगलादेशमधील 50 स्टार्ट-अप एक्सचेंज कार्यक्रमात सहभागी झालेल्या 10 स्टार्ट-अप कंपन्यांची प्रारंभिक तुकडी 8 ते 12 मे दरम्यान भारताच्या यशस्वी भेटीनंतर ढाका येथे परतली आहे. हे स्टार्ट-अप ई-कॉमर्स, आरोग्य, वाहतूक आणि लॉजिस्टिक्स, ऊर्जा, शिक्षण आणि कौशल्य विकास यासह विविध क्षेत्रात कार्यरत आहेत.

- एक्सचेंज प्रोग्राम बांगलादेशातील 50 स्टार्ट-अप आणि भारतातील 50 स्टार्ट-अप यांच्यात भेटीची सुविधा देतो, ज्याचा उद्देश भागीदारी वाढवणे, व्यावसायिक संबंध वाढवणे, अनुभव आणि ज्ञान सामायिक करणे आणि तरुण उद्योजकांमध्ये सहकार्य वाढवणे. या कार्यक्रमाची मांडणी दोन्ही देशांच्या पंतप्रधानांमध्ये नुकत्याच झालेल्या द्विपक्षीय शिखर परिषदेदरम्यान करण्यात आली.

टॅरिफ लावण्याच्या युरोपियन युनियनच्या प्रस्तावाबद्दल भारत जागतिक व्यापार संघटनेकडे तक्रार करण्याची योजना आखत आहे.

- सरकारी आणि उद्योग सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, भारताने पोलाद, लोहखनिज आणि सिमेंट यासारख्या उच्च-कार्बन वस्तूवर 20% ते 35% दर आकारण्याच्या युरोपियन युनियनच्या प्रस्तावाबाबत जागतिक व्यापार संघटनेकडे तक्रार करण्याची योजना आखली आहे.

नेपाळी गिर्यारोहक कामी रीता शेर्पा यांनी 27 व्यांदा एव्हरेस्ट शिखर गाठून विक्रम केला.

- नेपाळी गिर्यारोहक कामी रीता शेर्पा यांनी 27 व्यांदा एव्हरेस्ट शिखर गाठून जगातील सर्वात उंच पर्वताच्या शिखरावर पुन्हा दावा केला आहे. 2018 पासून 53 वर्षीय व्यक्तीने 22 व्यांदा एव्हरेस्टवर चढाई केली तेव्हापासून ते विजेतेपद राखले होते, मागील चिन्ह त्याने इतर दोन शेर्पा गिर्यारोहकांसह सामायिक केले होते, जे दोघेही निवृत्त झाले आहेत.

हिरोशिमा येथे महात्मा गांधींच्या प्रतिमेचे पंतप्रधानांच्या हस्ते अनावरण करण्यात आले.

- जपानमधील हिरोशिमा येथे महात्मा गांधींच्या प्रतिमेच्या अनावरण समारंभाला भारताचे माननीय पंतप्रधान श्री नरेंद्र मोदी उपस्थित होते. उपस्थित असलेल्या इतर आदरणीय पाहुण्यांमध्ये महामहिम श्री नकातानी जनरल, पंतप्रधानांचे विशेष सल्लागार आणि संसद सदस्य यांचा समावेश होता.

शिक्षण मंत्रालय आणि जागतिक बँकेने STARS कार्यक्रमांतर्गतस्कूल टू स्कूल वर्क संक्रमणावर एक अनोखी कार्यशाळा आयोजित केली होती.

- शिक्षण मंत्रालय आणि जागतिक बँकेने STARS कार्यक्रमांतर्गतस्कूल टू स्कूल वर्क संक्रमणावर एक अनोखी कार्यशाळा आयोजित केली होती. कार्यशाळेचे सह-अध्यक्ष श्री संजय कुमार, शालेय शिक्षण सचिव आणि श्री अतुल कुमार तिवारी, कौशल्य विकास आणि उद्योजकता सचिव होते. तसेच सहा स्टार्स राज्यांचे शिक्षण आणि कौशल्य विभागाचे सचिव आणि जागतिक बँकेचे प्रतिनिधी उपस्थित होते.

हरी बुद्ध मगर कृत्रिम पायांनी माउंट एव्हरेस्टवर चढले.

- हरी बुद्ध मगर, नेपाळमधील माजी गुरखा सैनिक ज्याने आपले दोन्ही पाय गमावले, कृत्रिम पाय वापरून एव्हरेस्टवर यशस्वी चढाई करून इतिहास घडवला. काठमांडूला परतल्यावर त्यांचे नातेवाईक आणि कुटुंबीयांनी त्यांचे जोरदार स्वागत केले.

टिपू सुलतानच्या तलवारीने यूकेमध्ये 14 दशलक्ष GBP सह नवीन लिलाव रेकॉर्ड तयार केला.

- टिपू सुलतानची कल्पित तलवार खाजगी बेडचेंबरमध्ये सापडली कारण तिने आता लंडनमधील बोनहॅम्ससाठी भारतीय वस्तूचे सर्व लिलाव रेकॉर्ड मोडले असून या आठवड्यात इस्लामिक आणि भारतीय कला विक्रीमध्ये 14 दशलक्ष GBP पेक्षा जास्त मिळवले आहे. 1782 ते 1799 दरम्यान टिपू सुलतानच्या कारकिर्दीतील तलवारीचे वर्णन सुखेला म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या सोन्याचे कोफ्तगारी हिल्टेड स्टील तलवार असे केले जाते, जे अधिकाराचे प्रतीक आहे.

कोलकात्याच्या न्यू टाऊनमध्ये सुरू होणारा पहिला शहरी हवामान चित्रपट महोत्सव सुरू होणार आहे.

- शहरी वसाहतींवर हवामान बदलाचे पर्यावरणीय, सामाजिक आणि आर्थिक परिणामांबद्दल प्रेक्षकांना प्रबोधन करण्यासाठी चित्रपटाच्या शक्तिशाली माध्यमाचा उपयोग करून घेणारा पहिला-वहिला अर्बन क्लायमेट फिल्म फेस्टिव्हल, कोलकाता येथील न्यू टाऊन येथे 05 जून 2023 पासून होणार आहे. यात 12 देशांमधील 16 चित्रपट प्रदर्शित केले जाणार आहेत.

विनायक दामोदर सावरकर यांच्या स्मरणार्थ वीर सावरकर जयंती दरवर्षी संपूर्ण भारतात 28 मे रोजी साजरी केली जाते.

- विनायक दामोदर "वीर" सावरकर यांच्या स्मरणार्थ वीर सावरकर जयंती संपूर्ण भारतात साजरी केली जाते. त्यांना भारतीय स्वातंत्र्यसैनिकांपैकी एक म्हणून ओळखले जाते, सावरकर हे देशभरातील हिंदू समाजाच्या विकासासाठी अनेक कार्ये करण्यासाठी ओळखले जातात. विनायक दामोदर यांचा वाढदिवस दरवर्षी साजरा केला जातो. ते एक महान मराठी दिग्गज आहेत ज्यांनी जातिव्यवस्था संपुष्टात आणण्याची वकिली केली आहे आणि ज्या हिंदूंनी इतर धर्म स्वीकारले आहेत त्यांचे पुनर्परिवर्तन करण्याची विनंती केली आहे.

एडिनबर्ग विद्यापीठाने हिंदी अभ्यासक्रम सुरू केला.

- एडिनबर्ग विद्यापीठ आणि यूकेमधील भारतीय वाणिज्य दूतावास यांनी हिंदी भाषेतील पहिला खुला प्रवेश अभ्यासक्रम तयार करण्यासाठी सहकार्य केले आहे. क्लायमेट सोल्युशन्स नावाचा हा कार्यक्रम अनुवादकांच्या मदतीने तयार करण्यात आला आणि एडिनबर्ग हवामान बदल संस्था आणि भारत सरकार यांच्या संयुक्त विद्यमाने विकसित करण्यात आला.

सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्वाचे मुद्दे:

- ओडिशाचे मुख्यमंत्री: नवीन पटनायक
- ओडिशा राजधानी: भुवनेश्वर
- ओडिशाचे राज्यपाल: गणेशीलाल
- आंध्र प्रदेशचे मुख्यमंत्री: वायएस जगन मोहन रेड्डी
- अदानी समूहाचे व्यवस्थापकीय संचालक: राजेश अदानी
- अदानी पोर्ट्स अँड सेझ (एपीएसईझेड) लिमिटेडचे सीईओ आणि पूर्णवेळ संचालक: करण अदानी
- उत्तर प्रदेशचे मुख्यमंत्री: योगी आदित्यनाथ;
- उत्तर प्रदेश राजधानी: लखनौ (कार्यकारी शाखा);
- उत्तर प्रदेशच्या राज्यपाल: आनंदीबेन पटेल.

- बास्केटबॉल फेडरेशन ऑफ इंडियाची स्थापना: 1950;
- बास्केटबॉल फेडरेशन ऑफ इंडियाचे मुख्यालय: नवी दिल्ली.
- कोल इंडिया मुख्यालय: कोलकाता;
- कोल इंडियाची स्थापना: नोव्हेंबर 1975.
- Google संस्थापक: लॅरी पेज, सर्जी ब्रिन;
- Google मुख्यालय: माउंटन व्ह्यू, कॅलिफोर्निया, युनायटेड स्टेट्स;
- Google ची स्थापना: 4 सप्टेंबर 1998, मेनलो पार्क, कॅलिफोर्निया, युनायटेड स्टेट्स;
- Google CEO: सुंदर पिचाई
- WHO मुख्यालय: जिनिव्हा, स्वित्झर्लंड;
- WHO ची स्थापना: 7 एप्रिल 1948;
- डब्ल्यूएचओ महासंचालक: डॉ टेड्रोस अधानोम गेब्रेयसस.
- मेघालयाची निर्मिती: 21 जानेवारी 1972
- मेघालयचे मुख्यमंत्री: कॅनरंड संगमा
- मेघालयची राजधानी: शिलाँग
- केरळ राजधानी: तिरुवनंतपुरम;
- केरळ अधिकृत पक्षी: ग्रेट हॉर्नबिल;
- केरळचे राज्यपाल: आरिफ मोहम्मद खान;
- केरळचे मुख्यमंत्री: पिनाराई विजयन.
- भारताचे संरक्षण मंत्री: राजनाथ सिंह
- पंजाबचे मुख्यमंत्री: भगवंत मान
- पंजाब राजधानी: चंदीगड
- हवाई दल प्रमुख: एअर चीफ मार्शल व्हीआर चौधरी
- इंटरनॅशनल कमिटी ऑफ द रेड क्रॉस संस्थापक: हेन्री ड्युनांट
- इंटरनॅशनल कमिटी ऑफ द रेड क्रॉस अध्यक्ष: मिर्जाना स्पोलजारिक एगर
- इंटरनॅशनल कमिटी ऑफ द रेड क्रॉसची स्थापना: 17 फेब्रुवारी 1863, जिनिव्हा, स्वित्झर्लंड
- राजस्थानचे मुख्यमंत्री: अशोक गेहलोत
- राजस्थान राजधानी: जयपूर
- राजस्थानचे राज्यपाल: कलराज मिश्रा
- मायक्रोसॉफ्टचे संस्थापक: बिल गेट्स
- कार्यकारी संचालक, डिजिटल नेटिव्ह, मायक्रोसॉफ्ट इंडिया: संगीता बावी
- सह-संस्थापक आणि ग्रुप सीईओ, MakeMyTrip: राजेश मागो
- NeSL चे MD आणि CEO: देबज्योती रे चौधरी
- रिजर्व्ह बँकेचे गव्हर्नर: शक्तीकांत दास
- नौदल प्रमुख, भारत: अॅडमिरल आर हरी कुमार पीव्हीएसएम
- इंडोनेशियाचे राष्ट्राध्यक्ष: जोको विडोडो
- इंडोनेशियाची राजधानी: जकार्ता
- इंडोनेशियाचे चलन: इंडोनेशियन रुपिया
- जागतिक आरोग्य संघटनेचे प्रमुख: डॉ टेड्रोस अधानोम गेब्रेयसस;
- जागतिक आरोग्य संघटनेचे मुख्यालय: जिनिव्हा, स्वित्झर्लंड;
- जागतिक आरोग्य संघटनेची स्थापना: 7 एप्रिल 1948;
- जागतिक आरोग्य संघटना पालक संघटना: संयुक्त राष्ट्र.
- FIFA ची स्थापना: 21 मे 1904
- FIFA चे मुख्यालय: झुरिच, स्वित्झर्लंड

- FIFA चे अध्यक्ष: जि्यानी इन्फॅटिनो
- अन्न आणि कृषी संघटनेचे महासंचालक: क्यू डोंग्यू;
- अन्न आणि कृषी संघटनेचे मुख्यालय: रोम, इटली;
- अन्न आणि कृषी संघटना स्थापना: 16 ऑक्टोबर 1945
- जपानचे पंतप्रधान: फ्युमियो किशिदा
- जपानची राजधानी: टोकियो
- जपानचे चलन: येन
- आंतरराष्ट्रीय बास्केटबॉल महासंघाची स्थापना: 18 जून 1932;
- आंतरराष्ट्रीय बास्केटबॉल महासंघाचे मुख्यालय: मीस, स्विट्झर्लंड;
- आंतरराष्ट्रीय बास्केटबॉल महासंघाचे अध्यक्ष: हमाने निआंग.
- गोव्याची राजधानी: पणजी;
- गोव्याचे मुख्यमंत्री: प्रमोद सावंत;
- गोवा अधिकृत खेळ: फुटबॉल;
- गोवा अधिकृत प्राणी: गौर;
- गोव्याचे राज्यपाल: पीएस श्रीधरन पिल्लई
- हिमाचल प्रदेशचे मुख्यमंत्री: सुखविंदर सिंग सुखू;
- हिमाचल प्रदेशचे राज्यपाल: शिव प्रताप शुक्ला;
- हिमाचल प्रदेश अधिकृत वृक्ष: देवदार देवदार;
- हिमाचल प्रदेश राजधानी: शिमला (उन्हाळा), धर्मशाला (हिवाळा).
- आंतरराष्ट्रीय नागरी विमान वाहतूक संघटनेचे मुख्यालय: मॉन्ट्रियल, कॅनडा
- आंतरराष्ट्रीय नागरी विमान वाहतूक संघटना स्थापना: 7 डिसेंबर 1944
- आंतरराष्ट्रीय नागरी उड्डयन संघटना परिषदेचे अध्यक्ष: साल्वाटोर स्याचिटानो
- त्रिपुराची राजधानी: अगरतळा;
- त्रिपुराचे राज्यपाल: श्री सत्यदेव नारायण आर्य;
- त्रिपुराचे मुख्यमंत्री: डॉ. माणिक साहा.

